

Q3

תמצית דוחות כספיים

30.9.2015

זה טוב
למשפחה

דיסקונט



דוח הדירקטוריון

98	בקורות ונהלים
99	שונות
99	הדירקטוריון וההנהלה
100	נספח לדוח הדירקטוריון
100	חלק א': פירוטים נוספים – תיק ניירות ערך
104	חלק ב': טבלת קשר בין דרישות הגילוי על פי הנדבך השלישי לבין המידע שנכלל בדוח
105	חלק ג': פירוטים נוספים

סקירת הנהלה

108	תוספת א' – שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית – מאוחד
116	תוספת ב' – חשיפה לשינויים בשיעורי הריבית – מאוחד
120	תוספת ג' – חשיפות למדינות זרות – מאוחד
125	תוספת ד' – סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק – מאוחד
131	הצהרת המנהלת הכללית
132	הצהרת החשבונאי הראשי

תמצית דוחות כספיים 30.9.2015

133	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק דיסקונט לישראל בע"מ
134	תמצית מאזן מאוחד
135	תמצית דוח רווח והפסד מאוחד
136	תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל
137	תמצית דוח על השינויים בהון
138	תמצית דוח מאוחד על תזרימי מזומנים
140	ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

3	קבוצת דיסקונט – רקע כללי ונתונים עיקריים
6	הסברים למצב עסקי הקבוצה
6	רווח ורווחיות
7	התפתחות ההכנסות וההוצאות
12	התפתחות הנכסים וההתחייבויות
19	האמצעים ההוניים
22	מצב הנזילות וגיוס מקורות בבנק
24	תיאור פעילות הקבוצה לפי מגזרי פעילות
24	פעילות הקבוצה לפי מגזרי פעילות עיקריים
44	פרטים נוספים אודות הפעילות במוצרים מסויימים
60	הפעילות הבינלאומית
62	החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם
74	השפעת גורמים חיצוניים
74	קווי התפתחות עיקריים בארץ ובעולם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015
79	חקיקה ופיקוח
84	נושאים נוספים בתיאור הקבוצה
84	חברות מוחזקות עיקריות
87	רכוש קבוע ומתקנים
88	חקיקה גלובלית למניעת עבירות מס
89	חשיפה לסיכונים חוצי גבולות בפעילות לקוחות תושבי חוץ
92	משאבי אנוש
94	מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים ואמדנים חשבונאיים קריטיים
95	דירוג התחייבויות הבנק וחברות בת מסויימות
95	הליכים משפטיים
97	נושאים בתחום הממשל התאגידי
97	הביקורת הפנימית בקבוצה
97	מעורבות ותרומה לקהילה
98	עסקאות עם בעלי עניין

קבוצת דיסקונט - רקע כללי ונתונים עיקריים

בישיבת הדירקטוריון, שהתקיימה ביום 19 בנובמבר 2015, אושרו הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים, הבלתי מבוקרים, של בנק דיסקונט לישראל בע"מ וחברות הבת שלו ליום 30 בספטמבר 2015 (להלן: "תמצית הדוחות הכספיים"). הנתונים המוצגים בדוח הם נתונים מאוחדים, אלא אם נאמר מפורשות אחרת.

פעולות עיקריות ואירועים מרכזיים במקופת הדוח

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 המשיך הבנק בהטמעה ויישום התוכנית האסטרטגית, אשר אושרה בשנת 2014. התוכנית בנויה על שלושה נדבכים מרכזיים: התייעלות נרחבת, צמיחה במגזר הקמעונאי והטמעת תרבות ארגונית תומכת שינוי. הוצאות משכורת והוצאות נלוות, בניטרול השפעת תוכניות הפרישה בשנת 2014 (בבנק ובבנק מרכנתיל דיסקונט; ראו להלן "התפתחות ההכנסות וההוצאות"), ירדו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 בשיעור של 5.0% (לעומת התקופה המקבילה אשתקד).

החל מיום 1 בינואר 2015 הבנק מיישם את כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים, יישום שגרם לפגיעה בהון, בסך של 557 מיליון ש"ח (ליום 1 בינואר 2015). כמו כן, הבנק יישם בדוחות אלה, בדרך של הצגה מחדש, את הנחיות המפקח בדבר היוון עלויות לפיתוח עצמי של תוכנה, יישום שגרם לפגיעה בהון בסך של 87 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2014).

למרות הפגיעות האמורות בהון, הבנק שמר על יחס הון עצמי רובד 1 לנכסי סיכון של 9.5%. זאת, בין היתר, הודות להיערכות מוקדמת. ביום 19 בפברואר 2015, השלים הבנק מהלך למכירת חבילת מניות של הבנק הבינלאומי, שבעקבותיו ירד שיעור ההחזקה במניות הבנק הבינלאומי לפחות מ-10% (ראו ביאור 15 ג' לתמצית הדוחות הכספיים). השלמת המהלך מהווה עמידה של הבנק באבן הדרך הרלבנטית במתווה המכירה שקבע הממונה על ההגבלים העסקיים, לפני המועד האחרון שנקבע לכך במתווה.

כתוצאה מהמכירה וירידת שיעור החזקותיו של הבנק במניות הבנק הבינלאומי מתחת ל-10%, בוטלה ההשפעה החריגה של ההשקעה במניות אלה על הלימות ההון, דבר שהביא לשיפור בהלימות ההון כבר ברבעון הראשון של שנת 2015.

הבנק מציג את יחס כיסוי הנזילות ויחס המינוף, בהתאם להוראות החדשות בעניין זה. היחסים האמורים בקבוצת דיסקונט גבוהים כבר כיום מהיעד המינימלי שקבע המפקח, בתחילה מיום 1 בינואר 2017 ו-1 בינואר 2018, בהתאמה.

במסגרת התוכנית האסטרטגית, ננקטו בשנת 2015 פעולות למיקוד עסקי ולצמצום פעילויות שהן מחוץ לליבה.

לפרטים בדבר השלמת המכירה של פעילות דיסקונט בנק לטין אמריקה ("DBLA"), חברת בת של אי די בי ניו יורק המאוגדת ופועלת באורוגוואי, ראו ביאור 18 א' לתמצית הדוחות הכספיים. לפרטים בדבר המהלך למכירת פעילות אידיבי (סוויס) בנק, ראו ביאור 18 ב' לתמצית הדוחות הכספיים. לפרטים בדבר סגירת סניף לונדון, ראו בסעיף "הפעילות הבינלאומית".

לפרטים בדבר מיזוג כלל פיננסים חיתום בע"מ עם ולתוך דיסקונט חיתום והנפקות בע"מ, ראו להלן "דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות".

כמו כן, לפרטים בדבר רכישת מניות המיעוט בדיינרס, ראו להלן "הפעילות בתחום כרטיסי אשראי".

נחונים עיקריים

מאז⁽²⁾

שינוי באחוזים לעומת	31.12.2014	30.9.2014	30.9.2015	
31.12.2014	30.9.2014	במיליוני שקלים חדשים		
(0.1)	3.4	⁽¹⁾ 207,185	⁽¹⁾ 200,014	206,914
2.9	3.9	120,123	118,974	123,592
5.1	(0.6)	37,353	39,477	39,251
(0.2)	4.9	152,903	145,405	152,534
5.6	5.8	⁽¹⁾ 12,599	⁽¹⁾ 12,577	13,309
5.8	6.1	⁽¹⁾ 12,989	⁽¹⁾ 12,956	13,747

הערות:

(1) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא זכויות עובדים ובנושא היוון עלויות פיתוח תוכנה, ראו ביאור 1 ה' (1) ו-(2) לתמצית הדוחות הכספיים, בהתאמה.

(2) לא כולל יתרות שסווגו כנכסים והתחייבויות מוחזקים למכירה - ראו ביאור 18 לתמצית הדוחות הכספיים.

רווחיות

לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר			
שינוי	2014	2015	
במיליוני שקלים חדשים	באחוזים		
0.1	3,179	3,182	הכנסות ריבית, נטו
11.3	80	89	הוצאות בגין הפסדי אשראי
50.0	⁽²⁾ 786	1,179	רווח לפני מסים
62.2	⁽²⁾ 275	446	הפרשה למסים על הרווח
43.4	⁽²⁾ 511	733	רווח לאחר מסים
37.7	⁽²⁾ 501	690	רווח נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק
(3.1)	⁽²⁾ 712	690	רווח נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק - בניטרול השפעת תוכנית הפרישה בשנת 2014
(19.6)	⁽²⁾ 883	710	רווח כולל המיוחס לבעלי המניות של הבנק
	⁽²⁾ 0.48	0.65	הרווח הנקי למניה אחת בת 0.1 ש"ח ע.ג. המיוחס לבעלי המניות של הבנק, בש"ח
	⁽²⁾ 9.1	12.1	שיעור הרווח לפני מסים ביחס לסך כל ההון, ב-% ⁽¹⁾
	⁽²⁾ 5.9	7.5	שיעור הרווח לאחר מסים ביחס לסך כל ההון, ב-% ⁽¹⁾
	⁽²⁾ 5.6	7.2	תשואה נטו להון המיוחס לבעלי מניות הבנק, ב-% ⁽¹⁾
	⁽²⁾ 8.0	7.2	תשואה נטו להון המיוחס לבעלי מניות הבנק, ב-% - בניטרול השפעת תוכנית הפרישה בשנת 2014 ⁽¹⁾

הערות:

(1) על בסיס שנתי.

(2) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא זכויות עובדים ובנושא היוון עלויות פיתוח תוכנה, ראו ביאור 1 ה' (1) ו-(2) לתמצית הדוחות הכספיים, בהתאמה.

יחס הון לרכיבי סיכון

31.12.2014	30.9.2014	30.9.2015	באזל III
באחוזים			
9.4	9.3	9.5	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
10.4	10.3	10.4	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
⁽¹⁾ 14.8	14.8	14.4	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון

הערה:

(1) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות פיתוח תוכנה, ראו ביאור 1 ה' (2) וללא השפעת היישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא זכויות עובדים, אשר נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2015.

יחסים פיננסיים

31.12.2014	30.9.2014	30.9.2015	
באחוזים			
(2)6.3	(2)6.5	6.6	סך-כל ההון ביחס לסך-כל הנכסים
0.14	0.09	0.10	הוצאות בגין הפסדי אשראי ביחס ליתרה הממוצעת של האשראי לציבור
(2)58.0	(2)59.5	59.7	אשראי לציבור, נטו ביחס לסך כל הנכסים
78.6	81.8	81.0	אשראי לציבור, נטו ביחס לפקדונות הציבור
(2)73.8	(2)72.7	73.7	פקדונות הציבור ביחס לסך כל הנכסים
(2)49.2	(2)50.1	55.2	סך-כל ההכנסות שאינן מריבית ביחס להוצאות התפעוליות והאחרות
(4)(2)54.4	(2)54.0	55.2	סך-כל ההכנסות שאינן מריבית ביחס להוצאות התפעוליות והאחרות – בניטרול השפעת תוכנית הפרישה בשנת 2014
(2)87.0	(2)84.3	77.1	ההוצאות התפעוליות והאחרות ביחס לסך כל ההכנסות
(4)(2)78.7	(2)78.1	77.1	ההוצאות התפעוליות והאחרות ביחס לסך כל ההכנסות – בניטרול השפעת תוכנית הפרישה בשנת 2014
(2)4.3	(2)5.7	7.2	תשואה מותאמת לנכסי סיכון ⁽¹⁾
(4)(2)7.5	(2)8.1	7.2	תשואה מותאמת לנכסי סיכון ⁽¹⁾ – בניטרול השפעת תוכנית הפרישה בשנת 2014
		131.5	יחס כיסוי הנזילות ⁽³⁾
		6.6	יחס המינוף ⁽³⁾

הערות:

- (1) תשואה על ההון מחושבת על יתרה ממוצעת של נכסי סיכון בהתאם ליעד ההון המינימלי שקבע הבנק לתקופה הרלוונטית (30.9.2015) – 9.04%, 31.12.2014 – 8.5%.
- (2) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא זכויות עובדים ובנושא היוון עלויות פיתוח תוכנה, ראו ביאור 1 ה' (1) ו- (2) לתמצית הדוחות הכספיים, בהתאמה.
- (3) הנתונים מוצגים בהתאם להוראה חדשה, בתוקף מיום 1 באפריל 2015, ולכן לא מוצגים נתוני השוואה. היחס מחושב בגין שלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015.
- (4) נוטרל גם ההפסד ממכירת פעילות DBLA.

נתח שוק

בהתבסס על נתוני המערכת הבנקאית ליום 30 ביוני 2015, כפי שפורסמו על ידי בנק ישראל, חלקה של קבוצת דיסקונט בחמש הקבוצות הבנקאיות הגדולות בישראל היה כלהלן:

31 בדצמבר 2014	30 ביוני 2015	
באחוזים		
15.6	15.2	סך-כל הנכסים
14.1	13.8	אשראי לציבור, נטו
15.3	15.0	פקדונות הציבור
17.0	17.4	הכנסות ריבית, נטו
18.1	16.0	סך-כל ההכנסות שאינן מריבית

התפתחות במניית דיסקונט

שיעור שינוי בתשעת החודשים הראשונים של 2015	שער סגירה בסוף יום המסחר			
באחוזים	31.12.2014	30.9.2015	16.11.2015	
14.7	625	717	704	מניית דיסקונט
9.8	1,249.51	1,372.04	1,357.53	מדד מניות הבנקים
1.8	1,464.99	1,490.98	1,545.42	מדד ת"א-25
14.7	6.59	7.55	7.42	שווי שוק דיסקונט (במיליארדי ש"ח)

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח הדירקטוריון, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.

תוצאות פעולותיו של הבנק בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מאלה שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים מאקרו-כלכליים, שינויים במצב הגיאו-פוליטי, שינויים רגולטוריים ושינויים אחרים שאינם בשליטת הבנק ואשר עשויים להביא לאי-התממשות הערכות ו/או שינויים בתכניות העסקיות של הבנק.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים, כגון: "מאמץ", "צופה", "מעריך", "מתכוון", "נערך ל...", "יכול ש...", "יתכן" וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "רצון", "צפי", "כוונה", "צפייה", "הערכה", "תחזית" וכיו"ב. ביטויים צופי פני עתיד אלה, כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים, אשר כוללים, בין היתר, הערכות לגבי מצב המשק, טעמי הציבור, שיעורי ריבית בארץ ובחול, שיעורי האינפלציה וכיו"ב, וכן ביחס להשפעת הוראות חקיקה ורגולציה חדשות בתחום הבנקאות ושוק ההון ובתחומים אחרים, שיש להם השפעה על פעילות הבנק ועל הסביבה בה הוא פועל, ואשר מטבע הדברים התממשותם אינה ודאית. המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על מידע המצוי בידיעת הבנק והמבוסס, בין היתר, על פרסומים של גורמים שונים דוגמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר, בנק ישראל, משרד השיכון וגורמים אחרים המפרסמים נתונים והערכות לגבי שוקי ההון והכספים בארץ ובעולם.

האמור משקף את נקודת המבט של הבנק וחברות הבת שלו במועד עריכת הדוחות הכספיים בנוגע לאירועים עתידיים, המבוססת על הערכות שאינן ודאיות. מנתונים והערכות אלה נגזרות הערכות הבנק וחברות הבת שלו והתכניות העסקיות שלהם. כאמור לעיל, התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי ולהשליך על התממשות התכניות העסקיות או להביא לשינוי בתכניות אלה.

הסברים למצב עסקי הקבוצה

רווח ורווחיות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 בסך של 690 מיליון ש"ח, לעומת 501 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 37.7%.

בניטרול השפעת תוכנית הפרישה בשנת 2014, היה הרווח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2014 מסתכם בסך של 712 מיליון ש"ח, ירידה בשיעור של 3.1%.

התשואה נטו להון המיוחס לבעלי המניות של הבנק הגיעה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 לשיעור של 7.2%, על בסיס שנתי, לעומת 5.6% בתקופה המקבילה אשתקד, ושיעור של 4.2% בכל שנת 2014.

בניטרול השפעת תוכנית הפרישה בשנת 2014, התשואה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2014 היתה מגיעה לשיעור של 8.0% על בסיס שנתי.

הגורמים העיקריים שהשפיעו על התוצאות העסקיות של הקבוצה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד:

- עליה בסך כל ההכנסות שאינן מריבית, בסך של 37 מיליון ש"ח (1.6%), שהושפעה מירידה בסך של 69 מיליון ש"ח בהכנסות מימון, בעיקר ירידה ברווחים, נטו, מהשקעה במניות (ראו ביאור 12), שאינן מריבית (17.9%), עליה בסך של 44 מיליון ש"ח בעמלות (2.3%) ועליה בסך של 62 מיליון ש"ח בהכנסות אחרות.
- ירידה בהוצאות התפעוליות והאחרות בסך של 362 מיליון ש"ח (7.8%), שהושפעה, בעיקר, מירידה בסך של 472 מיליון ש"ח במשכורות והוצאות נלוות (15.8%), מזה 339 מיליון ש"ח השפעת תוכניות הפרישה (בבנק ובבנק מרכזי דיסקונט), בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2014, שקוזזה בחלקה על ידי עליה בסך של 107 מיליון ש"ח בהוצאות אחרות (13.9%).
- הפרישה למסים על הרווח בסך של 446 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015, לעומת 275 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן תמצית דוח על הרווח הכולל:

לתשעת החודשים שהסתיימו ב- 30 בספטמבר		
שינוי באחוזים	2014	2015
במיליוני שקלים חדשים		
37.7	501 ⁽³⁾⁽²⁾	690
רווח נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק		
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר, המיוחס לבעלי המניות של הבנק:		
	520 ⁽²⁾	4
רווח כולל אחר, לפני מיסים ⁽¹⁾		
	(138) ⁽²⁾	16
השפעת המס המתייחס		
	382	20
רווח כולל אחר, המיוחס לבעלי המניות של הבנק, לאחר מיסים		
(19.6)	883	710
הרווח הכולל המיוחס לבעלי המניות של הבנק		

הערות:

- (1) לפרטים בדבר מרכיבי השינוי ברווח כולל אחר, ראו ביאור 14 לתמצית הדוחות הכספיים.
- (2) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא זכויות עובדים, ראו ביאור 1 ה' (1) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (3) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות פיתוח תוכנה, ראו ביאור 1 ה' (2) לתמצית הדוחות הכספיים.

התפתחות ההכנסות וההוצאות

להלן התפתחויות בסעיפים תוצאתיים, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015, לעומת תשעת החודשים הראשונים של שנת 2014:

לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר		
שינוי באחוזים	2014	2015
במיליוני שקלים חדשים		
(8.0)	4,384	4,033
הכנסות ריבית		
(29.4)	1,205	851
הוצאות ריבית		
0.1	3,179	3,182
הכנסות ריבית, נטו		
11.3	80	89
הוצאות בגין הפסדי אשראי		
(0.2)	3,099	3,093
הכנסות ריבית, נטו, לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי		
(17.9)	386	317
הכנסות מימון שאינן מריבית		
2.3	1,918	1,962
עמלות		
387.5	16 ⁽¹⁾	78
הכנסות אחרות		
1.6	2,320	2,357
סך-כל ההכנסות שאינן מריבית		
(15.8)	2,995 ⁽²⁾⁽¹⁾	2,523
הוצאות תפעוליות ואחרות		
0.3	866 ⁽²⁾	869
משכורות והוצאות נלוות		
13.9	772 ⁽²⁾	879
אחזקה ופחת בניינים וציוד		
הוצאות אחרות		
(7.8)	4,633	4,271
סך-כל ההוצאות התפעוליות והאחרות		
50.0	786	1,179
רווח לפני מיסים		
62.2	275 ⁽²⁾⁽¹⁾	446
הפרשה למסים על הרווח		
43.4	511	733
רווח לאחר מיסים		
(78.3)	23	5
חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר השפעת המס		
45.5	(33)	(48)
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות שאינן מקנות שליטה בחברות מאוחדות		
37.7	501	690
רווח נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק		
	5.6	7.2
תשואה נטו להון המיוחס לבעלי מניות הבנק, ב-3% ⁽³⁾		
(3.1)	712⁽⁴⁾	690
רווח נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק - בניטרול השפעת תוכנית הפרישה בשנת 2014		
	8.0 ⁽⁴⁾	7.2
תשואה נטו להון המיוחס לבעלי מניות הבנק, ב-3% ⁽³⁾ - בניטרול השפעת תוכנית הפרישה בשנת 2014		

הערות:

- (1) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא זכויות עובדים, ראו ביאור 1 ה' (1) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (2) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות פיתוח תוכנה, ראו ביאור 1 ה' (2) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (3) על בסיס שנתי.
- (4) לפרטים בדבר שינויים בעתודה לפיצויים, נטו, בעיקר תוכנית פרישה, ראו ביאור 16 יב' ו-יג' לדוחות הכספיים לשנת 2014 (עמ' 385).

להלן ההתפתחויות בסעיפים תוצאתיים, ברבעון השלישי של שנת 2015, לעומת רבעון שני 2015 ולעומת רבעון שלישי 2014:

רבעון שלישי 2015	רבעון שלישי 2014	2015	2014	רבעון שלישי 2015	רבעון שלישי 2014
לעומת רבעון שלישי 2015					
לעומת רבעון שני 2015					
במיליוני שקלים חדשים					
הכנסות ריבית	1,401	1,550	1,479	(9.6)	(5.3)
הוצאות ריבית	334	455	418	(26.6)	(20.1)
הכנסות ריבית, נטו	1,067	1,095	1,061	(2.6)	0.6
הוצאות (ביטול הוצאות) בגין הפסדי אשראי	85	(28)	40	–	112.5
הכנסות ריבית, נטו, לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי	982	1,123	1,021	(12.6)	(3.8)
הכנסות שאינן מריבית	30	102	148	(70.6)	(79.7)
הכנסות מימון שאינן מריבית	650	655	650	(0.8)	–
עמלות	42	14	(2)	200.0	2,000.0
הכנסות אחרות	722	771	800	(6.4)	(9.8)
סך-כל ההכנסות שאינן מריבית	722	771	800	(6.4)	(9.8)
הוצאות תפעוליות ואחרות	820	832	929	(1.4)	(11.7)
משכורות והוצאות נלוות	294	291	294	1.0	–
אחזקה ופחת בניינים וציוד	306	295	253	3.7	20.9
הוצאות אחרות	1,420	1,418	1,476	0.1	(3.8)
סך-כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	1,420	1,418	1,476	0.1	(3.8)
רווח לפני מסים	284	476	345	(40.3)	(17.7)
הפרשה למסים על הרווח	102	190	130	(46.3)	(21.5)
רווח לאחר מסים	182	286	215	(36.4)	(15.3)
חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר השפעת המס	3	2	3	50.0	–
רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברות מאוחדות	168	270	205	(37.8)	(18.0)
רווח נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק	168	270	205	(37.8)	(18.0)
תשואה נטו להון המיוחס לבעלי מניות הבנק, ב-1%	5.2	8.7	6.9	–	–
רווח נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק - בניטרול השפעת תוכנית הפרישה בשנת 2014	168	270	225	(37.8)	(25.2)
תשואה נטו להון המיוחס לבעלי מניות הבנק, ב-1% - בניטרול השפעת תוכנית הפרישה בשנת 2014	5.2	8.7	7.6	–	–

הערות:

- (1) על בסיס שנתי.
- (2) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא זכויות עובדים, ראו ביאור 1 ה' (1) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (3) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות פיתוח תוכנה, ראו ביאור 1 ה' (2) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (4) לפרטים בדבר שינויים בעתודה לפיצויים, נטו, בעיקר תוכנית פרישה, ראו ביאור 16 יב' ו-יג' לדוחות הכספיים לשנת 2014 (עמ' 385).

להלן פרטים בדבר שינויים מהותיים בסעיפים תוצאתיים:

הכנסות ריבית, נטו. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015, הסתכמו הכנסות ריבית, נטו, בסך של 3,182 מיליון ש"ח, לעומת סך של 3,179 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 0.1%. העליה בהכנסות מריבית, נטו, בסך של כ-3 מיליון ש"ח, מוסברת בהשפעת מחיר שלילית בסך של 168 מיליון ש"ח, והשפעת כמות חיובית בסך של 171 מיליון ש"ח (ראו תוספת א' בסקירת ההנהלה להלן). פער הריבית ללא השפעת נגזרים הגיע בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 לשיעור של 2.13%, לעומת 2.26% בתקופה המקבילה אשתקד.

היתרה הממוצעת של הנכסים נושאי הריבית עלתה בשיעור של כ-5.5%, מסך של 174,383 מיליון ש"ח לסך של 184,014 מיליון ש"ח והיתרה הממוצעת של ההתחייבויות נושאות הריבית ירדה בשיעור של כ-1.3%, מסך של 144,542 מיליון ש"ח לסך של 142,713 מיליון ש"ח.

הכנסות מימון שאינן מריבית. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015, הסתכמו הכנסות מימון שאינן מריבית בסך של 317 מיליון ש"ח, לעומת 386 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של 17.9%.

הקטון בהכנסות מימון שאינן מריבית נובע, בעיקר, מירידה ברווחים, נטו, מהשקעה במניות (ראו באור 12 לתמצית הדוחות הכספיים). הכנסות מימון שאינן מריבית כוללות את השפעת הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים, המהווים חלק בלתי ניפרד מניהול חשיפת הריבית וחשיפת הבסיס של הבנק. לפיכך, לצורך ניתוח הרווח המימוני מפעילות שוטפת יש לסכום את הכנסות הריבית, נטו, ואת הכנסות המימון שאינן מריבית.

להלן הרכב הרווח המימוני, נטו:

2015			2014			
רבעון שלישי	רבעון שני	רבעון ראשון	רבעון שלישי	רבעון שני	רבעון ראשון	
במיליוני שקלים חדשים						
1,401	1,550	1,082	1,479	1,581	1,324	הכנסות ריבית
334	455	62	418	481	306	הוצאות ריבית
1,067	1,095	1,020	1,061	1,100	1,018	הכנסות ריבית, נטו
30	102	185	148	114	124	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,097	1,197	1,205	1,209	1,214	1,142	סך-כל הרווח המימוני, נטו

להלן ניתוח של סך הרווח המימוני, נטו:

2015			2014			
רבעון שלישי	רבעון שני	רבעון ראשון	רבעון שלישי	רבעון שני	רבעון ראשון	
במיליוני שקלים חדשים						
1,075	1,083	1,034	1,047	1,072	1,017	רווח מפעילות שוטפת
35	24	142	78	52	105	רווחים, נטו, מממוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב
(38)	20	28	(29)	63	18	רווחים (הפסדים) מהשקעה במניות
(22)	54	(32)	11	(1)	(32)	התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים
47	5	33	67	28	34	הפרשי שער, אופציות ונגזרים אחרים
-	11	-	(1)	-	-	רווחים (הפסדים) נטו בגין הלוואות שנמכרו
1,097	1,197	1,205	1,209	1,214	1,142	סך-כל הרווח המימוני, נטו

הרווח המימוני, נטו הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 בסך של 3,499 מיליון ש"ח, לעומת סך של 3,565 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של 1.9%.

הירידה ברווח המימוני נבעה, בעיקר, מירידה של 82 מיליון ש"ח ברווחים, נטו, מהשקעה במניות ומירידה של 44 מיליון ש"ח בהכנסות מהפרשי שער ואופציות אשר קוזזו בשל עליה של 56 מיליון ש"ח ברווח מפעילות שוטפת.

שיעורי הכנסה והוצאה. בתוספת א' לסקירת ההנהלה, מוצגות הכנסות ריבית, נטו. לצורך הסבר פער הריבית של הבנק מפעילות שוטפת, יש להוסיף את השפעת הפעילות בנגזרי ALM (ללא הפרשי שער ופעילות באופציות).

פער הריבית מפעילות שוטפת, כולל נגזרי ALM הגיע בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 לשיעור של 1.09%, לעומת 1.10% בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח המימוני, נטו הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2015 בסך של 1,097 מיליון ש"ח, לעומת סך של 1,209 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, ירידה בשיעור של 9.3% ולעומת 1,197 ברבעון השני של שנת 2015, ירידה בשיעור של 8.4%.

פער הריבית מפעילות שוטפת, כולל נגזרי ALM הגיע ברבעון השלישי של שנת 2015 לשיעור של 1.12%, לעומת 1.09% ברבעון המקביל אשתקד ולעומת 1.06% ברבעון השני של שנת 2015.

נתונים על התפתחות ההכנסות מריבית, נטו, לפי מגזרי פעילות:

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2015	2014	שינוי	2015	2014	שינוי
במיליוני שקלים חדשים			במיליוני שקלים חדשים		
ב-1%			ב-1%		
296	296	(1)296	856	882	(1)882
212	210	(1)200	624	676	(1)676
148	148	(1)145	453	431	(1)431
84	77	9.1	256	240	6.7
117	114	(1)114	346	362	(1)362
1,067	1,061	0.6	3,182	3,179	0.1

הערה:

(1) סווג מחדש, ראו ביאור 13 ג' (1) לתמצית הדוחות הכספיים.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 נרשמו הוצאות בגין הפסדי אשראי בסך של 89 מיליון ש"ח, לעומת הוצאות בסך 80 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 11.3%. העליה האמורה הושפעה, בעיקר, מעליה בהפרשה הפרטנית, שקווצה בחלקה מירידה בהפרשה הקבוצתית. העליה בהפרשה הפרטנית הושפעה, בעיקר, מהפרשה בגין לווה אחד, נוכח הרעה במצב חובו. הירידה בהפרשה הקבוצתית נבעה, בעיקר, מגביות, משינויים בהרכב האשראי ומשינויים בהרכב הממוצע הרב-שנתי של שיעורי ההפרשה.

לפרטים בדבר מרכיבי ההוצאות בגין הפסדי אשראי, ראו ביאור 3 לתמצית הדוחות הכספיים.

להלן ההתפתחות הרבעונית של ההוצאות בגין הפסדי אשראי:

2015			2014		
רבעון שלישי	רבעון שני	רבעון ראשון	רבעון רביעי	רבעון שלישי	רבעון שני
במיליוני שקלים חדשים					
(14)	31	81	20	(34)	(75)
99	(59)	(49)	64	74	40
85	(28)	32	84	40	(35)
שיעור ההוצאה בגין הפסדי אשראי ביחס ליתרה הממוצעת של אשראי לציבור ⁽¹⁾ :					
0.27%	(0.09%)	0.10%	0.28%	0.13%	(0.12%)
0.10%	0.01%	0.10%	0.14%	0.09%	0.07%

הערה:

(1) על בסיס שנתי.

העמלות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015, בסך של 1,962 מיליון ש"ח, לעומת 1,918 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 2.3%.

להלן התפלגות העמלות:

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
שינוי	2014	2015	
באחוזים	במיליוני שקלים חדשים		
(7.3)	425	394	ניהול חשבון
6.0	695	737	כרטיסי אשראי
0.8	249	251	פעילות בניירות ערך ובמכשירים נגזרים מסוימים
9.9	101	111	עמלות הפצת מוצרים פיננסיים
(36.4)	11	7	ניהול, תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים
9.0	89	97	טיפול באשראי
5.9	102	108	הפרשי המרה
–	38	38	פעילות סחר חוץ
(15.4)	13	11	הכנסות נטו משירותי תיקי אשראי
4.8	124	130	עמלות מעסקי מימון
9.9	71	78	עמלות אחרות
2.3	1,918	1,962	סך-כל העמלות

הירידה בעמלות ניהול חשבון משקפת צעדי אסדרה, שהחלו בשנת 2014 ונמשכו בשנת 2015, במסגרתם הוטלו על המערכת הבנקאית מגבלות שונות בגביית עמלות (ראו ביאור 17 לתמצית הדוחות הכספיים).

הוצאות משכורות והוצאות נלוות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 בסך של 2,523 מיליון ש"ח, לעומת 2,995 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של 15.8%. הירידה נובעת, בין היתר, מהשפעת הפרישה של עובדים במסגרת התוכנית לעידוד פרישה מוקדמת שהופעלה בשנת 2014 (ראו "משאבי אנוש" בדוח שנתי 2014, עמ' 186-187). בניטרול השפעת תוכנית הפרישה בשנת 2014 (בבנק ובבנק מרכנתיל דיסקונט), הכלולה במשכורות של תשעת החודשים הראשונים של שנת 2014, היתה נרשמת ירידה בשיעור של 5.0%.

להלן ההתפתחות הרבעונית של הוצאות משכורות והוצאות נלוות, תוך פירוט ההשפעה של רכיבים מסוימים:

2014			2015			
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי
משכורות והוצאות נלוות						
במיליוני שקלים חדשים						
(1)951	(1)1,115	(1)929	(1)1,091	871	832	820
(18)	(16)	(22)	(23)	(40)	(39)	(4)
–	(306)	(33)	(209)	–	–	–
933	793	874	859	831	793	816
משכורות והוצאות נלוות – בניטרול רכיבים מסוימים						

הערה:

(1) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא זכויות עובדים ובנושא היוון עלויות פיתוח תוכנה, ראו ביאור 1 ה' (1) ו-(2) לתמצית הדוחות הכספיים, בהתאמה.

התפתחות הנכסים וההתחייבויות

סך כל הנכסים ליום 30 בספטמבר 2015 הסתכם בסך של 206,914 מיליון ש"ח, לעומת סך של 207,185 מיליון ש"ח בסוף שנת 2014, ירידה בשיעור של 0.1%.

להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים⁽²⁾:

שיעור השינוי במיליוני שקלים חדשים ב-%	30 בספטמבר 2015		31 בדצמבר 2014	
	2015	2014	2014	2015
נכסים				
מזומנים ופקדונות בבנקים	27,672	31,694	(12.7)	
ניירות ערך	39,251	37,353	5.1	
אשראי לציבור, נטו	123,592	120,123	2.9	
התחייבויות				
פקדונות הציבור	152,534	152,903	(0.2)	
פקדונות מבנקים	4,833	5,547	(12.9)	
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	3,853	3,984	(3.3)	
איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים	9,937	10,638	(6.6)	
הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	13,309	12,599 ⁽¹⁾	5.6	
סך-כל ההון	13,747	12,989 ⁽¹⁾	5.8	

הערות:

(1) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא זכויות עובדים ובנושא היוון עלויות פיתוח תוכנה, ראו ביאור 1 ה' (1) ו-(2) לתמצית הדוחות הכספיים, בהתאמה.

(2) לא כולל יתרות שסוגו כנכסים והתחייבויות מוחזקים למכירה - ראו ביאור 18 לתמצית הדוחות הכספיים.

להלן יובאו פרטים בדבר האשראי לציבור, ניירות ערך ופקדונות הציבור.

האשראי לציבור

כללי. האשראי לציבור, נטו, (בניכוי הפרשה להפסדי אשראי) הסתכם ליום 30 בספטמבר 2015 בסך של 123,592 מיליון ש"ח, לעומת 120,123 מיליון ש"ח בסוף שנת 2014, עליה בשיעור של 2.9%.

לפרטים בדבר תיק האשראי, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 24-30). לפרטים בדבר ניהול סיכוני האשראי, ראו "ניהול סיכוני אשראי" בפרק "החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם" להלן ובדוח שנתי 2014 (עמ' 121-133). לפרטים בדבר איכות האשראי, ראו ביאור 3 לתמצית הדוחות הכספיים ובדוח שנתי 2014 (עמ' 346-347). לפרטים בדבר תיק האשראי לדיור בקבוצת דיסקונט, ראו "פעילות המשכנתאות" בפרק "פרטים נוספים אודות הפעילות במוצרים מסויימים" ובדוח שנתי 2014 (עמ' 98-106).

הרכב האשראי לציבור לפי מגזרי הצמדה

להלן נתונים על הרכב האשראי לציבור, נטו, לפי מגזרי הצמדה:

שיעור השינוי ב-%	30 בספטמבר 2015		31 בדצמבר 2014	
	מסך במיליוני ש"ח	מסך במיליוני ש"ח	מסך במיליוני ש"ח	מסך במיליוני ש"ח
מטבע ישראלי לא צמוד	79,820	64.6	74,762	62.2
מטבע ישראלי צמוד למדד	14,929	12.1	15,314	12.8
מטבע חוץ ומטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ	28,843	23.3	30,047	25.0
סך-הכל	123,592	100.0	120,123	100.0

האשראי לציבור במטבע חוץ ובמטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ ירד בשיעור של 4.0% לעומת 31 בדצמבר 2014. במונחים דולרים ירד האשראי במטבע חוץ ובמטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ בסך של 374 מיליון דולר, ירידה של 4.8% לעומת 31 בדצמבר 2014. סך כל האשראי לציבור, הכולל את האשראי במטבע חוץ ובמטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ, כשהם מחושבים במונחים דולריים, עלה בשיעור של 2.7%, לעומת 31 בדצמבר 2014.

הרכב האשראי לציבור לפי מגזרי פעילות

להלן נתונים אודות התפתחות היתרות של האשראי לציבור, נטו לפי מגזרי פעילות:

30.9.14	31.12.14	31.3.15	30.6.15	30.9.15	
במיליוני שקלים חדשים					
40,577	40,889	41,254	42,140	43,214	קמעונאי - מגזר משקי בית
20,035	20,138	20,202	20,632	21,218	מזה - משכנתאות
13,857	14,255	14,539	14,819	15,155	קמעונאי - מגזר עסקים קטנים
39,409	39,105	39,581	37,784	39,419	מגזר בנקאות עסקית
21,415	21,953	22,477	21,742	22,419	מגזר בנקאות מסחרית
3,716	3,921	3,867	3,794	3,385	מגזר בנקאות פרטית
118,974	120,123	121,718	120,279	123,592	סך-הכל

הרכב סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק

להלן התפתחות סיכון האשראי הכולל לציבור, לפי ענפי משק עיקריים:

31 בדצמבר 2014		30 בספטמבר 2015			ענף
שיעור מסך השינוי	שיעור מסך הכל	סיכון אשראי כולל לציבור	שיעור מסך הכל	סיכון אשראי כולל לציבור	
%-ב	%	במיליוני ש"ח	%	במיליוני ש"ח	
(7.9)	0.6	1,218	0.6	1,122	חקלאות
60.4	0.2	475	0.4	762	כרייה וחציבה
(7.7)	11.8	22,661	10.4	20,925	תעשייה
6.6	7.8	15,137	8.0	16,135	בינוי ונדל"ן - בינוי
2.8	10.0	19,484	10.0	20,031	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
(15.1)	2.0	3,853	1.6	3,273	אספקת חשמל ומים
4.8	11.9	23,027	12.0	24,126	מסחר
(7.9)	1.4	2,778	1.3	2,559	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
20.2	2.2	4,287	2.6	5,153	תחבורה ואחסנה
39.9	1.3	2,542	1.8	3,557	מידע ותקשורת
(5.1)	10.5	20,420	9.6	19,371	שירותים פיננסיים
9.2	3.8	7,448	4.0	8,136	שירותים עסקיים אחרים
8.5	2.8	5,381	2.9	5,839	שירותים ציבוריים וקהילתיים
3.5	11.3	21,966	11.3	22,728	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
8.9	22.4	43,458	23.5	47,338	אנשים פרטיים - אחר
3.6	100.0	194,135	100.0	201,055	סך-הכל סיכון אשראי כולל לציבור
		12,114		10,125	בנקים
		23,225		25,738	ממשלות
		229,474		236,918	סך-הכל

החל מהרבעון הראשון של שנת 2015, נתוני סיכון האשראי הכולל לציבור מוצגים לפי הסיווג האחדיד של ענפי הכלכלה 2011 של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, אשר החליף את הסיווג האחדיד של ענפי הכלכלה 1993. זאת, במסגרת ישום התיקון להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים משנת 2014, אשר נכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2015. מספרי השוואה ליום 31 בדצמבר 2014 מוצגים על פי הסיווג החדש. מהנתונים שהובאו לעיל עולה כי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 גדל סיכון האשראי הכולל לציבור ב-3.6% בהשוואה לסוף שנת 2014. הגידול התמקד בעיקר באשראי לאנשים פרטיים, לדיור ושאינו לדיור, בהתאם לאסטרטגיית הבנק. כמו כן, חל גידול משמעותי גם בענפי הנדל"ן, תחבורה ואחסנה ומידע ותקשורת. בתוך כך, חלה ירידה בסיכון האשראי הכולל לציבור בעיקר בענפי התעשייה, שירותים פיננסיים, אספקת חשמל ומים ובתי מלון ושירותי האוכל והאחרה.

התפתחות סיכון אשראי בעייתי

סיכון אשראי בעייתי⁽¹⁾ ונכסים שאינם מבצעים:

31 בדצמבר 2014			30 בספטמבר 2015		
סיכון אשראי					
מאזני	חוץ מאזני	כולל	מאזני	חוץ מאזני	כולל
במיליוני שקלים חדשים					
סיכון אשראי בעייתי:					
3,045	(3)	43	3,088	(3)	2,796
570		3	573		922
1,680	(4)	297	1,977	(4)	2,370
5,295		343	5,638		6,088
מזה: חובות שאינם פגומים, בפיגור של 90 ימים או יותר(2)					
404			506		
נכסים שאינם מבצעים:					
2,580			2,487		
2			2		
2,582			2,489		

הערות:

- (1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- (2) לרבות בגין הלוואות לדיור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור ובגין הלוואות לדיור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) לרבות איגרות חוב קונצרניות לא צוברות בסך של 25 מיליון ש"ח (31.12.2014) – 20 מיליון ש"ח.
- (4) כולל איגרות חוב בנקים צוברות בסך של 201 מיליון ש"ח ואיגרות חוב ממשלות זרות צוברות בסך של 144 מיליון ש"ח (31.12.2014): 122 מיליון ש"ח ו-30 מיליון ש"ח, בהתאמה.

להלן פרטים בדבר האשראי לציבור, כמפורט בביאור 3 לתמצית הדוחות הכספיים:

אשראי פגום לציבור. האשראי המאזני הפגום לציבור (צובר ריבית ושאינו צובר ריבית) עמד ביום 30 בספטמבר 2015 על 3,020 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,776 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2014, עליה של 8.8%.

אשראי פגום לציבור שאינו צובר ריבית. האשראי הפגום לציבור שאינו צובר הכנסות ריבית ואשר נבדק על בסיס פרטני, עמד ביום 30 בספטמבר 2015 על 2,555 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,467 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2014, עליה בשיעור של 3.6%.

להלן שיעור החובות הבעייתיים מסך החובות בענפי משק עיקריים:

ענף	30 בספטמבר 2015			31 בדצמבר 2014		
	סיכון	מזה: סיכון	שיעור	סיכון	מזה: סיכון	שיעור
	אשראי כולל	אשראי בעייתי	אשראי כולל	אשראי בעייתי	אשראי כולל	אשראי בעייתי
	במיליוני ש"ח	%	במיליוני ש"ח	%	במיליוני ש"ח	%
תעשייה	20,925	2.7	22,661	5.6	1,269	4.8
בינוי ונדל"ן – בינוי	16,135	2.7	15,137	4.8	724	4.6
בינוי ונדל"ן – פעילות בנדל"ן	20,031	4.9	19,484	4.6	896	4.8
מסחר	24,126	3.7	23,027	4.8	1,102	2.2
שירותים פיננסיים	19,371	1.6	20,420	2.2	443	2.1
אנשים פרטיים – הלוואות לדיור	22,728	1.6	21,966	2.1	464	0.8
אנשים פרטיים – אחר	47,338	0.8	43,458	0.8	345	5.0
ענפים אחרים	30,401	4.5	27,982	5.0	1,408	
סך-הכל ציבור	201,055	2.6	194,135	3.4	6,651	
בנקים	10,125	2.0	12,114	1.0	122	0.1
ממשלות	25,738	0.6	23,225	0.1	30	
סך-הכל	236,918	2.4	229,474	3.0	6,803	

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 נרשמה ירידה בשיעור סיכון האשראי הבעייתי, בהמשך למגמה בשנת 2014. הירידה התמקדה בענפי התעשייה, הבינוי, שירותים פיננסיים ומסחר.

יתרת ההפרשה להפסדי אשראי

יתרת ההפרשה להפסדי אשראי. יתרת ההפרשה להפסדי אשראי, הכוללת הפרשה על בסיס קבוצתי והפרשה על בסיס פרטני, לא כולל בגין סיכון אשראי חוץ מאזני, הגיעה ביום 30 בספטמבר 2015, לסך של 2,009 מיליון ש"ח ומהווה 1.6% מהאשראי לציבור, לעומת יתרת הפרשה בסך של 2,049 מיליון ש"ח, שהיוותה 1.68% מהאשראי לציבור, ביום 31 בדצמבר 2014.

יתרת ההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי. יתרת ההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי בגין אשראי פגום לציבור אשר נבדק על בסיס פרטני עמדה ביום 30 בספטמבר 2015 על 431 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-307 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2014, עליה בשיעור של 40.4%.

יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי. יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי, למעט הלוואות לדיור שההפרשה להפסדי אשראי בגין חושבה לפי עומק הפיגור, עמדה ביום 30 בספטמבר 2015 על 1,403 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,481 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2014, המהווה ירידה בסך של 78 מיליון ש"ח, שיעור של כ-5.3%.

הירידה ביתרת ההפרשה הקבוצתית נבעה, בעיקר, מגביות, משינויים בהרכב האשראי ומשינויים בהרכב הממוצע הרב-שנתי של שיעורי ההפרשה, המשמש בחישוב שיעור ההחלטה.

להלן יחסים פיננסיים מסוימים המשמשים להערכת איכות תיק האשראי:

31.12.2014	30.9.2014	30.9.2015	
2.3%	2.6%	2.4%	שיעור יתרת אשראי פגום לציבור מיתרת האשראי לציבור
0.4%	0.4%	0.3%	שיעור יתרת אשראי שאינו פגום לציבור, שנמצא בפיגור של 90 ימים או יותר, מיתרת האשראי לציבור
1.7%	1.8%	1.6%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור, מיתרת האשראי לציבור
73.8%	68.6%	66.5%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור, מיתרת אשראי פגום לציבור
3.4%	3.4%	2.7%	שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור, מסיכון אשראי כולל בגין הציבור
0.14%	0.09%	0.10%	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי, מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור (במונחים שנתיים)
0.2%	0.1%	0.1%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור, מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור (במונחים שנתיים)
			שיעור המחיקות נטו, בגין אשראי לציבור, מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור (במונחים שנתיים)
14.1%	4.0%	7.7%	שיעור יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור, מיתרת אשראי פגום לציבור בתוספת יתרת אשראי לציבור אשר בפיגור של 90 ימים או יותר
62.5%	58.9%	58.7%	

מאפייני סיכון של תיק האשראי לציבור

להלן התפלגות ההוצאות (ביטול הוצאות) בגין הפסדי אשראי בענפי המשק השונים:

לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר			
2014	2015		
הוצאה להפסדי אשראי		ענף	
במיליוני ש"ח			
(6)	(4)	חקלאות	
(2)	(1)	כרייה וחציבה	
2	(35)	תעשייה	
93	3	בינוי ונדל"ן – בינוי	
(10)	(108)	בינוי ונדל"ן – פעילות בנדל"ן	
(1)	1	אספקת חשמל ומים	
(39)	61	מסחר	
3	9	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל	
8	(32)	תחבורה ואחסנה	
(31)	172	מידע ותקשורת	
20	(36)	שירותים פיננסיים	
(5)	15	שירותים עסקיים אחרים	
(2)	4	שירותים ציבוריים וקהילתיים	
6	4	אנשים פרטיים – הלוואות לדיוור	
42	38	אנשים פרטיים – אחר	
78	91	סך-הכל ציבור	
2	(2)	סך-הכל בנקים	
-	-	סך-הכל ממשלות	
80	89	סך-הכל	

מהנתונים שהובאו לעיל עולה כי העליה בהוצאה בגין הפסדי אשראי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 התמקדה בעיקר בענפי המידע והתקשורת, המסחר ושירותים עסקיים אחרים. מנגד, חלה ירידה בהוצאה בגין הפסדי אשראי בענפי הבינוי והנדל"ן, התעשייה, התחבורה והאחסנה והשירותים הפיננסיים.

ניירות ערך

כללי. ליום 30 בספטמבר 2015 הסתכמו ניירות ערך בתיק הנוסטרו בסך של 39,251 מיליון ש"ח, לעומת 37,353 מיליון ש"ח בסוף שנת 2014, עליה בשיעור של 5.1%. מובהר כי בתיק הנוסטרו של קבוצת דיסקונט ליום 30 בספטמבר 2015, לא היה נייר ערך שההשקעה בו היוותה שיעור של 5% או למעלה מזה מכלל התיק, פרט לנייר ערך מסוג "ממשלתית משתנה 520" ונייר ערך מסוג "ממשלתית משתנה 1121", שהגיעו לכ-7.1%, ולכ-7.0% מכלל התיק, בהתאמה.

ליום 30 בספטמבר 2015, כ-61% מהתיק מושקע באיגרות חוב ממשלתיות, וכ-7% מהתיק מושקע באיגרות חוב של סוכנויות הפועלות בחסות ממשלת ארה"ב (GSE). לפרטים בדבר השקעות הבנק באיגרות חוב, לפי ענפי משק, ראו נספח לדוח הדירקטוריון, המהווה חלק בלתי נפרד ממנו (חלק א', סעיפים 1-3). לפרטים בדבר התפלגות ההשקעה באיגרות חוב ממשלתיות, לפי ממשלות עיקריות, ראו נספח לדוח הדירקטוריון, המהווה חלק בלתי נפרד ממנו (חלק ב', סעיף 3). לפרטים בדבר מדיניות ניהול תיקי הנוסטרו, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 68).

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן: "הבנק הבינלאומי"). ראו ביאור 6 ד' לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014 (עמ' 354-356) וביאור 15 לתמצית הדוחות הכספיים, לפרטים בעניינים הבאים: הסכם עם פיבי אחזקות, בענין החזקות הבנק במניות הבנק הבינלאומי; לוח הזמנים שקבעה הממונה על ההגבלים העסקיים לירידת החזקות בנק דיסקונט בבנק הבינלאומי; הפרשה לירידת ערך בגין החזקות הבנק במניות הבנק הבינלאומי; דיבידנד שחולק במספר מועדים, ונרשם כרווח; מכירת מניות במספר מועדים; הפסדים מירידת ערך שאינה זמנית (ODT).

הרכב תיק ניירות ערך לפי מגזרי הצמדה

להלן נתונים על הרכב תיק ניירות ערך לפי בסיסי הצמדה:

שיעור השינוי ב-%	31 בדצמבר 2014	30 בספטמבר 2015	
	במיליוני שקלים חדשים		
21.0	14,782	17,887	מטבע ישראלי לא צמוד
(13.7)	4,817	4,157	מטבע ישראלי צמוד למדד
(1.1)	16,062	15,884	מטבע חוץ ומטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ
(21.8)	1,692	1,323	מניות – פריטים שאינם כספיים
5.1	37,353	39,251	סך-הכל

ניירות ערך במטבע חוץ ובמטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ ירדו בשיעור של 1.1% לעומת 31 בדצמבר 2014. במונחים דולריים ירדה ההשקעה בניירות הערך במטבע חוץ ובמטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ בסך של 81 מיליון דולר, ירידה של 2.0% לעומת 31 בדצמבר 2014. סך כל ניירות הערך, הכוללים את ניירות הערך במטבע חוץ ובמטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ כשהם מחושבים במונחים דולריים, עלה בשיעור של 4.7% לעומת 31 בדצמבר 2014.

הרכב תיק ניירות הערך לפי הסיווג לתיקים

בהתאם להוראות המפקח על הבנקים מסווגים ניירות הערך לשלושה תיקים: תיק איגרות חוב מוחזקות לפדיון, תיק ניירות ערך זמינים למכירה ותיק ניירות ערך למסחר.

להלן הרכב ההשקעות בניירות ערך על פי הסיווג האמור:

31 בדצמבר 2014			30 בספטמבר 2015		
הערך במאזן	שווי הוגן	עלות מופחתת (במניות- עלות)	הערך במאזן	שווי הוגן	עלות מופחתת (במניות- עלות)
במיליוני שקלים חדשים					
איגרות חוב					
6,981	7,452	6,981	7,195	7,652	7,195
27,282	27,282	26,849	27,208	27,208	26,855
1,398	1,398	1,382	3,525	3,525	3,531
מניות					
1,681	1,681	1,737	1,317	1,317	1,355
11	11	13	6	6	8
37,353	37,824	36,962	39,251	39,708	38,944
סך-הכל ניירות ערך					

איגרות חוב קונצרניות – תיק ניירות ערך הזמינים למכירה של קבוצת דיסקונט ליום 30 בספטמבר 2015, כולל השקעה באגרות חוב קונצרניות בסכום של כ-3,513 מיליון ש"ח (כולל סך של כ-456 מיליון ש"ח המוחזק באי די בי ניו יורק, סך של כ-617 מיליון ש"ח המוחזק במרכזתיל וסך של כ-2,440 מיליון ש"ח המוחזק במישרין על ידי הבנק). לפרטים נוספים, ראו נספח לדוח הדירקטוריון, המהווה חלק בלתי נפרד ממנו (חלק א', סעיף 1). לפרטים בדבר הפסדים שטרם מומשו הכלולים ביתרת איגרות החוב האמורות, ראו ביאור 2 לתמצית הדוחות הכספיים.

השקעות בניירות ערך מגובי משכנתאות ונכסים

השקעה בניירות ערך מגובי משכנתאות ונכסים - כללי – תיק ניירות הערך של קבוצת דיסקונט ליום 30 בספטמבר 2015 כולל השקעה באגרות חוב מגובות משכנתא בסכום של כ-2,140 מיליון דולר ארה"ב, אשר מוחזקות בידי אי די בי ניו יורק, לעומת סך של כ-2,330 מיליון דולר ביום 31 בדצמבר 2014. רוב התיק איגרות החוב מגובות המשכנתא, מורכב מאגרות חוב של סוכנויות פדרליות שונות (Freddie Mac, Fannie Mae). ההשקעה באגרות החוב האמורות אינה כוללת חשיפה לשוק ה-Subprime. ליום 30 בספטמבר 2015, כלל התיק ניירות הערך מגובי המשכנתאות (MBS) והנכסים (ABS) רווחים שטרם מומשו, נטו, בסך של כ-11 מיליון דולר.

לפרטים בדבר הסוכנויות הפועלות בחסות ממשלת ארה"ב, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 32).

השקעה ישירה באגרות חוב של סוכנויות פדרליות – לפרטים בדבר השקעה ישירה כאמור, באגרות חוב אשר נפדו במהלך הרבעון הראשון של שנת 2015, ראו ביאור 2 לתמצית הדוחות הכספיים.

CMBS – לפרטים בדבר חשיפה לניירות ערך מגובי משכנתאות למסחר (CMBS), בסכומים לא מהותיים, ראו נספח לדוח הדירקטוריון, המהווה חלק בלתי נפרד ממנו (חלק א', סעיף 4).

CLO – אי די בי ניו יורק מחזיק באגרות חוב מובטחות מסוג CLO, בסך כולל של כ-100 מיליון דולר. ניירות הערך כאמור מדורגים בדירוג AA-AAA, על ידי סוכנות דירוג אחת לפחות. לפרטים, ראו ביאור 2 לתמצית הדוחות הכספיים.

פרטים בדבר ירידת ערך של ניירות ערך זמינים למכירה

כללי – נקודת ההתייחסות לקביעת משך הזמן בו השקעה הייתה בפוזיציה מתמשכת של הפסד שטרם מומש היא תאריך המאזן של תקופת הדיווח שבמהלכה ארעה לראשונה ירידת הערך המתמשכת. שיעור הירידה בשווי ההון מתחת לעלות מחושב ליום הדיווח. זאת, גם אם במהלך התקופה שבה ההשקעה הייתה בפוזיציה מתמשכת של הפסד שטרם מומש, שיעור הירידה בשווי ההון מתחת לעלות היה שונה באופן משמעותי משיעור הירידה ליום הדיווח.

לפרטים בדבר בחינת ירידת ערך של ניירות ערך, ראו "מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים ואומדנים חשבונאיים קריטיים" בדוח שנתי 2014 (עמ' 206-207) וביאור 1 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014 (עמ' 303-305).

בהתבסס על בחינת ירידת הערך של ניירות הערך האמורים ליום 30 בספטמבר 2015, העריכה הנהלת הבנק, ובמקרים הרלבנטיים, בהתבסס על הערכת הנהלת חברת הבת הרלבנטית, כי ירידת הערך הינה זמנית.

לפרטים בדבר ההפסדים שנצברו וטרם מומשו בגין מניות זמינות למכירה ובגין ניירות ערך מגובי משכנתאות זמינים למכירה, ראו ביאור 2 לתמצית הדוחות הכספיים.

לפרטים בדבר ירידת ערך ההשקעה במניות הבנק הבינלאומי, ראו ביאור 15 לתמצית הדוחות הכספיים.

הפרשה לירידת ערך של TRUPS - 2014 – החל מיום 1 בינואר 2015, חלים על אי די בי ניו יורק כללי באזל III, במסגרתם נחשבת ההשקעה באגרות החוב מסוג TRUPS כ"השקעה בהון במוסדות פיננסיים, שאינה מהותית". בהתאם, עודף ההשקעה העולה על 10% מהון עצמי רובד 1 יופחת בהדרגה מההון. בהתאם להוראות המעבר. לאור ההשפעה לעניין הלימות ההון, החליט אי די בי ניו יורק למכור את ניירות הערך כאמור. בשנת 2014 נמכרה מלוא ההשקעה ב-TRUPS. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014 נרשם הפסד ממכירת איגרות חוב כאמור בסך של כ-30 מיליון דולר (105 מיליון ש"ח). בדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2014 נרשם הפסד ממכירת איגרות חוב כאמור, עד ליום 30 בספטמבר 2014, בסך של 22 מיליון דולר (76 מיליון ש"ח). כמו כן, נרשם הפסד בגין ירידת ערך של יתרת איגרות החוב מסוג TRUPS, שלא נמכרו עד ליום 30 בספטמבר 2014 (סיווג מרווח כולל אחר), בסך של כ-6 מיליון דולר (22 מיליון ש"ח).

פקדונות הציבור

פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2015, הסתכמו בסך של 152,534 מיליון ש"ח, לעומת 152,903 מיליון ש"ח בסוף שנת 2014, ירידה בשיעור של 0.2%, ולעומת 145,405 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2014, עליה של 4.9%. הירידה בהיקף הפקדונות לעומת סוף שנת 2014 הושפעה, בעיקר, מסיווג פקדונות מחוץ לישראל כנכסים המוחזקים למכירה (בגין אידיבי (סוויס) בנק; ראו ביאור 18 לתמצית הדוחות הכספיים), בסך של 1,896 מיליון ש"ח. הירידה כאמור קוזה בגידול בהיקף הפקדונות בישראל (ראו ביאור 4 א לתמצית הדוחות הכספיים).

להלן נתונים על הרכב פקדונות הציבור לפי מגזרי הצמדה:

שערור שינוי ב-%	מסך פקדונות הציבור %	31 בדצמבר 2014		30 בספטמבר 2015	
		במיליוני ש"ח	מסך פקדונות הציבור %	במיליוני ש"ח	מסך פקדונות הציבור %
6.0	56.0	85,546	59.4	90,672	מטבע ישראלי לא צמוד
(17.8)	5.4	8,314	4.5	6,838	מטבע ישראלי צמוד למדד
(6.8)	38.6	59,043	36.1	55,024	מטבע חוץ ומטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ
(0.2)	100.0	152,903	100.0	152,534	סך-הכל

פקדונות הציבור במטבע חוץ ובמטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ ירדו בשיעור של 6.8% לעומת 31 בדצמבר 2014. במונחים דולריים ירדו פקדונות הציבור במטבע חוץ ובמטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ בסך של 1,156 מיליון דולר, ירידה של 7.6% לעומת 31 בדצמבר 2014. סך כל פקדונות הציבור, הכוללים את הפקדונות במטבע חוץ ובמטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ כשהם מחושבים במונחים דולריים, ירדו בשיעור של 0.6% לעומת דצמבר 2014.

להלן נתונים אודות התפתחות היתרות של פקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות:

שערור שינוי ב-%	מסך פקדונות הציבור %	31 בדצמבר 2014		30 בספטמבר 2015	
		במיליוני ש"ח	מסך פקדונות הציבור %	במיליוני ש"ח	מסך פקדונות הציבור %
3.8	43.0	65,683	44.7	68,152	קמעונאי - מגזר משקי בית
6.8	10.8	16,517	11.6	17,633	קמעונאי - מגזר עסקים קטנים
(7.9)	14.3	21,975	13.2	20,230	מגזר בנקאות עסקית
(2.0)	7.6	11,604	7.5	11,369	מגזר בנקאות מסחרית
(5.3)	24.3	37,124	23.0	35,150	מגזר בנקאות פרטית
(0.2)	100.0	152,903	100.0	152,534	סך-הכל

האמצעים ההוניים

יישום ההוראה בעניין זכויות עובדים

החל מיום 1 בינואר 2015 הבנק מיישם את ההוראה החדשה בעניין זכויות עובדים. יישום ההוראה נעשה באופן של יישום למפרע של מספרי השוואה לתקופות שהתחילו ביום 1 בינואר 2013 ואילך. לפרטים נוספים אודות ההוראה והשפעת יישומה, ראו להלן וביאור 1 ה' 1 לתמצית הדוחות הכספיים.

יצוין כי בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 299, בדבר "ההון הפיקוחי - הוראות מעבר", נקבע לענין חישובי הלימות הון, כי במידה שההון העצמי בדוחות הכספיים יכלול יתרת רווח או הפסד כולל אחר מצטבר בגין מדידות מחדש של התחייבות נטו או נכסים נטו בגין הטבה מוגדרת לעובדים, יחולו על היתרה כאמור הוראות המעבר בענין התאמות פיקוחיות וניכויים מההון, לפיהן היא תנוכה בהדרגה מההון על פני תקופה של 4 שנים. בהתאמה, ביום 1 בינואר 2015 נוכה סך המהווה 40%, והיתרה תנוכה בחלקים שווים בשנים 2016-2018.

יישום באזל III בישראל

ההוראות. ההוראות בדבר "כללי באזל III", אשר חלות מיום 1 בינואר 2014, כוללות דרישה לעמידה ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי של 9% ויחס הון כולל של 12.5% (החל מיום 1 בינואר 2015) וכן התייחסות מפורטת באשר להוראות המעבר.

מגבלות למתן הלוואות לדיור. לפרטים בדבר תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 329 בדבר "מגבלות למתן הלוואות לדיור", במסגרתו נדרש התאגיד הבנקאי להגדיל את יעד הון עצמי רובד 1 ויעד ההון הכולל, ראו ביאור 5, סעיף 1 (ב), לתמצית הדוחות הכספיים.

הנפקות עתידיות של מכשירי הון. מכשירי הון שיונפקו בהתאם להוראות באזל III, יכללו מנגנונים "לספיגת הפסדים", בין בהמרה למניות ובין במחיקה (חלקית או מלאה) של מכשירי הון. להערכת הבנק, לא ניתן יהיה להנפיק מכשירי הון כאמור לציבור, בטווח המידי, נוכח ההסכמה הנדרשת בין גופי הפיקוח בדבר המאפיינים של ניירות הערך שניתן יהיה להציעם לציבור, שלמיטב ידיעת הבנק טרם גובשה בשלב זה.

השפעת הוראות המעבר בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 299 ("ההוראה"). בהוראה נקבע, בין היתר, הוראות מעבר ליישום, המאפשרות, בחלק מהנושאים, יישום מדורג על פני מספר שנים. להלן תובאנה השפעות אימוץ ההוראה לטווח קצר (שנה) וארוך (סיום הוראות המעבר).

השפעת אימוץ ההוראה על הון עצמי רובד 1 - השפעה לטווח קצר. להערכת הבנק, אילו ההנחיות שבהוראה היו מיושמות ליום 30 בספטמבר 2015, על בסיס הנתונים למועד זה והוראות המעבר כפי שיחולו ביום 30 בספטמבר 2016, לרבות השפעת יישום ההוראה בענין זכויות עובדים (ראו ביאור 1 ה' 1), לרבות מכירת פעילות DBLA (ראו ביאור 18 א' לתמצית הדוחות הכספיים) ולרבות השפעת רכישה אפשרית של זכויות המיעוט בדיינרס (ראו להלן "הפעילות בתחום כרטיסי אשראי"), אם וככל שהמגעים בעניין זה יבשילו כדי הסכם, ללא התחשבות ברווחים שיצטברו במהלך התקופה, היה יחס הון עצמי רובד 1 קטן ב-0.1%.

השפעת אימוץ ההוראה על הון עצמי רובד 1 - השפעה לטווח ארוך. להערכת הבנק, אילו ההנחיות בהוראה היו מיושמות במלואן ליום 30 בספטמבר 2015, על בסיס הנתונים למועד זה וללא התחשבות בהוראות המעבר (פרט להנחה בדבר מכירת כל מניות הבנק הבינלאומי שהבנק מחזיק), לרבות מכירת פעילות DBLA ולרבות השפעת רכישה אפשרית של זכויות המיעוט בדיינרס, אם וככל שהמגעים בעניין זה יבשילו כדי הסכם (מצב שווה ערך למצב אשר ישרור בשנת 2018, בחלוף כ-5 שנים ממועד יישום ההוראה לראשונה, אך ללא התחשבות ברווחים שיצטברו במהלך התקופה), היה יחס הון עצמי רובד 1 קטן ב-0.2%.

יודגש כי הנתונים שהובאו לעיל, כהערכה להשפעה לטווח קצר וארוך, הם בגדר אומדן בלבד. יתר על כן, האומדנים כאמור מניחים מצב סטטי של קיום הנתונים ליום 30 בספטמבר 2015, לאורך כל תקופת היישום, בעוד שבפועל במהלך תקופת היישום יחולו שינויים בהלימות הון של הבנק הן כתוצאה מצבירת רווחים שוטפים והן כתוצאה מצעדי הערכות שתנקוט הנהלת הבנק, ככל שתנקוט. לאור כל האמור, ברי כי התוצאה בפועל תהיה שונה מהאומדנים שהובאו לעיל.

היערכות הבנק. הבנק ערך תוכנית מפורטת לעמידה ביעדי הון, שהם לפחות ברמת ההון שנקבעה בהנחיות המפקח על הבנקים ובולחות הזמנים שפורסמו על ידו, והוא פועל ליישומה.

מרכיבי ההון

סך-כל ההון ליום 30 בספטמבר 2015, הסתכם בסך של 13,747 מיליון ש"ח, לעומת סך של 12,989 מיליון ש"ח בסוף שנת 2014, עליה בשיעור של 5.8%.

ההון המיוחס לבעלי המניות של הבנק ליום 30 בספטמבר 2015, הסתכם בסך של 13,309 מיליון ש"ח, לעומת 12,599 מיליון ש"ח בסוף שנת 2014, עליה בשיעור של 5.6%. השינוי בהון המיוחס לבעלי המניות של הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 הושפע, בין היתר, מהרווח הנקי בתקופה, מירידה בסך של 46 מיליון ש"ח במרכיב של התאמות נטו בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, בניכוי השפעת המס, מעליה בסך 27 מיליון ש"ח בהתאמות מתרגום דוחות כספיים ומרווח אקטוארי, נטו, בסך של 37 מיליון ש"ח.

יחס סך-כל ההון, לסך כל הנכסים, ליום 30 בספטמבר 2015, הגיע לשיעור של 6.6%, לעומת 6.3% בסוף שנת 2014.

מרכיבי ההון הפיקוחי ליום 30 בספטמבר 2015 (באזל וו)

כללי. כאמור, החל מיום 1 בינואר 2014 נכנסו לתוקף, בהדרגה, ההוראות החדשות בהתאם לכללי באזל וו. **יישום ההוראה בעניין זכויות עובדים.** יצוין כי בהוראות המעבר להוראה האמורה, הפיקוח על הבנקים קבע שלא נדרש להציג מחדש את נתוני הלימות ההון לתקופות קודמות בגין אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הטבות לעובדים (ראו ביאור 1 ה' 1 לתמצית הדוחות הכספיים). בהתאם, מספרי ההשוואה המוצגים להלן לא הוצגו מחדש. לעומת זאת, מספרי ההשוואה המוצגים להלן, הוצגו מחדש בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היות עלויות תוכנה (ראו ביאור 1 ה' 2 לתמצית הדוחות הכספיים).

יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 בספטמבר 2015, הגיע לשיעור של 9.5%, לעומת 9.4% ליום 31 בדצמבר 2014.

יחס ההון הכולל ליום 30 בספטמבר 2015, הגיע לשיעור של 14.4%, לעומת 14.8% ליום 31 בדצמבר 2014.

	30 בספטמבר	31 בדצמבר	
	2014	2014	2015
במיליוני שקלים חדשים			
1. הון לצורך חישוב יחס ההון			
הון עצמי רובד 1, לאחר ניכויים	13,140 ⁽²⁾	13,284 ⁽²⁾	13,660
הון רובד 1 נוסף, לאחר ניכויים	1,425	1,425	1,247
הון רובד 1	14,565	14,709	14,907
הון רובד 2	6,373 ⁽²⁾	6,285 ⁽²⁾	5,819
סך-כל ההון הכולל	20,938	20,994	20,726
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
סיכון אשראי	125,326 ⁽²⁾	125,516 ⁽²⁾	127,497
סיכון שוק	2,820	2,629	2,963
סיכון CVA	1,383	1,200	941
סיכון תפעולי	12,279	12,345	12,401
סך-הכל יתרות משוקללות	141,808	141,690	143,802
3. יחס ההון לרכיבי הסיכון			
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון	9.3	9.4	9.5
יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון	10.3	10.4	10.4
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון	14.8	14.8 ⁽²⁾	14.4
יחס ההון המזערי הנדרש לפי הוראות המפקח על הבנקים			
יחס הון עצמי רובד 1	9.0	9.0 ⁽¹⁾	9.0
יחס ההון הכולל	12.5	12.5 ⁽¹⁾	12.5

הערות:

- (1) בתוספת כ-0.04%, בהתאם לדרישות הון נוספות בגין הלוואות לדיור – ראו ביאור 5 ו(ב) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (2) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היות עלויות פיתוח תוכנה, ראו ביאור 1 ה' (2) לתמצית הדוחות הכספיים.

גילוי נוסף לפי נדבך 3 של באזל

במסגרת המסמך "גילוי נוסף לפי נדבך 3 של באזל" מובא תיאור המאפיינים העיקריים של מכשירי הון פיקוחיים שהונפקו (חלק א' של המסמך) וגילוי על הרכב ההון הפיקוחי (חלק ב' של המסמך). המסמך עומד לעיון באתר מגג של רשות ניירות ערך, באתר מאיה של הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ ובאתר הבנק, יחד עם הדוח של הבנק לרבעון שלישי 2015 (דוח זה). המידע הכלול בחלקים א ו-ב של המסמך מובא כאן על דרך ההפניה.

מצב הנזילות וגיוס מקורות בבנק

כללי

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2015, נרשמה עליה בשיעור של כ-21% במצרף הכסף M1 (מזומן בידי הציבור ופיקדונות עו"ש בשקלים) ועליה של כ-7% במצרף הכסף M2 (M1 בתוספת פקדונות לא צמודים עד שנה). יצוין כי, בתקופה המקבילה אשתקד נרשמה עליה במצרפי הכסף M1 ו-M2 בשיעור של 15%-4%, בהתאמה. השינויים במצרפי הכסף שיקפו גידול בפיקדונות העו"ש והפח"ק, ומנגד, ירידה בפקדונות עד שנה. מגמה זו נתמכה בהורדת ריבית בנק ישראל מ-0.25% ל-0.1%, שגררה מעבר לנזילות ולשוק ההון. במהלך התקופה הנסקרת נרשם גידול של כ-15 מיליארד ש"ח בבסיס הכסף, בהשוואה לגידול של כ-10 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. כאמור, במהלך התקופה הוריד בנק ישראל את הריבית מ-0.25% ל-0.1%, כאשר במהלך שנת 2014 הופחתה הריבית מ-1% ל-0.25%. הגידול בתקופה האמורה השנה נובע מהזרמה של בנק ישראל, אשר קיזזה ספיגה על ידי הממשלה. הזרמת בנק ישראל בוצעה, בעיקר, באמצעות המרת מט"ח וכן הרחבה באמצעות פעולות בשוק הפתוח.

להלן מקורות לשינויים בבסיס הכסף בתשעת החודשים הראשונים:

בתשעת החודשים הראשונים		
שינוי	2014	2015
במיליארדי שקלים חדשים		
ב-%		
פעולות בשוק הפתוח	11.1	(5.3)
מכרז לפקדונות שקליים	1.2	2.0
המרת מט"ח	23.6	21.3
פעילות הממשלה	(21.7)	(10.1)
	114.9	114.9

בבנק

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 הבנק שמר על נכסים נזילים בהיקף גדול מסך ההתחייבויות הנזילות ומודל הנזילות הפנימי של הבנק הראה עודפי נזילות ניכרים. במהלך תשעת החודשים הראשונים נצפו המגמות הבאות:

- כתוצאה מסביבת הריבית הנמוכה, מעבר של נזילות מפיקדונות ליתרות עו"ש, בהיקף של כ-4.3 מיליארד ש"ח בשקלים וכ-740 מיליון דולר במט"ח;
- ירידה של כ-600 מיליון דולר בהיקף הפקדונות במט"ח, בנטרול השפעת שע"ח, מתוכה כ-470 מיליון דולר בפקדונות קמעונאיים;
- עליה בהיקף הפיקדונות השקליים, בכ-3.9 מיליארד ש"ח, מזה עליה של כ-3 מיליארד ש"ח בפיקדונות קמעונאיים;
- ירידה בהיקף ההתחייבויות צמודות המדד בסך של כ-2 מיליארד ש"ח (15.5%). תרמו לירידה פרעון כתבי התחייבות צמודי מדד בסך של כ-470 מיליון ש"ח ופרעון פקדונות צמודים בהיקף של כ-1.3 מיליארד ש"ח.

לפרטים נוספים, ראו להלן "ניהול סיכון הנזילות" ובדוח שנתי 2014 (עמ' 37-39). לפרטים בדבר הוראה בעניין יחס כיסוי הנזילות (LCR), ראו "הוראות בדבר יחס כיסוי הנזילות ויחס המינוף" בפרק "החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם" להלן, ביאור 5 לתמצית הדוחות הכספיים וטבלה מס' 16 "יחס כיסוי הנזילות", במסמך האינטרנט בעניין באזל.

פקדונות הציבור

שינוי לעומת							
31.12.14		30.9.14		31.12.14	30.9.14	30.9.15	
במיליוני		במיליוני		במיליוני ש"ח			
ב-%	ש"ח	ב-%	ש"ח				
5.7	4,054	10.4	7,005	70,618	67,667	74,672	מטבע ישראלי לא צמוד
(17.8)	(1,674)	(19.2)	(1,844)	9,415	9,585	7,741	מטבע ישראלי צמוד למדד
(8.0)	(2,464)	(2.8)	(828)	30,947	29,311	28,483	מטבע חוץ ומטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ
(0.1)	(84)	4.1	4,333	110,980	106,563	110,896	סך-הכל
(8.8)	(698)	(8.5)	(673)	7,958	7,933	7,260	מטבע חוץ ומטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ – במיליוני דולרים

פקדונות מבנקים

שינוי לעומת							
31.12.14		30.9.14		31.12.14	30.9.14	30.9.15	
במיליוני		במיליוני		במיליוני ש"ח			
ב-%	ש"ח	ב-%	ש"ח				
(28.8)	(673)	(23.0)	(496)	2,334	2,157	1,661	מטבע ישראלי לא צמוד
(77.4)	(224)	(86.9)	(435)	290	501	66	מטבע ישראלי צמוד למדד
(7.7)	(65)	18.8	124	849	660	784	מטבע חוץ ומטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ
(27.7)	(962)	(24.3)	(807)	3,473	3,318	2,511	סך-הכל

גילוי על פקדונות

פיקדונות הציבור של שלושת קבוצות המפקידים הגדולות, הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2015, בסך של 6,505 מיליון ש"ח. לפרטים נוספים, ראו בראור 4 לתמצית הדוחות הכספיים.

גיוס מקורות

במהלך תשעת החודשים הראשונים של השנה הבנק לא גייס מקורות בשוק ההון. **גריעת מכשירי הון פיקוחיים בשנת 2015.** שטרי הון נדחים, אשר תחת הוראות באזל ון הוכרו כהון ראשוני מורכב או כהון משני עליון, אינם כשירים בהתאם להוראות באזל וון, אך בהתאם להוראות המעבר הם יוכרו כהון רובד 1 נוסף ויבוטלו בהדרגה בשנים 2014-2022. כמו כן, כתבי התחייבות נדחים, אשר תחת הוראות באזל ון הוכרו כהון רובד 2, אינם כשירים בהתאם להוראות באזל וון, אך בהתאם להוראות המעבר הם יוכרו כהון רובד 2 ויבוטלו בהדרגה בשנים 2014-2022. מכשירי הון פיקוחי אשר ייגרעו בהתאם להוראות המעבר בחודשים אוקטובר-דצמבר 2015, מסתכמים בסך של 96 מיליון ש"ח. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 נגרעו כ-640 מיליון ש"ח (מזה סך של 462 מיליון ש"ח היה נגרע גם בהתאם להוראות באזל ון). למרות גריעת מכשירי הון פיקוחי (הון רובד 2) כאמור, בהתאם לתוכנית העבודה של הבנק לשנת 2015, לא נדרש גיוס הון רובד 2 על מנת לעמוד ביעדי ההון הכולל לשנת 2015.

תיאור פעילות הקבוצה לפי מגזרי פעילות

פעילות הקבוצה לפי מגזרי פעילות עיקריים

כללי

נתונים מרוכזים אודות הפעילות במגזרים השונים מובאים בביאור 13 לתמצית הדוחות הכספיים, עמ' 230 להלן. לפרטים בדבר הוראות הדיווח לציבור הרלבנטיות, והגדרת המגזרים השונים, ולפרטים בדבר עיקרי ההנחיות, האומדנים ועקרונות הדיווח אשר שימשו בהכנת הנתונים, ראו ביאור 31 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014 (עמ' 444-446).

מגזרי פעילות פיקוחיים. לפרטים בדבר תיקון הוראות הדיווח לציבור וקובץ שאלות ותשובות בנושא מגזרי פעילות פיקוחיים, ראו ביאור 1 ו' 1 לתמצית הדוחות הכספיים. בהתאם לתיקון, דרישות הגילוי בדוח הדירקטוריון יתייחסו לגילוי על מגזרי פעילות פיקוחיים.

שינויים במודל הקצאת העלויות. נוכח הזמן שחלף מאז קביעת מודל הקצאת העלויות המשמש בהכנת הנתונים של מגזרי הפעילות, ובין היתר, במסגרת ההיערכות ליישום ההוראה בדבר מגזרי פעילות פיקוחיים (ראו ביאור 1 ו' 1 לתמצית הדוחות הכספיים), נערכה בחינה מקיפה של מודל הקצאת העלויות, והוכנסו בו השינויים הנדרשים. ברבעון ראשון 2015 יושם לראשונה המודל החדש. נוכח מהותיות השינוי, ובהתאמה - נוכח השפעתו על יכולת ההשוואה בין נתוני התקופה השוטפת לבין נתוני תקופות קודמות, הוחלט להציג מחדש את מספרי ההשוואה לתקופות קודמות בהתאם למודל החדש. לפרטים נוספים, ראו ביאור 13 ב' לתמצית הדוחות הכספיים.

מבנה ניהולי

קבוצת הבנק פועלת בארץ ובחו"ל באמצעות הבנק, חברות בת, סניפים ונציגויות בכל תחומי הבנקאות והשירותים הפיננסיים. פעילותו העסקית של הבנק התבצעה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 באמצעות 4 חטיבות: החטיבה הבנקאית, החטיבה העסקית, חטיבת שווקים פיננסיים והחטיבה לנכסי לקוחות.

החטיבה הבנקאית אחראית לפעילות בקרב משקי בית, ובכלל זה לקוחות אחרים, וכן עסקים קטנים וחברות בינוניות (Middle market) ולקוחות הבנקאות הישירה. החטיבה אחראית להפעלתם של יועצי ההשקעות, הפועלים בסניפים ומרכזי ההשקעות, על הערוצים הישירים ועל פעילות המשכנתאות.

החטיבה העסקית אחראית לפעילות בקרב החברות הגדולות באמצעות מנהלי עסקים, סניף ראשי ת"א ושלוחותיו, אגף סחר חוץ וסניף בורסת היהלומים. כמו כן, אחראית החטיבה לניהול הפעילות עם מגזרי לקוחות ספציפיים, כגון: חברות בניה (ליווי פרויקטים בתחום הנדל"ן) ותשתיות ופעילים גדולים בשוק ההון.

חטיבת שווקים פיננסיים אחראית על הניהול הפיננסי של הבנק והקבוצה, ובכלל זה ניהול נכסים והתחייבויות, ניהול חדרי עסקאות, ניהול סיכוני השוק, ניהול מחירי העברה, ניהול ההון, ניהול נוסטרו וניהול הקשר עם מוסדות פיננסיים זרים. פעילות החטיבה מתחלקת בין מספר יחידות: ניהול נכסים והתחייבויות, חדר עסקאות, יחידת ההשקעות, שירותי בקרה ותפעול בניירות ערך ונגזרים והכלכלנית הראשית ומוסדות פיננסיים זרים. כמו כן, החטיבה אחראית על חברות הבת בית למד דלת בע"מ, דיסקונט מנפיקים בע"מ ודיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ.

החטיבה לנכסי לקוחות אחראית על השירות בבנק ללקוחות ישראלים בבנקאות הפרטית, וכן ללקוחות תושבי חוץ בסניפים ובמרכזי בנקאות פרטית המשוויכים לחטיבה. כן אחראית החטיבה על הייעוץ בבנק - ייעוץ פנסיוני וייעוץ השקעות ועל ייזום, פיתוח וניהול המוצרים הפיננסיים לכל מגזרי הלקוחות. בנוסף, החטיבה אחראית על ניהול תיקים (באמצעות "תפנית דיסקונט ניהול תיקי השקעות") ושירותי נאמנות (באמצעות "דיסקונט נאמנות") ועל חברת הבת אידיבי (סוויס) בנק.

המגזר הקמעונאי - כללי

הבנק מציג שני מגזרים קמעונאיים: מגזר "משקי הבית" ומגזר "עסקים קטנים". לפרטים אודות "המגזר הקמעונאי - כללי", ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 40-43).

דיסקונט הבנק למשפחה

הבנק מציע ללקוחותיו תכנית ייחודית בישראל, המיועדת ללקוחות קיימים ולמצטרפים חדשים, שקיים ביניהם קשר משפחתי. הרעיון הוא לקשר מספר לקוחות בעלי חשבונות שונים, שקיים ביניהם קשר משפחתי, ל"תוכנית משפחה" במערכות הבנק ובכך להפוך את התא המשפחתי הקיים גם לקבוצה פיננסית, שתהנה ממגוון שירותים והטבות בלעדיות, בהתאם לנתונים המצרפיים של שותפי התוכנית. מהתוכנית נהנים לקוחות הבנק המצטרפים כאשכול "לתוכנית משפחה" בדיסקונט. ההצטרפות פשוטה וקלה וניתנת לביצוע באמצעות רישום בסניף, במוקד הטלפון ובאתר האינטרנט של הבנק.

הקישור לקבוצה המשפחתית מעניק לבני המשפחה, המצורפים לתוכנית, הטבות בעלות ערך אישי בהתאם למצב החשבונות ובהתאם לסוגי ההטבות שאליהן בחרו להצטרף והכל, כמובן, תוך הקפדה מלאה על כללי הסודיות הבנקאית, כך שאיש ממצטרפי התוכנית לא שותפים ולא מעורבים בחשבונותיהם של בני המשפחה האחרים.

כרטיס "מפתח 2go". בין המוצרים של תוכנית המשפחה. כרטיס נטען, שבני המשפחה יכולים להזמין גם ללקוח שאינו בעל החשבון ובכלל זה גם לילדים מגיל 14. הכרטיס ניתן לטעינה באמצעות חשבון הלקוח בסניף, בטלפון ובאינטרנט. מפתח 2go מאפשר משיכת מזומנים של עד 400 ש"ח ביום וביצוע עסקאות של עד 400 ש"ח ביום. הכרטיס מעניק ביטחון ובקרה על ההוצאות. לאחרונה נוספה האפשרות לטעון את הכרטיס גם מהאפליקציה.

לפרטים נוספים, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 40).

משפחות מהחיים. בהמשך למהלך "דיסקונט זה טוב למשפחה" השיק הבנק בחודש יוני 2015 פלטפורמה תקשורתית חדשה - "משפחות מהחיים". זוהי תפיסה תקשורתית חדשה של "בנקאות מהחיים" - בנקאות המבוססת על הקשבה, למידה והצעת שירותים ומוצרים עבור צרכים אמיתיים של משפחות בישראל.

לצורך הקמפיין הפרסומי בחר הבנק שלא להשתמש בפרזנטורים ולצורך הפלטפורמה התקשורתית החדשה נבחרו עשרות משפחות המייצגות את הפסיפס הישראלי. משפחות אלה תיעדו את עצמן וגם הבנק היה שותף לתיעוד.

"מפתח דיסקונט"

בשנת 2015 הבנק ממשיך במהלך השיווקי הייחודי בתחום הצריכה הפיננסית - כרטיס האשראי "מפתח דיסקונט". לפרטים נוספים, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 42).

בהמשך למהלך "דיסקונט זה טוב למשפחה" השיק הבנק בחודש יוני 2015 את "מפתח משפחתי". "מפתח משפחתי" הינה תכנית הטבות ללקוחות אשר מצורפים בחשבון העו"ש שלהם לתכנית המשפחה ומחזיקים את כרטיס האשראי של הבנק - "מפתח דיסקונט". במסגרת התכנית, מחזיקי "מפתח משפחתי" נהנים מהנחות כפולות או מוגדלות במגוון בתי עסק.

התפתחויות במגזר

סינוף. בסוף הרבעון השלישי פעלו בבנק 134 סניפים. ברבעון השלישי נסגרו סניף בן יהודה בתל אביב, סניף אלנבי בתל אביב וסניף שנקר בהרצליה.

התייעלות תפעולית בסניפים. ברבעון השלישי של שנת 2015 נמשכה הפעילות להשלמת הוצאת מסמכי היסוד מהסניפים וסריקתם, באופן המאפשר לגורם העסקי וליחידות המטה צפייה ממוחשבת במסמכי היסוד. לפרטים נוספים, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 42-43).

שירותים לעובדי המדינה. ביום 30 ביוני 2015, הסתיימה ההתקשרות בין הבנק לבין אגף החשב הכללי במשרד האוצר, למתן שירותים לעובדי המדינה (לפרטים נוספים, ראו ביאור 19 ג' 17 בדוח שנתי 2014, עמ' 408, וביאור 8 ב' 9 לתמצית הדוחות הכספיים). הבנק ממשיך להעניק לעובדי המדינה תנאים מועדפים.

ערוצים ישירים

הבנק פועל באופן שוטף על מנת לתת ללקוחותיו חוויה מתקדמת בערוצים הישירים, תוך שאיפה לשיפור מתמיד, הן בסוג ובמגוון השירותים והן בקלות השימוש ובחוויות הלקוח. במסגרת פעילות זו, עלתה במהלך הרבעון השלישי של שנת 2015 (בחודש יולי) אפליקציית דיסקונט Watch, עבור לקוחות הבנק המשתמשים בשעון החכם של חברת אפל. האפליקציה מציגה ללקוחות על גבי השעון את יתרת העו"ש בחשבונם, 3 תנועות אחרונות (ללא סכום), חיוב קרוב בכרטיסי אשראי ושווי תיק ניירות ערך - בצורה מהירה וללא צורך בכניסה לאפליקציה הבנקאית.

מגזר הבנקאות הקמעונאית - מגזר משקי הבית

כללי

מגזר משקי הבית מספק שירותים ומוצרים פיננסיים מגוונים ללקוחות הקבוצה הפרטיים, הן בבנק דיסקונט והן בבנק מרכנתיל דיסקונט, באמצעות רשת של כ-200 סניפים הפרושים ברחבי הארץ, בנוסף למגוון ערוצים ישירים. הלקוחות מפולחים למספר מגזרי לקוחות על פי גילם, עושרם הפיננסי ופרמטרים נוספים.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

בשנת 2014 אישר הבנק תוכנית אסטרטגית קבוצתית כוללת חדשה, אשר הגדירה את מגזר משקי הבית כאחד המגזרים במיקוד, שבהם תתמקד הקבוצה בשנים הבאות, כמנוע צמיחה מרכזי. האסטרטגיה החדשה נשענת על שלושה נדבכים עיקריים: מיקוד בהעמקת הקשר עם לקוחות הקבוצה הקיימים; התמקדות במוצרי צמיחה - אשראי פרטי, ופילחי צמיחה - אמידים (בדיסקונט), לקוחות מהמגזר הערבי ומהמגזר החרדי (במרכנתיל); ושיפור התשתית הקמעונאית, הכוללת, בין היתר, את שיפור מודל השירות וחווית הלקוח.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

לפרטים בדבר הצעות חוק פרטיות שהוגשו לאחרונה, שעניינן הגבלת הגביה של עמלות ותשלום ריבית על יתרות זכות, ראו "חקיקה ופיקוח" להלן. לפרטים בדבר המלצות הצוות לבחינת הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית, צעדים בהם נוקט הפיקוח על הבנקים ליישומן וצעדים נוספים בהם נוקט הפיקוח, לשיפור התחרות והגברת השקיפות בניהול חשבון העו"ש, ראו ביאור 17 לתמצית הדוחות הכספיים.

היקף הפעילות של המגזר והרווח הנקי שלו

ההפסד של המגזר הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 בסך של 198 מיליון ש"ח, לעומת הפסד בסך של 285 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות בגין הפסדי האשראי הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 בסך של 23 מיליון ש"ח, לעומת 37 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

נתונים עיקריים אודות מגזר משקי הבית:

פעילות בינלאומית:		פעילות מקומית				
בנקאות ופיננסים	כרטיסי אשראי	שוק ההון	משכנתאות	סך-הכל	בנקאות ופיננסים	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים						
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015						
הכנסות ריבית, נטו						
114	75	–	167	356	–(1)	356
82	(6)	–	(136)	(60)	–(1)	(60)
סך-הכל הכנסות ריבית, נטו						
196	69	–	31	296	–(1)	296
(1)	(1)	3	–	1	–(1)	1
83	219	64	5	371	–(1)	371
278	287	67	36	668	–(1)	668
15	1	–	9	25	–	25
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק						
(96)	22	18	(2)	(58)	–	(58)
(12.6)	3.1	2.5	(0.3)	(7.8)	–	(7.7)
13,325	9,373	–	21,116	43,814	2	43,816
13,325	9,373	–	21,116	43,814	2	43,816
66,981	3,447	–	49	70,477	–	70,477
66,981	15	–	49	67,045	–	67,045
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014						
הכנסות ריבית, נטו						
69	66	–	175	310	–(1)	310
137	(6)	–	(145)	(14)	–(1)	(14)
סך-הכל הכנסות ריבית, נטו(6)						
206	60	–	30	296	–(1)	296
–	2	1	–	3	–(1)	3
89	210	66	7	372	–(1)	372
295	272	67	37	671	–(1)	671
12	8	–	7	27	(1)	26
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק(4)(3)(2)						
(114)	11	5	15	(83)	1	(82)
(16.9)	1.8	0.8	2.4	(12.5)	0.2	(12.2)
10,936	8,643	–	20,451	40,030	26	40,056
10,936	8,643	–	20,451	40,030	26	40,056
64,905	2,860	–	48	67,813	38	67,851
64,905	39	–	48	64,992	38	65,030

הערות:

- (1) סכומים נמוכים מ-1 מיליון ש"ח.
- (2) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא זכויות עובדים, ראו ביאור 1 ה' (1) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (3) הוצג מחדש, ראו ביאור 13 ב' לתמצית הדוחות הכספיים.
- (4) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות פיתוח תוכנה, ראו ביאור 1 ה' (2) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (5) סווג מחדש, ראו ביאור 13 ג' (2) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (6) סווג מחדש, ראו ביאור 13 ג' (1) לתמצית הדוחות הכספיים.

נתונים עיקריים אודות מגזר משקי הבית (המשך):

פעילות בינלאומית:		פעילות מקומית				
סך-הכל	בנקאות ופיננסים	סך-הכל	משכנתאות	שוק ההון	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים
במיליוני שקלים חדשים						
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015						
הכנסות ריבית, נטו						
975	– ⁽¹⁾	975	409	–	216	350
(119)	– ⁽¹⁾	(119)	(317)	–	(19)	217
856	– ⁽¹⁾	856	92	–	197	567
10	– ⁽¹⁾	10	–	6	4	–
1,090	– ⁽¹⁾	1,090	17	199	625	249
1,956	– ⁽¹⁾	1,956	109	205	826	816
הוצאות (ביטול הוצאות) בגין הפסדי אשראי						
23	– ⁽¹⁾	23	10	–	17	(4)
(198)	– ⁽¹⁾	(198)	10	40	52	(300)
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק						
(9.2)	–	(9.3)	1.5	–	8.5	(38.1)
42,448	6	42,442	20,740	–	9,181	12,521
42,448	6	42,442	20,740	–	9,181	12,521
69,787	5	69,782	47	–	3,221	66,514
66,581	5	66,576	47	–	15	66,514
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014						
הכנסות ריבית, נטו						
856	– ⁽¹⁾	856	449	–	192	215
26	– ⁽¹⁾	26	(371)	–	(20)	417
882	– ⁽¹⁾	882	78	–	172	632
10	– ⁽¹⁾	10	–	4	6	–
1,101	– ⁽¹⁾	1,101	20	188	616	277
1,993	– ⁽¹⁾	1,993	98	192	794	909
37	–	37	6	–	22	9
הוצאות בגין הפסדי אשראי						
(285)	–	(285)	8	20	65	(378)
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק ⁽⁴⁾⁽³⁾⁽²⁾						
(14.8)	–	(14.8)	1.4	80.1	11.6	(52.7)
39,458	26	39,432	20,231	–	8,527	10,674
39,458	26	39,432	20,231	–	8,527	10,674
67,967	40	67,927	44	–	2,704	65,179
65,276	40	65,236	44	–	13	65,179

הערות:

- (1) סכומים נמוכים מ-1 מיליון ש"ח.
- (2) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא זכויות עובדים, ראו ביאור 1 ה' (1) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (3) הוצג מחדש, ראו ביאור 13 ב' לתמצית הדוחות הכספיים.
- (4) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות פיתוח תוכנה, ראו ביאור 1 ה' (2) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (5) סווג מחדש, ראו ביאור 13 ג' (2) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (6) סווג מחדש, ראו ביאור 13 ג' (1) לתמצית הדוחות הכספיים.

לפרטים נוספים אודות "מגזר הבנקאות הקמעונאית - מגזר משקי הבית", ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 43-48).

מגזר הבנקאות הקמעונאית – מגזר עסקים קטנים

כללי

מגזר העסקים הקטנים מספק שירותים ומוצרים פיננסיים מגוונים ללקוחות העסקיים הקטנים, הן בבנק דיסקונט והן בבנק מרכנתיל דיסקונט, באמצעות רשת של כ-200 סניפים הפרושים ברחבי הארץ, בנוסף למגוון ערוצים ישירים.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

בשנת 2014 אישר הבנק תוכנית אסטרטגית קבוצתית כוללת חדשה, אשר הגדירה את מגזר העסקים הקטנים כאחד המגזרים במיקוד, שבהם תתמקד הקבוצה בשנים הבאות, כמנוע צמיחה מרכזי. האסטרטגיה החדשה נשענת על מיקוד בהעמקת הקשר עם לקוחות הקבוצה הקיימים, לצד צמיחה בנתח השוק במגזר זה.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

לפרטים בדבר הצעות חוק פרטיות שהוגשו לאחרונה, שעניינן הגבלת הגביה של עמלות ותשלום ריבית על יתרות זכות, ראו "חקיקה ופיקוח" להלן. לפרטים בדבר המלצות הצוות לבחינת הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית, צעדים בהם נוקט הפיקוח על הבנקים ליישומן וצעדים נוספים בהם נוקט הפיקוח, לשיפור התחרות והגברת השקיפות בניהול חשבון העו"ש, ובכלל זה השינוי בהגדרת "עסק קטן" לעניין חיוב בעמלות, ראו ביאור 17 לתמצית הדוחות הכספיים.

היקף הפעילות של המגזר והרווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 בסך של 128 מיליון ש"ח, לעומת 89 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 43.8%.

ההוצאות בנין הפסדי האשראי הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 בסך של 54 מיליון ש"ח, לעומת 23 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

נתונים עיקריים אודות מגזר עסקים קטנים:

פעילות מקומית					
סך-הכל	משכנתאות	בניה ונדל"ן	שוק ההון	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים
במיליוני שקלים חדשים					
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015					
הכנסות ריבית, נטו					
184	27	4	-	7	222
- מחיצוניים					
2	(23)	14	-	(3)	(10)
- בינמגזרי					
186	4	18	-	4	212
סך-הכל הכנסות ריבית, נטו					
1	-	-	-	1	2
הכנסות מימון שאינן מריבית					
67	-	4	12	13	96
עמלות והכנסות אחרות					
254	4	22	12	18	310
סך-הכל הכנסות					
29	(8)	4	-	1	26
הוצאות (ביטול הוצאות) בגין הפסדי אשראי					
19	7	7	4	6	43
רווח נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק					
6.1	2.2	2.2	1.3	1.9	13.9
תשואה להון (אחוזים)					
12,554	719	1,593	-	343	15,209
יתרה ממוצעת של נכסים					
12,554	719	1,593	-	343	15,209
מזה יתרה ממוצעת של האשראי לציבור					
16,759	6	1,480	-	351	18,596
יתרה ממוצעת של התחייבויות					
16,759	6	1,480	-	-	18,245
מזה יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור					

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014

הכנסות ריבית, נטו					
175	26	3	-	6	210
- מחיצוניים					
2	(23)	13	-	(2)	(10)
- בינמגזרי					
177	3	16	-	4	200
סך-הכל הכנסות ריבית, נטו ⁽⁵⁾					
1	-	-	-	-	1
הכנסות מימון שאינן מריבית					
68	-	5	11	15	99
עמלות והכנסות אחרות ⁽¹⁾					
246	3	21	11	19	300
סך-הכל הכנסות					
10	(5)	6	-	-	11
הוצאות (ביטול הוצאות) בגין הפסדי אשראי					
15	6	1	5	3	30
רווח נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק ⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾					
5.9	2.3	0.4	2.0	1.2	12.1
תשואה להון (אחוזים) ⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾					
11,112.0	855	1,445	-	273	13,685
יתרה ממוצעת של נכסים ⁽⁴⁾⁽³⁾					
11,112.0	855	1,445	-	273	13,685
מזה יתרה ממוצעת של האשראי לציבור ⁽⁴⁾					
14,317	3	923	-	332	15,575
יתרה ממוצעת של התחייבויות					
14,317	3	923	-	-	15,243
מזה יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור					

הערות:

- (1) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא זכויות עובדים, ראו ביאור 1 ה' (1) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (2) הוצג מחדש, ראו ביאור 13 ב' לתמצית הדוחות הכספיים.
- (3) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות פיתוח תוכנה, ראו ביאור 1 ה' (2) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (4) סווג מחדש, ראו ביאור 13 ג' (2) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (5) סווג מחדש, ראו ביאור 13 ג' (1) לתמצית הדוחות הכספיים.

נתונים עיקריים אודות מגזר עסקים קטנים (המשך):

פעילות מקומית					
סך-הכל	משכנתאות	בניה ונדל"ן	שוק ההון	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים
במיליוני שקלים חדשים					
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015					
הכנסות ריבית, נטו					
661	80	9	–	19	553
– מחיצוניים					
(37)	(67)	41	–	(7)	(4)
– בינמגזרי					
624	13	50	–	12	549
סך-הכל הכנסות ריבית, נטו					
7	–	–	1	2	4
הכנסות מימון שאינן מריבית					
297	–	13	35	40	209
עמלות והכנסות אחרות					
928	13	63	36	54	762
סך-הכל הכנסות					
54	(12)	13	–	1	52
הוצאות (ביטול הוצאות) בגין הפסדי אשראי					
128	12	18	11	15	72
רווח נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק					
14.1	27.1	20.2	–	26.0	10.1
תשואה להון (אחוזים)					
14,743	755	1,489	–	317	12,182
יתרה ממוצעת של נכסים					
14,743	755	1,489	–	317	12,182
מזה יתרה ממוצעת של האשראי לציבור					
17,834	6	1,272	–	433	16,123
יתרה ממוצעת של התחייבויות					
17,401	6	1,272	–	–	16,123
מזה יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור					
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014					
הכנסות ריבית, נטו					
618	86	1	–	17	514
– מחיצוניים					
(30)	(74)	42	–	(5)	7
– בינמגזרי					
588	12	43	–	12	521
סך-הכל הכנסות ריבית, נטו ⁽⁵⁾					
4	–	–	1	1	2
הכנסות מימון שאינן מריבית					
277	–	13	31	25	208
עמלות והכנסות אחרות ⁽¹⁾					
869	12	56	32	38	731
סך-הכל הכנסות					
23	(15)	5	–	–	33
הוצאות (ביטול הוצאות) בגין הפסדי אשראי					
89	13	20	8	18	30
רווח נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק ⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾					
11.6	28.6	28.2	–	40.1	5.2
תשואה להון (אחוזים) ⁽³⁾⁽²⁾⁽¹⁾					
13,325	915	1,245	–	275	10,890
יתרה ממוצעת של נכסים ⁽⁴⁾⁽³⁾					
13,325	915	1,245	–	275	10,890
מזה יתרה ממוצעת של האשראי לציבור ⁽⁴⁾					
15,757	3	867	–	564	14,323
יתרה ממוצעת של התחייבויות					
15,193	3	867	–	–	14,323
מזה יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור					

הערות:

- (1) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא זכויות עובדים, ראו ביאור 1 ה' (1) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (2) הוצג מחדש, ראו ביאור 13 ב' לתמצית הדוחות הכספיים.
- (3) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות פיתוח תוכנה, ראו ביאור 1 ה' (2) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (4) סווג מחדש, ראו ביאור 13 ג' (2) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (5) סווג מחדש, ראו ביאור 13 ג' (1) לתמצית הדוחות הכספיים.

לפרטים נוספים אודות "מגזר הבנקאות הקמעונאית - מגזר עסקים קטנים", ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 48-52).

המגזר העסקי

ביצוע יעדים ואסטרטגיה עסקית – תשעת החודשים הראשונים של שנת 2015

הבנק פעל בהתאם לתוכנית העבודה למגזר העסקי תוך התמקדות בהשאת התשואה מותאמת סיכון לנכסי הסיכון וראיה ממוקדת לקוח. בין היתר פעל הבנק להתאמת החשיפה להערכת רמת הסיכון הענפי, להתאמת מרווחי האשראי לרמת הסיכון ולצמצום סיכון הריכוזיות (לקבוצות לווים וללווים בודדים).

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

ליום 30 בספטמבר 2015, לא היתה חריגה מהמגבלות שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין מס' 313. כמו כן, ליום 30 בספטמבר 2015, לא היתה חריגה ממגבלת "אנשים קשורים". יצוין כי בהיתר ההחזקה נקבע כי בתקופת הצינון (אשר הסתיימה ביום 3 בספטמבר 2015) יראו את יחיד קבוצת ברונפמן ומר שראן כאנשים קשורים ובעלי שליטה לעניין הוראה 312 (ראו בדוח שנתי 2014, עמ' 201-204). בהתאם להבהרה שהתקבלה מהפיקוח על הבנקים, השקעת הקבוצה בניירות ערך של סוכנויות פדרליות בארה"ב, לצורך חישוב החבות לפי הוראה 313, משוקללת ב-50%.

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 313 בנושא מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים. ביום 9 ביוני 2015 תוקנה הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 313 באופן שהגדרת ההון לצורך חישוב המגבלה צומצמה להון רובד ראשוני בלבד (לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים) כמשמעותו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 202. כהוראת מעבר נקבע כי חישוב ההון יכלול את הון רובד 2 ליום 31 בדצמבר 2015, אשר יופחת החל מיום 1 בינואר 2016 באחד חלקי 12 מדי רבעון, עד לאיפוסו ביום 31 בדצמבר 2018. מגבלת חבות קבוצת לווים בנקאית הוקטנה מ-25% ל-15% מההון. תחילת התיקון מיום 1 בינואר 2016 ואילך.

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 312 בנושא עסקי תאגיד בנקאי עם אנשים קשורים. החל מחודש ינואר 2015, נכנסו לתוקף הוראות התיקון, פרט לשינוי בהגדרת ההון, אשר יחול בהדרגה. לפרטים נוספים אודות התיקון, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 55).

היקף הפעילות של המגזר והרווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 בסך של 300 מיליון ש"ח, לעומת 288 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 4.2%.

ההוצאות בגין הפסדי האשראי הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 בסך של 12 מיליון ש"ח, לעומת ביטול הוצאות בסך של 43 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

נתונים עיקריים אודות המגזר העסקי:

פעילות בינלאומית				פעילות מקומית					
בנקאות ופיננסים	כרטיסי אשראי	שוק ההון	בניה ונדל"ן	סך-הכל	בנקאות ופיננסים	ונדל"ן	בניה ונדל"ן	סך-הכל	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים									
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015									
הכנסות ריבית, נטו									
121	3	–	109	233	64	16	80	313	
(31)	–	–	(43)	(74)	(23)	(6)	(29)	(103)	
90	3	–(6)	66	159	41	10	51	210	
10	–	1	1	12	–	–	–	12	
28	8	7	30	73	6	2	8	81	
128	11	8	97	244	47	12	59	303	
הוצאות (ביטול הוצאות) בגין הפסדי אשראי									
(1)	1	–	16	16	6	(8)	(2)	14	
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק									
30	2	(2)	47	77	1	7	8	85	
2.8	0.2	(0.2)	4.3	7.2	0.1	0.6	0.7	7.9	
18,598	428	29	9,375	28,430	7,270	1,932	9,202	37,632	
מזה יתרה ממוצעת של אשראי לציבור									
18,598	428	29	9,375	28,430	7,270	1,932	9,202	37,632	
15,661	430	3	1,802	17,896	1,955	554	2,509	20,405	
מזה יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור									
15,661	–	3	1,802	17,466	1,955	554	2,509	19,975	
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014									
הכנסות ריבית, נטו									
149	4	–	96	249	53	11	64	313	
(24)	–	–	(36)	(60)	(19)	(5)	(24)	(84)	
125	4	–(6)	60	189	34	6	40	229	
7	–	1	1	9	–	–	–	9	
29	11	12	22	74	9	2	11	85	
161	15	13	83	272	43	8	51	323	
הוצאות (ביטול הוצאות) בגין הפסדי אשראי									
(67)	–	–	51	(16)	2	15	17	1	
רווח נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק (1)(2)(3)									
77	(2)	1	20	96	10	(12)	(2)	94	
7.9	(0.2)	0.1	2.0	10.0	1.0	(1.2)	(0.2)	9.8	
20,817	339	30	9,527	30,713	6,633	1,794	8,427	39,140	
מזה יתרה ממוצעת של נכסים (3)(4)									
20,817	339	30	9,527	30,713	6,633	1,794	8,427	39,140	
מזה יתרה ממוצעת של האשראי לציבור									
14,738	655	6	1,834	17,233	1,898	500	2,398	19,631	
מזה יתרה ממוצעת של התחייבויות									
14,738	–	6	1,834	16,578	1,898	500	2,398	18,976	
מזה יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור									

הערות:

- (1) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא זכויות עובדים, ראו ביאור 1 ה' (1) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (2) הוצג מחדש, ראו ביאור 13 ב' לתמצית הדוחות הכספיים.
- (3) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות פיתוח תוכנה, ראו ביאור 1 ה' (2) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (4) סווג מחדש, ראו ביאור 13 ג' (2) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (5) סווג מחדש, ראו ביאור 13 ג' (1) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (6) סכומים נמוכים מ-1 מיליון ש"ח.

נתונים עיקריים אודות המגזר העסקי (המשך):

פעילות מקומית		פעילות בינלאומית							
בנקאות ופיננסים	כרטיסי אשראי	שוק ההון	בניה ונדל"ן	סך-הכל	בנקאות ופיננסים	בניה ונדל"ן	סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים									
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015									
הכנסות ריבית, נטו									
404	11	–	208	623	181	48	229	852	– מחיצוניים
(64)	–	–	(63)	(127)	(61)	(17)	(78)	(205)	– בינמגזרי
340	11	(6)–	145	496	120	31	151	647	סך-הכל הכנסות ריבית, נטו
42	2	2	1	47	–	–	–	47	הכנסות מימון שאינן מריבית
84	28	39	80	231	20	5	25	256	עמלות והכנסות אחרות
466	41	41	226	774	140	36	176	950	סך-הכל הכנסות
הוצאות (ביטול הוצאות) בגין הפסדי אשראי									
72	1	–	(76)	(3)	11	4	15	12	
83	13	3	177	276	22	2	24	300	רווח נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק
4.9	40.8	53.5	18.5	10.4	5.0	2.4	4.4	9.3	תשואה להון (אחוזים)
19,916	396	31	8,841	29,184	7,238	2,228	9,466	38,650	יתרה ממוצעת של נכסים
19,916	396	31	8,841	29,184	7,238	2,228	9,466	38,650	מזה יתרה ממוצעת של האשראי לציבור
17,067	532	5	1,848	19,452	1,881	558	2,439	21,891	יתרה ממוצעת של התחייבויות
17,067	–	–	1,848	18,915	1,881	558	2,439	21,354	מזה יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014									
הכנסות ריבית, נטו									
427	12	–	261	700	141	28	169	869	– מחיצוניים
(49)	–	–	(91)	(140)	(43)	(10)	(53)	(193)	– בינמגזרי
378	12	(6)–	170	560	98	18	116	676	סך-הכל הכנסות ריבית, נטו ⁽⁵⁾
27	1	1	–	29	–	–	–	29	הכנסות מימון שאינן מריבית
84	22	44	65	215	30	6	36	251	עמלות והכנסות אחרות ⁽¹⁾
489	35	45	235	804	128	24	152	956	סך-הכל הכנסות
הוצאות (ביטול הוצאות) בגין הפסדי אשראי									
(118)	–	–	10	(108)	8	57	65	(43)	
181	(8)	8	121	302	30	(44)	(14)	288	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾
12.1	(27.5)	95.5	13.0	12.2	7.4	(40.6)	(2.6)	9.6	תשואה להון (אחוזים) ⁽³⁾⁽²⁾⁽¹⁾
21,603	343	28	9,605	31,579	6,339	1,774	8,113	39,692	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽⁴⁾⁽³⁾
21,603	343	28	9,605	31,579	6,339	1,774	8,113	39,692	מזה יתרה ממוצעת של האשראי לציבור ⁽⁴⁾
15,926	693	6	1,998	18,623	1,866	470	2,336	20,959	יתרה ממוצעת של התחייבויות
15,926	–	–	1,998	17,924	1,866	470	2,336	20,260	מזה יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור

הערות:

- (1) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא זכויות עובדים, ראו ביאור 1 ה' (1) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (2) הוצג מחדש, ראו ביאור 13 ב' לתמצית הדוחות הכספיים.
- (3) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות פיתוח תוכנה, ראו ביאור 1 ה' (2) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (4) סווג מחדש, ראו ביאור 13 ג' (2) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (5) סווג מחדש, ראו ביאור 13 ג' (1) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (6) סכומים נמוכים מ-1 מיליון ש"ח.

התפתחויות במגזר

הנפקת כתבי התחייבות צמודי אשראי. בשלהי הרבעון הראשון של שנת 2015, הבנק הנפיק כתבי התחייבות צמודי אשראי (CLN credit linked note), שיתרתם ליום 30 בספטמבר 2015 כ-325 מיליון ש"ח, המוצגים במסגרת "איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים". שטר חוב צמוד אשראי הינו מכשיר פיננסי המקושר לנכס חוב קיים בבנק, של ישות משפטית צד ג' ונושא את סיכון האשראי של אותה ישות. רוכש השטר מקבל על עצמו את הסיכון הגלום בנכס החוב. הבנק מתחייב לפרוע את סכום ההתחייבות (וכן ריבית על פי תנאי השטר), כשהתחייבות הבנק מותנית באי התממשות הסיכון הגלום בנכס החוב. התשלום על ידי הבנק לרוכש השטר לא יבוצע אם נכס הבסיס אליו הוא מוצמד יהיה במצב של אי תשלום, והפרעון למחזיק השטר יהיה רק בגין סכומים שהצליח לגבות בגין נכס החוב. המוצר נחשב לביטחון המותר בניכוי בחישוב חבות לקוח לפי הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 313. כמו כן, הוא נחשב לביטחון פיננסי כשיר בהתאם לסעיפים 145 עד 147 להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 203.

התפתחויות בסקטור העסקי ברבעון השלישי של שנת 2015

ברבעון השלישי של שנת 2015 התרחב התוצר בקצב שנתי של 2.5%, בדומה למחצית הראשונה של השנה (2.4%). התוצר העסקי התרחב ברבעון השלישי ב-2.7%, לאחר 2.4% במחצית הראשונה של השנה. להלן הגורמים אשר השפיעו על התפתחות התוצר העסקי ברבעון השלישי:

- גידול של 2.4% בצריכה הפרטית, לעומת 5.1% במחצית הראשונה לנוכח נסיגה חדה בצריכת מוצרים בני-קיימא והאטה בצריכה למעט מוצרים בני-קיימא;
- בלימת הנסיגה בהשקעות בנכסים קבועים, תוך גידול של 1.7% בהשקעה בבניה למגורים ו-0.7% בהשקעה בענפי המשק;
- גידול של 4.4% ביצוא הסחורות והשירותים, לאחר נסיגה של 5.8% במחצית הראשונה. התאוששות נרשמה ביצוא הסחורות והשירותים, כאחד;
- האצה בצריכה הציבורית (ללא יבוא ביטחוני) לקצב שנתי של 3.9%, לעומת 0.6% במחצית הראשונה. עיקר ההאצה נרשמה בצריכה הביטחונית המקומית, בהובלת רכיב הקניות מהתעשייה המקומית.

ביבוא הסחורות והשירותים (ללא יבוא ביטחוני), נרשמה עליה של 2.4%, תוך נסיגה ביבוא סחורות וגידול חד בשירותים.

התפתחויות בחוב הסקטור העסקי

בסוף חודש אוגוסט 2015¹, הסתכם החוב של הסקטור העסקי (ללא בנקים וחברות ביטוח) ב-824 מיליארד ש"ח, עליה של 1.3% לעומת סוף חודש דצמבר 2014. יצוין, כי כל הגידול התרחש ברבעון הראשון של השנה, כך שרמת החוב בחודש אוגוסט דומה לרמה ששררה בחודש מרס. העליה בחוב במהלך החודשים ינואר-אוגוסט נגזרת מעליה בחוב לבנקים (2.4%) ולגופים המוסדיים (2%), לצד ירידה בחוב לתושבי חוץ (1%-). עם זאת, בעוד שיתרת איגרות החוב בידי המוסדיים התנווצה, הרי שהיקף ההלוואות הפרטיות גדל בכ-15%. כתוצאה, חלה עליה במשקל הבנקים בסך החוב של הסקטור העסקי מ-48.4% בסוף שנת 2014 ל-48.9% בסוף חודש אוגוסט 2015. לפי אומדני בנק ישראל, במונחים כמותיים (בניטרול השפעת האינפלציה והשינוי בשערי החליפין), נרשמה במהלך התקופה הנסקרת עליה של 0.9% בסך החוב של המגזר העסקי. העליה האמורה נבעה, בעיקר, מגידול של 2.2% בחוב לבנקים, רובה ככולה ברבעון הראשון של השנה, ומעליה של 2.5% ביתרת האג"ח הלא סחיר וההלוואות הפרטיות של הגופים המוסדיים. במהלך החודשים ינואר-ספטמבר גייס המגזר העסקי, ללא בנקים וחברות ביטוח, אג"ח בהיקף של כ-23 מיליארד ש"ח (בבורסה בתל-אביב ובאמצעות אג"ח לא סחיר). זאת, בהשוואה לכ-26 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. המרווח בין אג"ח חברות (הנכללות בתל-בונד 60) לאג"ח ממשלתית, לסוף חודש ספטמבר 2015, היה 1.85%, בהשוואה ל-2.01% בסוף שנת 2014 ו-1.18% בסוף הרבעון המקביל אשתקד.

¹ הנתונים העדכניים ביותר שהיו זמינים במועד הבאת הדוח לבית הדפוס.

התפתחויות שחלו בשווקים של המגזר

להלן כיווני ההתפתחות בענפי המשק העיקריים:

- ענף התעשייה - גם ברבעון השלישי נמשכת מגמת החולשה שאפיינה את ענפי התעשייה ברבעון הקודם, אם כי מסתמנת התמתנות של הירידות. מגמה זו באה לידי ביטוי בירידה בתפוקת התעשייה ובהמשך היחלשות היצוא (אם כי במידה מתונה יותר). גם מדד מנהלי הרכש, שכבר חצה בחודש יוני את רף 50 הנקודות (51.0), שב להצביע על מגמת התכווצות בחודשים יולי-ספטמבר ועומד על 47.5 נקודות בחודש ספטמבר;
 - ענף היהלומים - נמשכת ההאטה (שהחלה במחצית השנייה של שנת 2014) בביקוש ליהלומים ובפעילות הענף, שבאה לידי ביטוי בהמשך הירידה ביצוא היהלומים המלוטשים;
 - ענף החקלאות - ברבעון השלישי נמשכה הירידה ביצוא החקלאי, בין היתר על רקע החשיפה למשבר הרובל ברוסיה (המהווה ארץ היעד לכ-20% מהיצוא החקלאי). בנוסף, היסוף בשקל ברבעון הקודם הקשה אף הוא על היצואנים. מנגד, בחודשים האחרונים חל דווקא פיתוח בשקל (אל מול הדולר והאירו), מה שצפוי למתן מעט את ההשפעה השלילית;
 - ענף התחבורה - בתחום התעופה נמשכת התחרות הגבוהה לאור ישום הפעימה השנייה של הסכם שמיים פתוחים וגידול בתנועת הנוסעים של החברות הזרות הפועלות אל ומישראל.
- בתחום ההובלה הימית נמשך שיפור ברבעון השלישי, כאשר מדד מחירי ההובלה הימית (Baltic Dry Index) עלה בכ-20% במהלך הרבעון השלישי (לאחר עליה של 40% ברבעון הקודם). עם זאת, יש לציין כי רמת המדד עדיין נמוכה משמעותית בהשוואה לשנים 2009-2010;
- ענף המסחר - המשך היחלשות באינדיקציות הענפיות, שבאה לידי ביטוי בירידה בצריכת מוצרים בני קיימא ובהתמתנות פדיונות המסחר. כמו כן, חלה ירידה מסוימת בסנטימנט הצרכני (מדד אמון הצרכנים). בנוסף, לאירועים הביטחוניים הנוכחיים קיימת השפעה שלילית מיידיית על ענפי המסחר, שתשפיע על נתוני הרבעון הרביעי;
 - ענף הנדל"ן - לפרטים, ראו להלן "פעילות בניה ונדל"ן" בפרק "פרטים נוספים אודות הפעילות במוצרים מסוימים".

התפתחויות צפויות בשווקי המגזר

תחזית הצמיחה של בנק ישראל לשנת 2015 עומדת על 2.6%, לאחר שעודכנה כלפי מטה פעם נוספת ב-0.4%. עיקר העדכון נבע מכך שרכיב היצוא הפתיע כלפי מטה. גם התחזית לשנת 2016 עודכנה כלפי מטה (ל-3.3%), בין היתר לאור הורדת התחזית לסחר העולמי והפחתת המע"מ ומס החברות.

על פי תחזית בנק ישראל, הריבית צפויה להישאר ברמתה הנמוכה עד תחילת שנת 2016, ולהתחיל לעלות ברבעון השני של שנת 2016. עם זאת, הצפי להעלאת ריבית ה-FED הינו כבר לרבעון הרביעי של שנת 2015, מה שצפוי להשליך גם על המשק המקומי. במקרה כזה צפויה להיות השפעה ממתנת על קצבי הגידול של הצריכה הפרטית וההשקעות, מה שישליך על ענף המסחר. גם תחזית ה-IMF לרמת הסחר העולמי עודכנה כלפי מטה בחודש אוקטובר 2015 (גידול של 3.2% בשנת 2015), לאחר שעודכנה כלפי מטה גם בחודש אפריל האחרון.

לפרטים בדבר ההתפתחויות הצפויות בנדל"ן ובתשתיות, ראו להלן "פעילות בניה ונדל"ן" בפרק "פרטים נוספים אודות הפעילות במוצרים מסוימים".

התפתחויות צפויות באשראי למגזר העסקי

אשראי בנקאי. הביקוש לאשראי הבנקאי צפוי להיתמך על ידי מספר גורמים, ביניהם חוק הריכוזיות, שצפוי לגרור מכירה של נכסים בחברות ריכוזיות. גורם תומך נוסף הינו העמידה ביעדי דרישות ההון. מנגד קיימים גורמים מעכבים, ביניהם התגברות התחרות מצד הגופים המוסדיים והרחבת פעילותם, וכן הוראה 313, העוסקת במגבלת הון ביחס לקבוצות לוויים במונחי הון רובד 1, שצפויה למתן את היצע האשראי לקבוצות לוויים. בהתאם לאמור ולאור הגורמים המשפיעים, צפויה התרחבות מתונה של האשראי במגזר העסקי.

אשראי חוץ בנקאי. צפוי המשך צמיחה מהירה באשראי החוץ בנקאי. זאת, בעיקר בשל צמיחה מהירה בהלוואות הפרטיות הלא סחירות. האמור בשני הסעיפים האחרונים לעיל הינו בבחינת מידע צופה פני עתיד. האמור משקף את הערכת הנהלת הבנק, בשים לב למידע המצוי בידיה במועד עריכת הדוחות הכספיים, באשר למצב המשק והכלכלה העולמית. האמור עשוי שלא להתממש בשל התפתחויות שונות בתנאים המקרו כלכליים, שאינם בשליטת הבנק.

לפרטים נוספים אודות "המגזר העסקי", ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 52-60).

מגזר הבנקאות המסחרית

היקף הפעילות של המגזר והרווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 בסך של 120 מיליון ש"ח, לעומת 58 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 106.9%.

ההוצאות בגין הפסדי האשראי הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 בביטול הוצאות בסך של 2 מיליון ש"ח, לעומת הוצאות בסך של 46 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

נתונים עיקריים אודות מגזר הבנקאות המסחרית:

פעילות מקומית					פעילות בינלאומית				
בנקאות כרטיסי ופינוסים אשראי	שוק ההון	בניה ונדל"ן	משכנתאות סך-הכל ופינוסים	בניה ונדל"ן	בנקאות בניה	סך-הכל סך-הכל			
במיליוני שקלים חדשים									
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015									
הכנסות ריבית, נטו									
69	2	-	33	3	107	45	34	79	186
(6)	-	-	(4)	-	(10)	(16)	(12)	(28)	(38)
סך-הכל הכנסות ריבית, נטו									
63	2	-	29	3	97	29	22	51	148
2	-	-	(1)	-	1	-	-	-	1
14	5	1	7	-	27	4	3	7	34
79	7	1	35	3	125	33	25	58	183
הוצאות (ביטול הוצאות) בגין הפסדי אשראי									
9	1	-	-	-	10	2	(7)	(5)	5
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק									
(7)	2	-	18	-	13	7	10	17	30
תשואה להון (אחוזים)									
(1.2)	0.3	-	3.1	-	2.2	1.2	1.7	2.9	5.4
יתרה ממוצעת של נכסים									
7,748	215	-	4,063	385	12,411	4,978	3,811	8,789	21,200
מזה יתרה ממוצעת של האשראי לציבור									
7,748	215	-	4,063	385	12,411	4,978	3,811	8,789	21,200
יתרה ממוצעת של התחייבויות									
7,947	220	-	1,171	1	9,339	1,341	1,002	2,343	11,682
מזה יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור									
7,947	-	-	1,171	1	9,119	1,341	1,002	2,343	11,462
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014									
הכנסות ריבית, נטו									
72	-	-	32	3	107	69	9	78	185
(9)	-	-	(6)	-	(15)	(15)	(10)	(25)	(40)
סך-הכל הכנסות ריבית, נטו ⁽⁵⁾									
63	-	-	26	3	92	54	(1)	53	145
3	-	-	-	-	3	-	-	-	3
11	-	4	6	-	21	9	1	10	31
77	-	4	32	3	116	63	-	63	179
הוצאות (ביטול הוצאות) בגין הפסדי אשראי									
-	-	-	-	-	-	15	(11)	4	4
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק									
(14)	3	1	13	3	6	6	14	20	26
תשואה להון (אחוזים) ⁽³⁾⁽²⁾⁽¹⁾									
(2.7)	0.6	0.2	2.6	0.6	1.2	1.2	2.8	4.0	5.4
יתרה ממוצעת של נכסים ⁽⁴⁾⁽³⁾									
7,445	173	-	3,941	396	11,955	4,459	3,813	8,272	20,227
מזה יתרה ממוצעת של האשראי לציבור ⁽⁴⁾									
7,445	173	-	3,941	396	11,955	4,459	3,813	8,272	20,227
יתרה ממוצעת של התחייבויות									
6,903	682	-	1,159	1	8,745	1,394	889	2,283	11,028
מזה יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור									
6,903	-	-	1,159	1	8,063	1,394	889	2,283	10,346

הערות:

- (1) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא זכויות עובדים, ראו ביאור 1 ה' (1) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (2) הוצג מחדש, ראו ביאור 13 ב' לתמצית הדוחות הכספיים.
- (3) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות פיתוח תוכנה, ראו ביאור 1 ה' (2) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (4) סוג מחדש, ראו ביאור 13 ג' (2) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (5) סוג מחדש, ראו ביאור 13 ג' (1) לתמצית הדוחות הכספיים.

נתונים עיקריים אודות מגזר הבנקאות המסחרית (המשך):

פעילות מקומית					פעילות בינלאומית				
בנקאות כרטיסי	שוק	בניה	בנקאות	בניה	בנקאות	בניה	בנקאות	בניה	בניה
אשראי	ההון	ונדל"ן	משכנתאות סך-הכל	ופיננסים	ונדל"ן	סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים									
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015									
הכנסות ריבית, נטו									
208	6	-	92	8	314	131	112	243	557
(16)	-	-	(9)	(1)	(26)	(45)	(33)	(78)	(104)
192	6	-	83	7	288	86	79	165	453
9	1	-	-	-	10	-	-	-	10
42	16	7	21	-	86	13	12	25	111
243	23	7	104	7	384	99	91	190	574
12	1	-	(5)	-	8	2	(12)	(10)	(2)
(5)	8	2	51	2	58	25	37	62	120
0.1	32.7	-	14.6	5.8	6.8	5.6	8.6	7.2	7.0
7,704	199	-	3,925	373	12,201	5,006	4,331	9,337	21,538
7,704	199	-	3,925	373	12,201	5,006	4,331	9,337	21,538
7,963	272	-	1,073	1	9,309	1,341	1,062	2,403	11,712
7,963	-	-	1,073	1	9,037	1,341	1,062	2,403	11,440

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014									
הכנסות ריבית, נטו									
230	6	-	92	8	336	113	96	209	545
(39)	-	-	(14)	(1)	(54)	(36)	(24)	(60)	(114)
191	6	-	78	7	282	77	72	149	431
6	1	-	-	-	7	-	-	-	7
43	11	8	17	-	79	13	15	28	107
240	18	8	95	7	368	90	87	177	545
30	-	-	7	-	37	10	(1)	9	46
(45)	11	2	37	3	8	18	32	50	58
(8.0)	52.0	-	12.9	7.9	1.6	4.9	9.2	7.3	4.0
7,463	173	-	3,773	380	11,789	4,305	3,865	8,170	19,959
7,463	173	-	3,773	380	11,789	4,305	3,865	8,170	19,959
7,299	354	-	979	1	8,633	1,370	911	2,281	10,914
7,299	-	-	979	1	8,279	1,370	911	2,281	10,560

הערות:

- (1) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא זכויות עובדים, ראו ביאור 1 ה' (1) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (2) הוצג מחדש, ראו ביאור 13 ב' לתמצית הדוחות הכספיים.
- (3) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היות עלויות פיתוח תוכנה, ראו ביאור 1 ה' (2) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (4) סווג מחדש, ראו ביאור 13 ג' (2) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (5) סווג מחדש, ראו ביאור 13 ג' (1) לתמצית הדוחות הכספיים.

לפרטים נוספים אודות "מגזר הבנקאות המסחרית", ראו בדוח שנתי 2014 (עמי 60-64).

מגזר הבנקאות הפרטית

היקף הפעילות של המגזר והרווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 בסך של 22 מיליון ש"ח, לעומת 2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות בגין הפסדי האשראי הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 בביטול הוצאות בסך של 1 מיליון ש"ח, לעומת הוצאות בסך של 7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

נתונים עיקריים אודות מגזר הבנקאות הפרטית:

פעילות מקומית				פעילות בינלאומית		
בנקאות ופיננסים	שוק ההון	סך-הכל	בנקאות ופיננסים	שוק ההון	סך-הכל	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים						
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015						
הכנסות ריבית, נטו						
(9)	-	(9)	12	-	12	3
- מחיצוניים						
27	-	27	54	-	54	81
- בינמגזרי						
18	-	18	66	-	66	84
סך-הכל הכנסות ריבית, נטו						
-	1	1	2	-	2	3
הכנסות מימון שאינן מריבית						
9	14	23	27	12	39	62
עמלות והכנסות אחרות						
27	15	42	95	12	107	149
סך-הכל הכנסות						
11	-	11	(1)	-	(1)	10
הוצאות (ביטול הוצאות) בגין הפסדי אשראי						
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי המניות של הבנק						
(10)	3	(7)	(1)	3	2	(5)
תשואה להון (אחוזים)						
(8.0)	2.5	(5.7)	(0.8)	2.5	1.7	(3.3)
יתרה ממוצעת של נכסים						
1,241	-	1,241	3,958	-	3,958	5,199
מזה יתרה ממוצעת של האשראי לציבור						
1,241	-	1,241	2,425	-	2,425	3,666
יתרה ממוצעת של התחייבויות						
16,161	-	16,161	20,313	-	20,313	36,474
מזה יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור						
16,161	-	16,161	20,313	-	20,313	36,474
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014						
הכנסות ריבית, נטו						
(147)	-	(147)	(67)	-	(67)	(214)
- מחיצוניים						
164	-	164	127	-	127	291
- בינמגזרי						
17	-	17	60	-	60	77
סך-הכל הכנסות ריבית, נטו						
1	-	1	1	-	1	2
הכנסות מימון שאינן מריבית						
9	13	22	27	15	42	64
עמלות והכנסות אחרות ⁽¹⁾						
27	13	40	88	15	103	143
סך-הכל הכנסות						
4	-	4	1	-	1	5
הוצאות בגין הפסדי אשראי						
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי המניות של הבנק ⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾						
(14)	8	(6)	(1)	5	4	(2)
תשואה להון (אחוזים) ⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾						
(11.4)	7.0	(5.0)	(0.8)	-	3.5	(1.9)
יתרה ממוצעת של נכסים						
1,183	-	1,183	3,672	-	3,672	4,855
מזה יתרה ממוצעת של האשראי לציבור						
1,183	-	1,183	2,301	-	2,301	3,484
יתרה ממוצעת של התחייבויות						
16,544	-	16,544	18,327	-	18,327	34,871
מזה יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור						
16,544	-	16,544	18,327	-	18,327	34,871

הערות:

(1) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא זכויות עובדים, ראו ביאור 1 ה' (1) לתמצית הדוחות הכספיים.

(2) הוצג מחדש, ראו ביאור 13 ב' לתמצית הדוחות הכספיים.

(3) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות פיתוח תוכנה, ראו ביאור 1 ה' (2) לתמצית הדוחות הכספיים.

נתונים עיקריים אודות מגזר הבנקאות הפרטית (המשך):

פעילות מקומית			פעילות בינלאומית			
בנקאות ופיננסים	שוק ההון	סך-הכל	בנקאות ופיננסים	שוק ההון	סך-הכל	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים						
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015						
הכנסות ריבית, נטו						
(39)	–	(39)	63	1	64	25
– מחיצוניים						
86	–	86	145	–	145	231
– בינמגזרי						
47	–	47	208	1	209	256
סך-הכל הכנסות ריבית, נטו						
2	1	3	(1)	–	(1)	2
הכנסות מימון שאינן מריבית						
27	43	70	87	42	129	199
עמלות והכנסות אחרות						
76	44	120	294	43	337	457
סך-הכל הכנסות						
(1)	–	(1)	–	–	–	(1)
ביטול הוצאות בגין הפסדי אשראי						
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק						
(12)	12	–	9	13	22	22
תשואה להון (אחוזים)						
(11.8)	98.0	–	4.3	–	9.9	6.2
יתרה ממוצעת של נכסים						
1,233	–	1,233	3,910	–	3,910	5,143
מזה יתרה ממוצעת של האשראי לציבור						
1,233	–	1,233	2,617	–	2,617	3,850
יתרה ממוצעת של התחייבויות						
16,401	–	16,401	20,545	–	20,545	36,946
מזה יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור						
16,401	–	16,401	20,545	–	20,545	36,946
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014						
הכנסות ריבית, נטו						
(72)	–	(72)	79	1	80	8
– מחיצוניים						
131	–	131	101	–	101	232
– בינמגזרי						
59	–	59	180	1	181	240
סך-הכל הכנסות ריבית, נטו						
3	1	4	6	–	6	10
הכנסות מימון שאינן מריבית						
25	40	65	78	45	123	188
עמלות והכנסות אחרות ⁽¹⁾						
87	41	128	264	46	310	438
סך-הכל הכנסות						
5	–	5	2	–	2	7
הוצאות בגין הפסדי אשראי						
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק ⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾						
(25)	9	(16)	2	16	18	2
תשואה להון (אחוזים) ⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾						
(22.4)	84.1	(12.7)	0.9	–	7.5	0.6
יתרה ממוצעת של נכסים						
1,183	–	1,183	3,732	–	3,732	4,915
מזה יתרה ממוצעת של האשראי לציבור						
1,183	–	1,183	2,449	–	2,449	3,632
יתרה ממוצעת של התחייבויות						
16,750	–	16,750	18,477	–	18,477	35,227
מזה יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור						
16,750	–	16,750	18,477	–	18,477	35,227

הערות:

(1) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא זכויות עובדים, ראו ביאור 1 ה' (1) לתמצית הדוחות הכספיים.

(2) הוצג מחדש, ראו ביאור 13 ב' לתמצית הדוחות הכספיים.

(3) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות פיתוח תוכנה, ראו ביאור 1 ה' (2) לתמצית הדוחות הכספיים.

התפתחויות במגזר

במחצית הראשונה של שנת 2015 החל מהלך של ריכוז לקוחות בעלי עושר פיננסי במרכז הבנקאות הפרטית הבינלאומית בתל אביב. המהלך נועד לרכז את השירות המקצועי במוקד אחד, במטרה להבטיח שירות איכותי מחד, ולאפשר התמודדות יעילה עם הסיכונים הכרוכים במתן שירותים לתושבי חוץ מאידך.

כחלק מתהליכי ניהול הסיכונים בבנקאות הבינלאומית יושמה מדיניות תושבי חוץ החדשה שאומצה בבנק ומיושמת הוראת המפקח לעניין החתמת תושבי חוץ. כמו כן, ממשיך פרויקט מקיף של טיוב חשבונות תושבי חוץ, הכולל סגירת חשבונות וטיוב מסמכים. לפרטים בדבר המדיניות שאומצה בבנק ובדבר חוזר המפקח, ראו להלן "חשיפה לסיכונים חוצי גבולות בפעילות לקוחות תושבי חוץ".

לפרטים נוספים אודות "מגזר הבנקאות הפרטית", ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 64-67).

מגזר הניהול הפיננסי

היקף הפעילות של המגזר והרווח הנקי שלו

הרווח של המגזר, ללא הפעילות של תת מגזר החברות הריאליות, הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 בסך של 264 מיליון ש"ח, לעומת רווח נקי בסך של 286 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סך כל הכנסות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 בסך של 609 מיליון ש"ח, לעומת 630 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, והן כוללות שלושה מרכיבים עיקריים:

1. הכנסות מפעילות הנוסטרו של הבנק בישראל בסך של 267 מיליון ש"ח, נטו, כולל הכנסות בסך של 156 מיליון ש"ח ממכירה של ניירות ערך (בעיקר איגרות חוב ממשלתיות) ומהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר. זאת לעומת הכנסות מפעילות נוסטרו בסך של 293 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, כולל הכנסות של 299 מיליון ש"ח ממכירה של ניירות ערך ומהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר.
2. הכנסות מניהול נכסים והתחייבויות (מניהול הפוזיציות וממסחר ותיווך במטבעות ובנגזרים פיננסיים) בסך של 342 מיליון ש"ח, לעומת הכנסות של 299 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.
3. הכנסות מפעילות בחו"ל בסך של 123 מיליון ש"ח, לעומת 88 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

נתונים עיקריים אודות מגזר הניהול הפיננסי:

פעילות מקומית	פעילות בינלאומית	פעילות מקומית	פעילות בינלאומית	פעילות מקומית	פעילות בינלאומית
סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים					
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2014	2015	2014	2015	2014	2015
114	88	36	29	(5)78	117
118	(12)	22	13	96	1
–	43	–	4	(1)	47
232	119	58	46	174	165
(7)	5	(10)	–	3	5
127	47	36	15	91	62
26.5	12.5	7.2	3.9	(3)(2)(1)19.0	16.3
75,427	63,470	14,691	16,503	(4)(3)60,736	79,973
33,469	23,851	8,469	9,430	(3)25,000	33,281

להערות, ראו בעמוד הבא.

נתונים עיקריים אודות מגזר הניהול הפיננסי (המשך):

פעילות מקומית	פעילות בינלאומית	פעילות סך-הכל	פעילות מקומית	פעילות בינלאומית	פעילות סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים					
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2014			2015		
264	82	346	234 ⁽⁵⁾	128	362
159	20	179	300	(40)	260
63	21	84	8 ⁽¹⁾	–	8
486	123	609	542	88	630
2	1	3	6	4	10
233	31	264	262	24	286
22.6	27.4	23.0	22.5 ⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾	11.2	20.5
66,262	16,257	82,519	62,308 ⁽⁴⁾⁽³⁾	15,549	77,857
25,311	9,800	35,111	24,818 ⁽³⁾	8,637	33,455

הערות:

- (1) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא זכויות עובדים, ראו ביאור 1 ה' (1) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (2) הוצג מחדש, ראו ביאור 13 ב' לתמצית הדוחות הכספיים.
- (3) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות פיתוח תוכנה, ראו ביאור 1 ה' (2) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (4) סווג מחדש, ראו ביאור 13 ג' (2) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (5) סווג מחדש, ראו ביאור 13 ג' (1) לתמצית הדוחות הכספיים.

התפתחויות במגזר

סביבת ריבית שלילית. ברבעון השני, בעקבות המעבר לסביבת ריבית שלילית, במטבעות הפרנק השוויצרי והאירו, הודיע הבנק ללקוחות מוסדיים על גביית ריבית על יתרות עו"ש בזכות במטבעות אלה. הבנק ימשיך לשקול את צעדיו בהתאם להתפתחויות בשערי הריבית בארץ ובעולם.

לפרטים נוספים אודות "מגזר הניהול הפיננסי", ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 67-70).

תת מגזר החברות הריאליות

כללי

תת המגזר כולל את פעילות קבוצת הבנק בהשקעות ריאליות. עיקר פעילות תת המגזר הינה השקעות המבוצעות על ידי חברת הבת דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ (להלן: "דש"ה").

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על תת המגזר

ליום 30 בספטמבר 2015, הבנק היה רחוק ממגבלת ההשקעה בתאגידים ריאליים בהתאם לסעיף 23 א' (א) לחוק הבנקאות (רישוי). לפרטים נוספים, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 70).

היקף הפעילות של תת המגזר והרווח הנקי שלו

הרווח הנקי של תת המגזר הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 בסך של 54 מיליון ש"ח, לעומת 63 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של 14.3%.

נתונים עיקריים אודות תת מגזר החברות הריאליות:

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2015	2014	2015	2014
במיליוני שקלים חדשים			
הכנסות ריבית, נטו	-	-	-
הכנסות מימון שאינן מריבית	10	12	62
עמלות והכנסות אחרות	1	1	3
סך-הכל הכנסות	11	13	65
רווח נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק	11	12	54

השקעות הקבוצה בקרנות השקעה פרטיות, בקרנות הון סיכון ובחברות

דשייה שותפה במספר חברות פרטיות וציבוריות, קרנות השקעה פרטיות וקרנות הון סיכון. יתרת ההשקעה של דשייה בחברות ובקרנות האמורות עמדה ביום 30 בספטמבר 2015 על סך של כ-232 מיליון דולר. היתרה המקסימלית של ההתחייבויות העתידיות של דשייה להשקעה בחברות ובקרנות אלה הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2015 בכ-50 מיליון דולר.

בנוסף להשקעה בקרנות, באמצעות דשייה, בנק מרכנתיל דיסקונט התקשר בהסכמים להשקעה בארבע קרנות הון סיכון פעילות. השקעת בנק מרכנתיל דיסקונט בקרנות אלה עמדה ביום 30 בספטמבר 2015 על סך של כ-2.4 מיליון דולר. סך ההתחייבויות העתידיות המקסימליות הנוספות של בנק מרכנתיל דיסקונט להשקעה בקרנות אלה הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2015 ב-0.7 מיליון דולר.

התפתחויות בתת המגזר

מימושים. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015, רשמה דש"ה רווח בסכום כולל של כ-48 מיליון ש"ח בגין מימושים בקרנות, לעומת 41 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

השקעה במניות דיבידנד. במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 מימשה דש"ה את מלוא החזקותיה במניות דיבידנד, ברווח של כ-10 מיליון ש"ח.

השקעות נוספות. דש"ה בוחנת ביצוע השקעות נוספות, במטרה לגוון את מקורות ההכנסה שלה.

לפרטים נוספים אודות תת מגזר החברות הריאליות, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 70-72).

פרטים נוספים אודות הפעילות במוצרים מסוימים

הפעילות בתחום כרטיסי אשראי

מידע כללי על הפעילות

להלן יובאו נתונים כמותיים על פעילות כאל:

31 בדצמבר 2014		30 בספטמבר 2015	
מזה:		מזה:	
כרטיסים פעילים	סך-הכל כרטיסים	כרטיסים פעילים	סך-הכל כרטיסים
באלפים			
1,212	1,422	1,246	1,449
592	840	615	870
1,804	2,262	1,861	2,319
סך-הכל			

מחזור עסקאות

נתונים שנקבעו		
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015	לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014	לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2014
במיליוני שקלים חדשים		
כרטיסים בנקאיים	38,465	35,763
כרטיסים חוץ בנקאיים	10,963	9,864
סך-הכל	49,428	45,627
	61,578	

"כרטיס בנקאי" – כרטיס אשראי המונפק במשותף עם הבנקים שבהסדר ובאחריותם.
"כרטיס חוץ-בנקאי" – כרטיס אשראי המונפק על ידי כאל, שלא במשותף עם הבנקים.

"כרטיס תקף" – כרטיס אשראי בתוקף, שאינו חסום.

"מחזור עסקאות" – כולל עסקאות שבוצעו באמצעות הכרטיס וחייבים בגין עסקאות בתשלום נדחה, בניכוי הזיכויים בהם זוכו הבנקים או זוכו לקוחותיהם בגין השימוש בכרטיסי האשראי במשך אותה תקופה ועמלות שנגבו עבור הבנקים או עבור כאל. מחזור העסקאות אינו כולל משיכת מזומנים ממכשירי בנק אוטומטיים בישראל.

"כרטיס פעיל" – כרטיס אשראי שביצע לפחות פעולה אחת ברבעון האחרון.

היקף הפעילות והרווח הנקי

הרווח הנקי מהפעילות הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 בסך של 88 מיליון ש"ח, לעומת 86 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 2.3%.

ההוצאות בגין הפסדי האשראי הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 בסך של 20 מיליון ש"ח, לעומת 22 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של 9.1%.

נתונים עיקריים אודות פעילות תחום כרטיסי האשראי:

משקי בית	קטנים	עסקים	מגזר עסקי	בנקאות מסחרית	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים					
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015					
הכנסות ריבית, נטו	75	7	3	2	87
- מחיצוניים	(6)	(3)	-	-	(9)
- בינמגזרי	69	4	3	2	78
סך-הכל הכנסות ריבית, נטו	(1)	1	-	-	-
הכנסות מימון שאינן מריבית	219	13	8	5	245
עמלות והכנסות אחרות	287	18	11	7	323
סך-הכל הכנסות	1	1	1	1	4
הוצאות בגין הפסדי אשראי	22	6	2	2	32
רווח נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק	3.1	1.9	0.2	0.3	12.6
תשואה להון (אחוזים)	9,373	343	428	215	10,359
יתרה ממוצעת של נכסים	3,447	351	430	220	4,448
יתרה ממוצעת של התחייבויות					

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014

הכנסות ריבית, נטו	66	6	4	-	76
- מחיצוניים	(6)	(2)	-	-	(8)
- בינמגזרי	60	4	4	-	68
סך-הכל הכנסות ריבית, נטו ⁽⁵⁾	2	-	-	-	2
הכנסות מימון שאינן מריבית	210	15	11	-	236
עמלות והכנסות אחרות ⁽¹⁾	272	19	15	-	306
סך-הכל הכנסות	8	-	-	-	8
הוצאות בגין הפסדי אשראי	11	3	(2)	3	15
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק ⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾	1.8	1.2	(0.2)	0.6	6.9
תשואה להון (אחוזים) ⁽³⁾⁽²⁾⁽¹⁾	8,643	273	339	173	9,428
יתרה ממוצעת של נכסים ⁽⁴⁾⁽³⁾	2,860	332	655	682	4,529
יתרה ממוצעת של התחייבויות					

הערות:

- (1) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא זכויות עובדים, ראו ביאור 1 ה' (1) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (2) הוצג מחדש, ראו ביאור 13 ב' לתמצית הדוחות הכספיים.
- (3) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות פיתוח תוכנה, ראו ביאור 1 ה' (2) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (4) סווג מחדש, ראו ביאור 13 ג' (2) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (5) סווג מחדש, ראו ביאור 13 ג' (1) לתמצית הדוחות הכספיים.

נתונים עיקריים אודות פעילות תחום כרטיסי האשראי (המשך):

משקי בית	עסקים קטנים	מגזר עסקי	בנקאות מסחרית	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים				
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015				
הכנסות ריבית, נטו				
– מחיצוניים	216	19	11	6
– בינמגזרי	(19)	(7)	–	(26)
סך-הכל הכנסות ריבית, נטו	197	12	11	6
הכנסות מימון שאינן מריבית	4	2	2	1
עמלות והכנסות אחרות	625	40	28	16
סך-הכל הכנסות	826	54	41	23
הוצאות בגין הפסדי אשראי	17	1	1	1
רווח נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק	52	15	13	8
תשואה להון (אחוזים)	8.5	26.0	40.8	32.7
יתרה ממוצעת של נכסים	9,181	317	396	199
יתרה ממוצעת של התחייבויות	3,221	433	532	272
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014				
הכנסות ריבית, נטו				
– מחיצוניים	192	17	12	6
– בינמגזרי	(20)	(5)	–	(25)
סך-הכל הכנסות ריבית, נטו ⁽⁵⁾	172	12	12	6
הכנסות מימון שאינן מריבית	6	1	1	1
עמלות והכנסות אחרות ⁽⁶⁾	616	25	22	11
סך-הכל הכנסות	794	38	35	18
הוצאות בגין הפסדי אשראי	22	–	–	–
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק⁽³⁾⁽²⁾⁽¹⁾	65	18	(8)	11
תשואה להון (אחוזים) ⁽³⁾⁽²⁾⁽¹⁾	11.6	40.1	(27.5)	52.0
יתרה ממוצעת של נכסים ⁽⁴⁾⁽³⁾	8,527	275	343	173
יתרה ממוצעת של התחייבויות	2,704	564	693	354

הערות:

- (1) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא זכויות עובדים, ראו ביאור 1 ה' (1) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (2) הוצג מחדש, ראו ביאור 13 ב' לתמצית הדוחות הכספיים.
- (3) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות פיתוח תוכנה, ראו ביאור 1 ה' (2) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (4) סווג מחדש, ראו ביאור 13 ג' (2) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (5) סווג מחדש, ראו ביאור 13 ג' (1) לתמצית הדוחות הכספיים.

חקיקה תקינה והסדרה

חוק הבנקאות (רישוי) (סליקת עסקאות בכרטיסי חיוב). החוק האמור נכנס לתוקף עם פרסומו, בחודש אוגוסט 2011, למעט ענין פתיחת שוק הסליקה לתחרות, אשר נכנס לתוקף ביום 15 במאי 2012. בחודש ינואר 2012 הוגדרו כאל, לאומי כארד וישראלכרט כ"מנפיק בעל היקף פעילות רחב" (כמשמעות מונח זה בתיקון החקיקה האמור). המפקח על הבנקים האריך לכאל מעת לעת את המועד לקבלת רישיון סליקה, לאחרונה עד לחודש מרס 2016, או עד לקבלת רישיון סליקה קבוע, המוקדם ביניהם. לפרטים נוספים, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 76-77).

צו הבנקאות (שירות ללקוח) (סכום עמלה מירבי בעד שירות הניתן בידי סולק לנותן שירותי נכיון בעסקאות בכרטיסי חיוב), התשע"א-2015. ביום 10 במאי 2015 פורסם ברשומות הצו המכריז על שירות הניתן בידי סולק לנותן שירותי נכיון כשירות בר פיקוח. סכום העמלה המירבי שניתן לגבות בעד שירות זה עומד על 20 ש"ח בחודש ללקוח שהוא "עסק גדול" ועל 10 ש"ח לחודש ל"יחיד/עסק קטן". תחילתו של הצו ביום 1 ביולי 2015.

ביום 1 ביולי 2015 פרסמה כאל את תעריפוני העמלות המעודכנים בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים. עיקרי השינויים נוגעים לחישוב עמלות משיכות מזומן בחו"ל והמרת מטבע אגב פעילות זו, וכן לפרסום תעריפון לבתי עסק.

מכתב הפיקוח בעניין "הרחבת תפוצת כרטיסי חיוב מידי" (דביט). ביום 29 ביוני 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא. לצורך הגברת תפוצת כרטיסי חיוב מידי, חוייבו התאגידים הבנקאיים לנקוט פעולה אקטיבית מול לקוחותיהם, העונים על הגדרת "משק בית" או "עסק זעיר" (כהגדרתם בסעיף 479א(5) להוראת הדיווח לציבור מס' 664). החל ממועד המכתב התאגידים הבנקאיים נדרשים להציע כרטיס חיוב מידי לכל לקוח חדש הפותח חשבון עו"ש; ועד ליום 31 בדצמבר 2016 הם נדרשים להציע כרטיס חיוב מידי לכל הלקוחות הקיימים בעלי חשבון עו"ש. התאגידים הבנקאיים נדרשים לקבוע מדיניות אפקטיבית שעל פיה יקבעו נהלי עבודה לביצוע הפנייה ללקוח ולהשגת עמדתו בנוגע להנפקת כרטיס החיוב המידי.

במכתב המפקח נקבעו גם הוראות לעניין דמי כרטיס חיוב מידי. נאסר על התאגידים הבנקאיים לגבות דמי כרטיס בעד כרטיס חיוב מידי שהונפק החל מיום 1 ביולי 2015 ללקוח שברשותו כרטיס אשראי בתוקף שהונפק על ידי אותו תאגיד בנקאי, זאת לתקופה של 36 חודשים ממועד הנפקת הכרטיס המידי. התיקון הוסדר בכללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות)(תיקון מס' 2), התשע"ה-2015, שנכנס לתוקף ביום 1 ביולי 2015.

ביחס ללקוחות שאין ברשותם כרטיס אשראי בתוקף שהונפק על ידי אותו תאגיד בנקאי, נקבע כי דמי הכרטיס בעד כרטיס חיוב מידי יהיו נמוכים מאלו הנגבים בעד כרטיסי אשראי.

בהוראה נקבעה גם חובת דיווח לפיקוח אודות התקדמות הפצת כרטיסי החיוב המידי.

לפרטים נוספים בעניין אסדרת השימוש בכרטיסי חיוב מידי, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 77-78).

תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 470 בדבר "כרטיסי חיוב". ביום 29 ביוני 2015 הפיץ הפיקוח על הבנקים תיקון להוראה במסגרת פעילות הפיקוח על הבנקים להגברת התחרות בתחום כרטיסי החיוב ולקידום השימוש בכרטיס חיוב מידי ובכרטיס נטען. התיקונים כוללים: הוספת הגדרה של המונחים "כרטיס חיוב מידי", "כרטיס נטען" ו-"עסקת חיוב מידי"; הסדרה של אופן חיוב הלקוח שתחילתה ביום 1 באפריל 2016, ושל העברת הכספים לבתי העסק בעסקאות חיוב מידי (שתחילתה ביום 1 באפריל 2016, בהתייחס לכרטיס חיוב מידי, וביום 1 באוקטובר 2016, בהתייחס לכרטיס נטען); בידול חזותי של כרטיס החיוב המידי ושל הכרטיס הנטען משאר כרטיסי החיוב, שתחילתו ביום 1 באוקטובר 2015; מתכנת הצגת עסקאות בכרטיס חיוב מידי בפירוט תנועות עובר ושב ובדף הפירוט החודשי, שתחילתה ביום 1 באפריל 2016. הבנק ממשיך להיערך ליישום ההוראות האמורות.

בנוסף, בתיקון להוראה הוסדר מתווה מעבר מערך התשלומים בישראל לתקן EMV. התקן הינו התקן הבינלאומי המקובל לאבטחת עסקאות בכרטיסי חיוב המתבצעות באמצעות מסופי תשלום (POS). אימוץ התקן כולל מעבר לשימוש בכרטיסים חכמים ושימוש במסופי תשלום בבתי עסק ובמכשירים למשיכת מזומן (ATM) התומכים ב-EMV (מסופים חכמים). המתווה מתייחס לצד ההנפקה (בתחילה מיום 1 באוקטובר 2015, בהתייחס לכרטיסים בינלאומיים, ומיום 1 באוקטובר 2016, בהתייחס לכרטיסים מקומיים) ולצד הסליקה של כרטיסי חיוב (בתחילה מדורגת, מיום 1 באוקטובר 2015 ועד ליום 1 ביולי 2017) וכן לשימוש במכשירים האוטומטיים למשיכת מזומן (בתחילה מיום 1 בינואר 2018). לפיכך, הוא מחייב היערכות ליישומן, לרבות היערכות טכנולוגית ותפעולית, וקבלת אישורי הסמכה רלבנטיים, ככל שנדרש.

צו הבנקאות (שירות ללקוח)(פיקוח על שירות שניתן על ידי מנפיק לסולק בקשר לסליקה צולבת של עסקאות חיוב מידי)(הוראת שעה), התשע"ה-2015. עיקרי הצו: הכרזה על שירות שניתן על ידי מנפיק לסולק בקשר לסליקה צולבת של עסקאות חיוב מידי ("השירות") כשירות בר-פיקוח לעניין העמלה הנגבית בעדו וקביעה כי העמלה הצולבת, המשולמת על ידי הסולק למנפיק בגין השירות, לא תעלה על שיעור של 0.3% מסכום העסקה. הצו פורסם ברשומות ביום 26 באוגוסט 2015 ויעמוד בתוקף למשך שנה מיום 1 באפריל 2016.

דוח ביניים - שרשרת ביצוע עסקה בכרטיס חיוב. בחודש אוגוסט 2015 פרסם בנק ישראל דוח ביניים שמטרתו הסרת החסמים וכניסת שחקנים חדשים לתחום כרטיסי החיוב. הדוח ממליץ, בין היתר, על הרחבת תחומי האחריות של המועצה הלאומית לתשלומים וסליקה, הקמת ועדה להסדרת הפעילות וכללי הביצוע של עסקאות במערכת החיוב המקומית, הסדרת פרוטוקול "אשראית" ועוד.

לפרטים בדבר תיקונים וטיטות תיקונים לכללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות), במסגרתם, בין היתר, הוטלו מגבלות מסוימות על גביית עמלות בתחום כרטיסי אשראי, או שמוצע להטיל מגבלות כאמור, ראו ביאור 17 לתמצית הדוחות הכספיים.

לפרטים בדבר התייחסות לענף כרטיסי אשראי בהסכם קואליציוני להקמת הממשלה ה-34 למדינת ישראל, ראו "חקיקה ופיקוח" להלן.

לפרטים נוספים אודות חקיקה הנוגעת לפעילות כרטיסי אשראי, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 70-78).

התפתחויות בפעילות

רכישת ויזה אירופה. ביום 2 בנובמבר 2015, הודיעו חברת Visa Inc. (להלן: "ויזה אינק") וחברת Visa Europe LTD. (להלן: "ויזה אירופה") על התקשרות בהסכם, על פיו תרכוש ויזה אינק את ויזה אירופה. סכום העסקה הכולל מוערך בכ-21.2 מיליארד אירו, המורכב מתשלום במזומן בסך של 11.5 מיליארד אירו ובמניות בכורה מיוחדות בסכום של כ-5 מיליארד אירו, וכן מתמורה עתידית של כ-4.7 מיליארד אירו, הכפופה להשגת יעדי הכנסות, במהלך 16 הרבעונים שאחרי השלמת העסקה, שישולמו בתום התקופה. העסקה כפופה לקבלת אישורים רגולטורים שונים, ועל פי הדיווחים צפוי כי תושלם במהלך שנת 2016. עוד דווח כי לשם השלמת העסקה, מתכננת ויזה אינק לגייס הון במהלך הרבעון הראשון של שנת 2016.

הבנק ו-כאל הינם חברים בוויזה אירופה. אופן חלוקת התמורה בין החברים בוויזה אירופה, אם וככל שתושלם העסקה, טרם הובהר, ולפיכך, בשלב זה, לא ניתן להעריך מה יהיה סכום התמורה שתתקבל.

הכל כמפורט בדוח מידי מיום 3 בנובמבר 2015 (מס' אסמכתא 147192-01-2015), שהמידע המפורט בו מובא כאן על דרך ההפניה.

המידע כאמור, הינו בבחינת מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1969, המתבסס על דיווח של ויזה אינק. ל-SEC.

הסכם הנפקה משותפת - בנק אגוד. ביום 27 באוקטובר 2015 חתמו כאל ודיינרס על תוספות להסכמים בינן לבין בנק אגוד לישראל בע"מ (להלן: "אגוד") מיום 1 ביולי 2010 (להלן: "ההסכמים"). לפרטים נוספים, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 453-454).

במסגרת התוספות, בוטלה האופציה שהוענקה לאגוד (ראו בדוח שנתי 2014, עמ' 454). כחלק מן התיקונים והתוספות הוסכם כי אגוד יקבל מכאל ומדיינרס תגמול ומענק שנתי, בכפוף לתנאים עסקיים הנוגעים להנפקה משותפת של כרטיסים. תוקף ההסכמים העדכניים הוארך עד ליום 31 בדצמבר 2021 בכפוף לתנאיהם, ובכלל זה, תנאי ביטולם.

תיקון ההסכמים על פי התוספות יכנס לתוקף עם קבלת פטור מהסדר כובל מן הממונה על ההגבלים העסקיים וכן עם קבלת אישור מאת המפקחת על הבנקים המתייחס לכאל ולאגוד, ככל שיידרשו אישורים כאלה.

מגעים לרכישת מניות המיעוט בדיינרס. בהמשך למגעים שהתנהלו בין כאל ודיינרס לבין דור-אלון פינאנסים בע"מ ("דור-אלון") וריבוע כחול-ישראל בע"מ ("ריבוע כחול"), ביחס לעסקה במסגרתה כאל תרכוש את המניות שדור אלון וריבוע כחול מחזיקות בדיינרס (49%), כמפורט בדוח מידי מיום 11 באוגוסט 2015 (מס' אסמכתא 094494-01-2015), יובא מתווה העסקה לדיון בדירקטוריון הבנק ביום 19 בנובמבר 2015. הדוח המידי האמור מובא כאן על דרך ההפניה. ככל שהעסקה תיחתם, השלמתה תותנה, בין היתר, בקבלת אישורים רגולטורים, אישור הארגונים הבינלאומיים ואישור האורגנים המוסמכים של הצדדים, ככל שיידרש.

הסכם עם בנק אוצר החייל. לפרטים בדבר ההסכם, שנחתם בחודש מרס 2015, ראו ביאור 16 א' לתמצית הדוחות הכספיים.

חתימת הסכם עם H&O. ביום 16 ביולי 2015 התקשרו כאל, דיינרס ו-H&O בהסכם לעדכון הסכם המועדון הקודם שנכרת ביניהן ביום 29 בדצמבר 2010. תקופת ההסכם הינה מיום 1 ביוני 2015 ועד ליום 31 במאי 2020.

הסכם לשיתוף פעולה עם חברת מימון ישר. ביום 18 באוקטובר 2015 חתמו כאל ומימון ישר מקבוצת ישר (2006) בע"מ ("מימון ישר") על הסכם לשיתוף פעולה, על פיו הצדדים ישתפו פעולה בהעמדת הלוואות על ידי כאל ללקוחות להם תציע מימון ישר אשראי. תקופת ההסכם למשך 12 חודשים ממועד חתימתו והוא יתחדש באופן אוטומטי לתקופות בנות 12 חודשים כל אחת, אלא אם התקיימו נסיבות שפורטו בהסכם.

לפרטים נוספים אודות הפעילות בתחום כרטיסי אשראי, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 73-83).

פעילות בשוק ההון

מגמות אירועים והתפתחויות בסביבה המקרו כלכלית

שוק קרנות הנאמנות. הגיוס נטו בשוק קרנות הנאמנות היה שלילי (הפדיונות עלו על הצבירות) ועמד מתחילת השנה על 25.3 מיליארד ש"ח, לעומת גיוס נטו חיובי של 32.6 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בחינה של סוגי הקרנות השונים מראה עליה חדה בפדיונות בקרנות הכספיות (23.5 מיליארד ש"ח) ובקרנות השקליות (2.3 מיליארד ש"ח). גיוסים שליליים נרשמו גם בקרנות איגרות החוב בישראל (3.1 מיליארד ש"ח), לעומת גיוסים גדולים בתקופה המקבילה אשתקד (31.3 מיליארד ש"ח). גיוסים חיוביים נרשמו בקרנות המניות בישראל (1.1 מיליארד ש"ח) ובקרנות המשקיעות בחו"ל (2.5 מיליארד ש"ח).

על פי נתוני בנק ישראל, נכסי קרנות האג"ח קטנו בתקופה האמורה ב-25.3 מיליארד ש"ח, המהווים 9.7% מסך נכסי הקרנות. נכסי הקרנות הלא-צמודות ירדו ב-19.9 מיליארד ש"ח, נכסי הקרנות הצמודות למדד ירדו ב-6.1 מיליארד ש"ח, ונכסי הקרנות הצמודות למט"ח ונקובות במט"ח בישראל ירדו ב-1.7 מיליארד ש"ח. לעומת זאת, נכסי הקרנות המשקיעות בחו"ל עלו ב-930 מיליון ש"ח ונכסי הקרנות המשקיעות במניות וניירות ערך להמרה עלו ב-1.7 מיליארד ש"ח.

שוק קופות הגמל. קופות הגמל מסוג "קופות גמל לתגמולים ואישיות לפיצויים" השיגו בשנים עשר החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015, תשואה חיובית בשיעור של 0.72% בממוצע. תשואות אלה הושפעו מתנודתיות במדדים השונים בבורסה. לפי הנתונים שמפרסם אגף שוק ההון במשרד האוצר, בקופות גמל מסוג "קופות גמל לתגמולים ואישיות לפיצויים" היתה בשנים עשר החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015, צבירה נטו חיובית בהיקף של 1,462 מיליון ש"ח, לעומת צבירה נטו שלילית של כ-2 מיליארד ש"ח, בשניים עשר החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014. הצבירה החיובית כאמור משקפת מגמה של ביצוע הפקדות כספים חד-פעמיות עקב שינוי רגולטורי על ידי רשות המיסים בפקודה, אשר מאפשר משיכת הכספים בדרך של היוון ובתשלום מס רווחי הון, לצד שמירה על היתרונות הקיימים בקופות הגמל. היקף קופות הגמל ליום 30 בספטמבר 2015 הסתכם בכ-191 מיליארד ש"ח, לעומת כ-189 מיליארד ש"ח ליום 30 בספטמבר 2014, עליה של כ-2 מיליארד ש"ח (כ-1%).

שוק קרנות הפנסיה החדשות. קרנות הפנסיה החדשות השיגו בשנים עשר החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015, תשואה חיובית של 1.9% בממוצע. לפי הנתונים שמפרסם אגף שוק ההון במשרד האוצר, בסך קרנות הפנסיה החדשות היתה בשנים עשר החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015, צבירה חיובית נטו בהיקף של כ-22.8 מיליארד ש"ח, לעומת צבירה חיובית נטו של כ-19.9 מיליארד ש"ח, בשנים עשר החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014. היקף קרנות הפנסיה החדשות הסתכם ליום 30 בספטמבר 2015 ב-206.3 מיליארד ש"ח, לעומת כ-181.7 מיליארד ש"ח ביום 30 בספטמבר 2014, עליה של כ-24.6 מיליארד ש"ח (כ-13.5%).

שוק תעודות הסל. על פי נתונים שפורסמו על ידי הבורסה לניירות ערך, בסוף הרבעון השלישי של שנת 2015 נסחרו בבורסה 640 תעודות סל, מהן 23 תעודות מטבע ("תעודות פקדון"). מתחילת השנה רכש הציבור תעודות על מדדי מניות בינלאומיים בסך של כ-2.1 מיליארד ש"ח (כל הנתונים במונחי נטו). כמו כן, רכש הציבור תעודות סל על מדדי אג"ח מקומיים בסך של 0.4 מיליארד ש"ח. לעומת זאת, מכר תעודות מטבע בסך של 13.4 מיליארד ש"ח ותעודות סל על מדדי מניות מקומיים בסך של 0.5 מיליארד ש"ח.

שוק ההון. לפרטים בדבר התפתחויות בשוק ההון בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015, ראו להלן "שוק ההון" בפרק "קווי התפתחות עיקריים בארץ ובעולם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015".

מגבלות חקיקה תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על הפעילות בשוק ההון

הפניית לקוח לניהול תיקים. ביום 10 במרס 2015 פרסמה רשות ניירות ערך "הוראה לבעלי רישיון יועץ ובעלי רישיון משווק בדבר הפניית לקוחות לקבלת שירותי ניהול תיקים". ההוראה נכנסה לתוקף ביום 8 ביוני 2015. על פי ההוראה, יועץ השקעות רשאי להפנות לקוחות לחברה העוסקת בניהול תיקים אך ורק כאשר מתקיימים כל התנאים המנויים בהוראה ובהם: הפניית הלקוח לחברה העוסקת בניהול תיקים נעשתה לאחר שיועץ ההשקעות הפעיל בעניין שיקול דעת עצמאי ומצא כי הפניה כאמור היא לטובת הלקוח; יועץ ההשקעות לא יתוגמל במישרין או בעקיפין בגין הפניית לקוח על ידו לחברת ניהול תיקים והיקף פעילותו בתחום הפניה לא ישמש למדידת פעילות היועץ; בעת ההפניה לחברה קשורה, יביא יועץ ההשקעות לידיעת הלקוח בלשון מובנת לו את טיב הקשר לחברה הקשורה.

ממשקים אחידים. ביום 6 במאי 2015 פורסם נוסח מעודכן לחוזר מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני, אשר במסגרתו תוקנו, בין היתר, הכללים לעניין הממשקים השונים, בהם ממשק האחזקות, ונקבעו הכללים להגשת בקשה לקבלת מידע בתדירות קבועה, על ידי בעל רישיון. מועד התחילה נקבע ליום 1 בנובמבר 2015.

מסלוקה פנסיונית. נמשכות הפעולות מצד אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, לייצוב המסלוקה הפנסיונית ולהרחבת פעילותה. במסגרת זו, פורסם ביום 4 במרס 2015 תיקון לחוזר חובת שימוש במערכת סליקה פנסיונית מרכזית, במסגרתו הורחבו הפעולות שבעל רישיון יהיה מחויב לבצע באמצעות המסלוקה, ובהן בקשה לקבלת מידע בתדירות קבועה (ממשק אחזקות) או באופן חד פעמי. מועד התחילה נקבע ליום 1 בינואר 2016. בנוסף וכפעולה משלימה, פורסם באותו מועד, תיקון לחוזר תשלום עבור שימוש במערכת סליקה פנסיונית מרכזית, במסגרתו, בין היתר, הורחבו סוגי הפעולות שניתן לבצע באמצעות המסלוקה ונקבעו תעריפיהן. נקבע כי בעל רישיון יזוכה במלוא הסכום ששילם בעבור בקשת מידע חד פעמית מכלל הגופים המוסדיים, וזאת במקרים המנויים בחוזר.

הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים) והצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל).

במסגרת תזכיר חוק התכנית הכלכלית לשנים 2015 ו-2016 (תיקוני חקיקה), התשע"ה-2015, נכללו, בין היתר, הצעות החוק האמורות, במסגרתן מוצע לעגן את זכות העובד לקבל ייעוץ בדבר החיסכון הפנסיוני שלו מבעל רישיון שבו הוא בחר ולאסור על המעסיק להתנות ביצוע עסקה במוצר פנסיוני בכך שתבוצע על ידי בעל רישיון מסוים, ובכלל זה בעל רישיון המספק למעסיק שירותי תפעול. ביום 5 בנובמבר 2015 הובאו הצעות החוק לדיון בוועדת הכספים של הכנסת.

אסדרות נוספות בתחום החיסכון הפנסיוני. ביום 17 בפברואר 2015 פורסם נוסח סופי לחוזר מסלולי השקעה בקופות גמל, אשר קובע כללים להקמת מסלולי ברירת מחדל המותאמים לגיל העמיתים בקופות הגמל. מועד התחילה נקבע ליום 1 בינואר 2016. ביום 24 במרס 2015 פורסם חוזר הצטרפות לקרן פנסיה או לקופת גמל, אשר קבע נוסח אחיד לפרטים שייכללו בטופס הצטרפות לקרן פנסיה או לקופת גמל, וכן בטופס עריכת שינויים על ידי עמית לאחר מועד הצטרפותו. מועד התחילה נקבע ליום 1 בינואר 2016. ביום 20 בספטמבר 2015 הודיע משרד האוצר כי בכוונתו לדחות את מועד התחילה של החוזר לתחילת שנת 2017.

ביום 23 ביוני 2015 פורסם חוזר מסמך הנמקה, במסגרתו, בין היתר, נקבעה לראשונה חובת ברור זהות המוצרים הפנסיוניים שבידי הלקוח באמצעות המסלקה הפנסיונית, לצורך מתן הייעוץ או השיווק הפנסיוני וזאת במקרה של בעל רישיון חדש, הנדרש למלא מסמך הנמקה מלא. מועד התחילה של החוזר נקבע ליום 1 ביולי 2016 ולענין חובת ברור זהות המוצרים הפנסיוניים, ליום 1 בנובמבר 2015. ביום 10 בנובמבר 2015 פורסם נוסח מעודכן לחוזר האמור, במסגרתו נדחתה החובה בעניין ברור זהות המוצרים הפנסיוניים, ליום 1 בדצמבר 2015.

ביום 6 באוגוסט 2015 פורסם תיקון לחוזר ייפוי כוח לבעל רישיון, אשר נכנס לתוקף ביום 1 בנובמבר 2015. לפרטים נוספים אודות התיקונים בחוזר, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 85).

שינוי מבנה הבורסה. ביום 30 ביולי 2015 אישרה אסיפה כללית מיוחדת של הבורסה, גיבוש הצעה מפורטת לתוכנית הסדר בין חברי הבורסה הנוכחיים, בינם לבין עצמם ובינם לבין הבורסה, לשם יישום שינוי מבנה הבורסה והפיכתה לחברה למטרות רווח, בדרך של הקצאת מניות לחברי הבורסה הנוכחיים על בסיס מודל כלכלי שנבחר ועל פי טבלת הקצאה שצורפה, לפיה יוקצו לבנק ולבנק מרכנתיל דיסקונט 5.92% מהמניות. במקביל מקדמת רשות ניירות ערך הצעת חוק בנושא. לאחר השלמת הליכי החקיקה תובא תוכנית הסדר מפורטת לאישור על פי חוק החברות.

ייעול תהליך ייעוץ השקעות ללקוח. ביום 7 ביולי 2015 פרסמה רשות ניירות ערך מסמך תובנות ועמדות סגל הרשות שהתגבשו בתחום הייעוץ. בין היתר, סגל הרשות מבקש להבהיר כי ייעוץ יכול להתבצע בדרכים שונות, לרבות דואר אלקטרוני, מסרון ודואר.

בנוסף, במסגרת המסמך הוצע לתקן את תקנות הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (רישום עסקאות ורישום פעולות ייעוץ), התשס"ח-2007. ביום 29 ביולי 2015, אישרה ועדת הכספים של הכנסת את התיקון לתקנות האמורות במסגרתו, בין היתר, בוטלה הדרישה להחתמת לקוח ולמסירת פרוטוקול שיחת הייעוץ בתום מפגש הייעוץ, ונקבע שהפרוטוקול ישלח ללקוח לא יאוחר מתום עשרה ימים ממועד רישום הפרוטוקול.

אסדרה בתחום שירותי מסחר בניירות ערך לשוק המוסדי. ביום 29 ביולי 2015 פרסם אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר טיוטת תיקון לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (רכישה ומכירה של ניירות ערך), התשס"ט-2009 וטיוטת תיקון לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (קופות גמל בניהול אישי), התשס"ט-2009, שעיקרן הסדרת עקרונות ההליך התחרותי לבחירת ברוקרים על ידי הגופים המוסדיים (חברה מנהלת ומבטח). על פי התיקון, מוצע לאסור על משקיע מוסדי לרכוש או למכור מטבע חוץ וניירות ערך באמצעות הבנק המתפעל של גוף זה או ממנו או באמצעות צד קשור או ממנו. כן מוצע לחייב משקיע מוסדי לקיים הליך תחרותי גם לצורך החזקה וסליקה של ניירות ערך בין חמישה משתתפים לפחות, ובלבד שהוא איננו הבנק המתפעל של גוף זה. בנוסף, מוצע לקבוע כי תשלום עמלה בגין סליקה של ניירות ערך לא ייגזר כשיעור באחוזים מהיקפה הכספי של פעולת רכישה/מכירה בודדת.

אכיפה בדיני ניירות ערך. ביום 6 באוקטובר 2015, פרסמה רשות ניירות ערך תזכיר חוק תיקוני אכיפה בדיני ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"ו-2015. מטרת התיקון היא לקבוע איסור על פעולות הטרמה על ידי מתווך פיננסי, עובד, יחיד בעל רישיון ואחרים העשויים לקבל מהם מידע. בנוסף, הצעת החקיקה כוללת תיקונים שונים בתחום האכיפה הנוגעים לאיסור השימוש במידע פנים, להגבלות על החזקה ועשיית עסקאות בניירות ערך על ידי גורמים שונים המפוקחים על ידי הרשות.

הקלות ופיתוח שוק ההון. ביום 18 באוקטובר 2015 פורסמו ברשומות מספר תיקונים לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידים), התש"ל-1970. מרבית התיקונים הינם הקלות בנושא דיווחים מיידים. (ראו גם בדוח שנתי 2014, עמ' 87-88).

לפרטים נוספים אודות מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים בשוק ההון, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 84-88).

היקף הפעילות והרווח הנקי

הרווח הנקי מהפעילות הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 בסך של 85 מיליון ש"ח, לעומת 64 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של 32.8%.

נתונים עיקריים אודות הפעילות בשוק ההון:

פעילות בינלאומית:		פעילות מקומית						
משקי בית	עסקים קטנים	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	בנקאות פרטית	פיננסי	סך-הכל	בנקאות פרטית	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים								
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015								
–	–	– ⁽⁴⁾	–	–	–	–	–	–
הכנסות ריבית, נטו	3	–	1	–	1	–	5	–
הכנסות מימון שאינן מריבית	64	12	7	1	14	–	98	12
עמלות והכנסות אחרות	67	12	8	1	15	–	103	12
סך-הכל הכנסות	18	4	(2)	–	3	1	24	3
רווח (הפסד) נקי המיחוס לבעלי המניות של הבנק								
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014								
–	–	–	–	–	–	–	–	–
הכנסות ריבית, נטו	1	–	1	–	–	–	2	–
הכנסות מימון שאינן מריבית	66	11	12	4	13	–	106	15
עמלות והכנסות אחרות ⁽¹⁾	67	11	13	4	13	–	108	15
סך-הכל הכנסות	5	5	1	1	8	–	20	5
רווח נקי המיחוס לבעלי המניות של הבנק ⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾								
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015								
–	–	– ⁽⁴⁾	–	–	–	–	–	1
הכנסות ריבית, נטו	6	1	2	–	1	–	10	–
הכנסות מימון שאינן מריבית	199	35	39	7	43	–	323	42
עמלות והכנסות אחרות	205	36	41	7	44	–	333	43
סך-הכל הכנסות	40	11	3	2	12	4	72	13
רווח נקי המיחוס לבעלי המניות של הבנק								
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014								
–	–	–	–	–	–	–	–	1
הכנסות ריבית, נטו	4	1	1	–	1	–	7	–
הכנסות מימון שאינן מריבית	188	31	44	8	40	1	312	45
עמלות והכנסות אחרות ⁽¹⁾	192	32	45	8	41	1	319	46
סך-הכל הכנסות	20	8	8	2	9	1	48	16
רווח נקי המיחוס לבעלי המניות של הבנק ⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾								

הערות:

- (1) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא זכויות עובדים, ראו ביאור 1 ה' (1) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (2) הוצג מחדש, ראו ביאור 13 ב' לתמצית הדוחות הכספיים.
- (3) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות פיתוח תוכנה, ראו ביאור 1 ה' (2) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (4) סכומים נמוכים מ-1 מיליון ש"ח.

התפתחויות בפעילות

מתן שירותי ניירות ערך לתושבי חוץ. הנוהל בעניין איסור מתן שירותי ניירות ערך לתושבי ארה"ב, משנת 2010, עודכן, בין היתר לגבי חריגים להגדרת "תושב ארה"ב", בהמשך לעדכונים שהתקבלו מיועצים חיצוניים בארה"ב. לפרטים נוספים, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 90). כמו כן, במסגרת ניהול הסיכונים הנובעים מפעילות חוצת גבולות של לקוחות, מורחבת הגבלת שירותי ניירות ערך גם לתושבי חוץ ממדינות נוספות.

פעילות בתחום שירותי תפעול. החל מיום 1 ביולי 2015, הופסק מתן שירותי התפעול לכלל פנסיה וגמל בע"מ ובכך בא לידי סיום הסכם התפעול בין הצדדים. הצדדים ממשיכים בהשלמת אבני הדרך בקשר עם הפסקת השירותים וההיפרדות. במקביל הופסק מתן שירותי התפעול לקופת העובדים ולקופה המרכזית לפיצויים של הבנק. בכך חדל הבנק מלעסוק בתחום שירותי התפעול לקופות גמל.

נתונים אודות היקפי הפעילות בתחומים השונים

ניירות ערך. ביום 30 בספטמבר 2015, עמדה יתרת ניירות ערך המוחזקים עבור לקוחות הבנק על סך של כ-154.6 מיליארד ש"ח, כולל סך של 4.6 מיליארד ש"ח ניירות ערך לא סחירים, לעומת סך של כ-151 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2014, אשר כלל סך של 6.15 מיליארד ש"ח ניירות ערך לא סחירים, עליה של כ-2.38% (לפרטים בדבר הכנסות מפעילות בניירות ערך, ראו ביאור 25 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014, עמ' 438).

בנוסף, בנק מרכזת דיסקונט החזיק עבור לקוחותיו ביום 30 בספטמבר 2015 ניירות ערך בסך של כ-10.6 מיליארד ש"ח, לעומת סך של כ-11.8 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2014, ירידה של כ-10.2%.

ניהול תיקי השקעות. ביום 30 בספטמבר 2015 ניהלה תפנית תיקי השקעות בשווי כספי כולל של כ-6,651 מיליון ש"ח, לעומת כ-6,100 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2014, עליה של כ-9.0%.

ייעוץ פנסיוני. הצבירה של נכסי לקוחות שניתן להם ייעוץ, הסתכמה ליום 30 בספטמבר 2015 בכ-13.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-13.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2014, עליה בשיעור של כ-3.8%.

לפרטים נוספים אודות הפעילות בשוק ההון, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 83-92).

פעילות בניה ונדל"ן

התפתחויות בשווקים של הפעילות

נדל"ן למגורים. בחודשים ינואר-אוגוסט¹ 2015 חלה עליה בשיעור של 4.7% במחירי הדירות, כפי שעולה ממדד מחירי דירות בבעלות. כמות העסקאות בחודשים ינואר-יוני¹ 2015 הסתכמה ב-66 אלף דירות, עליה בשיעור של 38% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

התחלות בניה. במחצית הראשונה¹ של שנת 2015 הוחל בבנייתן של 25,100 דירות חדשות (בגילום שנתי מהווה עליה לרמה של 50 אלף יחידות דיור), גידול של 7.9% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. נכון לסוף חודש יוני 2015 נמצאו בשלבי בניה כ-97 אלף דירות, המספר הגבוה ביותר מאז שנת 1997.

ממוצע ביצועי המשכנתאות החודשי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 הסתכם בכ-5.4 מיליארד ש"ח, גבוה ב-26% ממוצע הביצועים החודשי בשנת 2014 (כ-4.3 מיליארד ש"ח). יתרת החוב לדיור, עמדה בסוף חודש אוגוסט 2015, על כ-317 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-303 מיליארד ש"ח בחודש דצמבר 2014. האשראי הבנקאי במגזר זה צמח בשלוש השנים האחרונות בקצב שנתי ממוצע של 9%.

נדל"ן מניב מסחר. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 ניכרת יציבות בשיעורי התפוסה, לצד עליה במחירי השכירות. שוק המסחר ממשיך לספוג את הירידה הנמשכת בצריכה הפרטית, אשר צפויה להוביל לירידה בפדיונות. בנוסף, קיים היצע גדול של תכניות מאושרות לבניה, ומימושן עשוי להביא לעודף היצע, שעלול לגרום לירידת מחירי השכירות באזורים הרחוקים.

¹ הנתונים העדכניים ביותר שהיו זמינים במועד הבאת הדוח לבית הדפוס.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על הפעילות

היקף הפעילות והרווח הנקי

נתונים עיקריים אודות פעילות בניה ונדל"ן:

פעילות מקומית				פעילות בינלאומית			
עסקים קטנים	מגזר עסקי	מסחרית	בנקאות	סך-הכל	מסחרית	בנקאות	מגזר עסקי
סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים							
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015							
הכנסות ריבית, נטו							
4	109	33	146	34	16	50	196
14	(43)	(4)	(33)	(12)	(6)	(18)	(51)
18	66	29	113	22	10	32	145
–	1	(1)	–	–	–	–	–
4	30	7	41	3	2	5	46
22	97	35	154	25	12	37	191
הוצאות (ביטול הוצאות) בגין הפסדי אשראי							
4	16	–	20	(7)	(8)	(15)	5
7	47	18	72	10	7	17	89
רווח נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק							
2.2	4.3	3.1	15.9	1.7	0.6	9.5	14.1
1,593	9,375	4,063	15,031	3,811	1,932	5,743	20,774
1,480	1,802	1,171	4,453	1,002	554	1,556	6,009
הערות, ראו בעמוד הבא.							

נתונים עיקריים אודות פעילות בניה ונדל"ן (המשך):

פעילות מקומית				פעילות בינלאומית			
עסקים קטנים	מגזר עסקי	בנקאות מסחרית	סך-הכל	בנקאות מסחרית	מגזר עסקי	סך-הכל	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים							
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014							
הכנסות ריבית, נטו							
3	96	32	131	9	11	20	151
13	(36)	(6)	(29)	(10)	(5)	(15)	(44)
16	60	26	102	(1)	6	5	107
–	1	–	1	–	–	–	1
5	22	6	33	1	2	3	36
21	83	32	136	–	8	8	144
הוצאות (ביטול הוצאות) בגין הפסדי אשראי							
6	51	–	57	(11)	15	4	61
1	20	13	34	14	(12)	2	36
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק ⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾							
0.4	2.0	2.6	7.9	2.8	(1.2)	1.4	6.2
1,445	9,527	3,941	14,913	3,813	1,794	5,607	20,520
923	1,834	1,159	3,916	889	500	1,389	5,305
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015							
הכנסות ריבית, נטו							
9	208	92	309	112	48	160	469
41	(63)	(9)	(31)	(33)	(17)	(50)	(81)
50	145	83	278	79	31	110	388
–	1	–	1	–	–	–	1
13	80	21	114	12	5	17	131
63	226	104	393	91	36	127	520
הוצאות (ביטול הוצאות) בגין הפסדי אשראי							
13	(76)	(5)	(68)	(12)	4	(8)	(76)
18	177	51	246	37	2	39	285
רווח נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק							
20.2	18.5	14.6	17.7	8.6	2.4	6.8	14.5
1,489	8,841	3,925	14,255	4,331	2,228	6,559	20,814
1,272	1,848	1,073	4,193	1,062	558	1,620	5,813
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014							
הכנסות ריבית, נטו							
1	261	92	354	96	28	124	478
42	(91)	(14)	(63)	(24)	(10)	(34)	(97)
43	170	78	291	72	18	90	381
–	–	–	–	–	–	–	–
13	65	17	95	15	6	21	116
56	235	95	386	87	24	111	497
הוצאות (ביטול הוצאות) בגין הפסדי אשראי							
5	10	7	22	(1)	57	56	78
20	121	37	178	32	(44)	(12)	166
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק ⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾							
28.2	13.0	12.9	13.8	9.2	(40.6)	(2.7)	9.6
1,245	9,605	3,773	14,623	3,865	1,774	5,639	20,262
867	1,998	979	3,844	911	470	1,381	5,225

הערות:

- (1) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא זכויות עובדים, ראו ביאור 1 ה' (1) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (2) הוצג מחדש, ראו ביאור 13 ב' לתמצית הדוחות הכספיים.
- (3) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות פיתוח תוכנה, ראו ביאור 1 ה' (2) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (4) סווג מחדש, ראו ביאור 13 ג' (1) לתמצית הדוחות הכספיים.

התפתחויות בפעילות

רכישת פוליסה לביטוח סיכוני אשראי בערבויות חוק מכר וערבויות ביצוע. בחודש אוגוסט 2015 השלים הבנק רכישה של פוליסה לביטוח סיכוני אשראי בערבויות חוק מכר וערבויות ביצוע, שהוצאו במסגרת פרויקטים של ליווי פיננסי, המתייחסת לתיק סיכוני אשראי בסך של כ-5.8 מיליארד ש"ח.

במסגרת הפוליסה מעביר הבנק 80% מסיכון האשראי בערבויות חוק מכר ובהתחייבויות להוצאת ערבויות שכאלו לקונסורציום בינלאומי של מבטחי משנה. העסקה מאפשרת לבנק, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 203, להקטין את נכסי הסיכון, בדרך של הקטנת משקל הסיכון של החשיפות, ולהעמידו על משקל סיכון של 20%, בהתאמה לדירוג הבינלאומי של מבטחי המשנה.

לפרטים נוספים אודות הפעילות בתחום בניה ונדל"ן, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 92-98).

פעילות המשכנתאות

התפתחות בשוק המשכנתאות

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 ספטמבר			
	2014	2015	
שינוי באחוזים	במיליוני שקלים חדשים		
	27.8	38,549	49,272
סך האשראי לדיור שניתן על ידי הבנקים, לא כולל מיחזורים פנימיים			
אשראי מכספי מדינה	(49.9)	138	69

מגבלות חקיקה ותקינה

מחזור הלוואות משכנתא לזכאים. ביום 31 במרס 2015, הודיעו הפיקוח על הבנקים ומשרד הבינוי על הארכת המהלך למחזור הלוואות משכנתא לזכאים, במסלול מהיר ובעלות נמוכה, עד ליום 31 באוגוסט 2015. ביום 24 באוגוסט 2015 הודיע המפקח על הבנקים על הארכת המהלך, עד ליום 31 בדצמבר 2015. לפרטים נוספים אודות המהלך, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 102).

חוזר משרד השיכון בדבר מכריזי מחיר מטרה - העמדת הלוואה עומדת. ביום 24 בספטמבר העבירו משרד האוצר ומשרד השיכון טיוטת חוזר המגדיר את מנגנון העמדת הלוואה עומדת לזכאים אשר רשאים לרכוש דירה בפרויקטים של מכריזי מחיר מטרה. החוזר מפרט את מנגנון העמדת הלוואה והיקף הגילוי שיש למסור ללקוח.

הנחיות והוראות של המפקח על הבנקים, שנועדו לגרום לריסון בשוק המשכנתאות

לפרטים בדבר הנחיות והוראות של המפקח בענין זה, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 102-103).

טיטות חוזר המפקח על הבנקים בנושא הלוואה לדיור בריבית משתנה. ביום 14 ביולי 2015 הופצה טיוטת חוזר של המפקח על הבנקים לפיה תאגיד בנקאי ידרש לפנות לכל הלווים אשר נטלו הלוואה בריבית משתנה ולהסב תשומת ליבם לסיכון הגלום בעליית הריבית בהלוואה והשפעתה על גובה ההחזר החודשי שידרשו לשלם. בנוסף, ידרש להביא לידיעת הלקוחות את האפשרות למחזר את ההלוואה ולהפנותם לגורם הרלבנטי בבנק לשם קבלת מידע נוסף.

היקף הפעילות והרווח הנקי

להלן נתונים על ביצועי הלוואות חדשות שניתנו והלוואות שמוחזרו לרכישת דירת מגורים ובמשכון דירת מגורים:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014	במהלך תשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
			2014	2015
	שינוי במיליוני ש"ח	באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
	2,997	47	2,259	3,323
	7	(43)	7	4
	3,004	47	2,266	3,327
	981	47	679	995
	3,985	47	2,945	4,322

הערות:

(1) כולל ביצועי הלוואות חדשות שניתנו במשכון דירת מגורים בסך של 114 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015, לעומת 144 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2014 ו-195 מיליון ש"ח בשנת 2014.

(2) כולל הלוואות עומדות בסך 2 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 לעומת 4 מיליון ש"ח בתשעת החודשים של שנת 2014 ולעומת 4 מיליון ש"ח בשנת 2014.

הרווח הנקי מהפעילות הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 בסך של 24 מיליון ש"ח, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד. **הוצאות בגין הפסדי אשראי**. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 נרשם ביטול הוצאות בסך של 2 מיליון ש"ח, לעומת ביטול הוצאות בסך של 9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

נתונים עיקריים אודות פעילות המשכנתאות:

פעילות מקומית			
משקי בית	עסקים קטנים	מסחרית	בנקאות
במיליוני שקלים חדשים			
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015			
הכנסות ריבית, נטו			
167	27	3	197
- מחיצוניים			
(136)	(23)	-	(159)
- בינמגזרי			
31	4	3	38
סך-הכל הכנסות ריבית, נטו			
-	-	-	-
הכנסות מימון שאינן מריבית			
5	-	-	5
עמלות והכנסות אחרות			
36	4	3	43
סך-הכל הכנסות			
הוצאות (ביטול הוצאות) בגין הפסדי אשראי			
9	(8)	-	1
(2)	7	-	5
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק			
(0.3)	2.2	-	1.9
תשואה להון (אחוזים)			
21,116	719	385	22,220
יתרה ממוצעת של נכסים			
49	6	1	56
יתרה ממוצעת של התחייבויות			

להערות, ראו בעמוד הבא.

נתונים עיקריים אודות פעילות המשכנתאות:

פעילות מקומית			
סך-הכל	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	משקי בית
במיליוני שקלים חדשים			
שלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014			
הכנסות ריבית, נטו			
175	3	26	204
- מחיצוניים			
(145)	-	(23)	(168)
- בינמגזרי			
30	3	3	36
סך-הכל הכנסות ריבית, נטו ⁽⁴⁾			
-	-	-	-
הכנסות מימון שאינן מריבית			
7	-	-	7
עמלות והכנסות אחרות ⁽¹⁾			
37	3	3	43
סך-הכל הכנסות			
7	-	(5)	2
הוצאות (ביטול הוצאות) בגין הפסדי אשראי			
15	3	6	24
רווח נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק ⁽³⁾⁽²⁾⁽¹⁾			
2.4	0.6	2.3	10.4
תשואה להון (אחוזים) ⁽³⁾⁽²⁾⁽¹⁾			
20,451	396	855	21,702
יתרה ממוצעת של נכסים			
48	1	3	52
יתרה ממוצעת של התחייבויות			
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015			
הכנסות ריבית, נטו			
409	8	80	497
- מחיצוניים			
(317)	(1)	(67)	(385)
- בינמגזרי			
92	7	13	112
סך-הכל הכנסות ריבית, נטו			
-	-	-	-
הכנסות מימון שאינן מריבית			
17	-	-	17
עמלות והכנסות אחרות			
109	7	13	129
סך-הכל הכנסות			
10	-	(12)	(2)
הוצאות (ביטול הוצאות) בגין הפסדי אשראי			
10	2	12	24
רווח נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק			
1.5	5.8	27.1	3.1
תשואה להון (אחוזים)			
20,740	373	755	21,868
יתרה ממוצעת של נכסים			
47	1	6	54
יתרה ממוצעת של התחייבויות			
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014			
הכנסות ריבית, נטו			
449	8	86	543
- מחיצוניים			
(371)	(1)	(74)	(446)
- בינמגזרי			
78	7	12	97
סך-הכל הכנסות ריבית, נטו ⁽⁴⁾			
-	-	-	-
הכנסות מימון שאינן מריבית			
20	-	-	20
עמלות והכנסות אחרות ⁽¹⁾			
98	7	12	117
סך-הכל הכנסות			
6	-	(15)	(9)
הוצאות (ביטול הוצאות) בגין הפסדי אשראי			
8	3	13	24
רווח נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק ⁽³⁾⁽²⁾⁽¹⁾			
1.4	7.9	28.6	3.4
תשואה להון (אחוזים) ⁽³⁾⁽²⁾⁽¹⁾			
20,231	380	915	21,526
יתרה ממוצעת של נכסים			
44	1	3	48
יתרה ממוצעת של התחייבויות			

הערות:

- (1) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא זכויות עובדים, ראו ביאור 1 ה' (1) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (2) סווג מחדש, ראו ביאור 13 ב' לתמצית הדוחות הכספיים.
- (3) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות פיתוח תוכנה, ראו ביאור 1 ה' (2) לתמצית הדוחות הכספיים.
- (4) סווג מחדש, ראו ביאור 13 ג' (1) לתמצית הדוחות הכספיים.

פרטים נוספים בדבר תיק המשכנתאות של קבוצת דיסקונט והסיכונים הגלומים בו

כללי. הנתונים המוצגים להלן מתייחסים לכלל פעילות הקבוצה בתחום זה: הבנק, בנק מרכזי דיסקונט ו-אי די בי ניו יורק. יצוין עם זאת שהנתונים המתייחסים ל-אי די בי ניו יורק הינם זניחים (אשראי לדיור בסך של 52 מיליון ש"ח ליום 30 בספטמבר 2015 ו-43 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2014).

להלן נתונים על סכום הלוואה ושיעורי מימון ממוצעים:

לשנת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014	
691	644	סכום הלוואה ממוצעת (באלפי ש"ח)
54.3	52.7	שיעור מימון ממוצע לדיור (באחוזים)
38.4	36.8	שיעור מימון ממוצע לכל מטרה (באחוזים)

להלן התפלגות יתרות האשראי לדיור לפי גודל האשראי ללווה:

תקרת אשראי (באלפי ש"ח)	בספטמבר 2015	בדצמבר 2014	
מסך % במיליוני ש"ח	מסך % במיליוני ש"ח	מסך % במיליוני ש"ח	מסך % במיליוני ש"ח
עד 1,200	17,686	17,075	83.4
מעל 1,200 ועד 4,000	3,342	3,013	14.7
מעל 4,000	401	380	1.9
סך-הכל	21,429	20,468	100.0

הערות:

- (1) ליום 30 בספטמבר 2015 יתרת האשראי כוללת סך של 52 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיור שניתנו בחו"ל (31.12.2014: 43 מיליון ש"ח).
(2) יתרת האשראי הינה לאחר ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

להלן נתונים על היקף החוב הבעייתי בהלוואות לדיור:

ליום	יתרת אשראי לציבור ⁽¹⁾	יתרת אשראי בעייתי ⁽¹⁾	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ⁽²⁾⁽³⁾	שיעור החוב הבעייתי
	במיליוני שקלים חדשים			
30 בספטמבר 2015	21,604	344 ⁽⁴⁾	97 ⁽⁴⁾	1.6%
31 בדצמבר 2014	20,729	429	190	2.1%

הערות:

- (1) יתרת חוב רשומה.
(2) ליום 30 בספטמבר 2015 יתרת ההפרשה כוללת הפרשה לפי עומק פיגור בסך של 94 מיליון ש"ח, וכן הפרשה מעבר לעומק הפיגור בסך של 3 מיליון ש"ח (31.12.2014: 164 מיליון ש"ח ו-26 מיליון ש"ח, בהתאמה).
(3) לא כולל הפרשה קבוצתית בשיעור של 0.35% מיתרת האשראי אשר בגינה לא בוצעה הפרשה מזערית לפי עומק הפיגור, בסך של 77 מיליון ש"ח ליום 30 בספטמבר 2015 (31.12.2014: 73 מיליון ש"ח).
(4) בהתאם להבהרה שהתקבלה מהפיקוח על הבנקים, רשם הבנק, לראשונה ברבעון הראשון של שנת 2015, מחיקות חשבונאיות בסך של 92 מיליון ש"ח, בגין הלוואות לדיור שלגביהן הייתה קיימת הפרשה מלאה.

להלן התפלגות ביצועי אשראי לדיור שניתן בפילוח לפי שיעורי מימון וכשיעור ממתן האשראי:

לשנה שהסתיימה ביום					
2014			2015		
לשנת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	לשנת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	לשנת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	לשנת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	לשנת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	לשנת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר
2014	2015	2014	2015	2014	2015
מסך %	מסך %	מסך %	מסך %	מסך %	מסך %
הביצועים	הביצועים	הביצועים	הביצועים	הביצועים	הביצועים
31.1	933	31.4	710	25.5	848
38.2	1,146	38.0	859	38.5	1,279
30.6	918	30.6	690	36.0	1,196
100.0	2,997	100.0	2,259	100.0	3,323

הערה:

(1) שיעור המימון (LTV) מחושב ביחס לנכס הנרכש ולא כולל בטחונות נוספים, באם ניתנו.

יצוין כי מרכיב הלוואות בשיעור מימון של מעל 60% משווי הנכס בבנק אינו עולה על מרכיב פעילות זה בכלל המערכת הבנקאית.

להלן נתונים על התפתחות יתרות האשראי לדיור לפי מגזרי הצמדה:

אשראי לא צמוד ⁽²⁾		אשראי צמוד מדד ⁽²⁾		אשראי צמוד מט"ח ⁽²⁾	
ריבית קבועה	ריבית משתנה	ריבית קבועה	ריבית משתנה	ריבית קבועה	ריבית משתנה
מסך %	מסך %	מסך %	מסך %	מסך %	מסך %
האשראי	האשראי	האשראי	האשראי	האשראי	האשראי
לדיור	לדיור	לדיור	לדיור	לדיור	לדיור
21,429	1.9	390	1	43.8	5,051
20,468	2.2	458	3	50.7	5,374

הערות:

(1) מזה כ-327 מיליון ש"ח הלוואות לדיור שניתנו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בניה.

(2) יתרת האשראי הינה לאחר ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

בשנים האחרונות, ניכרת מגמה של הסטה מסוימת מהלוואות במגזר צמוד המדד להלוואות במגזר שאינו צמוד.

עיקר ההלוואות ניתנות לתקופה מקורית של עד 25 שנה.

יתרת תיק האשראי לדיור לפי תקופה נוכחית לפירעון של מעל 20 שנה ליום 30 בספטמבר 2015 עומדת על סך של 1,579 מיליון ש"ח ומהוות 7.4% מסך תיק האשראי לדיור (ליום 31 בדצמבר 2014 עמדה היתרה על סך של 1,365 מיליון ש"ח והוותה 6.7% מסך תיק האשראי לדיור).

להלן נתונים על הרכב ביצוע אשראי למטרת מגורים בפילוח לפי שיעור החזר מהכנסה:

לשנה שהסתיימה ביום					
2014			2015		
לשנת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	לשנת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	לשנת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	לשנת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	לשנת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	לשנת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר
2014	2015	2014	2015	2014	2015
מסך %	מסך %	מסך %	מסך %	מסך %	מסך %
הביצועים	הביצועים	הביצועים	הביצועים	הביצועים	הביצועים
94.7	2,464	94.1	1,847	98.3	2,925
5.3	139	5.9	115	1.7	52
100.0	2,603	100.0	1,962	100.0	2,977

הערה:

(1) סכומי הביצוע אינם כוללים הלוואות במשכון דירת מגורים, הלוואות בולט והלוואות בלון.

יצוין כי בבנק פועל מודל דירוג המביא בחשבון פרמטרים נוספים המשלימים את תמונת כושר החזר ושאינו מסתמך בלעדית על יחס החזר בלבד.

על רקע ההוראות הרגולטוריות לעניין הגבלת יחס החזר ל-50% והגדלת הקצאת ההון בהלוואות ביחס החזר גבוה מ-40%, חלה ירידה משמעותית בשיעור האשראי שניתן ביחס החזר של מעל 40% בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015, והוא היווה כ-1.7%, לעומת 5.3% בשנת 2014.

לפרטים נוספים אודות פעילות המשכנתאות - הלוואות לדיוור, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 98-106). לפרטים בדבר סיכוני אשראי בהלוואות לדיוור, ראו להלן בפרק "החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם".

הפעילות הבינלאומית

כללי

פעילות קבוצת בנק דיסקונט בחו"ל מתבצעת בעיקר באמצעות חברת הבת בארה"ב וחברת הבת בשווייץ (לפרטים בדבר סגירה או מכירת פעילות של חלק מהשלוחות, ראו להלן).

היקף הפעילות והרווח הנקי

הרווח הנקי מהפעילות הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 בסך של 139 מיליון ש"ח, לעומת 78 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של 78.2%.

ההוצאות בגין הפסדי האשראי הסתכמו בסך של 6 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015, לעומת 80 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של 92.5%.

נתונים עיקריים אודות הפעילות הבינלאומית:

משקי בית	מגזר עסקי	בנקאות מסחרית	בנקאות פרטית	ניחול פיננסי	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים					
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015					
הכנסות ריבית, נטו	(1)–	51	66	29	197
הכנסות מימון שאינן מריבית	(1)–	–	2	13	15
עמלות והכנסות אחרות	(1)–	8	7	4	58
סך-הכל הכנסות	(1)–	59	58	107	270
ביטול הוצאות בגין הפסדי אשראי	–	(2)	(5)	(1)	(8)
רווח נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק	–	8	17	2	42
תשואה להון (אחוזים)	–	0.7	2.9	1.7	3.9
יתרה ממוצעת של נכסים	2	9,202	8,789	3,958	16,503
יתרה ממוצעת של התחייבויות	–	2,509	2,343	20,313	9,430
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014					
הכנסות ריבית, נטו	(1)–	40	53	60	189
הכנסות מימון שאינן מריבית	(1)–	–	–	1	23
עמלות והכנסות אחרות	(1)–	11	10	42	63
סך-הכל הכנסות	(1)–	51	63	103	275
הוצאות (ביטול הוצאות) בגין הפסדי אשראי	(1)	17	4	1	(10)
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק	1	(2)	20	4	36
תשואה להון (אחוזים)	0.2	(0.2)	4.0	3.5	7.2 ⁽²⁾
יתרה ממוצעת של נכסים	26	8,427	8,272	3,672	14,691
יתרה ממוצעת של התחייבויות	38	2,398	2,283	18,327	8,469

הערות:

(1) סכומים נמוכים מ-1 מיליון ש"ח.

(2) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא זכויות עובדים, ראו ביאור 1 ה' (1) לתמצית הדוחות הכספיים.

נתונים עיקריים אודות הפעילות הבינלאומית (המשך):

משקי בית	מגזר עסקי	בנקאות מסחרית	בנקאות פרטית	ניהול פיננסי	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים					
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015					
הכנסות ריבית, נטו	(1)–	151	165	209	82
הכנסות מימון שאינן מריבית	(1)–	–	–	(1)	20
עמלות והכנסות אחרות	(1)–	25	25	129	21
סך-הכל הכנסות	(1)–	176	190	337	123
הוצאות (ביטול הוצאות) בגין הפסדי אשראי	–	15	(10)	–	1
רווח נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק	–	24	62	22	31
תשואה להון (אחוזים)	–	4.4	7.2	9.9	27.4
יתרה ממוצעת של נכסים	6	9,466	9,337	3,910	16,257
יתרה ממוצעת של התחייבויות	5	2,439	2,403	20,545	9,800
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014					
הכנסות ריבית, נטו	(1)–	116	149	181	128
הכנסות מימון שאינן מריבית	(1)–	–	–	6	(40)
עמלות והכנסות אחרות	(1)–	36	28	123	–
סך-הכל הכנסות	(1)–	152	177	310	88
הוצאות בגין הפסדי אשראי	–	65	9	2	4
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק	–	(14)	50	18	24
תשואה להון (אחוזים)	–	(2.6)	7.3	7.5 ⁽²⁾	11.2
יתרה ממוצעת של נכסים	26	8,113	8,170	3,732	15,549
יתרה ממוצעת של התחייבויות	40	2,336	2,281	18,477	8,637

הערות:

- (1) סכומים נמוכים מ-1 מיליון ש"ח.
- (2) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא זכויות עובדים, ראו ביאור 1 ה' (1) לתמצית הדוחות הכספיים.

התפתחויות במגזר

מכירת פעילות DBLA. לפרטים בדבר מכירת פעילות DBLA, ראו ביאור 18 א' לתמצית הדוחות הכספיים.

אידיבי (סוויס) בנק. לפרטים בדבר המהלך למכירת פעילות אידיבי (סוויס) בנק, ראו ביאור 18 ב' לתמצית הדוחות הכספיים.

סניף לונדון. הנהלת הבנק פועלת לסגירת הסניף בלונדון, בהתאם להחלטות הדירקטוריון. סגירת מרבית פעילות הסניף הסתיימה, וננקטות הפעולות הנדרשות להשלמת הליכי הסגירה, אשר צפויים, בכפוף לאישור הרגולטור המקומי, להסתיים עד סוף השנה.

הסכם בין הרשויות בשווייץ לבין משרד המשפטים האמריקאי. לפרטים, ראו להלן "חשיפה לסיכונים חוצי גבולות בפעילות לקוחות תושבי חוץ" וביאור 8 ב' 7 לתמצית הדוחות הכספיים.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על הפעילות

מגבלת החשיפה לשלוחות בחו"ל. שיעור החשיפה המחושבת של הבנק לשלוחות חו"ל עמד על 19.22% מסך נכסי הסיכון ביום 30 בספטמבר 2015, בהשוואה לשיעור של 17.53% ביום 31 בדצמבר 2014. שיעור החשיפה האמור עומד במגבלות החשיפה שקבע הדירקטוריון, במסגרת הצהרת התיאבון לסיכון של קבוצת דיסקונט.

הבנק עוקב אחר התפתחות שיעור החשיפה בגין פעילותו בשלוחות חו"ל.

אי די בי ניו יורק - יחס מבוסס סיכון ויחס מינוף להון. החל מיום 1 בינואר 2015, אי די בי ניו יורק כפופה לכללי ההון החדשים של באזל III, המבוססים על הכללים הסופיים שפורסמו על ידי ה-FRB בחודש יולי 2013 ("כללי ההון של באזל III"). הכללים החדשים יוצרים מסגרת הון כוללת חדשה למוסדות בנקאיים בארה"ב.

הכללים חלים על כל המוסדות המקבלים פקדונות ועל חברות אחזקה בנקאיות, בעלי נכסים במאוחד בסכום של 500 מיליון דולר ארה"ב או יותר. בין היתר, הכללים החדשים יוצרים דרישה חדשה להון עצמי רובד 1 מזערי ("CET1") ורמה גבוהה יותר של הון רובד 1 מזערי, וכן

מייחסים משקל סיכון גבוה יותר (150%) לחשיפות לחובות בפיגור של למעלה מתשעים יום או בסיווג של אי צבירת ריבית, או לגבי נכסי מקרקעין מסחריים המממנים רכישה, פיתוח או בניה של מיזמי נדל"ן. הכללים מגבילים גם חלוקות דיבידנד על ידי מוסדות בנקאיים וכן תשלומי מענקים לפי שיקול דעת הבנק באם המוסד הבנקאי אינו מקיים "כרית לשימור ההון", המהווה סכום נקוב של הון עצמי רובד 1 בנוסף לסכום הדרוש לעמידה בדרישות ההון המזעריות המבוססות סיכון. התחולה ההדרגתית של הכרית לשימור ההון תיכנס לתוקף רק החל משנת 2016. כללי ההון של באזל III נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2015, בכפוף לתקופת החלה הדרגתית. יחסי ההון המזעריים ליום 1 בינואר 2015, הינם כלהלן:

- 4.5% הון עצמי רובד 1 (CET1) לנכסי סיכון;
- 6.0% הון רובד 1 לנכסי סיכון;
- 8.0% הון כולל לנכסי סיכון; ו-
- יחס מינוף 4.0%.

לפרטים נוספים אודות הפעילות הבינלאומית, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 106-108).

החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם

פרופיל הסיכון של קבוצת דיסקונט

לפרטים בדבר פרופיל הסיכון של קבוצת דיסקונט, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 109-110).
לפרטים בדבר עקרונות וכלים לניהול סיכונים וממשל תאגידי לניהול סיכונים, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 112-117).

באזל ודרישות ההון הרגולטוריות

גילויים בהתאם לנדבך השלישי של באזל

יצוין כי חלק מהנתונים שגילויים נדרש בהתאם לנדבך השלישי של באזל, מובאים בחלק ג' של המסמך "גילוי נוסף לפי נדבך 3 של באזל". המסמך עומד לעיון יחד עם הדוח של הבנק לרבעון שלישי 2015 (דוח זה) באתר הבנק, באתר מגנא של רשות ניירות ערך, ובאתר מאיה של הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ (להלן: "מסמך האינטרנט בעניין באזל"). המידע הכלול בחלק ג' של המסמך מובא כאן ולהלן על דרך ההפניה. כמו כן, בנספח לדוח הדירקטוריון, המהווה חלק בלתי נפרד ממנו (חלק ב'), מובאת טבלת הקשר בין דרישות הגילוי על פי הנדבך השלישי לבין המידע שנכלל בדוח.

לפרטים בדבר באזל III, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 119-120).

מסגרות רגולטוריות לניהול סיכונים

טיטות והוראות שפורסמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015

פרסום הוראות ותיקונים להוראות בעקבות המלצות הוועדה לבחינת תהליכים לעריכת הסדרי חוב בישראל, לרבות תיקון ההוראה בדבר "ניהול סיכון אשראי" (311); תיקון ההוראה בדבר "מגבלות על מימון עסקאות הוניות" (323); קביעת הוראה בדבר ניהול הלוואות ממנופות" (327); קביעת הוראת דיווח לפיקוח בדבר "דוח על ארגון מחדש של חוב בעייתי" (811) - ראו להלן.

הוראות בדבר יחס כיסוי הנזילות ויחס המינוף - ראו להלן.

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 308 בנושא ציות - ראו להלן.

פרסום הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 361 בדבר ניהול הגנת סייבר ועדכונים להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 357 בנושא טכנולוגיות המידע - ראו להלן "ניהול סיכונים טכנולוגיות המידע".

פרסום הוראה בדבר ניהול סיכונים בסביבת מחשוב ענן - ראו להלן "ניהול סיכונים טכנולוגיות המידע".
תיקון להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 203 ו-204 בענין הקצאת הון בגין צד נגדי מרכזי - ראו להלן.

לפרטים בדבר תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 313 בדבר "מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים", ראו לעיל בסעיף "המגזר העסקי".

ניהול סיכונים אשראי

סיכון אשראי הינו הסיכון להיווצרות הפסדים כתוצאה מחוסר יכולת של לווה או צד נגדי לעמוד בהתחייבויותיו, בחלקן או במלואן. לפרטים כלליים נוספים ולגילוי איכותי נוסף אודות ניהול סיכונים האשראי, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 121-126).

הפחתת סיכון אשראי

לפרטים בדבר גילוי איכותי בהתייחס להפחתת סיכון אשראי, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 126-127).
לפרטים בדבר הנפקת כתבי התחייבות צמודי אשראי, ראו "התפתחויות במגזר", בסעיף "המגזר העסקי" לעיל. לפרטים בדבר רכישת פוליסה לביטוח סיכונים אשראי בערבויות חוק מכר וערבויות ביצוע, ראו "התפתחויות בפעילות", בסעיף "פעילות בניה ונדל"ך" לעיל.
גילוי כמותי בנושא זה מובא במסמך האינטרנט בעניין באזל (כהגדרתו לעיל), בחלק ג', סעיף 4, שהמידע הכלול בו מובא כאן על דרך ההפניה.

גילויים נוספים

גילוי כמותי לסיכון האשראי

התפלגות חשיפות סיכון אשראי לפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי - חשיפת סיכון אשראי ברוטו

30 בספטמבר 2015			30 בספטמבר 2014		
ממוצע לתקופה ⁽¹⁾		ממוצע לתקופה ⁽¹⁾		ממוצע לתקופה ⁽¹⁾	
במיליוני שקלים חדשים					
אשראי	155,350	157,460	151,720	149,864	161,935
איגרות חוב	36,247	34,528	32,355	34,595	31,741
אחרים ⁽²⁾	9,718	9,074	9,038	8,800	8,835
ערבויות והתחייבויות אחרות על חשבון לקוחות ⁽³⁾	68,295	65,302	61,032	58,657	63,076
עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים ⁽⁴⁾	2,669	2,806	3,070	2,218	3,018
סך-הכל	272,279	269,170	257,215	254,134	268,402
					257,207

הערות:

- (1) הממוצע מחושב על בסיס רבעוני.
- (2) בעיקר: מזומנים, מניות, רכוש קבוע.
- (3) סיכון אשראי חוץ מאזני היונו לפני המרה לשווה ערך אשראי (לפני הכפלה במקדמי CCF).
- (4) סיכון האשראי בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים מוצג במונחי שווה ערך אשראי (לאחר השפעת netting והכפלה במקדם התוספת (Add-on)).
- (5) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות פיתוח תוכנה, ראו ביאור 1 ה' (2) לתמצית הדוחות הכספיים.

גילוי כמותי נוסף מובא במסמך האינטרנט בעניין באזל (כהגדרתו לעיל), בחלק ג', סעיפים 1-3, שהמידע הכלול בהם מובא כאן על דרך ההפניה.

גילוי כללי לגבי חשיפות הקשורות לסיכון אשראי של צד נגדי

סיכון אשראי של צד נגדי הינו הסיכון שהצד הנגדי לעסקה יכנס לכשל לפני הסילוק הסופי של תזרימי המזומנים בגין העסקה. לפרטים נוספים, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 127-128). גילוי כמותי בנושא זה מובא במסמך האינטרנט בעניין באזל (כהגדרתו לעיל), בחלק ג', סעיף 5, שהמידע הכלול בו מובא כאן על דרך ההפניה.

תיקון להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 203 ו-204 בדבר דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים. התיקון הופץ ביום 25 באוקטובר 2015. מטרת התיקון הינה להתאים את דרישות ההון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים להוראות באזל בנושא (מחודש יולי 2012). במסגרת התיקון עודכן נספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 203 - טיפול בסיכון אשראי של צד נגדי. במסגרת התיקון נכללת מסגרת מפורטת ביחס לדרישות ההון בגין חשיפות של תאגידים בנקאיים לצדדים נגדיים מרכזיים, המבדילה בין צד נגדי מרכזי שאינו כשיר לבין צד נגדי מרכזי כשיר, בגינו נקבעו דרישות הון מופחתות. התאגידים הבנקאיים יידרשו לשקלל את חשיפות האשראי שלהם בגין צדדים נגדיים מרכזיים כשירים, בשיעור של 2% (לעומת ערך חשיפה אפס כיום). חשיפות התאגיד הבנקאי לצדדים מרכזים אחרים ישוקללו בהתאם לקטגוריה של הצד הנגדי. כתוצאה מהאמור, צפוי גידול בהיקף דרישות ההון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים. תחילת התיקון ביום 1 ביולי 2016.

בעקבות שינוי דרישת ההון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים, הופצה גם טיוטת תיקון לקובץ שאלות ותשובות בנושא הלימות ההון.

הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים

פעילות הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים כרוכה בגורמי סיכון מיוחדים ובהם סיכונים אשראי. ייחודיותו של סיכון האשראי בעסקאות אלה נובעת מכך שהסכום הנקוב של העסקה אינו משקף בהכרח את סיכון האשראי הכרוך בה. לפרטים נוספים ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 128-129). בביאור 9 לתמצית הדוחות הכספיים, מובאים פרטים בדבר הפעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון. בחלק ב' של הביאור האמור, מובאים פרטים בדבר סיכון אשראי בגין נגזרים לפי צד נגדי לחוזה, על בסיס מאוחד. בנספח לדוח הדירקטוריון, המהווה חלק בלתי נפרד ממנו (חלק ג', סעיף 1) מובאים פירוטים נוספים לנתונים המובאים בחלק ב' האמור של הביאור.

חשיפות איגון

אי די בי ניו יורק משקיע במספר סוגים של ניירות ערך מאוגחים, ניירות ערך מגובי משכנתאות למסחר (CMBS), ניירות ערך המגובים במשכנתאות למגורים (RMBS) וניירות ערך מסוג Trust Preferred CDO. לפרטים נוספים, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 129), ביאור 2 לתמצית הדוחות הכספיים ו-"השקעות בניירות ערך מגובי נכסים" בפרק "התפתחות הנכסים וההתחייבויות" לעיל. גילוי כמותי בנושא זה מובא במסמך האינטרנט בעניין באזל (כהגדרתו לעיל), בחלק ג', סעיף 6, שהמידע הכלול בו מובא כאן על דרך ההפניה.

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

כללי. הגדרת מוסדות פיננסיים זרים כוללת בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים בשליטת הגופים האמורים. בשונה מהגדרת ענף משק "שירותים פיננסיים", לצורך הגילוי בסקירת הנהלה של "סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק", החשיפה בגין מוסדות פיננסיים זרים המוצגת בטבלה שלהלן כוללת חשיפות לבנקים זרים ולבנקים להשקעות זרים שאינם נכללים באשראי לציבור מחד, ומאידך אינה כוללת חשיפות בגין השקעות בניירות ערך מגובי נכסים ובגין חשיפה חוץ מאזנית פוטנציאלית. **התפתחויות בשוקי העולם.** ההתאוששות במדינות גוש האירו נמשכת ומקיפה את מרבית מדינות הגוש. הצמיחה בגוש עמדה על 1.6% ברבעון השלישי בעקבות גידול בצריכה הפרטית. מנגד, החששות מדפלציה חזרו לאור ירידה בסביבת האינפלציה לקצב שנתי שלילי בשיעור של 0.1%.

במהלך הרבעון הסתיים המשבר בין יוון לראשי גוש האירו על תכנית חילוץ שלישית, בכפוף לביצוע רפורמות מבניות וקיצוצים בתקציב. חזרת החששות מפני דפלציה וציפיות לצעדים מרחיבים נוספים של הבנק המרכזי, גרמו לירידה חדה בתשואות הארוכות של ממשלת גרמניה, וירידה במרווחים של איגרות החוב הממשלתיות במדינות הפריפריה, מעל אג"ח ממשלת גרמניה.

הבנק מקיים מדיניות אשראי זהירה ועוקב באופן שוטף וברמה קבוצתית, במסגרת פורום בינחטיבית, אחר ההתפתחויות והיקפי החשיפות בשווקי מפתח ובמדינות בסיכון. חדר העסקאות של הבנק עוקב אחר השווקים לקבלת תמונה מקיפה ומנטר בזמן אמת את סיכויי המטבע בהתאמה לפרופיל הסיכון של כל לקוח ולמסגרות המאושרות.

לפרטים בדבר אופן ניהול חשיפת האשראי הנובעת ממוסדות פיננסיים זרים, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 129-130).

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים. חשיפת האשראי של הבנק למוסדות פיננסיים זרים הינה ברובה לבנקים ולבנקים להשקעות. כעולה מהנתונים שיובאו להלן, כ-91% מהחשיפה ליום 30 בספטמבר 2015 הינה למוסדות פיננסיים בדרוג "A" ומעלה.

המדינות בגינן קיימת לבנק חשיפת אשראי כאמור ליום 30 בספטמבר 2015 כוללות בין היתר, את ארה"ב, בריטניה, גרמניה וצרפת.

בתקופת הדיווח לא נכללו בגין החשיפה למוסדות פיננסיים הפסדים בגין ירידת ערך של ניירות ערך.

בשנת 2014 נכלל סך של 105 מיליון ש"ח הפסד בגין מכירת ניירות ערך והפרשה להפסד בגין ירידת ערך של ניירות ערך של מוסדות פיננסיים זרים. ההפסד וההפרשה הינם בגין איגרות חוב מסוג TRUPS, והם נובעים ממכירתן, במסגרת ההיערכות ליישום הוראות באזל III בארה"ב, החל מיום 1 בינואר 2015 (ראו ביאור 3 יג' לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014, עמ' 332).

להלן נתונים על חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾, על בסיס מאוחד:

חשיפת אשראי נוכחית ⁽⁴⁾	סיכון אשראי חוץ מאזני נוכחי ⁽³⁾⁽⁴⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾⁽⁴⁾⁽⁵⁾
במיליוני שקלים חדשים		
30 בספטמבר 2015		
חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים ⁽⁶⁾		
דירוג אשראי חיצוני ⁽⁷⁾		
4,500	434	4,066
AAA עד AA-		
4,722	154	4,568
A+ עד A-		
664	8	656
BBB+ עד BBB-		
40	2	38
BB+ עד B-		
195	93	102
ללא דירוג ⁽⁸⁾		
10,121	691	9,430
סך-הכל חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים		
מזה חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים:		
2,964	50	2,914
בבריטניה		
201	-	201
יתרת איגרות חוב בעייתיים		
31 בדצמבר 2014		
חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים ⁽⁶⁾		
דירוג אשראי חיצוני ⁽⁷⁾		
2,951	518	2,433
AAA עד AA-		
5,693	182	5,511
A+ עד A-		
1,338	22	1,316
BBB+ עד BBB-		
195	2	193
BB+ עד B-		
234	108	126
ללא דירוג ⁽⁸⁾		
10,411	832	9,579
סך-הכל חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים		
מזה חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים:		
2,558	22	2,536
בבריטניה		
122	-	122
יתרת איגרות חוב בעייתיים		

הערות:

- (1) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים/דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים בשליטת הגופים האמורים.
- (2) פקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.
- (3) בעיקר ערבויות, לרבות ערבויות להבטחת חבות של צד ג'.
- (4) חשיפות האשראי וסיכון האשראי הבעייתיים מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני הניכויים כהגדרתם בסעיף 5 להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313.
- (5) למידע נוסף אודות הרכב חשיפות האשראי שנכללו בטבלה בגין מכשירים נגזרים מול בנקים/דילרים/ברוקרים, ראו ביאור 9 לתמצית הדוחות הכספיים.
- (6) חשיפות האשראי אינן כוללות חשיפות למוסדות פיננסיים שיש להם ערבות מפורשת ומלאה של ממשלות, ואינן כוללות השקעות בניירות ערך מגובי נכסים. (לפרטים נוספים בדבר השקעות בניירות ערך מגובי נכסים, ראו ביאור 2 לתמצית הדוחות הכספיים).
- (7) לפי דירוג Moody's ובהעדרו, דירוג Fitch או S&P.
- (8) סיכון אשראי חוץ מאזני ללא דירוג, מרביתו בגין ערבויות מבנקים שווייצריים ומבנקים שווייצריים בבעלות בנקים במערב אירופה שדירוגם הינו A1 ומעלה.

בנוסף לחשיפה המוצגת בטבלה לעיל, לימים 30 בספטמבר 2015 ו-31 בדצמבר 2014 קיימת חשיפת אשראי חוץ מאזנית פוטנציאלית לבנקים זרים בגין מכשירים נגזרים (כהגדרתה בסעיף 4) (א) להגדרת חבות בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 313 בדבר "מגבלות על חבות של לווה בודד ושל קבוצת לווים" דהיינו, אחוז משתנה מיתרת עסקה עתידית, בסך של 105 מיליון ש"ח ושל 160 מיליון ש"ח, בהתאמה.

סיכוני אשראי בהלוואות דיור

כללי. פעילות העמדת הלוואות לדיור בקבוצה, מתבצעת על ידי הבנק ועל ידי בנק מרכזי דיסקונט (אשר יכנו להלן, לשם הנוחות, "הקבוצה").

התפתחויות בתחום ההלוואות לדיור. בשנים האחרונות נרשם גידול בביקושים ובהיקף הביצוע של הלוואות לדיור, שנגרמו בעקבות התגברות הביקושים בשוק הדיור ועלויות המחירים שנגרמו כתוצאה מהמחסור בהיצע הדירות ביחס לביקושים כאמור והריבית הריאלית השלילית. לפרטים בדבר הצעדים שננקטו על ידי הקבוצה, להגברת הפיקוח על האשראי בתחום זה, ראו דוח שנתי 2014 (עמ' 132).

היקף תיק ההלוואות לדיור של הקבוצה ליום 30 בספטמבר 2015 הסתכם ב-21,604 מיליון ש"ח (31.12.2014 - 20,729 מיליון ש"ח).

להלן נתונים, לגבי מאפייני סיכון מסויימים של תיק ההלוואות לדיור של הקבוצה:

ליום 31 בדצמבר 2014	ליום 30 בספטמבר 2015	
%	%	
7.9	6.4	שיעור ההלוואות לדיור שמימנו למעלה מ-75% משווי הנכס
18.1	15.4	שיעור ההלוואות לדיור, שהחזר החודשי, בכל אחת מהן, עולה על 35% מהכנסות הלווה
64.8	62.2	שיעור ההלוואות לדיור בריבית משתנה, מסך תיק ההלוואות לדיור ⁽¹⁾

הערה:

(1) בחישוב היחס נכללו גם הלוואות בהן תדירות שינוי הריבית עולה על חמש שנים.

גילוי נוסף על סיכון אשראי בגין חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים

התאגידים הבנקאיים נדרשים לכלול בדיווח מידע על סיכון האשראי הנוכחי למועד הדיווח, בהתייחס לכל קבוצת לווים אשר חבותם נטו על בסיס מאוחד, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי סעיף 5 להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 313, עולה על 15% מהון התאגיד הבנקאי, כהגדרתו בהוראה האמורה.

ליום 30 בספטמבר 2015 אין לבנק קבוצת לווים שחבותה מגיעה לסף האמור.

הבנק מקיים תהליך מעקב רציף אחר קבוצות הלווים הגדולות, מבצע סקירות תקופתיות להערכת הסיכון המיוחס לכל קבוצה. הבנק עומד בכל המגבלות הרגולטוריות המתייחסות להיבטי ריכוזיות אשראי.

לפרטים בדבר תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 313, בתחילה מיום 1 בינואר 2016, ראו לעיל "המגזר העסקי".

סיכוני אשראי בגין מימון ממונף (Leveraged Finance)

הגדרת מימון ממונף. מימון ממונף מוגדר כאשראי הניתן ללווים המאופיינים ברמת מינוף פיננסי העולה באופן משמעותי על הנורמות המקובלות בענף הפעילות.

סיכוני אשראי בגין מימון ממונף. הבנק קבע מגבלה על היקף החשיפה למימון ממונף. בנוסף, התפתחות המימון הממונף והעמידה במגבלות שנקבעו, מדווחים להנהלת הבנק ולדירקטוריון אחת לרבעון, לצורך מעקב אחר הסיכונים הגלומים במימון זה. לפרטים נוספים בדבר סיכוני אשראי בגין מימון ממונף, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 133). לפרטים נוספים בענין זה, ראו בנספח לדוח הדירקטוריון, המהווה חלק בלתי נפרד ממנו (חלק ג', סעיף 2).

הוועדה לבחינת תהליכים לעריכת הסדרי חוב בישראל ("ועדת אנדורן")

ביום 28 באפריל 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראות ותיקונים להוראות שנועדו ליישם את המלצות ועדת אנדורן בכל הנוגע לתהליכי ניהול סיכונים האשראי כמפורט להלן:

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 311 בדבר "ניהול סיכון אשראי". התיקון דורש קביעת מגבלות פנימיות בתאגידים הבנקאיים על הלוואות ממונפות ואשראי ללווים בעלי רמת מינוף גבוהה מהמקובל בשוק והנחיות לתיקון מדיניות האשראי ביחס לעסקאות סינדיקציה, תדירות סקירת הלוואות ממונפות ועיגון בנהלים של הליכי ויתור על חוב.

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 323 בדבר "מגבלות על מימון עסקאות הוניות". התיקון עוסק במגבלות על עסקאות הוניות. ההוראה הוחלה על כל עסקה לרכישת זכות הונת בתאגיד אחר, רכישה עצמית וחלוקה הונת.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 327 בדבר "ניהול הלוואות ממונפות" (הוראה חדשה). ענינה של ההוראה בניהול הסיכונים של הלוואות ממונפות. ההוראה מגדירה את ניהול סיכונים אשראי בהלוואות ממונפות, מתי תחשב הלוואה לממונפת, נוהלי חיתום, דיון תקופתי בדירקטוריון, סוג הלוואות ממונפות, ניתוח אשראי, בקרת אשראי ומבחני קיצון בכל הנוגע להלוואות ממונפות.

התיקונים להוראות 311 ו-323 והוראה 327 יחולו על אשראי שינתן החל ביום 1 בינואר 2016.

הוראת דיווח לפיקוח מס' 811 בדבר "דוח על ארגון מחדש של חוב בעייתי" (הוראה חדשה). החל מהרבעון השלישי של שנת 2015 נדרשים התאגידים הבנקאיים לדווח לפיקוח על הבנקים על כל הליך של ארגון מחדש בתיק בו קרן החוב עולה על 20 מיליון ש"ח. הבנק נערך ליישום ההוראות האמורות.

ניהול סיכונים שוק

סיכון שוק הוא הסיכון לפגיעה בהון וברווחיות הנובע משינויים בשווקים הפיננסיים המשפיעים על ערך נכסי הקבוצה או התחייבויותיה: שיעורי הריבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי ניירות ערך, מחירי סחורות, התנודתיות של פרמטרים אלה ומדדים כלכליים אחרים. מסמך המדיניות לניהול סיכונים השוק עודכן, ואושרו בו שינויים הן בתהליכי העבודה והן במגבלות העיקריות. השינויים נכנסו לתוקף מחודש מאי 2015 ואילך.

לפרטים כלליים נוספים, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 133-135).

גילוי כמותי

(1) חשיפת בסיס

החשיפה לסיכון הבסיס מתבטאת בהפסד שעלול להתרחש כתוצאה משינויים בשערי החליפין או במדד המחירים לצרכן, עקב ההפרש שבין שווי הנכסים לבין שווי ההתחייבויות, כולל השפעת העסקאות העתידיות והאופציות הגלומות. לפרטים בדבר חשיפת הבסיס ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 135-136).

להלן התפלגות ההון של הבנק בין מגזרי הצמדה שונים, בהשוואה למגבלות (הנתונים מוצגים ביחס להון):

שנת 2014				רבעון שלישי 2015				טווח החשיפה	
ממוצע	עד	מ-	סוף שנה	ממוצע	עד	מ-	סוף תקופה	מגבלה	מגזר
18.3%	27.0%	6.8%	25.6%	6.8%	9.0%	2.2%	8.1%	20%-40%	צמוד מדד*
26.3%	29.8%	23.7%	25.6%	28.4%	29.1%	27.7%	28.3%	15%-40%	מט"ח

* במהלך הרבעון השני של שנת 2015 שונו המגבלות

רגישות ההון לשינויים בשער החליפין. רגישות ההון לשינויים בשערי חליפין מוצגת בטבלה שלהלן, המפרטת את ההשפעה של שינויים בשערי החליפין במטבעות העיקריים, על ההון של הבנק ליום 30 בספטמבר 2015.

רגישות הון הבנק לשינויים בשערי חליפין				
במיליוני שקלים חדשים				
מגזר	10%	5%	-5%	-10%
דולר	307	152	(164)	(333)
יורו	11	4	(2)	(4)
מט"ח אחר	(10)	(5)	3	8

(2) חשיפה לסיכון ריבית

א. כללי

סיכון הריבית הוא הסיכון לפגיעה ברווחי הבנק ובהונו כתוצאה משינוי של שיעורי הריבית בשווקים. הסיכון נובע מהחשיפה לשינויים עתידיים בשיעורי הריבית והשפעתם האפשרית על הערך הנוכחי של הנכסים וההתחייבויות לרבות תיקונים כלכליים מסוימים. לפרטים נוספים, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 136-140).

הנתונים המוצגים בסעיף ב' להלן, חושבו על בסיס השווי ההוגן, כנדרש על פי הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובהתאמה לחישוב של תוספת ב' בסקירת ההנהלה להלן.

הנתונים המוצגים בסעיף ג' להלן משמשים לניהול השוטף של חשיפת הריבית, שנערך על כלל פעילות הבנק, ומובאים בו בחשבון נתונים נוספים המייצגים את הגישה הכלכלית של הבנק לניהול חשיפת השווי הכלכלי של הון הבנק לשינויים בריבית.

ב. ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים בריבית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

שווי הוגן של מכשירים פיננסיים. לפרטים בדבר שווי הוגן של מכשירים פיננסיים, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 136-139). לפרטים בדבר השיטות וההנחות העיקריות ששימשו באומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראו ביאור 21 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014 (עמ' 416-417).

להלן יובאו עיכונים מסויימים ליום 30 בספטמבר 2015:

- השווי ההוגן של חובות פגומים - העלאת שיעור ריבית ההיוון ב-1 נקודת האחוז היתה מקטינה את השווי ההוגן של החובות הפגומים ב-27 מיליון ש"ח. העלאת שיעור ריבית ההיוון ב-0.1 נקודת האחוז היתה מקטינה את השווי ההוגן של החובות הפגומים ב-1 מיליון ש"ח. (לעומת 20 מיליון ש"ח ו-1 מיליון ש"ח, בהתאמה, ליום 31 בדצמבר 2014);
- תזרימי המזומנים בגין משכנתאות הוערכו על פי תחזית לפירעון מוקדם המבוססת על מודל סטטיסטי. הוון תזרים המזומנים, כאמור, על פי מועדי הפרעון הצפויים, במקום על פי מועדי הפרעון החוזיים, הקטין את השווי ההוגן של המשכנתאות, בעיקר במגזר הצמוד למדד, ב-26 מיליון ש"ח (לעומת 158 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2014);
- מח"מ הנכסים במגזר הצמוד למדד, על פי התזרים המקורי, שאינו מביא בחשבון פרעונות מוקדמים, הגיע ליום 30 בספטמבר 2015 ל-3.97 שנים, לעומת 3.56 שנים לאחר התחשבות בתחזית לפירעונות מוקדמים (לעומת 3.67 שנים ו-3.26 שנים, בהתאמה, ליום 31 בדצמבר 2014);
- תזרימי המזומנים בגין פקדונות הוערכו על פי תחזית לפירעון מוקדם המבוססת על מודל סטטיסטי. הוון תזרים המזומנים, כאמור, על פי מועדי הפרעון הצפויים, במקום על פי מועדי הפרעון החוזיים, הקטין את השווי ההוגן של הפקדונות, בעיקר תוכניות חסכון במגזר הצמוד למדד, ב-71 מיליון ש"ח (לעומת 52 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2014);
- מח"מ ההתחייבויות במגזר הצמוד למדד, על פי התזרים המקורי, שאינו מביא בחשבון פרעונות מוקדמים, הגיע ליום 30 בספטמבר 2015 ל-3.41 שנים, לעומת 3.2 שנים לאחר התחשבות בתחזית לפירעונות מוקדמים (לעומת 3.45 שנים ו-3.24 שנים, בהתאמה, ליום 31 בדצמבר 2014).

מכשירים פיננסיים מורכבים. לפרטים בדבר מכשירים פיננסיים מורכבים, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 137). ליום 30 בספטמבר 2015, השפעת ההתייחסות לאופציה ולמכשיר המארח כמכשירים העומדים בפני עצמם, לא הייתה מהותית.

להלן פרטים בדבר שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות הבת שלו, למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי ריבית):

מטבע ישראלי		מטבע חוץ ⁽²⁾			
צמוד					
לא צמוד	צמוד למדד	דולר	אירו	אחר	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים					
30 בספטמבר 2015					
121,111	19,987	51,036	3,781	2,590	198,505
82,492	4,485	72,524	18,611	7,388	185,500
(103,886)	(16,006)	(57,299)	(7,549)	(3,697)	(188,437)
(95,462)	(5,869)	(63,205)	(14,931)	(6,401)	(185,868)
4,255	2,597	3,056	(88)	(120)	9,700
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים					
31 בדצמבר 2014					
116,282	22,409	50,539	4,337	3,936	197,503
81,545	3,775	70,299	15,868	8,668	180,155
(99,936)	(18,549)	(58,342)	(8,153)	(4,438)	(189,418)
(95,486)	(4,545)	(59,672)	(12,048)	(8,197)	(179,948)
2,405	3,090	2,824	4	(31)	8,292
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים					

הערות לטבלה ראו בעמוד הבא.

להלן פרטים בדבר השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות הבת שלו, למעט פריטים לא כספיים:

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת השינויים בשיעורי הריבית ⁽⁴⁾										
שינוי בשווי הוגן										
				מטבע ישראלי			מטבע חוץ ⁽²⁾			
				השפעות						
השינוי בשיעורי הריבית				לא צמוד	צמוד מדד	דולר	אירו	אחר	השפעות מקזזות	סך-הכל
				במיליוני שקלים חדשים						
				באחוזים						
30 בספטמבר 2015										
גידול מיידי מקביל של אחוז אחד				4,017	2,456	2,543	(88)	(120)	(10)	8,798
גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז				4,235	2,586	2,979	(89)	(120)	-	9,591
קטטון מיידי מקביל של אחוז אחד				4,702	2,774	3,357	(73)	(118)	(10)	10,632
31 בדצמבר 2014										
גידול מיידי מקביל של אחוז אחד				2,273	3,004	2,323	10	(29)	-	7,581
גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז				2,389	3,078	2,772	5	(31)	-	8,213
קטטון מיידי מקביל של אחוז אחד				2,694	3,177	3,070	5	(29)	-	8,917

הערות:

- לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.
- לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
- סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים, כשהם מהווים בריביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן המוצג בביאור 10 לתמצית הדוחות הכספיים.
- שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים שמוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במגזר זה, בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הריבית במגזר ההצמדה. סך הכל שווי הוגן של מכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים), בהנחה שחל השינוי שצוין בשיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.

ג. נתונים המשמשים לצורך ניהול חשיפת הריבית

הנתונים שהוצגו בסעיף ב' לעיל, חושבו על בסיס השווי ההוגן, כנדרש על פי הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובהתאמה לחישוב של תוספת ב' בסקירת ההנהלה להלן.

הניהול השוטף של חשיפת הריבית נערך על כלל פעילות הקבוצה ומובאים בו בחשבון נתונים נוספים המייצגים את הגישה הכלכלית לניהול חשיפת השווי הכלכלי של הון הבנק לשינויים בריבית (לפרטים נוספים, ראו בדוח שנתי 2014, עמ' 138-139).

להלן השפעת שינויים היפותטיים של 100 נקודות בסיס בשיעורי הריבית על השווי הכלכלי של הקבוצה:

השינוי בשיעורי הריבית	לא צמוד	צמוד מדד	דולר	מט"ח אחר	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים					
30 בספטמבר 2015					
עליה של 100BP בשיעורי הריבית	(126)	103	(64)	13	(74)
ירידה של 100BP בשיעורי הריבית	176	(99)	(156)	(3)	(82)
31 בדצמבר 2014					
עליה של 100BP בשיעורי הריבית	51	(13)	23	61	
ירידה של 100BP בשיעורי הריבית	28	4	(317)	(2)	(287)

המגבלות שקבע הדירקטוריון לגבי החשיפה לסיכוני ריבית במגזרי ההצמדה השונים מבוטאות במונחי הפגיעה המקסימלית בהון הכלכלי כתוצאה מתזוזה מקבילה של עקום התשואה ב-1% בכל אחד מהמגזרים. המגבלה הקבוצתית על סך הפגיעה בתרחיש ירידת ריבית היא 6% מההון ובתרחיש עליית ריבית היא 4.5% מההון. זאת, בנוסף למגבלות שקבעו הבנק וחברות הבת הבנקאיות על אומד סיכון זה. ברבעון השלישי של שנת 2015, עמדו הבנק והקבוצה במגבלות החשיפה שנקבעו.

בנוסף לתרחיש של תזוזה מקבילה בעקומי הריבית, נבחנת גם השפעת שינויים של תזוזה מקבילה של 2% בעקום התשואה ושינויים לא מקבילים בעקומי הריבית השונים. גם ביחס לתרחישים אלו נקבעו מגבלות. ברבעון השלישי של שנת 2015 לא נרשמה חריגה ממגבלות אלה.

ד. אופיו של סיכון הריבית בתיק הבנקאי

לפרטים בדבר הסיכונים הכלולים בתיק הבנקאי, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 139-140).

להלן השפעת שינויים היפותטיים של 100 נקודות בסיס בשיעור הריבית על התיק הבנקאי:

השינוי בשיעורי הריבית	לא צמוד	צמוד מדד	דולר	מט"ח אחר	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים					
30 בספטמבר 2015					
עליה של 100BP בשיעורי הריבית	(125)	127	(66)	16	(48)
ירידה של 100BP בשיעורי הריבית	190	(126)	(146)	(7)	(89)
31 בדצמבר 2014					
עליה של 100BP בשיעורי הריבית	49	21	26	112	
ירידה של 100BP בשיעורי הריבית	18	(31)	(318)	(14)	(345)

בחשיפה לסיכון ריבית בתיק הבנקאי חלו במחצית הראשונה של שנת 2015 שינויים משמעותיים עקב הכללת חשיפות נוספות (בעיקר זכויות עובדים בחשיפה צמודת המדד) וכן שינויים במודלים התנהגותיים בחברת הבת אי די בי ניו-יורק - פרישת פיקדונות ללא מועד פירעון (שהשפיעו משמעותית בעיקר על החשיפה לריבית הדולרית).

(3) הערך הנתון לסיכון VaR (Value at Risk)

לפרטים בדבר מודל ה-VaR, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 140).
הדירקטוריון קבע מגבלה לפיה ה-VaR של הקבוצה (בשיטה פרמטרית, לאופק של 10 ימים וברמת מובהקות של 99%) לא יעלה על 3.5% מההון. ברבעון שלישי 2015 לא נרשמו חריגות ממגבלה זו. נקבעו מגבלות גם ביחס לחשיפת ה-VaR של פעילות המסחר ולא נרשמה מהן חריגה.

(4) ניתוח הפסדים בתרחישי קיצון (STRESS TESTS)

ניתוח תרחישי הקיצון בסיכוני שוק מבוסס על תרחישי קיצון מקרו כלכליים שנקבעו על ידי הבנק וכן תרחישים שהוגדרו על ידי הפיקוח על הבנקים וה-FED בארה"ב (בהתייחס ל-אי די בי ניו יורק). ביחס לתרחישים אלה קבע הדירקטוריון מגבלות על שחיקת השווי החשבונאי והכלכלי.
במהלך הרבעון השלישי של שנת 2015 לא נרשמו חריגות ממגבלות אלה.
לפרטים נוספים, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 140).

(5) הגישה הסטנדרטית להקצאת הון לסיכוני שוק

הבנק מחשב את הקצאת ההון הנדרשת בגין החשיפה לסיכוני שוק בהתאם לגישה הסטנדרטית, כקבוע בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 208. לפרטים נוספים, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 141).

להלן פירוט הקצאת ההון לסיכוני השוק לפי הגישה הסטנדרטית:

הקצאת הון ליום	
30 בספטמבר 31 בדצמבר	
2014	2015
במיליוני שקלים חדשים	
280	278
35	28
3	2
11	64
329	372
2,629	2,963

*כולל סיכון ספציפי בסך של 15.8 מיליוני ש"ח ו-8.1 מיליוני ש"ח ברבעון השלישי 2015 ובשנת 2014, בהתאמה.

(6) סיכוני אופציות

סיכוני אופציות מתייחסים לאפשרות להפסד הנובע משינויים בנכסי הבסיס והתנודתיות שלהם, המשפיעים על שווי של אופציות, לרבות סטיות התקן. הבנק פעיל במגוון סוגי אופציות - אופציות רגילות ואופציות "אקזוטיות" מסוגים מסוימים וכן על מגוון נכסי בסיס (מט"ח וריביות).
דירקטוריון הבנק קבע הנחיות לפעילות המותרת באופציות, הן במונחי נפח כולל והן במונחי ירידת השווי המקסימלית בתרחישי קיצון ובתרחישים מתונים. התרחישים מתייחסים לשינויים סימולטניים של נכסי הבסיס (שערי החליפין, המדד, הריביות) ובתנודתיות של נכסי בסיס אלה. גם הדירקטוריונים של חברות הבת הבנקאיות העיקריות קבעו מגבלות על הפעילות באופציות. ברבעון השלישי של שנת 2015, לא נרשמו חריגות ממגבלות הדירקטוריון.

(7) הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים

דירקטוריון הבנק קבע את אופן הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים, היקפי הפעילות המקסימליים ומגוון המכשירים הפיננסיים שלבנק מותר לפעול בהם (בין אם עבור לקוחותיו ובין אם עבור עצמו).

החשיפה הנוצרת כתוצאה מפעילות זו, הן בבסיס והן בריבית, נכללת במסגרת מגבלות הדירקטוריון לחשיפות הבסיס, הריבית והאופציות. בנוסף, הוגדרו מגבלות על ההיקף הנומינלי, ועבור מכשירים מסוגים מסוימים גם מגבלה על מספר העסקאות הפתוחות בכל רגע נתון. ברבעון השלישי של שנת 2015, לא נרשמו חריגות מהמגבלות האמורות.

להלן נתונים אודות היקפי הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים (ערך נקוב), של הבנק והחברות המאוחדות שלו:

31 בדצמבר 2014	30 בספטמבר 2015	
במיליוני שקלים חדשים		
2,129	2,560	נגזרים מגדרים
191,612	199,619	נגזרים ALM
29,942	25,329 ⁽¹⁾	נגזרים אחרים
2,942	3,016	חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט
226,625	230,524	סך-הכל

הערה:

(1) לא כולל עסקאות של אידיבי (סוויס) בנק, בערך נקוב של כ-362 מיליון ₪ (שווי מאזני בסך של כ-5 מיליון ₪), אשר סווגו כ"מוחזקים למכירה", ראו ביאור 18 ב' לתמצית הדוחות הכספיים.

לפרטים נוספים אודות ניהול ומדידת סיכונים שוק, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 133-143).

ניהול סיכון הנזילות

סיכון הנזילות הוא הסיכון שהבנק יתקשה לעמוד בהתחייבויותיו, בשל התפתחות בלתי צפויה, ויאלץ לגייס מקורות או לממש נכסים באופן שיגרם לו הפסד מהותי. כיוון שמדובר במצב של אי ודאות, שבו סיכון הנזילות קיים תמיד, הבנק קבע מגבלות חשיפה מקסימלית לסיכון הנזילות. בנוסף, נבחן ומנוהל באופן שוטף יחס הכיסוי הרגולטורי, כנדרש על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 221. ברבעון השלישי של שנת 2015, לא נרשמו חריגות מהמגבלות האמורות. לפרטים נוספים בדבר ניהול סיכון הנזילות, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 143-144). לפרטים נוספים, ראו "מצב הנזילות וגיוס מקורות בבנק".

הוראות בדבר יחס כיסוי הנזילות ויחס המינוף

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 221 בנושא: "יחס כיסוי הנזילות"

ביום 2 באוקטובר 2014, פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה, מס' 221, בדבר "יחס כיסוי הנזילות" ("LCR"), אשר מיישמת את העקרונות שנקבעו על ידי ועדת באזל. ההוראה נכנסה לתוקף ביום 1 באפריל 2015, אך הדרישה המזערית עומדת על 60%, ותגדל ל-80% ביום 1 בינואר 2016 ול-100% ביום 1 בינואר 2017.

ברבעון השלישי, יחס כיסוי הנזילות של הבנק עמד על 157.1%, ושל הקבוצה על 131.5%, מעבר לדרישות המינימום בהוראות החדשות (60%). ברבעון השני עמד היחס על 164.4% בבנק ועל 140.4% בקבוצה. הירידה שנרשמה ביחס כיסוי הנזילות, לעומת הרבעון השני, נבעה, בעיקר, מהגידול בתיק האשראי ביחס לגידול במקורות/פיקדונות הציבים.

יחס הנזילות הגבוה בבנק ובקבוצה, מצביע על נזילות יציבה של הקבוצה ויכולתה לעמוד בתרחיש נזילות של 30 יום כנדרש בהוראה. הרכב כרית הנזילות (הכוללת בעיקר אג"ח ממשלה ופיקדונות בבנקים מרכזיים) והרכב מקורות המימון המרכזיים של הקבוצה, מצביעים על איכות הנזילות, אשר מסתמכת בעיקר על מקורות קמעונאיים מצד ההתחייבויות ומצד שני על נכסים בעלי רמת נזילות גבוהה, בעיקר פיקדונות בבנק ישראל, אג"ח ממשלת ישראל ואג"ח בעלות דירוג השקעה גבוה מאוד בארה"ב.

יצוין כי מדובר בהוראה מורכבת, אשר בסוגיות לא מעטות הצריכה פרשנות בדבר כוונת ההוראה והיישום הנגזר ממנה. בקביעת הפרשנויות כאמור, הבנק נקט גישה זהירה ככל הניתן. עם זאת, ייתכן שבהמשך, לאור נסיון שיצטבר, או לאור הבהרות שיפרסם הפיקוח על הבנקים, יעלה הצורך בשינוי הטיפול שננקט.

לפרטים נוספים אודות ההוראה, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 144).

הוראת שעה בדבר "יישום דרישות לפי נדבך 3 של באזל – גילוי בגין יחס כיסוי נזילות"

בהמשך לפרסום ההוראה בדבר: "יחס כיסוי הנזילות" (ראו לעיל), פרסם הפיקוח על הבנקים ביום 2 באוקטובר 2014, הוראת שעה, המרחיבה את דרישות הגילוי שנקבעו בנדבך השלישי, וכוללת דרישות גילוי חדשות בנושא "יחס כיסוי הנזילות". הוראת השעה נכנסה לתוקף ביום 1 באפריל 2015.

לפרטים נוספים אודות הוראת השעה, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 145).

לפרטים נוספים, ראו ביאור 5 לתמצית הדוחות הכספיים. כמו כן, ראו טבלה מס' 16 "יחס כיסוי הנזילות", במסמך האינטרנט בעניין באזל.

קביעת "יחס מינוף"

ביום 14 בינואר 2014 פרסמה ועדת באזל הנחיות באשר לקביעת "יחס המינוף", לרבות התייחסות לתהליך עתידי לניטור התוצאות המתקבלות בגין יחס זה, עד לקביעת מגבלות מחייבות. בעקבות פרסום הנחיות ועדת באזל האמורה, החל הפיקוח על הבנקים בהיערכות ליישום יחס זה במערכת הבנקאית בישראל.

ביום 3 במאי 2015, הפיץ הפיקוח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי חדשה, מס' 218, בדבר "יחס המינוף", אשר נועדה לאמץ את המלצות באזל וזו לענין יחס המינוף, שנקבעו בחודש ינואר 2014, והיא גובשה, בין היתר, לאחר ביצוע סקר השפעה כמותית לאמידת השפעתה על המערכת הבנקאית בישראל. בהוראה נקבע יחס מינוף מזערי לתאגידים בנקאיים, שלא יפחת משיעור של 5% על בסיס מאוחד (6% בהתייחס לתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה 20% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית).

יחס המינוף מוגדר בהוראה כמדית ההון (הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי מעבר שנקבעו) מחולק במדית החשיפה (סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים).

תחילת ההוראה תהיה מיום 1 בינואר 2018. למרות האמור לעיל, תאגיד בנקאי אשר ביום פרסום ההוראה עמד ביחס המינוף המזערי, לא ירד מהסף שנקבע בהוראה ותאגיד בנקאי שלא עמד ביחס כאמור, יידרש להגדיל את היחס בשיעורים רבעוניים קבועים עד למועד תחילת ההוראה. במקביל, פורסם באותו מועד תיקון להוראות הדיווח לציבור, אשר מסדיר את היבט הגילוי בדבר יחס המינוף. בהתאם לתיקון, הגילוי על יחס המינוף חל מיום 1 באפריל 2015 ואילך, ללא צורך במתן גילוי למספרי ההשוואה שיידרשו לראשונה כתוצאה מיישום ההוראה.

לפרטים נוספים, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 145).

יחס המינוף ליום 30 בספטמבר 2015, מחושב בהתאם לכללים המפורטים בהוראה, היה 6.6%, מעל ליחס המינוף המיזערי שנדרש בהתאם להוראות החדשות. לפרטים נוספים, ראו ביאור 5 לתמצית הדוחות הכספיים. כמו כן, ראו טבלה מס' 17 "השוואה בין נכסים במאזן לבין מדית החשיפה לצורך יחס המינוף" וטבלה מס' 18 "גילוי על יחס המינוף", במסמך האינטרנט בעניין באזל.

סיכוני ציות

דוח ביקורת בנושא איסור הלבנת הון. הבנק השלים את הטיפול במרבית ממצאי דוח הביקורת. הבנק התבקש לערוך דוח ביקורת, באמצעות גורם חיצוני בלתי תלוי, שמטרתו, בין היתר, וידוא נאותות תיקון הליקויים העולים מדוח הביקורת של בנק ישראל ומדוחות ביקורת נוספים בבנק. דוח הביקורת האמור הושלם, נדון ביום 28 באפריל 2015 בוועדת הביקורת של הדירקטוריון והוגש לבנק ישראל. לפרטים נוספים, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 154).

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 308 בדבר "ציות ופונקציית הציות בתאגיד הבנקאי". ביום 3 ביוני 2015 פורסם התיקון. השינויים בהוראה מתבססים על הנחיות ועדת באזל, מקורות בינלאומיים רלבנטיים והוראות מתחום ניהול סיכונים וממשל תאגידי. בין התיקונים המהותיים: הרחבת הגדרת הוראות הציות לכלל הוראות הרגולציה אשר חלות על תאגיד בנקאי, נהלים שנקבעו לצורך יישום הוראות חקיקה ורגולציה והקוד האתי; הדגשת אחריות הדירקטוריון לפיקוח על ניהול סיכון הציות ואחריות ההנהלה הבכירה לניהול האפקטיבי שלו; עיגון החובה לבצע בקורות ממוקדות מדגמיות וכן בקורות לאחר תיקון ליקויים; קביעה כי בראש פונקציית הציות יעמוד קצין ציות ראשי, אשר לא ימלא תפקיד נוסף בתאגיד הבנקאי.

מועד התחילה של התיקון יהיה מיום 1 בינואר 2016. הבנק נערך ליישום התיקון להוראה.

לפרטים נוספים בדבר סיכוני ציות, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 152-154).

סיכוני טכנולוגיית המידע

הוראה בדבר "ניהול הגנת הסייבר". ביום 16 במרס 2015 פרסם המפקח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 361, שתחילתה מיום 1 בספטמבר 2015. לפרטים נוספים, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 150); "טיטות הוראה ניהול בנקאי תקין בדבר "ניהול ההגנה הקיברנטית". הבנק נוקט בצעדים הדרושים לניהול אפקטיבי של הגנת הסייבר, הכוללים מינוי מנהל הגנת סייבר ופיתוח מערך הגנת הסייבר, לצד שימור פעילות אבטחת המידע כנגד האיומים.

הוראה בדבר "ניהול סיכונים בסביבות מחשוב ענן". ביום 30 ביוני 2015, פרסם המפקח על הבנקים מכתב בדבר "ניהול סיכונים בסביבת מחשוב ענן". ההוראות הכלולות במכתב נכנסו לתוקף עם פרסומן. הבנק נערך לגיבוש מדיניות בנושא. לפרטים נוספים, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 150).

לפרטים נוספים בדבר סיכוני טכנולוגיית המידע, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 149-151).

לפרטים נוספים בדבר סיכונים תפעוליים, ובכלל זה היערכות הבנק להמשכיות עסקית, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 145-149).

לפרטים בדבר סיכונים סביבתיים, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 151).

לפרטים בדבר סיכונים משפטיים וסיכוני רגולציה, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 151-152).

השפעת גורמים חיצוניים

קווי התפתחות עיקריים בארץ ובעולם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015

התפתחויות בכלכלת העולם

כללי. ברבעון השלישי של שנת 2015 הסתמנה התייצבות בכלכלה העולמית, בעיקר על רקע צמיחה מתונה במדינות המפותחות, בהובלת הצריכה הפרטית, כאשר מנגד, החולשה בסחר העולמי פוגעת בייצור התעשייתי וביצוא. במקביל, נרשמו חששות מפני האטה במדינות המתפתחות (בדגש על סין).

הצמיחה בארה"ב ברבעון השלישי עמדה על 1.5% לעומת 3.9% ברבעון השני. ההאטה בצמיחה נובעת מהשפעה חד פעמית של ירידה במלאי. גוש האירו צמח ב-1.6% בהובלת הצריכה הפרטית. במקביל, נמשכת הירידה בשיעור האבטלה לרמה של 5.0% בארה"ב ו-10.8% בגוש האירו. ברבעון השלישי מסתמנת התייצבות בצמיחת מדינות ה-BRIC, בהובלת ההתייצבות בסין (6.9%) והודו. מנגד, ברזיל ורוסיה נמצאות במיתון חריף.

בתוך כך, ברבעון השלישי של השנה נרשמה התייצבות בסביבת האינפלציה בעולם, על אף ירידה במחירי הנפט. בארה"ב ובגוש האירו נרשמה אינפלציה נמוכה. ההתאוששות האיטית, לצד האינפלציה המתונה, תמכו בהמשך מדיניות מוניטרית מרחיבה במרבית הכלכלות המפותחות בעולם ובחלק מהמדינות המתפתחות. בארה"ב, עלתה אי הוודאות לגבי מועד תחילת העלאת הריבית והתוואי הצפוי. נגידת הפד ציינה, כי הריבית תעלה במהלך שנת 2015, לאחר שיחול שיפור נוסף בשוק העבודה ותחזיות האינפלציה יצביעו על חזרה לרמה של 2% בטווח הבינוני. בגוש האירו, ה-ECB ממשיך ליישם את תוכנית רכישות אג"ח ממשלתי ואג"ח מגובות, בהיקף של 60 מיליארד אירו בחודש. בסין, הבנק המרכזי הפחית את הריבית ב-0.25%, הפחתה רביעית במחזור הנוכחי, ובנוסף, הפחית את יחס הרזרבה.

שווקים פיננסיים. המסחר במניות בעולם התנהל בתקופה הנסקרת, בעיקר, על רקע הנזילות הרבה (כתוצאה מהמדיניות המרחיבה) וההערכות לגבי מועד תחילת העלאת הריבית בארה"ב. בנוסף, המסחר הושפע מנתוני המקור בכלכלות המובילות, הרמה הנמוכה של מחירי הנפט, והחששות מהאטה בשווקים המתפתחים, ובפרט בסין.

להלן השינויים במדדי מניות נבחרים שנרשמו במהלך תשעת החודשים הראשונים של השנים 2015 ו-2014:

שינוי במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת		
2014	2015	מדד
6.7%	(6.7%)	S&P 500
(0.8%)	(1.4%)	DAX
0.3%	(17.0%)	MSCI Emerging Markets

בארה"ב, אי הודאות סביב מועד העלאת הריבית והתוואי הצפוי, הובילו לתנודתיות בתשואות איגרות החוב הממשלתיות. בסיכום תשעת החודשים הראשונים ירדו תשואות האג"ח ל-10 שנים לרמה של 2.04%. בגוש האירו, תוכנית ההרחבה הכמותית השפיעה משמעותית על השווקים, השפעה שבאה לידי ביטוי בירידת תשואות באג"ח ממשלת גרמניה וצמצום המרווח של האג"ח הממשלתי במדינות הפריפריה במהלך הרבעון הראשון. עם זאת, שיפור בנתונים ועליה בציפיות האינפלציה הובילו לעליה חדה בתשואות לאורך הרבעון השני.

להלן תשואות איגרות החוב הממשלתיות:

31.12.2014	30.09.2015	תשואה אג"ח ל- 10 שנים
2.48%	2.04%	ארה"ב
0.94%	0.58%	גרמניה

בתקופה הנסקרת נמשכה היחלשות האירו מול מרבית המטבעות בעולם. זאת, לאור תחילת ההרחבה הכמותית של ה-ECB והערכות כי לפחות עד סוף שנת 2017 צפוי פער ריביות משמעותי בין ריבית הפד לריבית בגוש האירו.

להלן השינויים בדולר מול מטבעות נבחרים:

שינוי במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת		
2014	2015	שער חליפין
9.2%	(6.3%)	אירו
4.2%	0.4%	יין יפני
2.1%	(1.9%)	פאונד בריטי

במדד הסחורות העולמי GSCI נרשמה בתשעת החודשים הראשונים של השנה ירידה של 14%, בעיקר לאור הירידה במחירי האנרגיה.

להלן השינויים במדדי סחורות נבחרים:

שינוי במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת		
2014	2015	מדד הסחורות
(9.2%)	(14.0%)	GSCI – מדד הסחורות
(14.6%)	(15.6%)	מחיר הנפט (BRENT)
(7.4%)	(15.3%)	מחיר הנפט (WTI)
–	(6.0%)	זהב

התפתחויות עיקריות במשק הישראלי

כללי

ברבעון השלישי של השנה צמח המשק בקצב שנתי של 2.5%, לאחר 2.4% במחצית הראשונה של השנה. יתרה מכך, התוצר העסקי צמח בשיעור של 2.7%, לעומת 2.4% במחצית הראשונה. ברבעון השלישי נרשמה התאוששות ביצוא, בלימת הנסיגה בהשקעות והמשך צמיחה נאה בצריכה הפרטית, ובפרט בצריכה למעט בני-קיימא. שוק העבודה שמר על המומנטום החיובי, עם גידול של כ-19 אלף במספר המועסקים, ושיעור האבטלה נותר נמוך, ברמה של 5.2%.

התפתחות בענפי המשק

נחנוני היצור התעשייתי מעידים כי, בדומה למחצית הראשונה של שנת 2015, גם בחודשים יולי-אוגוסט¹ נרשם קיפאון. עם זאת, בניגוד למחצית הראשונה, הצמיחה הובלה על-ידי היצור התעשייתי ללא טכנולוגיה עלית, עם גידול של 3%. סביבת הריבית הנמוכה ושיעור האבטלה הנמוך ממשיכים לתמוך בצריכה הפרטית, עם עליה של 0.86%-1.5% בנתוני הפדיון במסחר הסיטונאי והקמעונאי, בהתאמה, בחודשים יולי-אוגוסט, ועליה של 2.1% ברכישות בכרטיסי אשראי במהלך הרבעון השלישי.

התפתחות בפעילות המשק מול חו"ל

בתשעת החודשים הראשונים של השנה הסתכמו ההשקעות ישירות של תושבי חוץ בישראל (באמצעות הבנקים) בכ-5.7 מיליארד דולר, מזה 4.5 מיליארד במחצית הראשונה. ההשקעות הפיננסיות של תושבי חוץ בבורסה של תל-אביב הסתכמו בתקופה הנסקרת בכ-774 מיליון דולר, לעומת 3.5 מיליארד דולר בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה האמורה נבעה ממימושים של אג"ח ממשלתיות ומק"מ בסכום של 720 מיליון דולר, לעומת השקעה של כ-3 מיליארד דולר בתקופה המקבילה אשתקד. ההשקעות הפיננסיות של תושבי ישראל בחו"ל הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים בכ-8.4 מיליארד דולר, מזה כ-7.4 מיליארד דולר הושקעו במחצית הראשונה של השנה.

להלן השינויים שנרשמו בהשקעות המשק מול חו"ל:

השקעות תושבי חוץ בישראל			
שינוי	30.09.2014	30.09.2015	מיליארדי דולר
סך-הכל השקעות ישירות באמצעות הבנקים	6,754	5,752	(14.8%)
סך-הכל השקעות פיננסיות	3,554	774	(78.2%)
מזה: אג"ח ממשלתית ומק"מ	2,956	(719)	
מניות	876	1,459	66.6%
השקעות תושבי ישראל בחו"ל			
שינוי	2014	2015	מיליארדי דולר
סך-הכל השקעות ישירות באמצעות הבנקים	(68)	1,280	
סך-הכל השקעות פיננסיות	3,528	8,073	128.8%

התפתחות שערי חליפין ואינפלציה

במהלך הרבעון השלישי פוחת השקל ב-4.1% ו-4.4% ביחס לדולר האמריקאי והאירו, בהתאמה. עם זאת, מול שער החליפין האפקטיבי פוחת השקל ב-1.75%, לאור התנודתיות הרבה במטבעות של השווקים המתעוררים, שהובילו לתיסוף משמעותי של השקל ביחס למטבעות אלה. הכוחות הריאליים ממשיכים לתמוך בהתחזקותו של השקל, עם גידול משמעותי בעודף בחשבון הבסיסי במהלך המחצית הראשונה של השנה. סביבת האינפלציה נותרה שלילית לאורך התקופה הנסקרת ועמדה על (0.5%) ב-12 החודשים שהסתיימו בחודש ספטמבר 2015.

¹ הנתונים העדכניים ביותר שהיו זמינים במועד הבאת הדוח לבית הדפוס.

מדיניות פיסקלית ומוניטרית

מדיניות פיסקלית. בחודש ספטמבר נרשם גרעון של 0.6 מיליארד ש"ח בפעילות התקציבית של הממשלה, ומתחילת השנה עומד הגרעון על 3.8 מיליארד ש"ח, לעומת 10.9 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגרעון המצטבר ב-12 החודשים האחרונים (המסתיימים בספטמבר 2015) ירד לרמה של 2% מהתוצר המקומי הגולמי, ומושפע מגידול של 5.1% בהוצאות הממשלה, לצד גידול של 7.3% בהכנסות ממסים (מתחילת השנה, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד). לגבי ההכנסות ממסים, נתוני המגמה מעידים על האצה בקצב הגידול של גביית המיסים הישירים, כאשר בחודשים ינואר-אוגוסט נרשם עודף של 8.3 מיליארד ש"ח, לעומת תחזית הגביה המעודכנת, ובחודש ספטמבר נרשם עודף של 600 מיליון ש"ח נוספים.

מדיניות מוניטרית. המדיניות המוניטרית של בנק ישראל בתקופה הנסקרת המשיכה להיות מרחיבה מאוד, כאשר הריבית נותרה בשפל של 0.1%. בנק ישראל ציין מספר פעמים כי נמשכת הצמיחה המתונה המאפיינת את המשק המקומי בשנים האחרונות וכי ההאטה שנרשמה ברבעון השני נבעה בעיקרה מאירועים חד פעמיים. כמו כן, להערכת בנק ישראל סביבת האינפלציה השלילית מושפעת מאירועים חד פעמיים (החלת החשמל, ביטול אגרת הטלוויזיה ועוד) וזמניים (ירידת הסחורות).

שוק ההון

התקופה הנסקרת התאפיינה בתנודתיות גבוהה בשוק ההון המקומי, בעיקר לאור ההתפתחויות הגלובליות. הירידות החדות במהלך הרבעון השלישי הובילו למחיקת הרווח מתחילת השנה ופדיונות משמעותיים בקרנות הנאמנות.

להלן השינויים שנרשמו במדדי מניות נבחרים במהלך תשעת החודשים הראשונים בשנים 2014 ו-2015:

שינוי במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת		
2014	2015	מדד
11.8%	2.2%	המניות הכללי
9.7%	1.8%	ת"א 25
8.1%	0.9%	ת"א 100
4.1%	9.8%	ת"א בנקים
(7.9%)	(0.3%)	ת"א בלוטק
7.4%	7.9%	נדל"ן 15

המסחר באיגרות החוב הממשלתיות בישראל התאפיין בחזרה למגמת ירידת התשואות, שאפיינה את הרבעון הראשון של השנה. לאורך התקופה ירדה התשואה השקלית ל-10 שנים בכ-35 נקודות בסיס ונסחרה בסוף הרבעון ברמה של 2.1%. המגמה האמורה מקורה במגמה הגלובלית וירידה חדה בצפיפות האינפלציה, שהובילה לעליה בביקושים לאיגרות החוב השקליות. באיגרות החוב הקונצרניות נגרר המסחר, במידה רבה, ממגמת המסחר באיגרות החוב הממשלתיות, ומושפע מהמשך הפדיונות בקרנות הנאמנות. יצוין כי בסיכום התקופה נרשמה יציבות במרווחים.

להלן השינויים שנרשמו במדדי איגרות חוב נבחרים במהלך תשעת החודשים הראשונים של השנים 2014 ו-2015:

שינוי במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת		
2014	2015	מדד
5.8%	1.5%	אג"ח כללי
6.7%	1.4%	אג"ח ממשלתי כללי
6.8%	2.4%	אג"ח ממשלתי שקלי
6.5%	(0.1%)	אג"ח ממשלתי צמוד
4.3%	1.6%	אג"ח קונצרני כללי
4.1%	0.6%	אג"ח קונצרני צמוד
5.1%	2.8%	תל בונד שקלי

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 הסתכמו גיוסי ההון באמצעות איגרות החוב הקונצרניות בסך של 41.8 מיליארד ש"ח, וכבר עתה סך הגיוס גדול יותר מסך הגיוס בכל שנת 2014. מתוך סכום זה, 16.7 מיליארד ש"ח הונפקו על ידי הבנקים, לעומת 10 מיליארד ש"ח שהונפקו בכל שנת 2014

תיק הנכסים שבידי הציבור

שווי תיק הנכסים הכספיים שבידי הציבור עלה במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 ב-2.7% והסתכם בסוף חודש ספטמבר ב-3.2 טריליון ש"ח. הגידול האמור בשווי הנכסים הקיף את כל סוגי הנכסים, אולם שיקף, בעיקר, עליה בשווי המניות בארץ ובחו"ל.

להלן התפלגות תיק הנכסים שבידי הציבור:

30.09.2014	30.09.2015	
45.5%	25.0%	מניות
33.3%	33.6%	נכסים לא צמודים
30.8%	29.0%	נכסים צמודים למדד
11.4%	12.3%	נכסים צמודים למט"ח

התפתחויות כלכליות עיקריות בחודשים אוקטובר - נובמבר 2015¹

סביבת האינפלציה בעולם המשיכה להיות מתונה ונרשמה ירידה בציפיות האינפלציה, בין היתר, לאור ירידה במחירי הסחורות. בארה"ב הנתונים ממשיכים להצביע על שיפור בשוק התעסוקה ומבססים את ההערכות כי הפד צפוי להעלאות את הריבית כבר בחודש דצמבר הקרוב. באירופה התגברו הציפיות להרחבה מוניטרית נוספת לאור האינפלציה הנמוכה והצמיחה המתונה. בישראל נתוני סחר החוץ לחודש אוקטובר ממשיכים להבליט את החולשה ביצוא המקומי, ומנגד צמיחה מוגברת של יבוא מוצרי צריכה בני קיימא. כמו כן, נרשם גידול של 3.8% ביבוא התשומות, וכן גידול ביבוא מוצרי השקעה. המדיניות המוניטרית המשיכה להיות מרחיבה, כאשר הריבית נותרה בחודש נובמבר ללא שינוי, ברמה של 0.1%. מדד המחירים לצרכן עלה בחודש אוקטובר ב-0.1%, והאינפלציה המצטברת ב-12 החודשים שהסתיימו בחודש אוקטובר הינה שלילית ועומדת על -0.7%. קצב עליית מחירי הדירות (אשר לא כלולים במדד) הוא, וב-12 חודשים שהסתיימו בחודש אוקטובר עלו מחירי הדירות ב-6.6% לעומת 5.8% ב-12 החודשים שהסתיימו בחודש יוני. תמונת המצב הפיסקלית המשיכה להיות חיובית, ונתוני חודש אוקטובר מעידים כי נמדד גרעון של 3.5 מיליארד ש"ח בפעילות החודשית, וסה"כ 7.4 מיליארד ש"ח מתחילת השנה, לעומת 13.1 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגרעון המצטבר ב-12 החודשים שהסתיימו בחודש אוקטובר עומד על 2.1% מהתמ"ג. גביית המיסים נותרה חזקה, ובחודש אוקטובר עלו ההכנסות בשיעור ריאלי של 5.1% (בניכוי שינויי חקיקה) לעומת חודש אוקטובר אשתקד. במהלך התקופה הנסקרת התחזק השקל ב-1.9% נוספים ביחס לסל המטבעות האפקטיבי. מול המטבעות המרכזיים התחזק השקל ב-0.1% ו-5.2% ביחס לדולר והאירו, בהתאמה. במחירי המניות בבורסה בתל אביב נרשמה עליה חדה, כאשר בסיכום התקופה עלה מדד ת"א 100 בכ-4%. באיגרות החוב הממשלתיות נרשמה ירידת תשואות ובעיקר בחלק הבינוני-ארוך של העקום השקלי.

¹ כל הנתונים מתייחסים לתקופה מיום 1 באוקטובר 2015 ועד ליום 16 בנובמבר 2015.

חקיקה ופיקוח

לאור פיזור של הכנסת ה-19, לא ניתן להעריך האם יוחל דין רציפות על הצעות חוק שונות שתוארו בדוח שנתי 2014. להלן, בתמצית, פירוט של שינויי חקיקה ויוזמות חקיקה רלוונטיים לתקופת הדוח אשר משפיעים או עלולים להשפיע באופן משמעותי על פעילות הבנק.

יצוין כי לאחרונה הונחו על שולחן הכנסת הצעות חוק פרטיות רבות, להן עשויה להיות השלכה על מערכת הבנקאות ובכלל זה הבנק, בין היתר בנושאים הבאים: הגבלת שכר בכירים; גביית חובות - תיקונים לחוק ההוצאה לפועל; ריבית על יתרות זכות; עמלות, לרבות ביטול עמלות בעד שירותים בסיסיים בחשבון עו"ש; כספים ללא דורש, לרבות הקמת מאגר מידע לעניין כספים ללא דורש; תיקון לחוק החוזים האחדים - הוראת קבע כפויה כתנאי מקפח; הנפקת אג"ח על ידי מי שאינו תאגיד בנקאי; דחיית תשלום בשל פיגור רבעוני בהחזר הלוואה.

הסכם קואליציוני לכינון הממשלה ה-34 למדינת ישראל - השלכות אפשריות על המערכת הבנקאית

ביום 29 באפריל 2015 נחתם הסכם קואליציוני אשר כולל מספר סעיפים הנוגעים למערכת הבנקאית ופעילותה, כמפורט להלן: הממשלה תפעל להגברת התחרות במערכת הפיננסית והבנקאית, להפחתת עלויות החיסכון לטווח ארוך ולהנגשת האשראי לצרכנים ובעלי עסקים קטנים ובינוניים; הממשלה תתמוך בהקמת מועצה עליונה ליציבות פיננסית או מבנה פיקוח אחר; תקודם הפרדת חברות כרטיסי האשראי מן הבנקים; יקודם ישום חוק שירותי נתוני אשראי וחוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות; במטרה לפעול לצמצום ההון השחור הממשלה תתמוך בקידום חקיקתם של החוקים: חוק לצמצום השימוש במזומן ותיקון לחוק איסור הלבנת הון העוסק בהעלמת מס חמורה כעבירת מקור; משרד האוצר יקים צוות שתפקידו לקדם תזכיר חוק להרחבת התחרות בשוק האשראי לצרכנים ובעלי עסקים קטנים ובינוניים; הממשלה תפעל להקמת מערכות תשתית דן הנחוצות לבנקים חדשים לשם הגברת התחרות; יוקם צוות לבחינת אופן יישום ביטוח פקדונות, היקפו ותחולתו; הממשלה תתמוך ברפורמה להקטנת עלויות חיסכון לטווח ארוך; הצדדים יפעלו להקמת ועדה מיוחדת בכנסת לקידום הנושא.

ועדת שטרם. ביום 3 ביוני 2015 מינו שר האוצר ונגיד בנק ישראל, ועדה להגברת התחרותיות בשירותים בנקאיים ופיננסיים ("ועדת שטרם"), בראשות הממונה על הגבלים עסקיים לשעבר, מר דרור שטרם. הוועדה התבקשה, בין היתר, להמליץ על הדרכים להכנסת שחקנים חדשים לתחרות באספקת שירותים פיננסיים נפוצים, לרבות באמצעות הפרדת הבעלות על חברות כרטיסי האשראי מן הבנקים. על פי כתב המינוי, המלצות הוועדה תוגשנה תוך 100 ימים מיום מינויה. עד כה טרם הוגשו המלצות הוועדה.

לנושאים האמורים עשויה להיות השפעה מהותית על המערכת הבנקאית ובכלל זה על הבנק. עם זאת, בשלב מוקדם זה, טרם שהתבררו מהות, אופי, היקף ועיתוי המהלכים שיינקטו, אם בכלל, לא ניתן להעריך את ההשפעות כאמור, לא במונחים של מהות ולא במונחים של כמות.

איסור הלבנת הון ומימון טרור

תקנות ניירות ערך (זירת סוחר לחשבונו העצמי), התשע"ד-2014

בחודש מאי 2015 נכנסו לתוקף התקנות, שמטרתן העיקרית הינה הסדרת פעילותן של חברות המנהלות זירות סוחר לחשבונו העצמי והכפפתן לפיקוח רשות ניירות ערך. התקנות משלימות את תיקון 42 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, העוסק בזירת סוחר לחשבונו העצמי, אשר נכנס לתוקף עם כניסתן לתוקף של התקנות. בנוסף, בחודש יוני 2015 פרסמה רשות ניירות ערך את טיוטת צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של זירת סוחר לחשבונו העצמי למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ה-2015.

הצעת חוק להעמקת גביית המסים ולהגברת האכיפה (אמצעים לאכיפת תשלום מסים ולהרתעה מפני הלבנת הון)(תיקוני חקיקה), התשע"ה-2015

ביום 12 באוקטובר 2015 אישרה מליאת הכנסת בקריאה ראשונה את הצעת החוק הממשלתית. ההצעה כוללת תיקון לפקודת מס הכנסה, שמטרתו להילחם בהון השחור, להעמיק את גביית המס ולצמצם העלמות מס. במסגרת זו מוצע לתקן את חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000, באופן שלרשימת עבירות המקור תתווספנה עבירות מס חמורות על פי דברי חקיקה שונים, כגון: פקודת מס הכנסה, חוק מיסוי מקרקעין וכיוצ"ב. עבירות מס אלה מתאפיינות ביסוד נפשי של כוונה מיוחדת להתחמק מתשלום מס. כמו כן, התיקון מקנה סמכויות חקירה, כניסה, תפיסה וחיפוש לפקיד המכס, בכל הנוגע לעבירות האמורות, וכן מאפשר לו לקבל מידע ממאגר המידע ברשות לאיסור הלבנת הון.

תזכיר חוק איסור הלבנת הון (תיקון מס'...), התשע"ו-2015

ביום 29 באוקטובר 2015 פרסם משרד המשפטים את תזכיר החוק. חלק מהתיקונים המוצעים בתזכיר שולבו בעבר בהצעות חוק קודמות, שלא קודמו כדי תיקון החוק. מטרת התיקונים המוצעים הינה לייעל ולשפר את המאבק בהלבנת הון ולהתאים את החקיקה הקיימת לסטנדרטים הבינלאומיים בתחום, בהם על ישראל לעמוד כתנאי להצטרפות לארגון ה-FATF (Financial Action Task Force) - גוף בין ממשלתי שהוקם על ידי מדינות ה-G7, שמטרתו לפתח ולקדם מדיניות למאבק בהלבנת הון ומימון טרור הן ברמה הלאומית והן הבינלאומית. עיקרי התיקונים המוצעים: הרחבת הגדרת "כספים" באופן שתכלול כל אמצעי תשלום למוכ"ז; שינוי מדרג הענישה בגין עבירת הלבנת הון באופן שתקבע הבחנה בין עשיית פעולה ברכוש אסור לבין מניעת דיווח; ביטול מגבלת סוגי הרכוש כמפורט בתוספת השנייה וקביעת מגבלה על פי שווי; ביטול החריג הנוגע לכלל בדבר "עצימת עיניים"; לאפשר העברת מידע מהרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור לגורמי אכיפה וחקירה נוספים; הפחתת רף הכספים החייב בדיווח מעברי הגבול (ל-50,000 ש"ח), ביטול החריג הקבוע לעולה חדש והחלת הרף המוצע גם עליו, החלת הסכום החייב בדיווח (ל-12,000 ש"ח) ביחס לאדם הנכנס לישראל משטחי עזה או יוצא ממנה לשטחי עזה, לגבי כלל המעברים היבשתיים.

הצעת חוק המאבק בטרור, התשע"ה-2015

הצעת החוק הממשלתית פורסמה ביום 31 באוגוסט 2015. הצעת החוק מסדירה ומרחיבה את הסמכויות של רשויות המדינה בכל הנוגע למאבק בטרור ולהכרזה על ארגוני טרור. עיקרי הצעת החוק: הרחבת המונח "ארגון טרור" כך שישלול גם פלגים וסיעות וכן "ארגוני מעטפת"; קביעת הסדר אחיד של הכרזה, שיחליף את מנגנוני ההכרזה הקיימים; קביעת קטגוריה חדשה של "עבירות טרור", עבירות הייחודיות לתחום הטרור והנוגעות לפעילות של ארגוני הטרור; הסדרה מחודשת של מנגנון החילוט והתפיסה; הרחבת סמכויות המשטרה לעניין מניעת פעילות טרור וסגירת מקומות המשמשים לפעילות ארגון טרור. חוק המאבק בטרור יבטל את הפקודה למניעת טרור ואת חוק איסור מימון טרור.

נושאי חקיקה שונים

תזכיר חוק חדלות פרעון ושיקום כלכלי, התשע"ה-2015

התזכיר פורסם להערות הציבור ביום 3 באוגוסט 2015. התזכיר כולל רפורמה מקיפה בתחום חדלות הפרעון והסדרה מלאה ושלמה של כלל דיני חדלות הפרעון של יחידים ותאגידים, באמצעות חוק אחד שירכז את כל ההוראות בתחום. עיקרי התזכיר והחידושים בו: חדל פרעון הוא מי שאינו יכול לשלם את חובותיו במועד (מבחן המתמקד ביכולת הפרעון של החייב ולא בערך נכסיו ברגע נתון); בית המשפט המוסמך לעניין הליכי חדלות פרעון של יחיד יהיה בית משפט השלום (היום - המחוזי); הליכי חדלות פרעון של תאגיד יוותרו בבית המשפט המחוזי; בתזכיר מושם דגש על הצורך לשקם את החייב היחיד. הליך חדלות פרעון של יחיד יחולק לשתי תקופות. בתקופה הראשונה יבחן מצבו הכלכלי של החייב, לאחר מכן יוגש לבית המשפט דוח ממצאי הבדיקה והצעת תוכנית לשיקומו של היחיד. בסיומה של התוכנית יופטר היחיד מחובותיו. כמו כן יקבע מסלול מהיר לחייבים בסכומים נמוכים, שהינם חסרי אמצעים, אשר ענינם ידון בידי גורם מינהלי שיוסמך לתת להם הפטר ללא הזקקות לבית המשפט. מסלול נוסף יאפשר ליחידים בעלי חובות נמוכים להגיע להסדר חוב מינהלי מחוץ לכותלי בית המשפט; בקשה לפתיחת הליכים תוגש באופן אחיד ובית המשפט יכריע אם התאגיד או היחיד חדלי פירעון ורק לאחר מכן יקבל הכרעה לגבי מסלול הטיפול בתאגיד; בתחום הנשייה - מוצע לבטל את מרבית החובות בדיון קדימה. תוגבל זכותם של נושים מובטחים להיפרע מלוא החוב מהבטחות שבידם; מובהר כי מעמד הנושים הוא מייצץ בלבד והשליטה על ההליכים תהיה בידי הנאמן ובית המשפט. תחילת החוק תהיה שנה מיום פרסומו והוא יחול על הליכי חדלות פרעון שייפתחו ממועד זה ואילך.

הצעת חוק המשכון

הצעת החוק פורסמה במהלך חודש יולי 2015. הצעת החוק נמצאת על סדר היום מזה מספר שנים ומטרתה להחליף את חוק המשכון וכן הוראות חוק אחרות שעניינן שעבודים. השינויים המרכזיים בחוק: משכון נכסים עתידיים - הכרה בזכותו של יחיד למשכן נכס שטרם הגיע לרשותו, ואף נכס שטרם בא לעולם; ביטול מוסד השעבוד הצף - החברה החייבת תהיה רשאית ליצור משכון קבוע של הנכסים העתידיים של החברה; ביטול האיסור על משכון נוסף - מתן אפשרות לחייב לבצע עסקאות בנכס המשועבד; שינויים בנוגע לסדרי עדיפויות של נושים; שינויים בנוגע לרישום שעבודים ובכלל זה: מועד התוקף - ממועד הרישום; אופן "שכלול" משכון; פקדונות - הכרה בזכותו של בעל פקדון, ליצור שעבוד לטובת צד ג'; רכישת נכס משועבד - שלילת תקנת השוק.

הצעת חוק לצמצום השימוש במזומן, התשע"ה-2015

הצעת החוק פורסמה במהלך חודש יולי 2015, בהמשך להמלצות הוועדה לבחינת צמצום השימוש במזומן במשק הישראלי (ראו בדוח שנתי 2014, עמ' 168-169). לפרטים בדבר אסדרה בנוגע לכרטיס חיוב מידי, ראו לעיל "חקיקה, תקינה ואסדרה" בסעיף "הפעילות בתחום כרטיסי אשראי". הצעת החוק נחלקת לשני מישורים עיקריים: המישור הראשון, עניינו קביעת איסורים ומגבלות, בין השאר על מתן או קבלה של תשלום במזומן במסגרת עסקאות, כמתנות, כתומות כהלוואות או כשכר עבודה; איסור על מתן או קבלה של סכומים באמצעות שיק על החלק; איסור על הסבת שיק או על קבלת שיק מוסב, בלי שפרטי המסב נקובים בשיק, וכד'. המישור השני, עניינו בקביעת הסדרים המבטיחים הימצאותם וזמינותם של אמצעי תשלום חלופיים שיהיו שקולים מבחינת השימוש והמחיר לאמצעי התשלום שאת השימוש בהם מוצע להגביל. הצעת החוק כוללת הוראות שנועדו להבטיח יישום הדרגתי של האיסורים והמגבלות הקבועים במסגרתה, תוך בחינת השלכות הצעדים שנקטו בכל שלב.

הצעת חוק סליקה אלקטרונית של שיקים, התשע"ה-2015

ביום 6 ביולי 2015 אושרה הצעת החוק בקריאה ראשונה והועברה לוועדת הכספים להכנה לקראת קריאה שנייה ושלישית. לעיקרי הצעת החוק ראו דוח שנתי 2014 (עמ' 169).

חוק ההוצאה לפועל (תיקון מס' 47)(הוראת שעה), התשע"ה-2015

ביום 3 באוגוסט 2015 פורסם ברשומות תיקון לחוק ההוצאה לפועל המסדיר מתן הפטר מחובות לחייבים בתיקי הוצאה לפועל המוגדרים כחייבים מוגבלים באמצעים. בהתאם לתיקון, חייב המוגבל באמצעים בחמש השנים הקודמות להגשת בקשת ההפטר יהא רשאי להגיש בקשה להפטר מחובותיו במידה וחובו לנושה יחיד אינו עולה על 400 אלף ש"ח וסך חובותיו לכלל נושיו אינו עולה על 800 אלף ש"ח, הוא עומד בתשלום צו חיוב בתשלומים, אין לחייב נכסים מהם ניתן להיפרע והוא אינו נמצא בהליך פשיטת רגל. לרשם ההוצאה לפועל תהא הסמכות להעניק הפטר לחייב גם אם לא עמד בצו חיוב בתשלומים בשל הרעה משמעותית במצבו הכלכלי או בשל נסיבות חריגות. מועד התחילה נקבע ליום 6 בספטמבר 2015.

תזכיר חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים חוץ מוסדיים), התשע"ה-2015

התזכיר הופץ על ידי משרד האוצר בחודש אוגוסט 2015. מטרת החוק המוצע לקבוע רגולטור פיננסי אשר יסדיר את ענף נותני שירותי המטבע, ואת ענף האשראי החוץ מוסדי, באופן שיביא ליצירת חלופה הולמת למערכת הבנקאית בתחום מתן השירותים הפיננסיים ומאידך, ימנע מגורמי פשיעה מלעשות שימוש בענפים אלה למטרות שאינן כשרות. בנקים וגופים מוסדיים מוכרזים מתחולת החוק.

טיוטת תזכיר חוק הבנקאות (שירות ללקוח)(תיקון מס' 20), התשע"ה-2015

בחודש ספטמבר 2015 הופצה טיוטת התזכיר, במסגרתה מוצעים תיקונים שנועדו לפתור מספר בעיות נקודתיות בתחום יחסי בנק-לקוח, בין היתר, כדי להקל על מעבר של לקוחות בין בנקים. מוצע לבצע מספר תיקונים והרחבות בקשר עם ביטול בטוחות/שעבודים, כלפי לקוחות שפרעו את חוביהם. בנוסף ובעקבות המלצת הצוות להגברת התחרותיות בענף הבנקאות מוצע להחיל את קריטריון מחזור העסקים לענין העמלות שנגבות מ"עסק קטן" על כל עסק, לרבות יחידים שהם עסקים; ולהסמיך את המפקח על הבנקים לפרסם נתונים בדבר הכנסות ממוצעות בפועל מקבלת שירותים כגון פיקדונות.

וועדות ציבוריות

דוח הוועדה לשיפור המערכת לשיתוף בנתוני אשראי

בחודש אוגוסט 2015 פורסם הדוח הסופי של הוועדה לשיפור המערכת לשיתוף בנתוני אשראי ("ועדת דורפמן") אשר נועד להסדיר מאגר מרכזי לנתוני אשראי בישראל, וזאת במטרה להגביר את התחרות בשוק האשראי הקמעונאי. במסגרת הדוח נקבעו המלצות לשינוי בתחום המימון עקב מהפכת המידע, וזאת ביחס למתכונת הדיווח, מקורות המידע, שמירת המידע, תקופת אחזקת הנתונים, איסוף מידע, מסירת דוחות

אשראי, מידע חיובי, שקיפות ונגישות למידע, תיקון המידע וכן דירוג אשראי. הוועדה המליצה על עריכת שני שינויים מרכזיים בחוק נתוני אשראי. האחד, הכללת מידע חיובי, בנוסף למידע השלילי שכבר נאסף. השני, שינוי ברירת המחל באשר להעברת המידע - קביעה כי ברירת המחל שתחול בהקשר של שיתוף נתוני אשראי היא שהמידע יאסף אלא אם אדם מסוים יבקש שלא. במסגרת ההמלצות הורחבה קשת ספקי הנתונים המחויבים בהעברת מידע למאגר אל כלל המערכת הבנקאית ו/או הפיננסית.

הצעת חוק נתוני אשראי התשע"ה-2015

הצעת החוק אושרה בקריאה ראשונה בחודש אוקטובר 2015. הצעת החוק באה לעגן את המלצות ועדת דורפמן בחוק שיסדיר את הקמתה של מערכת חדשה לשיתוף בנתוני אשראי. החוק המוצע יחליף את החוק הקיים ועל פיו יוקם וינוהל בידי בנק ישראל מאגר נתוני אשראי מרכזי שבמרכזו מאגר ציבורי של נתוני אשראי. ההסדר שבהצעת החוק יצור מערכת הכוללת משתתף ציבורי (בנק ישראל) וכן משתתפים פרטיים רבים, ובהם גם לשכות אשראי. היקף הנתונים שיאספו יורחב וההבחנה בין מידע "חיובי" לבין מידע "שלילי" תבוטל. הנתונים יאספו ממקורות מידע הקבועים בהצעת החוק (כונס הנכסים הרשמי, לשכות ההוצאה לפועל, בנק ישראל, בתי המשפט, חברת תשתית ציבורית, תאגידים בנקאיים, מנפיקי כרטיסי חיוב), ישמרו ויועברו על ידי בנק ישראל ללשכות האשראי. הלשכות יערכו את הנתונים ויעבירו אותם, בין השאר, לנותני אשראי. בהצעת החוק נקבעה מעטפת אסדרה, סמכויות פיקוח ועיצומים כספיים. הצעת החוק עוצבה במגמה כוללת להבטיח כי הזכות לפרטיות לא תפגע במידה העולה על הנדרש.

הוראות המפקח על הבנקים

עדכון מבנה הדוח השנתי לציבור של תאגיד בנקאי

ביום 3 במאי 2015, פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראות הדיווח לציבור, שנועד לשפר את איכות הדיווח לציבור, על ידי הפיכת המידע בדוח לציבור לשימושי ונגיש יותר לקורא הדוח; להגביר את האחידות במערכת הבנקאית באופן הצגת הדוחות השנתיים; לגבש מתכונת לדוח השנתי לציבור שתהיה מבוססת על פרקטיקות הצגה מובילות של בנקים מובילים באירופה ובארה"ב.

השינויים העיקריים:

- קביעת מבנה אחיד לסדר הנושאים בדוח השנתי;
 - ביטול סקירת ההנהלה ושילובה בדוח הדירקטוריון ובחלקים אחרים בדוח השנתי. שינוי שם דוח הדירקטוריון ל-"דוח הדירקטוריון וההנהלה";
 - הוספת דברי יו"ר הדירקטוריון לפני דוח הדירקטוריון וההנהלה, שבהם תיכלל התייחסות תמציתית לדגשים עיקריים בשנת הדיווח, ליעדים ולאסטרטגיה ולנושאים אחרים שיו"ר הדירקטוריון יהיה מעוניין להדגיש;
 - פרסום דוח על הסיכונים באתר האינטרנט של התאגיד הבנקאי, שיכלול מידע כמותי מפורט ומידע איכותי על סקירת הסיכונים ואופן ניהולם לפי דרישות הגילוי של באזל, ה-FSB ומקורות אחרים;
 - דרישות הגילוי של באזל ברמת מכשיר על מאפיינים של מכשירי הון ספציפיים, יכלול דוח נפרד - מידע פיקוחי נוסף - שיכלול באתר האינטרנט של התאגיד הבנקאי;
 - צמצום משמעותי בדרישות הגילוי בפרק על תיאור עסקי התאגיד הבנקאי. העברת המידע על ממשל תאגידי ועל תיאור עסקי התאגיד לפרק נפרד שיבוא לאחר הדוח הכספי;
 - אימוץ דרישות הגילוי שנכללו בהמלצות לשיפור הגילוי על סיכונים בתאגידים בנקאיים, שפורסמו על ידי צוות משימה לשיפור הגילוי (ה-EDTF), בעיקר באינטרנט, במסגרת דוח נפרד שיכלול דרישות גילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על סיכונים;
 - שינוי סדר ההצגה בדוח הכספי: הצגת דוח רווח והפסד לפני המאזן, הצגת ביאורים תוצאתיים לפני ביאורים מאזניים, פיצול ביאור 4 בדבר "סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי" לביאור תמציתי ולביאור נפרד רחב.
- הוראות הדיווח לציבור בדבר דוח רבעוני של תאגיד בנקאי והוראות הדיווח לציבור בדבר דוח שנתי ורבעוני של חברת כרטיסי אשראי עודכנו בעקביות לאמור לעיל.

תחילת יישום ההוראה החדשה תהיה החל מדוח שנתי 2015. הבנק נערך ליישום ההוראה החדשה.

טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 450 – הליכי גביית חובות

המפקח על הבנקים ורשות האכיפה והגביה גיבשו עקרונות, שמטרתם להבטיח יעילות ושקיפות בהליכי גביית חובות ממגזר משקי בית וממגזר עסקים קטנים. בהתאם, ביום 4 במאי 2015 הפיץ הפיקוח על הבנקים טיוטה של הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 450. בהתאם לטיוטה, התאגידים הבנקאיים יידרשו: להקים פונקציה ייעודית אשר תרכז את הטיפול בגביית חובות; לקבוע מדיניות ונהלים לטיפול בגביית חובות, תוך מעורבות של הדירקטוריון והנהלה; לקבוע תקרת ריבית פיגורים בהלוואה וליתן גילוי בהסכם ההלוואה לאופן חישובה. בנוסף, כוללת הטיוטה הוראות המתייחסות למתן גילוי ומידע ללקוח באמצעים אלקטרוניים גם לאחר היווצרות החוב ומשלוח מכתבי התראה בסמוך להיווצרות הפיגור. בהתייחס לפתיחת תיקים בהוצאה לפועל – נקבעה מתכונת אחידה, לפיה ימסרו התאגידים הבנקאיים טבלאות ריבית פיגורים ללשכת ההוצאה לפועל; תשלומים להקטנת החוב/סילוקו יבוצעו ישירות לתיק הלקוח בהוצאה לפועל. תשלום שיבוצע כאמור, יישא יום ערך של יום זקיפת התשלום בהוצאה לפועל וירשם בהתאם בספרי התאגיד הבנקאי. הטיוטה כוללת גם הוראות המתייחסות לפיקוח ובקרה של התאגיד הבנקאי על עורכי דין חיצוניים, שהתמנו לפעול לגביית החוב. בהתאם לטיוטה, ההוראה תחול גם על הלוואות שהועמדו לפני כניסת ההוראה לתוקף. בהתייחס לסעיף העוסק בתקרת הריבית לפיגורים – ההוראה תחול בכפוף לכך שתקרת ריבית הפיגורים בהתאם להוראה אינה עולה על ריבית הפיגורים ההסכמית.

מכתב סגנית המפקח על הבנקים – פנייה יזומה למתן אשראי ללקוחות קמעונאיים

ביום 23 ביוני 2015 הופץ המכתב, על פיו, לאור הגידול המשמעותי בהיקף האשראי הקמעונאי ועל מנת לוודא כי האשראי המוצע תואם את צרכי הלקוח, מתבקשים התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי האשראי לנקוט במספר פעולות, בין היתר לקבוע מדיניות, נהלים ותהליכים הקשורים לפניה יזומה; להגדיר קהלי יעד ספציפיים; לקבוע תסריטי שיחה; לקבוע את אופן הפניה ללקוח במותאם למאפייני אוכלוסיית היעד; לתעד את הפניה ללקוח; לוודא ישום האמור במכתב, בין היתר באמצעות שילוב הנושא בתוכניות העבודה של קצין הציות, מערך היעוץ המשפטי והביקורת הפנימית. המדיניות והנהלים הועברו לפיקוח על הבנקים במועד שנדרש במכתב. במכתב מובהר כי הצעה למתן אשראי אגב טיפול בעניינים אחרים של הלקוח, כמוה כפניה יזומה למתן אשראי. בהמשך למכתב הובהר על ידי סגנית המפקח, בין היתר, כי: המונח "אשראי" מתייחס להלוואות בלבד ולא למסגרות אשראי וכן כי האמור במכתב יחול בשלב זה על הלוואות הניתנות לאנשים פרטיים. בנוסף, ניתנה תקופת היערכות להקלטת שיחות שיווק טלפונית בסניפי הבנקים, עד ליום 1 בדצמבר 2015, בכפוף לביצוע תיעוד עיקרי השיחה בכתב. הבנק השלים את התקנת המערכת שתאפשר את הקלטת השיחות כאמור בכל סניפי הבנק, אולם בשלב זה המערכת לא הותקנה אצל כל העובדים הרלבנטיים בכל סניף ולפיכך, החל מיום 1 בדצמבר 2015, רק חלק מהעובדים בכל סניף יוכלו לבצע שיחות שיווק טלפונית. ביום 9 בנובמבר 2015, פנה איגוד הבנקים אל המפקחת על הבנקים, וביקש לדחות את מועד תחילת החובה בקשר עם הקלטת השיחות בסניפים, ליום 1 באפריל 2016. זאת, על מנת לאפשר לבנקים היערכות.

מכתב סגנית המפקח על הבנקים – ביטול שעבודים שהאשראי בגינם נפרע

ביום 31 באוגוסט 2015 הופץ המכתב, על פיו נדרשים התאגידים הבנקאיים לטייב את המאגרים, בבנקים ובמרשמים המתאימים, ולפעול למחיקת שעבודים שנרשמו להבטחת חיובים שנפרעו, החל משנת 1994. נדרש לסיים את הטיוב עד ליום 31 בדצמבר 2016. הבנק נערך ליישום האמור במכתב.

פרטים בדבר הצעות חוק והוראות ניהול בנקאי תקין חדשות נוספות (או טיוטות של הוראות) הובאו גם בפרקים "תיאור פעילות הקבוצה לפי מגזרי פעילות", "החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם" לעיל ו-"חשיפה לסיכונים חוצי גבולות בפעילות לקוחות תושבי חוץ" וביאור 1 לתמצית הדוחות הכספיים.

לפרטים נוספים בנושאי "חקיקה ופיקוח", ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 161-172).

נושאים נוספים בתיאור הקבוצה

חברות מוחזקות עיקריות

התרומה של החברות המוחזקות, בארץ ובחוץ לארץ, לתוצאות העסקיות של הבנק, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015, הסתכמה ברווח בסך של 469 מיליון ש"ח, לעומת 374 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ורווח בסך של 451 מיליון ש"ח בכל שנת 2014. להלן יובאו עיקרי ההתפתחויות בחברות המוחזקות העיקריות.

דיסקונט בנקורפ אינק.

דיסקונט בנקורפ אינק. (להלן: "בנקורפ") הינה חברת בת בבעלות מלאה של הבנק. בנקורפ היא חברת החזקות בנקאיות שהתאגדה על פי חוקי מדינת דלאוור. בנקורפ מחזיקה במלוא הבעלות והשליטה ב-אי די בי ניו יורק. אי די בי ניו יורק הינו הגדול בין הבנקים הישראליים הפועלים בחו"ל. הנתונים המובאים בסעיף זה להלן נלקחו מהדוחות הכספיים של בנקורפ.

שינוי ב-%	במיליוני דולר		נתונים מאזניים
	31.12.2014	30.9.2015	
0.9	9,783	9,867	סך-כל הנכסים
7.2	4,924	5,279	סך-כל האשראי
1.0	6,595	6,658	סך-כל הפקדונות
6.5	784	835	סך-כל ההון
12.9%		13.1%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון

נתונים תוצאתיים לתשעת החודשים הראשונים של שנת			הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות
2014	2015		
50.0	28	42	
4.8%		7.0%	התשואה להון

הגידול ברווח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015, נבע, בעיקר, מעליה בהכנסות מימון שאינן מריבית, שנבעה בעיקר מהעובדה שבתקופה המקבילה בשנת 2014 נרשמו הפסדים מירידת ערך שאינה זמנית (ודד).

התרומה של השקעת הבנק בבנקורפ לתוצאות העסקיות של הבנק הגיעה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 לרווח בסך של 141 מיליון ש"ח (לאחר ניכוי הפרשה למס בסך של 25 מיליון ש"ח), לעומת רווח בסך של 79 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד (לאחר ניכוי הפרשה למס בסך של 14 מיליון ש"ח).

לפרטים בדבר השקעות אי די בי ניו יורק באיגרות חוב מגובות משכנתא, ראו "התפתחות הנכסים וההתחייבויות" לעיל וביאור 2 לתמצית הדוחות הכספיים להלן.

מכירת פעילות DBLA. לפרטים, ראו ביאור 18 א' לתמצית הדוחות הכספיים.

בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ

בנק מרכנתיל דיסקונט הינו חברה בת בבעלות ובשליטה מלאים של הבנק.

במיליוני שקלים חדשים				שינוי ב-%	נתונים מאזניים
31.12.2014	30.9.2015				
28,570 ⁽¹⁾	29,112			1.9	סך-כל הנכסים
18,915	20,268			7.2	סך-כל האשראי לציבור, נטו
24,060	24,081			0.1	סך-כל פקדונות הציבור
1,916 ⁽¹⁾	2,091			9.1	סך-כל ההון
14.5% ⁽¹⁾	14.0%				יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון

נתונים תוצאתיים לתשעת החודשים הראשונים של שנת				2014	2015	נתונים תוצאתיים לתשעת החודשים הראשונים של שנת
2014	2015					
115 ⁽¹⁾	189			64.3		הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות
8.3% ⁽¹⁾	12.8%					התשואה להון

הערה:

(1) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא זכויות עובדים ובנושא היוון עלויות פיתוח תוכנה, ראו ביאור 1 ה' (1) ו-(2) לתמצית הדוחות הכספיים, בהתאמה.

העליה ברווח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015, הושפעה, בין היתר, מעליה בסך של 51 מיליון ש"ח בהכנסות הריבית; מעליה בסך של 28 מיליון ש"ח בהוצאות בגין הפסדי אשראי; מעליה בסך של 33 מיליון ש"ח בהכנסות האחרות, בגין רווחי הון שנזקפו בתקופת הדוח (ראו להלן "רכוש קבוע ומתקנים"); ומירידה בסך של 48 מיליון ש"ח בהוצאות התפעוליות והאחרות, שנבעה, בעיקר, מירידה בהוצאות משכורת והוצאות נלוות, בשיעור של 12.6%, שנבעה, בעיקר, מהוצאה חריגה לפיצויי פרישה, בסך של 33 מיליון ש"ח, שנרשמו בתקופה המקבילה אשתקד בגין תוכנית לפרישה מוקדמת של עובדים ומהתאמות להסכם שנחתם בבנק לאומי (ראו משאבי אנוש" להלן).

חילופי מנכ"ל. מר אורי ברוך סיים את כהונתו כמנכ"ל בנק מרכנתיל דיסקונט ביום 16 באוגוסט 2015. ביום 17 באוגוסט 2015 נכנס מר שוקי בורשטיין לתפקידו כמנכ"ל.

לפרטים בדבר החלטת בית המשפט העליון בערעור שהוגש על החלטה בבקשה למתן פסק דין הצהרתי בעניין חיוב חשבוננו של חייב בריבית הפרה, ראו ביאור 19 ג', סעיף 12.6 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014 (עמ' 404-405) וסעיף 4.5 בביאור 8 ב' לתמצית הדוחות הכספיים. לפרטים בדבר תובענות ובקשות לאשר אותן כתובענות ייצוגיות, בעניין: מתכונת העמדת הלוואות בערבות מדינה (הליך לגביו אושר בחודש פברואר 2015 הסדר הסתלקות), עמלת טיפול באשראי ובטחונות, גביית עמלה הקשורה לפעילות של המרה ומשלוח מט"ח, העלאת ריבית חד-צדדית על אשראי שנלקח במסגרת שאושרה, גביית עמלה בקשר עם העברה וטיפול במט"ח, ראו ביאור 19 ג', סעיפים 12.11, 12.12, 12.14, 12.16, 13.2 ו-13.4 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014 (עמ' 403-406) וסעיפים 4.8, 4.9, 4.10 ו-4.14 בביאור 8 ב' לתמצית הדוחות הכספיים.

חברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ

כרטיסי אשראי לישראל ("כאל") הינה חברה בת של הבנק. ליום 30 בספטמבר 2015 הבנק החזיק 71.8% מזכויות ההון ו-79.0% מזכויות הצבעה בכאל. יתרת המניות מוחזקת בידי הבנק הבינלאומי.

נתונים מאזניים	במיליוני שקלים חדשים			שינוי ב-%
	31.12.2014	30.9.2015		
סך-כל הנכסים	10,234 ⁽¹⁾	10,587		3.4
סך-כל ההון	1,192 ⁽¹⁾	1,324		11.1
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון	16.0% ⁽¹⁾	16.6%		
נתונים תוצאתיים לתשעת החודשים הראשונים של שנת	2014	2015		
סך-כל ההכנסות	853	926		8.6
הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות	116 ⁽¹⁾	116		-
התרומה לתוצאות העסקיות של הבנק	74 ⁽¹⁾	74		(6.3)
התשואה להון	14.6% ⁽¹⁾	13.5%		

הערה:

(1) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות פיתוח תוכנה, ראו ביאור 1 ה' (2) לתמצית הדוחות הכספיים.

התוצאות העסקיות של כאל בתקופת הדוח הושפעו, בעיקר, מעליה בהכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי (43 מיליון ש"ח) ומעליה בהכנסות ריבית (27 מיליון ש"ח) ומנגד, מעליה בהוצאות מכירה ושיווק (32 מיליון ש"ח), שנבעה בעיקר מגידול בהטבות למחזיקי כרטיס Flycard. לפרטים בדבר חקירת משטרה ותפיסת מסמכים וחומר מחשב בכאל, העברת תיק החקירה לפרקליטות והודעת הפרקליטות שהיא שוקלת להעמיד את כאל לדין, בכפוף לשימוע, ראו ביאור 16 ב' (2) לתמצית הדוחות הכספיים (השימוע התקיים בחודש אוקטובר 2015, אך טרם נמסרה החלטת הפרקליטות בעניין זה). לפרטים בדבר מגעים לרכישת מניות המיעוט בדיינרס, ראו לעיל "הפעילות בתחום כרטיסי אשראי".

לפרטים בדבר תובענות ובקשות להכיר בהן כתובענות ייצוגיות, שהוגשו כנגד כאל בעניינים הבאים: שיווק כרטיסי מתנה וגביית סכומים ביתר בגין תדלוק רכבים (הליך לגביו אושר בחודש פברואר 2015 הסדר הסתלקות), העמדת אשראי באמצעות כרטיס "אקטיב", טענה לשני הסדרים כובלים בתחום כרטיסי החיוב המידי ("דביט") וכרטיסי תשלום נטענים מראש ("pre paid"), ראו ביאור 19 ג' לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014, סעיפים 12.9, 12.13, 12.15, 13.5 ו-12.17, בהתאמה (עמ' 402-406) וסעיפים 4.11 ו-4.13 בביאור 8 ב' לתמצית הדוחות הכספיים. לפרטים בדבר הפעילות בתחום כרטיסי האשראי בישראל, ראו "הפעילות בתחום כרטיסי אשראי" בסעיף "פרטים נוספים אודות הפעילות במוצרים מסויימים" לעיל, ביאור 34 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014 (עמ' 451-454) וביאור 16 לתמצית הדוחות הכספיים.

דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ

דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ (להלן: "דש"ה") הינה חברה בת בבעלות ובשליטה מלאים של הבנק, הפועלת בתחום ההשקעות בחברות, בקרנות השקעה פרטיות ובקרנות הון סיכון, בתחום הבנקאות להשקעות, בתחום הפצת ניירות ערך ובתחום חיתום להנפקות וניהולן (באמצעות חברה בת).

נתונים מאזניים	במיליוני שקלים חדשים			שינוי ב-%
	31.12.2014	30.9.2015		
סך-כל הנכסים	1,076.9	1,116.5		3.7
סך-כל ההון	345.0	389.1		12.8
נתונים תוצאתיים לתשעת החודשים הראשונים של שנת	2014	2015		
הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות	84.0	44.6		(46.9)
התרומה לתוצאות העסקיות של הבנק ⁽¹⁾	75.4	58.4		(22.5)

הערה:

⁽¹⁾ הפער בין הרווח הנקי לבין התרומה לתוצאות העסקיות של הבנק נובע מההבדלים ביישום כללי חשבונאות.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015, השתתפה דשייה, באמצעות חברה בת, דיסקונט חיתום והנפקות בע"מ, ב-26 הנפקות לציבור ו-3 הנפקות פרטיות (מזה הנפקה פרטית אחת עבור הבנק), בהיקף כולל של כ-15 מיליארד ש"ח וב-3 עסקאות תיווך. זאת, לעומת 43 הנפקות לציבור ו-6 הנפקות פרטיות, בהיקף כולל של כ-13.3 מיליארד ש"ח ו-9 עסקאות תיווך, בתקופה המקבילה אשתקד.

מיזוג של דיסקונט חיתום והנפקות בע"מ. ביום 15 בנובמבר 2015 התקשרה דיסקונט חיתום והנפקות בע"מ ("דיסקונט חיתום") בהסכם מיזוג עם כלל פיננסים חיתום בע"מ ("הסכם המיזוג"), במסגרתו, בכפוף לקבלת כל האישורים הנדרשים ולביצוע הפעולות המקדימות כמפורט בהסכם המיזוג, תתמזג כלל חיתום עם ולתוך דיסקונט חיתום, חברה בת של דשייה. בעקבות המיזוג צפוי שיעור ההחזקה של דשייה בחברה הממוזגת לרדת לכ-55%. השלמת עסקת המיזוג מותנית בהתקיימותם של מספר תנאים מתלים, ובכלל זה, בין היתר, ביצוע פעולות מקדימות הוניות מסוימות בחברות המתמזגות, שנקבעו בהסכם, וקבלת אישורים רגולטורים, ככל שיידרשו. בשלב זה אין ודאות כי התנאים המתלים יתקיימו וכי עסקת המיזוג תושלם. הסכם המיזוג ניתן לביטול, בין היתר, אם התנאים המתלים להשלמת המיזוג לא יתקיימו עד לתום שישה חודשים ממועד חתימתו, ומועד זה לא הוארך בהסכמת הצדדים.

רכוש קבוע ומתקנים

בניינים וציוד

ההשקעה בבניינים וציוד הסתכמה ליום 30 בספטמבר 2015 בסך של 2,177 מיליון ש"ח, לעומת סך של 2,354 מיליון ש"ח בסוף שנת 2014, ירידה בשיעור של 7.5%.

דגשים לשנת 2015. במסגרת התוכנית האסטרטגית לקבוצת דיסקונט, הוחלט על צמצום שטחי הנדל"ן בבנק ובקבוצה, בין היתר לאור הקטנת מצבת כח האדם. ברבעון האחרון של שנת 2014 הושק פרויקט רחב היקף, אשר נמשך בשנת 2015, במסגרתו מתבצעות בדיקות שנועדו להבטיח ניצול יעיל ואפקטיבי של נכסי הנדל"ן. כיווני הפעולה הנבחרים הם צמצום סניפים, הקטנת שטח הנדל"ן של סניפים, מיזוג בין סניפים, שיפור תנאים של חוזי שכירות או החלפת אתרים מושכרים, וכיוצא בזה.

מאז אישור התוכנית האסטרטגית נסגרו 7 סניפי דיסקונט בדרך של (מהם אחד בשנת 2015), 5 סניפים אחרים (מהם 4 בשנת 2015), מנהלת מרחב (מרחב דן, בחודש אוקטובר 2014) ומרכז עסקים (מרכז עסקים דן, בחודש דצמבר 2014). כעולה מהנתונים המובאים להלן, מסתמנת מגמה של ירידה בשטחי הנדל"ן המשמשים את הבנק.

להלן נתונים בדבר התפלגות כלל השטחים העומדים לרשות הבנק:

	ליום 30 בספטמבר		ליום 31 בדצמבר
	2015	2014	2013
באלפי מ"ר			
בעלות	111.5	112.4	115.7
שכירות	53.0	54.2	56.6
סך-הכל	164.5	166.6	172.3

בנק מרכנתיל דיסקונט - מכירת מבנים. במסגרת צעדי ההתייעלות שנקטים על ידי בנק מרכנתיל דיסקונט, הוחלט להעתיק חלק מיחידות המטה שלו, מהמבנה המשמש את משרדי ההנהלה בתל אביב, למתחם המשרדים המשמש בין היתר את יחידות התפעול האחורי בחולון. ביום 16 ביולי 2015 נחתם הסכם למכירת חלק ממבנה המשרדים, שהיה בשימוש יחידות אלה. בנוסף, בתקופת הדוח מוזגה פעילותם של שני סניפים שפעלו באזור תל אביב והם הועתקו למקום מרכזי יותר, ואחד הסניפים כבר נמכר בתקופת הדוח. בגין מכירת הנכסים כאמור נרשם בתקופת הדוח רווח בסך של כ-25 מיליון ש"ח, לאחר השפעת המס.

רווח ממכירת נכסים. בגין אחד הנכסים שנמכרו ברבעון השלישי של שנת 2015, צפוי הבנק לרשום, ברבעון הראשון של שנת 2016, רווח של כ-35 מיליון ש"ח לאחר השפעת המס.

נגישות

הבנק השלים הנגשת 40% מנכסיו בהתאם למועד הקובע על פי התקנות (22 ביוני 2015). בימים אלה הבנק נערך להמשך ביצוע התאמות הנגישות בנכסיו (הן בהיבטי התאמות נגישות השירות והן בהיבטי התאמות נגישות למבנים, תשתיות וסביבה) לקראת הפעמה השלישית להנגשה, שמועדה הקובע הינו 22 ביוני 2016. בסיומה תושלם ההנגשה ב-65% מנכסיו הבנק, בהתאם לדרישות הדיו. כמו כן, הבנק השלים את התאמות הנגישות למידע בשירות, ונמצא בשלבי ביצוע מתקדמים של התאמות הנגישות באתר האינטרנט. לפרטים נוספים, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 178).

חקיקה גלובלית למניעת עבירות מס

שינויים בחקיקת המס בארה"ב

בעקבות פרסום חקיקת ה-FATCA (Foreign Account Tax Compliance Act) בארה"ב, בחודש מרס 2010, גיבש הבנק, בסיוע ובליוי משרד עורכי דין אמריקאי, מדיניות ונהלים הנדרשים לענין. כמו כן, החלה, בסיוע ייעוץ חיצוני, פעילות היערכות ויישום נרחבת של הוראות ה-FATCA בבנק ובחברות הבת הרלוונטיות בקבוצה, הנמצאת כיום בשלבים מתקדמים לקראת השלמתה, על פי אבני הדרך שהוגדרו ב-FATCA. בהתאם לאמור, החל מחודש פברואר 2012 נדרשים לקוחות אמריקאים (U.S. persons) חדשים לחתום על טופס W-9 וכן על הצהרה על עמידתם בחובות הדיווח ועל כתב ויתור על סודיות בהקשר לכך. במקביל, נמשך תהליך זיהוי והחתמה של לקוחות אמריקאים קיימים על המסמכים האמורים. בחודש מרס 2014, הושלם רישום הבנק, והחברות הרלוונטיות בקבוצת דיסקונט, בפורטל המקוון הייעודי של אתר ה-IRS האמריקאי. ביום 6 באפריל 2014, לקראת כניסת הוראות ה-FATCA לתוקף, פורסם מכתב המפקח על הבנקים בנושא היערכות ליישום הוראות ה-FATCA, בו התבקשו התאגידים הבנקאיים להמשיך להיערך ליישום ההוראות, ובכלל זה מינוי אחראי, הקמת צוות עבודה ייעודי שירכז את יישום ההוראות, בכפיפות ישירה לחבר הנהלה, וקביעת מדיניות, לרבות נהלים, לאופן יישום הוראות ה-FATCA, אשר תאושר על ידי הדירקטוריון, תוך התחשבות בחובות הבנק כלפי לקוחותיו ולאחר בחינה זהירה של הנסיבות. עוד צוין כי סירוב לפתוח חשבון חדש ו/או להעניק שירותים בנקאיים בחשבון קיים, החושפים את התאגיד הבנקאי לסיכון שייחשב כמשתף פעולה עם הלקוח לשם עקיפת הוראות ה-FATCA, ייחשבו סירוב סביר לענין הוראות חוק הבנקאות שירות ללקוח. כמו כן, הומלץ לנקוט צעדים שמטרתם הגברת המודעות להוראות ה-FATCA ולהשלכותיהן האפשריות בקרב הלקוחות, ובפרט בקרב לקוחות שהם מוסדות פיננסיים שהוראות ה-FATCA חלות עליהם. ביום 30 ביוני 2014 נחתם הסכם בין מדינת ישראל לבין ממשלת ארה"ב, בדבר יישום הוראות ה-FATCA. באותו יום פורסמה הנחיה של המפקח על הבנקים לענין פתיחת חשבונות חדשים לאור הוראות ה-FATCA, לפיה חשבונות בנק שייפתחו החל מיום 1 ביולי 2014 כפופים, לכאורה, להליכי פתיחת חשבון המוסדרים בהוראות, בכפוף לביצוע הליכים חלופיים המפורטים בהסכם הבין מדינתי. **היערכות הקבוצה ליישום ההוראות.** כאמור, הבנק וחברות הבת הרלוונטיות בקבוצה, פועלים על פי הוראות ה-FATCA, בהלימה ללוחות הזמנים המפורטים בהסכם הבין מדינתי, ובכלל זה, נקבעו מדיניות ונהלים, בוצעה היערכות מיכונית וניתנו הנחיות לפעולה מול לקוחות.

חילופי מידע בין מדינות

ביום 29 בינואר 2014 פורסמה ברשומות הצעת חוק ממשלתית לתיקון פקודת מס הכנסה, במסגרתה יתווסף פרק רביעי הדן בחילופי מידע לפי הסכם בין-לאומי, שמסמיך את המדינה להעביר מידע לרשות מס במדינה אחרת, בין על פי בקשתה של אותה רשות מס ובין ביוזמת רשות המסים הישראלית. ביום 2 בנובמבר 2015 אישרה ועדת הכספים את הצעת החוק לקריאה שנייה ושלישית. בהצעת החוק מוצע לאפשר לרשות המסים להעביר מידע על אזרחים ישראלים לרשויות מס זרות. לפי פרסום של הוועדה, בנוסח שאישרה הוועדה נוספה הוראה לפיה אזרח ישראלי שלגביו תתקבל בקשה להעברת מידע מאת רשות מס זרה, יקבל על-כך הודעה, 14 ימי עבודה לפני שהמידע יועבר. זאת על-מנת לאפשר לו להגיב בעניין או לחילופין, לבוא בדברים עם הרשות הזרה או להסדיר את העניין הנמצא בבירור.

ביום 13 באפריל 2014 פרסם משרד האוצר תזכיר חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (אשר תוקן ביום 19 במאי 2014), במסגרתו מוצע שמוסדות פיננסים יחויבו לברר את הפרטים של בעלי הזכויות בחשבונות שנפתחו אצלם, ולגבי אמריקאים, את היותם U.S. persons לפי הסכם ה-FATCA. עוד מוצע, כי בתקנות תקבע חובת זיהוי פרטים של בעל זכות בחשבון במוסד פיננסי, וכן אופן העברת המידע מהמוסדות הפיננסיים לרשות המסים הישראלית. בתזכיר מוצע להטיל עיצומים כספיים בגין אי זיהוי פרטים של בעל חשבון ו/או אי העברה של הפרטים למנהל בהתאם להוראת החוק. כן מוצע בתזכיר להסמיך לכלול במסגרת תקנות שיותקנו מכוחו, התייחסות לברור מדינות חבות המס של לקוחות המוסד הפיננסי והעברת המידע לרשות המיסים.

ביום 6 במאי 2014 פורסמה ההצהרה המולטילטרלית למניעת העלמות מס וחילופי מידע בילאטרליים בין מדינות ה-OECD. על פי הודעת משרד האוצר צפויה ישראל לחתום על הסכמים לחילופי מידע אוטומטיים מול מדינות ה-OECD ומדינות אחרות, והכל בכפוף לחוק שיתקבל בנושא. ביום 27 באוקטובר 2014 פרסם משרד האוצר הודעה לפיה יאומץ נוהל ה-OECD לחילופי מידע אוטומטיים על חשבונות פיננסיים עד סוף שנת 2018.

ביום 15 בנובמבר 2015 פורסם נוסח מעודכן של תזכיר חוק לתיקון פקודת מס הכנסה. החוק המוצע מניח את התשתית החוקית בישראל ליישום הוראות ה-FATCA וההסכם הבין מדינתי בין ישראל לארה"ב ליישום דרישות ה-CRS של ארגון ה-OECD בנושא חילופי מידע אוטומטיים. מטרת תזכיר החוק היא להסדיר, באמצעות תקנות שיותקנו בהמשך, את הפעולות הנדרשות ממוסדות פיננסיים ישראלים לצורך יישום כאמור, וכן לאפשר הטלת עיצומים כספיים ואחריות פלילית בגין הפרת הוראות שונות. תזכיר החוק כולל תיקונים לחוק איסור הלבנת הון, שמטרתם, בין היתר, ליצור הגדרה אחידה של המונח "שליטה" בתאגיד להסדר איסוף מידע, הן לצורך חילופי מידע והן לצורך מניעת הלבנת הון, וכן לאפשר שימוש בפרטי זיהוי המתקבלים לפי חוק איסור הלבנת הון, גם לצורך קיום ההסכם הבין מדינתי בין ישראל לארה"ב או לשם קיום הסכם בינלאומי לצורך חילופי מידע.

חשיפה לסיכונים חוצי גבולות בפעילות לקוחות תושבי חוץ

כללי

הבנק פועל בסביבה של רגולציה גלובלית ומשתנה. במסגרת שינויים אלה, בין היתר, חלה עליה בפעולות האכיפה החוץ טריטוריאלית בקשר לחובות דיווח ותשלום מס של חייבי מס המנהלים את חשבונותיהם מחוץ למדינתם. נוכח מגמה עולמית זו, הבנק נערך לניהול הסיכון הכרוך בניהול חשבונות של תושבי חוץ, בכלל, ובדגש על הסיכון הכרוך בהעלמות מס, בפרט. נכון להיום, פעולות האכיפה העיקריות ננקטות על ידי הרשויות בארה"ב, אולם קיימת אפשרות שרשויות מס ורגולטורים במדינות נוספות ינקטו בפעולות בעלות אופי דומה.

מדיניות הבנק בקשר לחשבונות תושבי חוץ

במטרה לנהל את הסיכון האמור, ובהמשך, בין השאר, לפעילות הבנק בנושא יישום הוראות ה-FATCA, אימץ דירקטוריון הבנק מדיניות בנושא עמידת תושבי חוץ בדרישות הדיווח לעניין תשלום מס ודיווח על חשבונות. בהמשך לאימוץ המדיניות, נקבעו כללים לפתיחת חשבונות תושבי חוץ ולקבלת כספים וניירות ערך לחשבונות תושבי חוץ, באופן אשר יניח את דעת הבנק בנוגע לקיום החובות החלות על תושבי החוץ הרלבנטיים לדיווח על חשבונותיהם ולשלם מס, כנדרש מכוח הוראות הדיווח החל עליהם. כמו כן, קובעת המדיניות כי ככל שתעודכן הרגולציה בארץ ובחו"ל בנוגע לתושבי חוץ וחשבונותיהם, יפעל הבנק בהתאם.

מסמך המדיניות האמור נמצא בתהליך עדכון, על מנת להתאימו לחוזר המפקח על הבנקים מיום 16 במרץ 2015, הנזכר להלן. בחודש יולי 2014, אימץ דירקטוריון בנק מרכזתיל דיסקונט מדיניות המושתתת על מדיניות הבנק.

ביקורת בנושא החשיפה לסיכונים הכרוכים בפעילות תושבי חוץ

ביום 28 בספטמבר 2014 פנה הפיקוח על הבנקים אל הבנק בדרישה שהבנק יבצע ביקורת, שתערך את רמת חשיפת הבנק וקבוצת הבנק לסיכונים חוצי גבולות בפעילות לקוחות תושבי חוץ, ותבחן את האופן שבו הם מנוהלים. הביקורת נדרשה לכלול איסוף נתונים כמותיים אודות לקוחות תושבי חוץ וכן בחינת נאותות ניהול הסיכונים, הנהלים, המדיניות, הבקורות ותפקוד הממשל התאגידי בכל הנוגע לפעילות תושבי חוץ. עיקרי הממצאים הובאו, ביום 4 במאי 2015, לדיון בוועדת הביקורת. ביום 17 במאי 2015, הגיש הבנק לפיקוח על הבנקים את דוח הביקורת ואת תגובת הבנק לדוח. לאחר המועד האמור הוגשו לפיקוח מספר השלמות. הבנק הכין תוכנית לטיפול בממצאי הדוח והוא פועל ליישומה.

חוזר הפיקוח על הבנקים בדבר "ניהול סיכונים הנובעים מפעילות חוצת גבולות של לקוחות (cross-border)"

ביום 16 במרס 2015, פרסם המפקח על הבנקים חוזר בדבר "ניהול סיכונים הנובעים מפעילות חוצת גבולות של לקוחות (cross-border)". החוזר כולל הנחיות שונות לתאגידים הבנקאים בכל הנוגע לטיפול בתושבי חוץ ופירוט פעולות שעליהם לנקוט על מנת להקטין את החשיפה לסיכונים ציית שמקורם מעבר לגבול (cross-border). בהתאם לחוזר נדרשת, בין היתר, קבלת הצהרה לגבי תשלום מס כחוק בגין הכספים בחשבון המדינות בהן המצהיר הוא תושב לצרכי מס, וקבלת ויתור סודיות כלפי רשויות בחו"ל. לפי החוזר, יש להשלים הפעולות הנדרשות בו, עד לסוף שנת 2015 ביחס ללקוחות שסווגו בסיכון גבוה, ועד לסוף שנת 2016 ביחס ליתר החשבונות. הבנק פועל ליישום הנחיות החוזר במסגרת לוחות הזמנים שנקבעו בו.

טיוטת חוזר המפקחת על הבנקים בנושא פעילות תושבי ישראל בתאגידים הבנקאיים ובשלוחות חו"ל

ביום 30 באוגוסט 2015 פורסמה טיוטת חוזר המפקחת על הבנקים בנושא פעילות תושבי ישראל בתאגידים הבנקאיים ובשלוחות חו"ל - ציית לחוקי המס בישראל. על פי טיוטת החוזר נדרשים התאגידים הבנקאיים לנקוט בצעדים על מנת למזער סיכונים כתוצאה מפתחה או ניהול חשבון בו מופקדים כספים שייתכן ומקורם בהתחמקות הלקוח מתשלום מס או בהכנסות שלא דווחו לרשות המסים כנדרש, ולשלב אותם במסגרת ניהול הסיכונים של התאגיד הבנקאי.

חשיפה לסיכונים חוצי גבולות בפעילות לקוחות אמריקאים

בשנים האחרונות חלו שינויים בפעולות האכיפה של הרשויות האמריקאיות בכל הקשור לאכיפת חובות המס של לקוחות אמריקאים המנהלים את חשבונותיהם בבנקים זרים מחוץ לארה"ב. שינויים אלה מתבטאים, בין היתר, בפרסום של מספר תכניות גילוי מרצון לחיובי מס אמריקאים, בפעולות אכיפה מוגברות נגד בנקים זרים, בהם מתנהלים חשבונות של לקוחות אמריקאים, אשר נחשדו בשיתוף פעולה עם אותם לקוחות להסתרת נכסיהם מרשויות המס האמריקאיות ובהטלת סנקציות שונות, לרבות קנסות בסכומים גבוהים על בנקים אלה. שינויים אלה משפיעים על סביבת הפעילות של הבנק כנותן שירות, בין היתר, גם ללקוחות אמריקאים.

על פי פרסומים ודיווחים, ישנם בנקים ישראלים שנמצאים בשלבים שונים של הליכי בדיקה וחקירה מצד הרשויות בארה"ב.

ביום 22 בדצמבר 2014 פורסם כי קבוצת בנק לאומי הגיעה להסדר מסוג של Deferred Prosecution Agreement עם משרד המשפטים האמריקאי ולהסדר נוסף עם רשות השירותים הפיננסים של מדינת ניו יורק (להלן: "הסדר לאומי"). על פי ההסדר הודה לאומי בשורה של פעולות שמטרתן, על פי הפרסום, היתה סיוע להעלמות מס של לקוחותיו האמריקאים. על פי ההסדר הסכים משרד המשפטים האמריקאי לדחות הגשת כתב אישום כנגד קבוצת לאומי, לתקופה של 24 חדשים, במהלכם נדרש לאומי לעמוד בהתחייבויות המפורטות בהסכם. כמו כן, הושתו על קבוצת לאומי סנקציות שונות, ובכלל זה תשלום קנס בסך של 400 מיליון דולר.

הסדר לאומי הוצג ונדון בבנק לאחר פרסומו. מדובר בהסכם המבוסס על עובדות פרטניות, אשר ענינו בפעולות רבות ומתמשכות לאורך זמן, המיוחסות לחברות שונות בקבוצת לאומי וככל שניתן להבין מתוך הפרסומים, ההסדר נערך וגובש במשך זמן רב, ובהשקעה רבה של שעות ייעוץ ואיסוף נתונים, כאשר הנתונים עצמם אינם גלויים. ההסכם אינו מפרט את נוסחת הקנס ממנה נגזרים הסכומים שקבוצת לאומי הסכימה לשלם, למעט בגין פעילות לאומי שווייץ, ונראה כי הושתת בחלקו על הסכמות בקשר לסכומי מס שהועלמו על ידי הלקוחות כתוצאה ובקשר לפעולות שיוחסו לקבוצת לאומי.

ביום 27 באוגוסט 2015 פרסם בנק לאומי, בדוח מידי, את תמצית דוח הביקורת שערך הפיקוח על הבנקים בבנק לאומי בעניין "ניהול החשיפה לסיכונים בפעילות חוצת גבולות של לקוחות אמריקאיים". בין היתר, עלה מהביקורת כי הפרת הדין הזר הרלוונטי לפעילות הבנקאית עלולה להיחשב להפרת החובה להבטיח כי התאגיד הבנקאי מתנהל באופן תקין וכי ניהול בנקאי תקין מחייב את התאגיד הבנקאי לזהות, להכין, לנהל, להפחית ולנטר את כלל הסיכונים, וזאת על בסיס קבוצתי וכי חובה זו מתייחסת גם לפעילות חוצת גבולות של התאגיד הבנקאי.

ביום 12 באוקטובר 2015, פרסם בנק לאומי, בדוח מידי, את המסקנות של הוועדה הבלתי תלויה, שמונתה על ידי דירקטוריון בנק לאומי. בסיום הבדיקה הוועדה המליצה, בין היתר, שלא להגיש תביעות נגד נושאי המשרה, אלא על הסדר עם הביטוח ועל השבת מענקים בידי מספר נושאי משרה בכירה שכינהו בבנק בתקופות הרלבנטיות.

לבנק אין כל מידע לפיו ננקטות פעולות חקירה כנגדו או כנגד כל שלוחה אחרת שלו על ידי הרשויות בארה"ב, בקשר ללקוחות אמריקאיים, אשר לא עמדו בחובותיהם לפי דיני המס של ארה"ב. כמו כן, כפי שפורסם, אידיבי (סוויס) בנק אינו נמנה על התאגידים המפורטים בקטגוריה מס' 1 של התכנית השוויצרית (קרי - בנקים המצויים בחקירה ואי לכך אינם רשאים להשתתף בתכנית השוויצרית). כפי שיפורט להלן, הבנק נוקט שורה של פעולות לניהול הסיכון הכרוך בפעילותו מול לקוחותיו האמריקאים, אך נוכח פעולות האכיפה האמורות, ואי הוודאות הנלווית להן, לא ניתן לאמוד את הסיכון הכרוך בפעילות זו.

פעולות שנוקט הבנק בנוגע לפעילות לקוחות אמריקאים

הבנק עובד במהלך העסקים הרגיל עם לקוחות רבים, ובכלל זה גם לקוחות שהינם אזרחי ארה"ב ו/או תושבי ארה"ב. במסגרת פעילותו, מנהל הבנק גם את הסיכונים והחשיפות הנובעים מפעילות הלקוחות הזרים בבנק, ובכלל זה לקוחות תושבי ארה"ב ואזרחי ארה"ב, וכן את הסיכונים הנובעים מתחולת הדין הזר על פעילות הבנק. ניהול החשיפות והסיכונים נעשה באמצעות מדיניות, נהלים ובקורות. מדיניות הבנק ונהליו אוסרים על עובדי הבנק לבצע פעולות בקשר לחשבונות לקוחות אמריקאיים, אשר עשויות לחשוף את הבנק לסיכון רגולטורי. בכלל זה, הבנק אינו מתיר לעובדיו לקיים בארה"ב פגישות עם לקוחות, אוסר על מתן ייעוץ מס ללקוחות אמריקאיים ועל מתן ייעוץ להתחמק מתשלום מס, אוסר על הפניית לקוחות לשם קבלת ייעוץ שמטרתו התחמקות מתשלום מס ולא מתיר לסייע להפרת דין כלשהו. כמפורט בסעיף "פעילות בשוק ההון", בחודש מרס 2010, אימץ הבנק מדיניות האוסרת מתן שירותי ניירות ערך ללקוחות בעלי זיקה לארה"ב (חדשים וקיימים), אשר אוסרת על שימוש באמצעי תקשורת אמריקאיים לצורך מתן שירותי ניירות ערך לטוהים בארה"ב. כמפורט לעיל, הבנק מיישם את חקיקת ה-FATCA לפי אבני הדרך הקבועות בחקיקה. כתוצאה מיישום חקיקת ה-FATCA, החל מפברואר 2012 לקוחות אמריקאים (U.S. Persons) חדשים נדרשים לחתום על טופס W-9 וכן על הצהרה על עמידתם בחובות הדיווח ועל כתב וויתור על סודיות בהקשר לכך. במקביל, הבנק נמצא בעיצומו של תהליך לזיהוי והחתמה של לקוחות אמריקאים קיימים על המסמכים האמורים. יישום מלא של הליכים אלה יביא למצב בו הלקוחות האמריקאים, כהגדרתם בהוראות ה-FATCA, יזוהו וידווחו, כנדרש בחקיקה זו. על פי הנדרש ידווחו למשרד האוצר כל פרטי הלקוחות האמריקאים על פי ה-FATCA באופן תקופתי. ביום 31 באוגוסט 2015 הודיעה ממשלת ישראל כי בהסכמת משרד האוצר האמריקאי, יידחה מועד הדיווח הראשון לפי הסכם FATCA ליום 30 בספטמבר 2016. במועד זה ידווחו, בנוסף לנתונים שיש לדווח לפי ההסכם ביום 30 בספטמבר 2016, גם הנתונים שהיו אמורים להיות מדווחים ביום 30 בספטמבר 2015.

עוד יצויין כי, כמפורט בדוחות הכספיים לשנים הרלבנטיות, ביום 15 בדצמבר 2005, אי די בי ניו יורק הגיע להסדר עם רשויות התביעה בארה"ב, לסיום הליכי החקירה שננקטו נגדו בנושאים הקשורים לאיסור הלבנת הון. על פי ההסדר שילם אי די בי ניו יורק קנס. כמו כן, הוצאו כתבי הוראות, בהם נדרש אי די בי ניו יורק לפעול לתיקון הליקויים שנמצאו, לעבות את הליכי הבקרה והפיקוח, לקבוע תוכנית אכיפה ולתקן את הנהלים הקשורים בנושאים אלה, והכל בדרך ובמועדים שנקבעו על ידי הרשויות האמריקאיות. אי די בי ניו יורק פעל תחת כתבי ההוראות במשך כשלוש וחצי שנים, עד חודש יוני 2009.

הפעילות תחת כתבי ההוראות וההליכים לתיקון הליקויים הביאו לטיוב תהליכי העבודה באידיבי ניו יורק, לרבות מול גורמים נוספים בקבוצה, ולהשקעת משאבים רבים בתחום הציות.

במקביל, כמפורט לעיל, בהתאם לדרישת הפיקוח על הבנקים, נערכה בבנק ביקורת שנועדה להעריך את רמת חשיפת הבנק וקבוצת הבנק לסיכונים חוצי גבולות בפעילות לקוחות תושבי חוץ ולבחון את האופן שבו הם מנוהלים.

ביום 20 באפריל 2015 פנה הפיקוח על הבנקים אל הבנק בדרישה שהבנק יבצע ביקורת בנושא לקוחות אמריקאים, שתעריך את רמת חשיפת הבנק לסיכונים ציית ומוניטין "חוצה גבולות" בכל הקשור ללקוחות אמריקאים החל משנת 2011 והיערכות הבנק ליישום הוראות ה-FATCA. הבנק נדרש להעביר לפיקוח את דוח הביקורת עד ליום 20 באוקטובר 2015. ממצאי הדוח הובאו ביום 20 לאוקטובר 2015 לדיון בועדת ביקורת וביום 22 באוקטובר הועברו לפיקוח.

אידיבי (סוויס) בנק

כמפורט בביאור 19 ג' 15 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014 (עמ' 406-407), אידיבי (סוויס) בנק החליט שלא להצטרף לתכנית השוויצרית. על אף האמור בחן הבנק ברבעון הראשון של שנת 2014, לקראת פרסום הדוחות לשנת 2013, את החשיפה התיאורטית האמורה על פי קטגוריה 2 בתכנית השוויצרית וזאת בליווי ייעוץ חיצוני. בחודש מרס 2015 השלים אידיבי (סוויס) בנק בדיקה מקיפה נוספת לוודא שלמות זיהוי החשבונות האמריקאים, איסוף המידע בקשר להם ושמירתו.

אילו היה אידיבי (סוויס) בנק מצטרף לתוכנית בקטגוריה מס' 2, הקנס המרבי המחושב בהתאם לגישה המפורטת בתכנית השוויצרית, ביחס לכלל החשבונות האמריקאים שהוחזקו בו, היה מופחת ביחס לחשבונות שהיו מוכרים לצורך התכנית כמצייתים לדרישות המס (tax compliant) או ככאלה שהצטרפו לתכנית גילוי מרצון בעידוד אידיבי (סוויס) בנק, או ככאלה שאינם אמורים להיכלל בתחשיב לצורך יישום התכנית (out of scope).

על פי בדיקת אידיבי (סוויס), בסיוע ייעוץ חיצוני, ובהתחשב בהפחתות המפורטות לעיל, התרחיש לקנס המירבי האפשרי (worst case scenario) אינו בסכום מהותי לבנק, זאת בהתאם למדיניות הגילוי של הבנק בנושא "התחייבויות תלויות" (פחות מ-1% מההון העצמי של הבנק; ראו ביאור 1 ד' 17 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014, עמ' 311).

יודגש, כי בכל מקרה תוצאת הבדיקה האמורה הינה בבחינת אומדן גולמי בלבד וזאת מן הטעם שלא מדובר בנוסחה פשוטה אלא בנוסחה המחייבת בירור פרטני ומורכב מול משרד המשפטים האמריקאי. בעיקר מן הטעם שקיימות הקלות שונות לפי התוכנית שקשה לאמוד את השפעתן מלכתחילה.

משאבי אנוש

יחסי עבודה

סכסוך עבודה. ביום 23 ביולי 2015, נמסרה לבנק הודעה מאת הסתדרות המעו"ף, על הכרזת סכסוך עבודה בבנק דיסקונט, בהתאם לסעיף 5א ו-5ב לחוק יישוב סכסוכי עבודה, התשי"ז-1957 והתקנות על פיו. בהתאם להודעה, ניתן היה לפתוח בשביתה בבנק החל מיום 9 באוגוסט 2015 ואילך.

חתימה על הסכם שכר בבנק מרכנתיל דיסקונט. בעקבות חתימת ההסכם בבנק לאומי, ומכיוון שבהסכמי השכר הקיימים בבנק מרכנתיל דיסקונט, נקבעה הצמדת תנאי העבודה של עובדי בנק מרכנתיל דיסקונט, לאלו של עובדי בנק לאומי, נחתם ביום 28 באפריל 2015 הסכם שכר בין בנק מרכנתיל דיסקונט לבין נציגות העובדים, המהווה עדכון להסכם השכר הקודם, שיהיה בתוקף למשך ארבע שנים החל מיום 1 בינואר 2015. הסכם השכר המעודכן מאמץ הסכמות רלוונטיות לבנק מרכנתיל דיסקונט, שנקבעו בהסכם השכר של בנק לאומי, והתאמת מרכיבים אחרים לחוקת העבודה הנהוגה בבנק מרכנתיל דיסקונט.

בדוחות הכספיים של בנק מרכנתיל דיסקונט נכללו הפרשות מתאימות הנגזרות מעדכון הסכם השכר, כאמור. בהתאם, נרשם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 קיטון חד פעמי בהוצאות השכר בסך של כ-30 מיליון ש"ח (הנובע מהירידה הצפויה בהתחייבות לתשלום מענקי יובל מחד, ומרישום הפרשות בגין ימי מחלה שלא נוצלו, ותשלום מענק חד פעמי, מאידך). עם זאת, יישום כלל המרכיבים שנכללו בהסכם השכר החדש, צפוי להגדיל את הוצאות השכר השוטפות של בנק מרכנתיל דיסקונט בעתיד, בסך של כ-5 מיליון ש"ח לשנה.

חתימה על הסכם עבודה קיבוצי בכאל. ביום 23 במרס 2015 חתמה כאל על הסכם קיבוצי עם הסתדרות העובדים הכללית החדשה והוועד הארצי של עובדי כאל ("ההסכם"). ההסכם מאריך בשנה נוספת את תוקפו של הסכם קודם שנחתם בין הצדדים. על פי ההסכם, ימשיכו הצדדים בקיום משא ומתן, החל מחודש אוגוסט 2015, לכריתת הסכם קיבוצי בגין השנים 2015-2017.

ההסכם מעגן את שיעור תוספת השכר לשנת 2015, קובע שיעור "תוספת ותק" אשר תשולם לעובדי כאל במעמד קבוע, ומעגן סכומים ושיעורים נוספים של הטבות נוספות להן זכאים עובדי החברה. בהסכם התחייבו הצדדים לשמירה על שקט תעשייתי בכאל עד ליום 29 בפברואר 2016 בנוגע להבנות אליהן מתייחס ההסכם, למעט נושאים מסוימים שהוגדרו בהסכם.

שכר מינימום (העלאת סכומי שכר מינימום - הוראת שעה) התשע"ה-2015. בהוראת השעה נקבעו שלוש פעימות: באפריל 2015, ביוני 2016 ובינואר 2017. הבנק הקדים לכל העובדים הארעיים את הפעימה השלישית למועד הפעימה הראשונה. לפרטים נוספים אודות הוראת השעה, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 194).

שיפור השירות

מדד איכות השירות. בשנת 2015 נמדדת חווית הלקוח הרב ערוצי באמצעות מדד ההמלצה (NPS) על היחידה. מדד זה משקף את רמת "ההמלצה" או "ההשמצה" של הלקוחות ביחס לשירות שקיבלו ונמצא כמנבא הטוב ביותר של נאמנות הלקוחות. נתוני המדידה מועברים באופן שוטף למנהלי היחידות העסקיות בסניפים, במרכזי ההשקעות ובטלפנק, ומהווים תשתית להפקת לקחים וניתוח עוצמות וחולשות במתן השירות.

במטרה לתת בידי המנהלים כלים לשיפור, פותחו דוחות ניתוח חדשים, אשר מספקים תמונה על מצב הסניף בתחום השירות ועל נושאים לשיפור בהם יש למקד מאמצים.

סקר שירותי פנים - הסקר הופץ במהלך חודש מרס 2015, בפעם הראשונה בבנק דיסקונט, במתכונת חוצה ארגון. תוצאות הסקר מהוות Base Line לתהליך מתמשך של מדידה ושיפור. בסקר נמדדו 333 שירותים המוענקים על ידי החטיבות השונות. אחוז המשיבים עמד על כ-85%. במסגרת מהלכי המשוב והשיפור ננקטו הצעדים הבאים: הממצאים והתוצאות הוצגו לכל מנהלי החטיבות והאגפים במסגרת מפגשים ייעודיים; כל מנהל שירות קיבל דוח מפורט של הממצאים וניתוח של התוצאות; הוגדרו יעדי שיפור לכל מנהל אגף ברמת KPI; התקיים ליווי מקצועי של יחידות שביקשו סיוע בבניית תוכנית השיפור וקיום דיאלוג מול מקבלי השירות. כמו כן, נערך כנס הוקרה למנהלי השירותים המצטיינים ולמנהלי היחידות המצטיינות במעמד המנהלת הכללית וחברי ההנהלה. נקבע מועד להשקת הסקר הבא - רבעון ראשון 2016. בסוף השנה יחל מיפוי וטיוב של השירותים והמשיבים ויוחל בבניית המתודולוגיה לקראת הסקר הבא.

טיפול בתלונות

בחודש יולי 2015 פרסם אגף יחסי בנק-לקוח בפקיח על הבנקים בבנק ישראל את נתוני התלונות שהוגשו נגד בנקים בישראל בשנת 2014. מספר התלונות שהתקבלו בבנק באמצעות בנק ישראל, גדל מ-278 תלונות בשנת 2013 ל-346 תלונות בשנת 2014, גידול של כ-24%. כמות התלונות שנמצאה מוצדקות בשנת 2014 קטנה לעומת הכמות בשנת 2013 - 26 תלונות מוצדקות לעומת 27 בשנת 2013. שיעור התלונות שנמצאו מוצדקות זהה לשיעורו בשנת 2013 - 15.1%. הציון שקיבל הבנק מהפיקוח על הבנקים על איכות הטיפול בתלונות היה 98.7% בשנת 2014, לעומת 99.3% בשנת 2013.

דוח שנתי לציבור על טיפול בתלונות. בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 308A בנושא "טיפול בתלונות הציבור", תאגיד בנקאי נדרש לפרסם לציבור דוח שנתי אודות הטיפול בתלונות הציבור. ביום 6 באוגוסט 2015 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בדבר "דוח שנתי לציבור על טיפול בתלונות", אשר קובע מתכונת של דיווח אודות טיפולם של תאגידי בנקאיים בתלונות הציבור. הדוח יתפרסם באתר האינטרנט של התאגיד הבנקאי, בתוך 90 יום מסוף שנת הדיווח. תחילת ההוראה בדוח 2015 ואילך. בהוראת המעבר נקבע כי הדוח לשנת 2015 יתייחס לתקופה של 6 חודשים לפחות, שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015.

מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין 301A בנושא מדיניות התגמול. ביום 13 באוגוסט 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין 301A בדבר "מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי" ("התיקון להוראה"), אשר במסגרתה נקבעו הוראות כלהלן:

- השבת תגמולים משתנים ששולמו לעובד מרכזי - נקבעה חובת השבה, שתחול על תגמול משתנה ששולם לעובד מרכזי, בנסיבות שבהן העובד המרכזי היה שותף להתנהגות, שגרמה נזק חריג לתאגיד, לרבות: פעילות לא חוקית, הפרת חובת אמונים, הפרה מכוונת או התעלמות ברשלנות חמורה ממדיניות התאגיד הבנקאי כללי ונהליו. כמו כן, נקבע כי חובת ההשבה של תגמול משתנה תחול בנסיבות של הונאה או התנהגות בלתי ראויה מכוונת, שבגינן נתונים התבררו כמוטעים והוצגו מחדש בדוחות הכספיים. תקופת ההשבה הינה 5 שנים ממועד הענקת התגמול, ולגבי נושאי משרה ניתן להאריכה בשנתיים נוספות במקרה שנפתחה חקירה פנימית או שהתקבלה הודעה מרשות רגולטורית שנפתחה חקירה, שעלולה להביא להפעלת מנגנון ההשבה. נקבע כי תאגיד בנקאי יקבע קריטריונים להפעלת מנגנון ההשבה בנסיבות חריגות במיוחד, וינקוט בכל האמצעים הסבירים, לרבות באמצעים משפטיים, ליישום מנגנון ההשבה, כאשר התקיימו הקריטריונים להשבה;
- תגמול קבוע לדירקטורים וליושב ראש הדירקטוריון - נקבע כי חברי הדירקטוריון, לרבות יו"ר הדירקטוריון, יקבלו תגמול קבוע בלבד. תגמול יו"ר הדירקטוריון יקבע ביחס לאופן התגמול של חברי הדירקטוריון, בהתחשב בגודלו של התאגיד הבנקאי, במורכבות פעילותיו ובהיקף המשרה של היו"ר;
- תגמול כל הדירקטורים, למעט היו"ר, יקבע באופן זה ובהתאם לאופן קביעת גמול דירקטור חיצוני על פי תקנות החברות בעניין גמול דירקטור חיצוני;
- הנחיות נוספות בנוגע לתגמול - נקבע כי כל תאגיד בקבוצה הבנקאית יישא בעלויות העסקת נושא המשרה הבכירה או עובד שלו, בהתאם להיקף המשרה, הסמכות והאחריות בתפקידו זה. בנוסף, נאסר על עובד מרכזי לקבל תגמול בכל צורה שהיא ישירות מבעלי היתר השליטה או ממחזיק מהותי בתאגיד הבנקאי, לרבות קרוביהם או תאגידיים בשליטת גורמים אלו. איסור זה לא יחול על דירקטור שאינו חיצוני, אך יחול על יו"ר הדירקטוריון;

- הוראות מעבר - על פי הוראות המעבר, דרישות אלה יחולו על הסכם תגמול שאושר מיום פרסום התיקון להוראה (לרבות הארכה או שינוי של הסכם קיים). לגבי הסכם תגמול שאושר לפני מועד פרסום התיקון להוראה, נקבע כי הדרישות יחולו לא יאוחר מיום 31 בדצמבר 2017.

הצעת חוק הגבלת שכר הבכירים. ביום 19 ביולי 2015 החליטה ועדת השרים לענייני חקיקה להחיל דין רציפות על הצעת החוק שהוגשה על ידי שר האוצר לכנסת הקודמת, שעניינה תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ד-2014. לפרטים בדבר הצעת החוק, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 168). בעקבות החלטת ועדת השרים בעניין החלת דין רציפות תועבר הצעת החוק להכנה לקריאה שנייה ושלישית בכנסת.

הצעת תיקונים לתוספת הראשונה א' לחוק החברות, ולתקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי עניין), התש"ס-2000. ביום 9 בספטמבר 2015 פורסמו התיקונים המוצעים, במסגרתם מוצע לתת הקלות ביישום ההוראות הנוגעות לתגמול בכירים, כלהלן: מוצע לקבוע כי ניתן יהיה לתת מענק בשקול דעת בגובה של עד 3 משכורות בשנה, וכן לאפשר לתת לסמנכ"לים מענק בשקול דעת מלא. כמו כן, מוצע לאפשר למנכ"ל לאשר שינוי שאינו מהותי בתנאי ההעסקה של סמנכ"ל, בכפוף לקביעת הוראה מתאימה במדיניות התגמול. התיקונים האמורים אינם מחייבים תיקון חקיקה ראשית, אלא הינם בסמכות שרת המשפטים, לאחר התייעצות עם רשות ניירות ערך ובאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת. עם זאת, קיימת שאלה בדבר היחס בין תיקונים אלה, ככל שיאושרו, לבין הדרישות שנקבעו בהוראת נב"ת 301A בדבר מדיניות התגמול בתאגיד בנקאי.

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים ואומדנים חשבונאיים קריטיים

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים (שהעיקריים בהם פורטו בביאור 1 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014, עמ' 294-317) ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. רמת ההסדרה של הדיווח הכספי של תאגידים בנקאיים הינה מהגבוהות בתחומי הדיווח הכספי בישראל. הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו הנין מקיפות, מפורטות, ומגיעות לעיתים עד כדי הכתבת הנוסחים שתאגיד בנקאי מחויב לנקוט בהם. עם זאת, ישנם תחומים בהם יישום המדיניות החשבונאית כרוך במידה גבוהה של הערכה ואומדן, אשר נערכים על ידי הנהלת התאגיד הבנקאי במהלך עריכת הדוחות הכספיים. יישומם של כללי החשבונאות המקובלים והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו על ידי הנהלת הבנק, כרוך איפוא לעיתים בהנחות, הערכות ואומדנים שונים המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות לרבות התחייבויות תלויות, ועל התוצאות הכספיות המדווחות של הבנק. ייתכן שהתממשותם בעתיד של ההערכות והאומדנים כאמור, יהיה שונה מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים. חלק מהאומדנים ומההערכות בהם נעשה שימוש, כרוך במידה רבה של אי ודאות או רגישות למשתנים שונים. אומדנים והערכות מסוג זה, שהשתנותם עשויה להשפיע באופן מהותי על התוצאות הכספיות המוצגות בדוחות הכספיים, נחשבים לאומדנים והערכות בנושאים "קריטיים". הנהלת הבנק בדעה כי האומדנים וההערכות שיושמו בעת עריכת הדוחות הכספיים הינם נאותים ונעשו על פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי. סקירה תמציתית של הערכות ואומדנים חשבונאיים בנושאים "קריטיים" הובאה בדוח שנתי 2014 (עמ' 204-211).

מידת מכשירים פיננסיים על פי שוויים ההוגן

סיכון האשראי. התאמת סיכון האשראי של נכסים והתחייבויות בגין מכשירים נגזרים גרמה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 לרווח בסך של 1 מיליון ש"ח, לעומת הפסד של 5 מיליון ש"ח בשנת 2014.

להלן נתונים בדבר ההתאמה של הנכסים והתחייבויות בגין מכשירים נגזרים, כאמור לעיל:

30 בספטמבר 2015	31 בדצמבר 2014	
במיליוני שקלים חדשים		
3,785	4,623	נכסים בגין מכשירים נגזרים
(12)	(11)	התאמה בגין סיכון האשראי של נכסים בגין מכשירים נגזרים
4,126	4,510	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
(8)	(6)	התאמה בגין סיכון האשראי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

לפרטים נוספים בדבר מידת מכשירים פיננסיים על פי שוויים ההוגן, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 207-208).

זכויות עובדים

החל מיום 1 בינואר 2015, הבנק מיישם את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים. לפרטים נוספים, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 209-211) ובביאור 1 ה' 1 לתמצית הדוחות הכספיים.

חוות דעת אקטוארית מעודכנת. מטעמי בקרה, נוכח העובדה שמדובר בשנת היישום הראשונה, הבנק הזמין הערכה אקטוארית מעודכנת ליום 30 בספטמבר 2015.

העמדת חוות דעת האקטואר לעיון. חוות דעת האקטואר עומדת לעיון, בהסכמת נותנה, באתר מגג של רשות ניירות ערך ובאתר מאיה של הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ, יחד עם הדוח לרבעון שלישי 2015 (דוח זה).

דירוג התחייבויות הבנק וחברות בת מסוימות

ביום 8 במאי 2015 אישררה סוכנות הדירוג הבינלאומית S&P את הדירוג הקיים של DBLA.

ביום 30 ביוני 2015, סוכנות הדירוג הבינלאומית Moody's אישררה את דירוג הפקדונות של הבנק והעלתה את אופק הדירוג מ-"שלילי" ל-"ציב". בנוסף, Moody's קבעה לבנק לראשונה דירוג "Counterparties Risk Assessments" ברמה של A3.

ביום 12 באוקטובר 2015, חברת הדירוג מידרוג אישררה את דירוג האיתנות הפיננסית, הפקדונות, כתבי ההתחייבות ושטרי ההון של הבנק והעלתה את אופק הדירוג מ-"ציב" ל-"חיובי".

לפרטים נוספים בדבר הדירוג שקבעו סוכנויות דירוג שונות לבנק ולחלק מחברות הבת, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 212).

דיבידנדים

לפרטים בדבר מגבלות על חלוקת דיבידנדים, ראו ביאור 13 ה' לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014 (עמ' 366). להערכת הנהלת הבנק, לא ניתן יהיה לחלק דיבידנד בשנת 2015. לפרטים נוספים, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 177).

הליכים משפטיים

לפרטים בדבר "תביעות תלויות נגד הבנק" ו-"הליכי גביית חובות", ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 213), ביאור 19 ג', סעיפים 12 עד 14, לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014 (עמ' 400-406) וביאור 8 לתמצית הדוחות הכספיים.

הליכים משפטיים נוספים

פניות על פי סעיף 194 לחוק החברות. ביום 26 באפריל 2015 התקבלו בבנק שתי פניות על פי סעיף 194 לחוק החברות. פניה אחת מופנית ליו"ר דירקטוריון הבנק וליו"ר דירקטוריון כאל והפניה השנייה מופנית ליו"ר דירקטוריון הבנק בלבד. לפי הפניות נדרשים הבנק וכאל להגיש תביעה נגד גורמים שונים, ובכלל זה נושאי משרה, דירקטורים ואחרים בכאל ובבנק בתקופה הרלבנטית, בטענה כי בשל רשלנותם ו/או הפרת חובותיהם כלפי כאל, אפשרו, טענת הפונים, קיומה של פעילות בלתי חוקית, בה לכאורה עסקה כאל, ולנזקים (ישירים או עקיפים) שנגרמו לכאל ולבנק בשל כך. הבנק ו-כאל דחו את הדרישות.

לפרטים בדבר פניה שהתקבלה בחודש יוני 2014, לפיה נדרשו הבנק וכאל להגיש תביעה נגד נושאי משרה ועובדים, בגין נזקים שנגרמו לכאל בגין פעילות כאל אינטרנשיונל, ותשובת הבנק לפניה, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 214).

בקשה לאישור תביעה נגזרת. לפרטים בדבר תביעה ובקשה לאישור הגשתה כתביעה נגזרת (מרובה), אשר הוגשו ביום 7 במאי 2015, ראו ביאור 16 ב (3) לתמצית הדוחות הכספיים.

הליך נגד אידיבי (סוויס) בנק. בדוח שנתי 2014 (עמ' 213) תוארו הליכים שהוגשו נגד אידיבי (סוויס) בנק והבנק, על ידי מי שניהן בעבר כסמנכ"ל ב-אידיבי (סוויס) בנק ומנהל הסיכונים שלו. ביום 2 ביולי 2015, הוגשה כנגד הבנק תביעה על ידי התובע האמור, במסגרתה נטען, כי פרסומי הבנק שנזכרו לעיל בדוחות הכספיים השנתיים, מהווים פרסום לשון הרע כנגדו. בתביעה עתר התובע לפיצוי בגין נזקים שנגרמו לו לטענתו עקב הפרסומים בסך של 360 אלף ש"ח.

הליכים משפטיים מהותיים שהסתיימו ברבעון השלישי של שנת 2015

1. בביאור 19 ג' 13.4 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014, תוארו תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, שהוגשו ביום 5 באוגוסט 2014, נגד הבנק, נגד בנק מרכנתיל דיסקונט ונגד בנקים נוספים. לטענת המבקשת, הבנקים המשיבים גובים עמלות העברה וטיפול במט"ח בניגוד לכללי הבנקאות ובניגוד לחוק ההגבלים העסקיים. הבנקים, כך נטען, גובים את העמלות האמורות באופן מדורג, כאשר הדרג מתבצע בהתאם לגובה סכום ההעברה. לטענת המבקשת מדובר בהסדר כובל אשר הושג "מכללא" בין הבנקים בנוסף, נטען כי חלק מהבנקים המשיבים אינם מגלים את גובה העמלה ו/או אופן חישובה. המבקשת העמידה את סכום התביעה המצרפי, כנגד כל הבנקים המשיבים, על סך של 3 מיליארד ש"ח ולחילופין על לא פחות מ-1.5 מיליארד ש"ח. ביום 23 ביוני 2015, קבע בית המשפט כי על המבקשת להפקיד ערובה כספית בסך של 25 אלף ש"ח עבור כל משיב, עד ליום 23 ביולי 2015. עוד נקבע כי במידה ולא תופקד הערובה, תמחק הבקשה לאישור התובענה. ביום 25 באוגוסט 2015, בית המשפט מחק את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.
2. ביום 29 באוקטובר 2009 הגישו שתי חברות תביעה נגד הבנק, בנק מרכנתיל דיסקונט וחמישה בנקים נוספים, למתן פסק דין הצהרתי לפיו אין הבנקים הנתבעים זכאים לחייב את חשבונותיהם בריבית הפרה בסכום של כ-840 מיליון ש"ח, אלא בסך של 37 מיליון ש"ח בלבד. לחילופין, הבנקים זכאים לחייב אותם בהפרשי הצמדה וריבית בלבד. ביום 25 ביולי 2013 ניתן פסק דין חלקי, לפיו ריבית ההפרה מהווה פיצוי מוסכם. ביום 3 בנובמבר 2013, ניתן פסק דין משלים במסגרתו, בין היתר, אושר סכום ההשבה. בחודש דצמבר 2013, הוגשו לבית המשפט העליון ערעורים על פסק הדין מטעם התובעות ומטעם הנתבעים. ביום 23 באוגוסט 2015, ניתן פסק דין בעליון אשר דחה את ערעור הבנקים וקיבל חלקית את ערעור התובעות. בהתאם לפסק הדין, על הבנקים להשיב סך כולל של כ-286 מיליון ש"ח (מעודכן לאוגוסט 2015, כולל השבת חלק מהאגרה ומשכר טרחת עורכי דין שנפסק לטובת התובעות). חלקה של קבוצת דיסקונט מסתכם בסך של כ-42 מיליון ש"ח. ביום 12 באוקטובר 2015, נדחתה עתירת הבנקים הנתבעים לקיום דיון נוסף.

הליכים של רשויות

1. לפרטים בדבר הליכים שונים שהתקיימו מול הממונה על ההגבלים העסקיים ובית הדין להגבלים עסקיים, בעניין פעילות הקבוצה בתחום כרטיסי האשראי, ראו ביאור 34 ב' 1 ו-2 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014 (עמ' 452-453).
 2. לפרטים בדבר קביעה של הממונה על ההגבלים העסקיים לפי סעיף 43 (א) (1) לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, לפיה קבעה הממונה שבין הבנק לבין בנק הפועלים, בנק לאומי, בנק המזרחי והבנק הבינלאומי, התקיימו הסדרים כובלים שעניינם העברת מידע, ולפרטים בדבר צו מוסכם, לסיום ההליך, שאושר על ידי בית הדין להגבלים עסקיים, ראו ביאור 19 ג' 14 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014 (עמ' 406), וביאור 8 ב' לתמצית הדוחות הכספיים, סעיף 6.
 3. לפרטים בדבר התנאים שקבעו המפקח על הבנקים והממונה על ההגבלים העסקיים, באישורם להסכם בין הבנק לבין פיבי אחזקות, בעניין החזקות הבנק בבנק הבינלאומי הראשון, ראו ביאור 6 ד' (1) לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014 (עמ' 354-355).
 4. לפרטים בדבר העברת תיק חקירה לפרקליטות והודעת הפרקליטות, לפיה היא שוקלת להגיש כתב אישום נגד כאל, בכפוף לשימוע (השימוע התקיים בחודש אוקטובר 2015, אך טרם נמסרה החלטת הפרקליטות בעניין זה), ראו ביאור 34 ג' לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014 (עמ' 454) וביאור 16 ב' (2) לתמצית הדוחות הכספיים.
 5. לפרטים בדבר הסכם בין ממשלת שווייץ לבין משרד המשפטים האמריקאי, והשלכותיו האפשריות על אידיבי (סוויס) בנק, ראו ביאור 8 ב' לתמצית הדוחות הכספיים, סעיף 7.
 6. לפרטים בדבר ביקורת בנושא החשיפה לסיכונים הכרוכים בפעילות תושבי חוץ, ובדבר ביקורת בנושא לקוחות אמריקאים, בהתאם לדרישות הפיקוח על הבנקים, ראו "חשיפה לסיכונים חוצי גבולות בפעילות לקוחות תושבי חוץ".
 7. לפרטים בדבר ביקורת של בנק ישראל בבנק דיסקונט בנושא איסור הלבנת הון, ראו "סיכוני ציות" בפרק החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם לעיל.
- לפרטים נוספים, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 215-216).

נושאים בתחום הממשל התאגידי

הביקורת הפנימית בקבוצה

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בקבוצה, ובכלל זה, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית, תכנית הביקורת השנתית והשיקולים בקביעתה, נכללו בדוח שנתי 2014 (עמ' 218-221).

עידכונים. ברבעון השלישי של שנת 2015 הוגשו ונדונו דוחות תקופתיים כלהלן:

- הדוח על פעילויות הביקורת הפנימית במחצית הראשונה של שנת 2015 הוגש ביום 5 באוגוסט 2015 ונדון בוועדת הביקורת ביום 8 בספטמבר 2015;
- הדוח הרבעוני על פעילויות הביקורת הפנימית ברבעון השלישי של שנת 2015 הוגש ביום 14 באוקטובר 2015, וטרם נדון בוועדת הביקורת.

מעורבות ותרומה לקהילה

בנק דיסקונט פועל למען הקהילה מיום היווסדו, מתוך תפיסה ניהולית כוללת שעל פיה פעילות למען הקהילה היא חלק ממחויבות עסקית חברתית ותרבותית. את העשייה החברתית והמעורבות הקהילתית מבצע הבנק באמצעות פרוייקט "למען", תרומות וחסינות.

פרוייקט "למען" - עובדי דיסקונט למען הקהילה

ברבעון השלישי של שנת 2015 נמשכה הפעילות העניפה, תוך התמקדות בפעילות התנדבותית במסגרת עמותות שונות הפועלות בקרב קשת רחבה של אוכלוסיות במצבי סיכון ומצוקה. ראויים לציון הפרוייקטים הבאים, אשר התקיימו ברבעון השלישי של שנת 2015:

פרוייקט "אופק לילדינו". במהלך חודשי הקיץ (יולי-אוגוסט) הועסקו בבנק 17 בני נוער לקויי ראייה הפעילים בעמותת "אופק לילדינו". מזה כעשור הבנק שותף פעיל גם בהכשרה הניתנת לבני הנוער כהכנה לעבודה בבנק. להכשרה הגיעו בני הנוער עם רכזי העמותה למכללת דיסקונט, שם קיבלו כלים בנושאי כישורים ומיומנויות בעבודה.

בזאר קיץ לילדי "מקום בלב". ככל שנה קיימו עובדי חטיבת טכנולוגיות ותפעול יריד לקראת תחילת שנת הלימודים לילדי "מקום בלב" (ילדים בסיכון ממוצא אתיופני). ביריד התקיימו הפעלות וחולקו לילדי כתות א' ו-ב' ילקוטים וציוד לימודי לקראת השנה החדשה.

הפנינג לילדי "עמותת חיים". בחודש אוגוסט התקיים הפנינג ענק בגבעתיים לילדי "עמותת חיים" (חולי סרטן). בהפנינג השתתפו כ-40 עובדי דיסקונט, שנטלו חלק בהפעלת דוכנים, חלוקת כיבוד וכיוצא ב.

פרוייקט תגלית. פרויקט של ממשלת ישראל, בשותפות עם תורמים יהודים וקהילות יהודיות ברחבי העולם, שמטרתו יצירת קשר בין צעירים יהודים בתפוצות למדינת ישראל. צעירים ממדינות שונות בעולם מגיעים לביקור שורשי במדינת ישראל. ברבעון השלישי בוצעה הפניה לעובדים, מיון, ראיונות ושיבוץ לקבוצות. העובדים שנבחרו יוזמנו על ידי אגף משאבי אנוש של הבנק ליטול חלק בפרוייקט בחודשי החורף (דצמבר-מרס) ולהצטרף למשלחת תגלית.

פעילות קיץ. פעילות שהתקיימה במוקדי ההתנדבות השונים בהם מתנדבים עובדי הבנק, ובכלל זה מסיבות סוף שנה בחלק מהמוקדים.
מכירת מוצרים לקראת ראש השנה. גם השנה התקיים בזאר מכירת מוצרים שהוכנו על ידי בעלי צרכים מיוחדים. השתתפו העמותות: "בית מרים" (אילן חיפה), "אוהל שרה", בי"ס מיתרים לחינוך מיוחד ועמותת "חיים" (למען ילדים חולי סרטן).

אמנות

סיורים מודרכים לקהל. הסיורים המודרכים באוסף האמנות של הבנק נערכים בימי שישי בבוקר במגדל דיסקונט. במהלך הרבעון השלישי נערכו כ-6 הדרכות באוסף הבנק, בהן נטלו חלק כ-110 מבקרים, אורחים של הבנקאות הפרטית, לקוחות הסניפים וקבוצות של שוחרי אמנות.

חסויות

ברבעון השלישי של שנת 2015 ניתנו חסויות לפעילויות בתחומים שונים. ראויות לציון החסויות הבאות:

פסטיבל הכליזמרים. חסות לפסטיבל שנערך בפארק רעננה, ביום 6 באוגוסט 2015.

תערוכה של האמן אליהו בוקובזה. חסות לאירוע פתיחת התערוכה, שנערך ביום 17 ביולי 2015, בבית התפוצות.

כנס איגוד הקבלנים. חסות לכנס איגוד הקבלנים מחוז חיפה, שהתקיים ביום 2 בספטמבר 2015 במלון דן כרמל בחיפה.

"פסטיבל של תיאטרון". חסות לפסטיבל שהתקיים בתיאטרון "הבימה", בין התאריכים 9 עד 22 באוגוסט 2015.

"הרצליינבלום" - מוזיאון לבנקאות ונוסטלגיה תל אביבית

סיורים. במהלך הרבעון השלישי ביקרו במוזיאון כ-3,920 מבקרים, במסגרת כ-193 סיורים וסדנאות שנערכו במוזיאון, לילדים, תלמידים, חיילים ומבוגרים. מתוך כלל הסיורים, 90 סיורים נערכו לכ-1,683 תלמידים.

אירועים שונים במוזיאון. במהלך הרבעון השלישי התקיימו במוזיאון אירועים לחברות מסחריות ולקוחות הבנק וסיורים מאורגנים לקבוצות מגופים משקיים ומקומות עבודה. בין היתר, ניתן למנות את האירועים הבאים: אירוע פסטיבל הצילום (בשתי פעימות - כ-50 משתתפים בכל אירוע); פורום נשים של IBU ו-אירוע למגשרים.

תערוכת "גבורות - פורצים דרך כבר 80 שנה". התערוכה מציגה את פעילותו של בנק דיסקונט מאז היווסדו בשנת 1935, תקופה במהלכה היה הבנק שותף מרכזי בהתפתחותה של הכלכלה ותורם רבות לעיצובה. על פני ציר של שמונה עשורים מוצגים בתערוכה אירועים פורצי דרך בתחומים רבים שבהם הטביע הבנק את חותמו במשק הלאומי ובחברה הישראלית. תרומתו של בנק דיסקונט למען החברה והמדינה באה לידי ביטוי באירועים כגון: הקמת ישובים בגליל, שינוע מזון ונשק במהלך מלחמת העצמאות באמצעות אוניות, העלאת עולים ממצרים (ובהם אלי כהן) האיש שלנו בדמשק), מימוש חזון ההייטק הישראלי ופיתוחים טכנולוגיים ייחודיים. באמצעות צילומים, מסמכים נדירים וחפצים ייחודיים, שחלקם לא נחשפו עד כה, פורשת התערוכה בפני המבקר רצף של אירועים כיחידים וכחברה.

ביום 2 ביולי 2015 נערך במוזיאון אירוע הפתיחה של התערוכה, בהשתתפות למעלה מ-200 איש. כבדו את האירוע בנוכחותם משפחת המייסדים, רקנאטי, הנהלת הבנק, המנהלת הכללית ויו"ר הדירקטוריון, חברי ההנהלה לדורותיה וגומלים בכירים, נדיה כהן, אלמנתו של אלי כהן, ועוד.

עסקאות עם בעלי עניין

באסיפה כללית שהתקיימה ביום 31 במרס 2015, אושרה התקשרות הבנק לרכישת פוליסה שעניינה ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה אחרים, לרבות המנהלת הכללית והמבקר הפנימי, והכל כמפורט בדוחות מידיים מיום 23 בפברואר ו-31 במרס 2015 (מס' אסמכתא 01-2015-036967 ו-01-2015-070051-070051), בהתאמה, שהמידע הכלול בהם בעניין זה מובא כאן על דרך ההפניה. ראו גם ביאור 19 ג' 6 יא לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014 (עמ' 398) וביאור 19 לתמצית הדוחות הכספיים.

על סדר יומה של אסיפה כללית אשר זומנה ליום 2 בדצמבר 2015, נכללה הצעה לאשר מראש לבנק לרכוש פוליסת ביטוח בגין אחריות דירקטורים ונושאי משרה אחרים, כפי שהיו ויהיו מעת לעת, בבנק ובקבוצת הבנק, בתוקף כהונתם בבנק, לרבות בגין כהונתם, מטעם הבנק, כנושאי משרה בחברה אחרת כלשהי שהבנק מחזיק בה, במישרין או בעקיפין, ולתקן את מדיניות התגמול בהתאם. כן הונחה על סדר יומה של האסיפה הכללית האמורה הצעה לאשר עדכון החלטה בדבר מתן פטור והתחייבות לשיפוי לדירקטורים ונושאי משרה אחרים המכהנים בבנק, לרבות אלה אשר יכהנו בבנק מעת לעת, ולתקן את תקנון הבנק ואת מדיניות התגמול בהתאם. והכל כמפורט בדוח מידי מיום 27 באוקטובר 2015 (מס' אסמכתא 01-2015-142593), שהמידע המפורט בו בעניינים האמורים מובא כאן על דרך ההפניה.

בקורות ונהלים

בקורות ונהלים לגבי הגילוי

המנהלת הכללית של הבנק והחשבונאי הראשי שלו, בשיתוף הנהלת הבנק, העריכו לתום תקופת הדיווח את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, המנהלת הכללית והחשבונאי הראשי הגיעו למסקנה כי לתום תקופה זו, הבקורות והנהלים לגבי

הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

שינויים בבקרה הפנימית

במהלך הרבעון השלישי של שנת 2015, לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או שסביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

שונות

סקירת רואי החשבון המבקרים

בסקירה של רואי החשבון המבקרים על תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים בלתי מבוקרים של הבנק לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015, הפנו רואי החשבון המבקרים את תשומת הלב לאמור בביאור 8 ב' סעיפים 4.11 ו-5, בדבר בקשות לאשר תובענות מסוימות כתובענות ייצוגיות ובדבר תובענות אחרות נגד הבנק וחברות מוחזקות ולאמור בביאור 16 ב' (2) בקשר עם הודעת פרקליטות המדינה, לפיה הפרקליטות שוקלת להגיש כתב אישום כנגד כאל. בביאור האמור צוין, בין היתר, כי בשלב זה לא ניתן להעריך מה תהיינה תוצאות ההליך שיינקט, ככל שיינקט, והשלכותיו על כאל.

הדירקטוריון וההנהלה

הצעה למינוי דירקטורים

על סדר יומה של אסיפה כללית אשר זומנה ליום 2 בדצמבר 2015, נכללה הצעה לבחור ארבעה דירקטורים מתוך חמישה מועמדים אשר הוצעו על ידי הוועדה למינוי דירקטורים בתאגידים בנקאיים (לפרטים בדבר הוועדה, ראו בדוח שנתי 2014, עמ' 244), כמפורט בדוח מידי מיום 27 באוקטובר 2015 (מס' אסמכתא 142593-01-2015), שהמידע המפורט בו בענין האמור מובא כאן על דרך ההפניה. לאחר מינוי הדירקטורים כאמור, יעלה מספר הדירקטורים בדירקטוריון הבנק ל-14. לפרטים בדבר אישור המפקח לעליה הדרגתית במספר הדירקטורים, עד למספר הנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 301, ראו בדוח שנתי 2014 (עמ' 170).

ישיבות הדירקטוריון וועדותיו

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015, קיים הדירקטוריון 18 ישיבות. כן התקיימו 65 ישיבות של ועדות הדירקטוריון.



לילך אשר-טופילסקי
המנהלת הכללית



ד"ר יוסי בכר
יו"ר הדירקטוריון

19 בנובמבר 2015

נספח לדוח הדירקטוריון

חלק א': פירוטים נוספים - תיק ניירות ערך

1. איגרות חוב זמינות למכירה - נתונים לפי ענפי משק

להלן פרטים בדבר התפלגות אגרות החוב בתיק הזמין למכירה, בחתך של ענפי משק:

30 בספטמבר 2015			
רווח כולל אחר מצטבר		עלות מופחתת	
הפסדים	רווחים	שווי הוגן	
במיליוני שקלים חדשים			
איגרות חוב לא ממשלתיות			
14	21	1,158	1,151
ענפים שונים			
49	80	9,595	9,564
שרותים פיננסיים ⁽¹⁾			
63	101	10,753	10,715
סך-הכל איגרות חוב לא ממשלתיות			
איגרות חוב ממשלתיות			
-	-	400	400
ממשלת ארצות הברית			
4	328	15,853	15,529
ממשלת ישראל			
9	-	202	211
ממשלות אחרות			
13	328	16,455	16,140
סך-הכל איגרות חוב ממשלתיות			
76	429	27,208	26,855
סך-הכל איגרות חוב בתיק הזמין למכירה			

הערה:

(1) ראו בעמוד הבא.

1. איגרות חוב זמינות למכירה - נתונים לפי ענפי משק (המשך)

(1) להלן פירוט איגרות חוב בענף שירותים פיננסיים בתיק הזמין למכירה:

30 בספטמבר 2015			
רווח כולל אחר מצטבר		עלות מופחתת	
הפסדים	רווחים	שווי הוגן	
במיליוני שקלים חדשים			
22	21	2,254	2,255
2	4	102	100
14	37	4,896	4,873
4	6	714	712
4	12	1,219	1,211
3	–	410	413
49	80	9,595	9,564
סך-הכל שירותים פיננסיים			

(2) להלן פירוט לפי אזורים גיאוגרפיים של ההשקעה באיגרות חוב של בנקים וחברות החזקה בנקאיות בתיק הזמין למכירה:

–	1	55	54
20	14	1,563	1,569
2	2	312	312
–	4	322	318
–	–	2	2
22	21	2,254	2,255
סך-הכל בנקים וחברות החזקה בנקאיות			

(3) להלן פירוט בחתך מדינות של ההשקעה באיגרות חוב של בנקים וחברות החזקה בנקאיות בתיק הזמין למכירה במערב אירופה:

11	6	515	520
2	2	310	310
–	–	88	88
1	3	296	294
–	3	182	179
6	–	99	105
–	–	73	73
20	14	1,563	1,569
סך-הכל			

2. איגרות חוב מוחזקות לפדיון – נחונים לפי ענפי משק

להלן פרטים אודות התפלגות איגרות חוב המוחזקות לפדיון, בחתך של ענפי משק:

30 בספטמבר 2015			
הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן	עלות מופחתת
במיליוני שקלים חדשים			
איגרות חוב לא ממשלתיות			
–	–	68	68
2	91	1,943	1,854 ⁽¹⁾
6	25	1,263	1,244
8	116	3,274	3,166
סך-הכל איגרות חוב לא ממשלתיות			
–	349	4,378	4,029
סך-הכל איגרות חוב ממשלתיות			
8	465	7,652	7,195
סך-הכל איגרות חוב בתיק לפדיון			
*להלן פירוט איגרות חוב מוחזקות לפדיון בענף שירותים פיננסיים:			
2	6	360	356
2	4	522	520
1	1	173	173
1	14	208	195
6	25	1,263	1,244
סך-הכל שירותים פיננסיים			

הערה:

(1) רוב רובו של הסכום הינו השקעת אי די בי ניו יורק באג"ח מוניציפליות בארה"ב. מזה, שלושת ההשקעות הגדולות ביותר הינן בסכום של 172–226 מיליון ש"ח כל אחת, באיגרות חוב של עיריית ניו יורק, של תאגיד המים של עיריית ניו יורק, ושל מדינת ניו יורק.

3. איגרות חוב למסחר – נחונים לפי ענפי משק

להלן פרטים אודות התפלגות איגרות חוב בתיק למסחר, בחתך של ענפי משק:

30 בספטמבר 2015			
הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן	עלות מופחתת
במיליוני שקלים חדשים			
איגרות חוב לא ממשלתיות			
2	–	67	69
–	1	78	77
2	1	145	146
7	2	2,456	2,461
–	–	924	924
סך-הכל איגרות חוב לא ממשלתיות			
7	2	2,456	2,461
סך-הכל איגרות חוב ממשלתיות			
–	–	924	924
ממשלת ארצות הברית			
9	3	3,525	3,531
סך-הכל איגרות חוב בתיק למסחר			

4. חשיפה לניירות ערך מגובי משכנתאות למסחר (CMBS)

אי די בי ניו יורק מחזיק באיגרות חוב מגובות משכנתאות למסחר (CMBS) בסך כולל של כ-59 מיליון ש"ח חשיפה מאזנית ליום 30 בספטמבר 2015, לעומת 64 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2014, ירידה של 7.8%. ניירות ערך אלה מסווגים בענף שירותים פיננסיים. הבטחונות בגין ניירות ערך אלה כולם בארצות הברית. (לפרטים נוספים, ראו בדוח שנתי 2014, עמ' 250).

ליום 30 בספטמבר 2015 לא היתה ירידת ערך בגין ניירות הערך האמורים.

חלק ב': טבלת קשר בין דרישות הגילוי על פי הנדבך השלישי לבין המידע שנכלל בדוח

במטרה לרכז את המידע שנדרש בהוראת השעה, נדרשים התאגידים הבנקאיים לכלול בדוח טבלת קשר בין דרישות הגילוי בהוראה לבין סעיפי דוח הדירקטוריון או ביאורים לדוחות הכספיים בהם נכלל המידע הנדרש. בטבלה המובאת להלן ניתנים הפרטים שנדרשו כאמור:

מס' טבלה	נושא	מיקום*	מס' עמוד בדוח שנתי זה	מס' עמוד בדוח
טבלה 1	תחולת היישום	באזל II – יישום המלצות ועדת באזל בישראל	2014	62
טבלה 2	מבנה ההון – גילוי איכותי וכמותי	האמצעים ההוניים ביאור 14 (4) לדוחות הכספיים מסמך האינטרנט – חלק א' ו-ב'	37-34 369	
טבלה 3 א	הלימות ההון – גילוי איכותי	האמצעים ההוניים	37-34	21-19
טבלה 3 ב, ד, ה, ו	הלימות ההון – גילוי כמותי	האמצעים ההוניים ביאור 14 (2) לדוחות הכספיים ברבעון – ביאור 5 מסמך האינטרנט – חלק ג'	37 367	187
טבלה 3 ז, ח, ט	הלימות הון – גילוי כמותי	האמצעים ההוניים ביאור 14 (1), 14 (3) לדוחות הכספיים ברבעון – ביאור 5	37 368-367	188-187
סעיף 824	גילוי איכותי כללי	מדיניות ניהול הסיכונים ומטרותיה, מבנה וארגון פונקצית ניהול הסיכונים, הגורמים המעורבים בניהול הסיכונים	120-109	63-62
טבלה 4 א	סיכון אשראי – גילוי איכותי	ניהול סיכונים אשראי	133-121	67-63
טבלה 4 ב	סיכון אשראי – חשיפות לפי סוגים עיקריים	ניהול סיכונים אשראי – גילוי כמותי לסיכון האשראי	127	63
טבלה 4 ג	סיכון אשראי – חשיפות לפי אזורים גיאוגרפיים עיקריים	תוספת ו' לסקירת הנהלה, ברבעון – תוספת ג'	276-272	124-120
טבלה 4 ד	סיכון אשראי – חשיפות לפי צד נגדי	מסמך האינטרנט – חלק ג'		
טבלה 4 ה	סיכון אשראי – חשיפות לפי יתרת תקופה חוזית לפרעון	מסמך האינטרנט – חלק ג'		
טבלה 4 ו	סיכון אשראי – חובות בעייתיים	תוספת ה' לסקירת הנהלה, ברבעון – תוספת ד'	271-270	130-125
טבלה 4 ז	סיכון אשראי – חובות בעייתיים לפי אזורים גיאוגרפיים עיקריים	תוספת ו' לסקירת הנהלה, ברבעון – תוספת ג'	276-272	124-120
טבלה 4 ח	סיכון אשראי – תנועה בהפרשה להפסדי אשראי	ביאור 4 א' לדוחות הכספיים, ברבעון – ביאור 3 א'	336-333	167-164
טבלה 5	סיכון אשראי – גילוי לגבי תיקים המטופלים בהתאם לגישה הסטנדרטית	מסמך האינטרנט – חלק ג'		
טבלה 7	הפחתת סיכונים אשראי	מסמך האינטרנט – חלק ג'		
טבלה 8	גילוי כללי לגבי חשיפות שקשורות לסיכון אשראי של צד נגדי	ניהול סיכונים אשראי – גילוי כללי לגבי חשיפות הקשורות לסיכון אשראי של צד נגדי מסמך האינטרנט – חלק ג'	129-127	64
טבלה 9	חשיפות איגוח	ניהול סיכונים אשראי – חשיפות איגוח מסמך האינטרנט – חלק ג'	129	64
טבלה 10	סיכון שוק	ניהול סיכונים השוק והנזילות	145-133	72-67
טבלה 12	סיכון תפעולי	סיכונים תפעוליים	149-145	74
טבלה 13	פוזיציות במניות בתיק הבנקאי	מסמך האינטרנט – חלק ג'		
טבלה 14	סיכון ריבית בתיק הבנקאי	ניהול סיכונים השוק והנזילות	145-133	72-67
טבלה 15	תגמול – גילוי בגין התגמול בבנק	מסמך האינטרנט – חלק ג'		
טבלה 16	יחס כיסוי הנזילות	מסמך האינטרנט – חלק ג'		
טבלה 17	השוואה בין נכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף	מסמך האינטרנט – חלק ג'		
טבלה 18	גילוי על יחס המינוף	מסמך האינטרנט – חלק ג'		

* המיקום הינו בפרק "החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם" או בביאור לדוחות הכספיים, אלא אם צוין במפורש אחרת.

חלק ג': פירוטים נוספים

1. הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים

(1) להלן פירוט בחתך דירוגים של יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים בעסקאות שהצד הנגדי בהן הוא בנקים:

ליום 31 בספטמבר 2014	ליום 30 בספטמבר 2015	במיליוני שקלים חדשים
יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים – כנגד בנקים זרים		
–	345	בדירוג AA
407	66	בדירוג AA-
193	687	בדירוג A+
817	350	בדירוג A
466	257	בדירוג A-
243	127	בדירוג BBB+
32	29	בדירוג BBB-
18	29	לא מדורגים
2,176	1,890	סך-הכל כנגד בנקים זרים
1,232	698	סך-הכל כנגד בנקים ישראלים
3,408	2,588	סך-כל היתרות המאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים

(2) להלן פירוט בחתך דירוגים של סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים בעסקאות שהצד הנגדי בהן הוא בנקים:

ליום 31 בספטמבר 2014	ליום 30 בספטמבר 2015	במיליוני שקלים חדשים
יתרות חוץ מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים – כנגד בנקים זרים		
–	4	בדירוג AAA
–	2	בדירוג AA+
–	6	בדירוג AA
19	33	בדירוג AA-
18	28	בדירוג A+
90	31	בדירוג A
11	1	בדירוג A-
16	–	בדירוג BBB+
6	–	בדירוג BBB
160	105	סך-הכל כנגד בנקים זרים
79	103	סך-הכל כנגד בנקים ישראלים
239	208	סך-כל היתרות החוץ מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים

1. הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים (המשך)

(3) להלן פירוט לעמודה "אחרים" בביאור פ' לתמצית הדוחות הכספיים, בחתך סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק:

ליום 30 בספטמבר 2015	ליום 30 בספטמבר 2014	ליום 31 בדצמבר 2014
במיליוני שקלים חדשים		
2	1	2
חקלאות		
תעשיה:		
89	122	200
29	55	67
34	34	26
152	211	293
סך-הכל תעשיה		
בינוי ונדל"ן:		
13	13	72
92	12	6
11	7	9
סך-הכל בינוי ונדל"ן		
116	32	87
138	250	143
72	32	45
-	1	2
85	50	55
88	62	55
שירותים פיננסיים:		
446	121	193
289	358	105
68	238	220
-	302	201
סך-הכל שירותים פיננסיים		
803	1,019	719
15	4	33
43	27	20
-	6	-
39	115	66
סך-הכל		
1,553	1,810	1,520
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים ובגין בטחון במזומן שהתקבל		
(324)	(543)	(458)
1,229	1,267	1,062
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים		

2. סיכוני אשראי בגין מימון ממונף

להלן יובאו נתונים אודות סיכון האשראי בגין מימון ממונף. הגילוי מתמקד בחשיפות שכל אחת מהן עולה על סך של 50 מיליון ש"ח.

חשיפות הבנק בגין מימון ממונף לפי ענפי משק:

אשראי מאזני ליום			
30 בספטמבר 2015	31 בדצמבר 2014		
במיליוני שקלים חדשים		הענף	
439	919	תעשייה	
997	806	בינוי ונדל"ן	
262	349	מסחר	
74	134	תחבורה ואחסנה	
-	282	תקשורת ושירותי מחשב	
153	137	שירותים פיננסיים	
1,925	2,627	סך-הכל	

החשיפה בגין מימון ממונף ליום 30 בספטמבר 2015, הסתכמה ב-1,925 מיליון ש"ח, לעומת 2,627 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2014, ירידה בשיעור של 26.7%. הירידה האמורה נבעה, בעיקר, מפרעון אשראים ומיציאה של אשראים מהגדרת מימון ממונף. יתרת החשיפה המוצגת בטבלה לעיל הינה בניכוי מחיקות חשבונאיות בהתאם להוראת חובות פגומים. החשיפה החוץ מאזנית בגין עסקאות מימון ממונף ליום 30 בספטמבר 2015 הסתכמה ב-473 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2014 - 499 מיליון ש"ח).

3. פירוט ההשקעה באיגרות חוב ממשלתיות

בביאור 2 א' לתמצית הדוחות הכספיים מובאים, בין היתר, פרטים בדבר השקעה באיגרות חוב ממשלתיות בתיק המוחזק לפדיון, בתיק הזמין למכירה ובתיק למסחר, בחתך של איגרות חוב ומלוות של ממשלת ישראל ואיגרות חוב ומלוות של ממשלות זרות.

להלן יובאו נתונים בחתך של ממשלות בהתייחס לכלל תיק ניירות הערך:

30 בספטמבר 2015		31 בדצמבר 2014	
הערך במאזן	שווי הוגן ⁽¹⁾	הערך במאזן	שווי הוגן ⁽¹⁾
במיליוני שקלים חדשים			
22,318	22,667	19,391	19,755
1,344	1,344	1,166	1,166
202	202	391	391
23,864	24,213	20,948	21,312

הערה:

(1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, אינם משקפים בהכרח את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

תוספת א' - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית - מאוחד⁽¹⁾

חלק א' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר					
2014			2015		
שיעור הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ ריבית	הכנסות ריבית	שיעור הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ ריבית	הכנסות ריבית
במיליוני שקלים חדשים	במיליוני שקלים חדשים	באחוזים	במיליוני שקלים חדשים	במיליוני שקלים חדשים	באחוזים
נכסים נושאי ריבית:					
אשראי לציבור: ⁽³⁾					
4.65	1,064	93,199	4.34	1,033	96,823
3.54	164	18,777	3.67	186	20,550
4.46	*1,228	111,976	4.22	*1,219	117,373
אשראי לממשלה:					
2.03	8	1,592	5.30	5	385
9.87	1	42	10.66	1	39
2.22	9	1,634	5.78	6	424
פקדונות בבנקים:					
0.46	3	2,598	0.24	2	3,342
0.97	6	2,475	0.82	4	1,957
0.71	9	5,073	0.45	6	5,299
פקדונות בבנקים מרכזיים:					
0.50	14	11,271	0.09	4	18,568
0.29	1	1,395	0.46	2	1,735
0.47	15	12,666	0.12	6	20,303
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר:					
0.55	1	728	— ⁽¹¹⁾	—	385
0.55	1	728	—	—	385
איגרות חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה: ⁽⁴⁾					
2.04	119	23,554	1.35	78	23,194
2.56	86	13,577	2.42	78	13,000
2.23	205	37,131	1.74	156	36,194
איגרות חוב למסחר: ⁽⁴⁾					
1.06	7	2,648	0.42	2	1,920
9.19	1	45	0.44	1	916
1.19	8	2,693	0.42	3	2,836
נכסים אחרים:					
2.65	4	610	2.96	5	684
2.65	4	610	2.96	5	684
3.47	1,479	172,511	3.09	1,401	183,498
חייבים בגין פעילות בכרטיס אשראי					
		5,640			5,949
נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית: ⁽⁵⁾					
		16,265 ⁽¹⁰⁾			14,674
		194,416			204,121
מזה: סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל					
2.88	263	36,921	2.88	277	38,881
	76			80	

* עמלות שנכללו בהכנסות ריבית מאשראי לציבור הערות לטבלה ראו בעמ' 111.

תוספת א' - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית - מאוחד⁽¹⁾ (המשך)

חלק ב' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר					
2014			2015		
שיעור ההוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור ההוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
באחוזים	במיליוני שקלים חדשים		באחוזים	במיליוני שקלים חדשים	
התחייבויות נושאות ריבית:					
פקדונות הציבור:					
0.07	3	17,135	0.02	1	24,360
0.82	170	82,726	0.59	107	72,721
0.69	173	99,861	0.45	108	97,081
0.46	14	12,143	0.44	15	13,718
0.73	17	9,309	0.70	17	9,728
0.58	31	21,452	0.55	32	23,446
0.67	204	121,313	0.47	140	120,527
פקדונות הממשלה:					
1.10	1	365	3.09	2	262
0.68	1	592	0.67	1	596
0.84	2	957	1.41	3	858
פקדונות מבנקים:					
1.42	11	3,117	0.24	2	3,315
1.94	5	1,038	2.36	5	855
1.55	16	4,155	0.67	7	4,170
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר:					
3.98	35	3,571	3.99	37	3,768
3.98	35	3,571	3.99	37	3,768
איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים:					
6.18	164	10,863	6.03	146	9,901
6.18	164	10,863	6.03	146	9,901
התחייבויות אחרות:					
(7.62)	(3)	153	6.11	(1)	67
(7.62)	(3)	153	6.11	1	67
1.19	418	141,012	0.96	334	139,291
פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית					
		25,886			36,560
זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי					
		6,229			6,583
התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽⁶⁾					
		9,298 ⁽¹⁰⁾			8,481
		182,425			190,915
		11,991			13,206
		194,416			204,121
2.28	1,061		2.13	1,067	
תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית ⁽⁷⁾ :					
2.59	870	135,590	2.41	865	144,617
2.09	191	36,921	2.09	202	38,881
2.48	1,061	172,511	2.35	1,067	183,498
מזה: סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילות מחוץ לישראל					
1.08	72	26,653	1.05	75	28,665

הערות לטבלה ראו בעמ' 111.

תוספת א' – שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית – מאוחד ⁽¹⁾ (המשך)

חלק ג' – יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית – מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר					
2014			2015		
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
במיליוני שקלים חדשים			במיליוני שקלים חדשים		
מטבע ישראלי לא צמוד:					
3.64	883	98,285	3.09	840	109,902
סך נכסים נושאי ריבית					
(0.66)	(128)	(78,153)	(0.36)	(72)	(80,222)
סך התחייבויות נושאות ריבית					
2.98	755		2.73	768	
פער הריבית					
מטבע ישראלי צמוד למדד:					
4.14	231	22,666	4.39	207	19,180
סך נכסים נושאי ריבית					
(4.56)	(194)	(17,324)	(4.66)	(169)	(14,747)
סך התחייבויות נושאות ריבית					
(0.42)	37		(0.27)	38	
פער הריבית					
מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ):					
2.82	102	14,639	2.00	77	15,535
סך נכסים נושאי ריבית					
(0.51)	(24)	(18,882)	(0.46)	(18)	(15,657)
סך התחייבויות נושאות ריבית					
2.31	78		1.54	59	
פער הריבית					
סך פעילות בישראל:					
3.64	1,216	135,590	3.15	1,124	144,617
סך נכסים נושאי ריבית					
(1.22)	(346)	(114,359)	(0.94)	(259)	(110,626)
סך התחייבויות נושאות ריבית					
2.42	870		2.21	865	
פער הריבית					

הערות לטבלה ראו בעמ' הבא.

תוספת א' - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית - מאוחד⁽¹⁾ (המשך)

חלק ד' - ניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר			
2015 לעומת 2014			
גידול (קיטון) בגלל שינויים ⁽⁸⁾			
שינוי נטו	מחיר	כמות	
במיליוני שקלים חדשים			
נכסים נושאי ריבית:			
אשראי לציבור:			
			בישראל
(31)	(70)	39	
			מחוץ לישראל
22	6	16	
(9)	(64)	55	סך-הכל אשראי לציבור
נכסים נושאי ריבית אחרים:			
			בישראל
(61)	(71)	10	
			מחוץ לישראל
(8)	(9)	1	
(69)	(80)	11	סך-הכל נכסים נושאי ריבית אחרים
(78)	(144)	66	סך-כל הכנסות הריבית
התחייבויות נושאות ריבית:			
פקדונות הציבור:			
			בישראל
(65)	(62)	(3)	
			מחוץ לישראל
1	(2)	3	
(64)	(64)	-	סך-הכל פקדונות הציבור
התחייבויות נושאות ריבית אחרות:			
			בישראל
(22)	(11)	(11)	
			מחוץ לישראל
2	2	-	
(20)	(9)	(11)	סך-הכל התחייבויות נושאות ריבית אחרות
(84)	(73)	(11)	סך-כל הוצאות הריבית
6	(71)	77	הכנסות ריבית, נטו

הערות:

- (1) הנתונים מובאים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר מטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים.
- (3) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (4) מהיתרה הממוצעת של אג"ח למסחר ושל אג"ח זמינות למכירה נוכחה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר וכן של רווחים (הפסדים) בגין אג"ח זמינות למכירה הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" בסך של (1) מיליון ש"ח ו-333 מיליון ש"ח, בהתאמה; 2014 - בסך של 13 מיליון ש"ח ו-534 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (5) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (6) לרבות מכשירים נגזרים.
- (7) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.
- (8) השפעת הכמות חושבה על ידי הכפלת פער הריבית בשינוי ביתרה הממוצעת בין התקופות. השפעת המחיר חושבה על ידי הכפלת היתרה הממוצעת בתקופה המקבילה אשתקד בשינוי בפער הריבית בין התקופות.
- (9) הכנסות ריבית מנכסים אחרים והוצאות ריבית מהתחייבויות אחרות כוללות הכנסות והוצאות ריבית מס הכנסה בהתאמה.
- (10) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא זכויות עובדים ובנושא היוון עלויות פיתוח תוכנה, ראו ביאור 1 ה' (1) ו- (2) לתמצית הדוחות הכספיים, בהתאמה.
- (11) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

תוספת א' - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית - מאוחד⁽¹⁾ (המשך)

חלק ה' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר					
2014			2015		
שיעור הכנסות	יתרה הכנסות	הכנסות	שיעור הכנסות	יתרה הכנסות	הכנסות
ההכנסה	ריבית	ממוצעת ⁽²⁾	ההכנסה	ריבית	ממוצעת ⁽²⁾
במיליוני שקלים			במיליוני שקלים		
באחוזים	חדשים		באחוזים	חדשים	
נכסים נושאי ריבית:					
אשראי לציבור: ⁽³⁾					
4.49	3,102	92,667	4.13	2,925	94,955
3.55	494	18,661	3.56	571	21,468
4.33	3,596	111,328	4.02	3,496	116,423
אשראי לממשלה:					
0.84	11	1,754	3.32	13	525
5.59	2	48	6.25	2	43
0.96	13	1,802	3.54	15	568
פקדונות בבנקים:					
0.44	9	2,744	0.26	7	3,558
1.03	19	2,467	0.84	14	2,235
0.72	28	5,211	0.48	21	5,793
פקדונות בבנקים מרכזיים:					
0.73	74	13,441	0.14	21	20,736
0.31	3	1,297	0.30	4	1,803
0.70	77	14,738	0.15	25	22,539
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר:					
0.45	2	592	–	– ⁽¹¹⁾	529
0.45	2	592	–	–	529
איגרות חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה: ⁽⁴⁾					
2.03	363	23,914	1.30	213	21,800
2.54	265	13,979	2.36	236	13,370
2.22	628	37,893	1.71	449	35,170
איגרות חוב למסחר: ⁽⁴⁾					
1.17	19	2,164	0.29	4	1,828
2.73	1	49	0.28	1	474
1.21	20	2,213	0.29	5	2,302
נכסים אחרים:					
–	6 ⁽⁹⁾	–	–	8 ⁽⁹⁾	–
3.09	14	606	2.71	14	690
4.42	20	606	4.27	22	690
3.37	4,384	174,383	2.93	4,033	184,014
חייבים בגין פעילות בכרטיס אשראי					
5,568			5,793		
16,275 ⁽¹⁰⁾			16,310		
196,226			206,117		
מזה: סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל					
2.88	798	37,107	2.81	842	40,083
216			252		
* עמלות שנכללו בהכנסות ריבית מאשראי לציבור					

* עמלות שונלו בהכנסות ריבית מאשראי לציבור

הערות לטבלה ראו בעמ' 115.

תוספת א' - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית - מאוחד⁽¹⁾ (המשך)

חלק ו' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר					
2014			2015		
שיעור	הוצאות	יתרה	שיעור	הוצאות	יתרה
ההוצאה	ריבית	ממוצעת ⁽²⁾ ריבית	ההוצאה	ריבית	ממוצעת ⁽²⁾ ריבית
במיליוני שקלים	במיליוני שקלים	במיליוני שקלים	במיליוני שקלים	במיליוני שקלים	במיליוני שקלים
באחוזים	חדשים	באחוזים	חדשים	באחוזים	חדשים
התחייבויות נושאות ריבית:					
פקדונות הציבור:					
0.11	14	16,875	0.02	3	22,358
בישראל - לפי דרישה					
0.80	518	86,296	0.44	252	76,609
בישראל - לזמן קצוב					
0.69	532	103,171	0.34	255	98,967
סך-הכל פקדונות הציבור בישראל					
0.46	42	12,183	0.46	49	14,302
מחוץ לישראל - לפי דרישה					
0.68	48	9,451	0.68	49	9,638
מחוץ לישראל - לזמן קצוב					
0.56	90	21,634	0.55	98	23,940
סך-הכל פקדונות הציבור מחוץ לישראל					
0.67	622	124,805	0.38	353	122,907
סך-הכל פקדונות הציבור					
פקדונות הממשלה:					
1.05	3	381	1.45	3	276
בישראל					
0.68	3	590	0.66	3	608
מחוץ לישראל					
0.82	6	971	0.91	6	884
סך-הכל פקדונות הממשלה					
פקדונות מבנקים:					
1.15	22	2,557	0.33	9	3,671
בישראל					
1.46	14	1,282	1.64	15	1,221
מחוץ לישראל					
1.25	36	3,839	0.65	24	4,892
סך-הכל פקדונות מבנקים					
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר:					
3.78	104	3,689	3.86	111	3,848
מחוץ לישראל					
3.78	104	3,689	3.86	111	3,848
סך-הכל ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר					
איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים:					
5.24	433	11,083	4.69	354	10,117
בישראל					
5.24	433	11,083	4.69	354	10,117
סך-הכל איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים					
התחייבויות אחרות:					
3.46	⁽⁹⁾ 4	155	6.20	⁽⁹⁾ 3	65
בישראל					
3.46	4	155	6.20	3	65
סך-הכל התחייבויות אחרות					
1.11	1,205	144,542	0.80	851	142,713
סך-כל ההתחייבויות נושאות ריבית					
		24,516			34,802
פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית					
		6,123			6,393
זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי					
		⁽¹⁰⁾ 9,098			9,373
התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽⁶⁾					
		184,279			193,281
סך-כל ההתחייבויות					
		11,947			12,836
סך-כל האמצעים ההוניים					
		196,226			206,117
סך-כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים					
2.26	3,179		2.13	3,182	
פער הריבית					
תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית ⁽⁷⁾ :					
2.53	2,592	137,276	2.39	2,567	143,931
בישראל					
2.11	587	37,107	2.05	615	40,083
מחוץ לישראל					
2.44	3,179	174,383	2.31	3,182	184,014
סך-הכל תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית					
1.04	211	27,195	1.02	227	29,617
מזה: סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילות מחוץ לישראל					

הערות לטבלה ראו בעמ' 115.

תוספת א' – שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית – מאוחד ⁽¹⁾ (המשך)

חלק ז' – יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית – מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר					
2014			2015		
שיעור הכנסות (הוצאות) ההכנסה (ההוצאה)	יתרה	הכנסות (הוצאות) ההכנסה (ההוצאה)	שיעור הכנסות (הוצאות) ההכנסה (ההוצאה)	יתרה	הכנסות (הוצאות) ההכנסה (ההוצאה)
במיליוני שקלים			במיליוני שקלים		
באחוזים	חדשים	באחוזים	חדשים	באחוזים	חדשים
מטבע ישראלי לא צמוד:					
3.69	2,715	98,645	3.07	2,487	108,508
(0.80)	(477)	(79,731)	(0.39)	(234)	(80,050)
2.89	2,238		2.68	2,253	
מטבע ישראלי צמוד למדד:					
3.08	542	23,590	3.05	453	19,894
(3.26)	(449)	(18,424)	(2.91)	(337)	(15,487)
(0.18)	93		0.14	116	
מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ):					
2.93	329	15,041	2.16	251	15,529
(0.47)	(68)	(19,192)	(0.40)	(53)	(17,559)
2.46	261		1.76	198	
סך כל הפעילות בישראל:					
3.50	3,586	137,276	2.97	3,191	143,931
(1.13)	(994)	(117,347)	(0.74)	(624)	(113,096)
2.37	2,592		2.23	2,567	

הערות לטבלה ראו בעמ' הבא.

תוספת א' - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית - מאוחד⁽¹⁾ (המשך)

חלק ח' - ניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר			
2015 לעומת 2014			
גידול (קיטון) בגלל שינויים ⁽⁸⁾			
שינוי נטו	מחיר	כמות	
במיליוני שקלים חדשים			
נכסים נושאי ריבית:			
אשראי לציבור:			
		70	בישראל
(177)	(247)		מחוץ לישראל
77	2	75	
(100)	(245)	145	סך-הכל אשראי לציבור
נכסים נושאי ריבית אחרים:			
		24	בישראל
(218)	(242)		מחוץ לישראל
(33)	(35)	2	
(251)	(277)	26	סך-הכל נכסים נושאי ריבית אחרים
(351)	(522)	171	סך-כל הכנסות הריבית
התחייבויות נושאות ריבית:			
פקדונות הציבור:			
		(11)	בישראל
(277)	(266)		מחוץ לישראל
8	(1)	9	
(269)	(267)	(2)	סך-הכל פקדונות הציבור
התחייבויות נושאות ריבית אחרות:			
		(1)	בישראל
(93)	(92)		מחוץ לישראל
8	5	3	
(85)	(87)	2	סך-הכל התחייבויות נושאות ריבית אחרות
(354)	(354)	-	סך-כל הוצאות הריבית
3	(168)	171	הכנסות ריבית, נטו

הערות:

- (1) הנתונים מובאים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר מטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים.
- (3) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (4) מהיתרה הממוצעת של אג"ח למסחר ושל אג"ח זמינות למכירה נוכחה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר וכן של רווחים (הפסדים) בגין אג"ח זמינות למכירה הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" בסך של 5 מיליון ש"ח ו-474 מיליון ש"ח, בהתאמה; 2014 - בסך של 7 מיליון ש"ח ו-371 מיליון ש"ח בהתאמה.
- (5) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (6) לרבות מכשירים נגזרים.
- (7) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.
- (8) השפעת הכמות חושבה על ידי הכפלת פער הריבית בשינוי ביתרה הממוצעת בין התקופות. השפעת המחיר חושבה על ידי הכפלת היתרה הממוצעת בתקופה המקבילה אשתקד בשינוי בפער הריבית בין התקופות.
- (9) הכנסות ריבית מנכסים אחרים והוצאות ריבית מהתחייבויות אחרות כוללות הכנסות והוצאות ריבית מס הכנסה בהתאמה.
- (10) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא זכויות עובדים ובנושא היוון עלויות פיתוח תוכנה, ראו ביאור 1 ה' (1) ו- (2) לתמצית הדוחות הכספיים, בהתאמה.
- (11) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

חוספת ב' - חשיפה לשינויים בשיעורי הריבית - מאוחד

30 בספטמבר 2015

מל 5 עד 10 שנים	מל 3 עד 5 שנים	מל שנה עד 3 שנים	מל 3 חודשים עד שנה	מל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש	
במיליוני שקלים חדשים						
מטבע ישראלי לא צמוד						
נכסים פיננסיים וסכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים						
2,720	4,314	4,815	9,051	8,619	90,286	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾
5,187	4,901	14,114	13,945	27,369	15,090	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
26	64	186	460	496	552	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
7,933	9,279	19,115	23,456	36,484	105,928	סך-הכל שווי הוגן
התחייבויות פיננסיות וסכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים						
379	1,142	4,791	9,125	8,020	80,242	התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾
6,121	5,864	13,588	17,548	29,245	21,186	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
-	3	90	397	636	695	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
-	1	1	6	2	-	מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
6,500	7,010	18,470	27,076	37,903	102,123	סך-כל השווי ההוגן
מכשירים פיננסיים, נטו						
1,433	2,269	645	(3,620)	(1,419)	3,805	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
3,113	1,680	(589)	(1,234)	2,386	3,805	החשיפה המצטברת במגזר
מטבע ישראלי צמוד למדד						
נכסים פיננסיים וסכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים						
3,216	4,797	7,172	2,576	694	526	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾
1,134	641	1,259	920	405	-	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
-	3	63	29	11	-	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
4,350	5,441	8,494	3,525	1,110	526	סך-כל השווי ההוגן
התחייבויות פיננסיות וסכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים						
3,978	3,516	4,224	2,722	811	345	התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾
945	1,157	1,532	1,909	50	5	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
8	39	134	64	19	-	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
-	-	1	5	1	-	מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
4,931	4,712	5,891	4,700	881	350	סך-כל השווי ההוגן
מכשירים פיננסיים, נטו						
(581)	729	2,603	(1,175)	229	176	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
1,981	2,562	1,833	(770)	405	176	החשיפה המצטברת במגזר

הערות:

- (1) לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.
- (2) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
- (3) כולל מניות המוצגות בטור "ללא תקופת פרעון".
- (4) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

30 בספטמבר 2015			30 בספטמבר 2014			31 בדצמבר 2014		
מל 10 עד 20 שנה	מל 20 שנה	ללא תקופת פרעון	מל 10 עד 20 שנה	מל 20 שנה	ללא תקופת פרעון	מל 10 עד 20 שנה	מל 20 שנה	ללא תקופת פרעון
שיעור תשואה פנימי באחוזים	שיעור תשואה פנימי באחוזים	שיעור תשואה פנימי באחוזים	שיעור תשואה פנימי באחוזים	שיעור תשואה פנימי באחוזים	שיעור תשואה פנימי באחוזים	שיעור תשואה פנימי באחוזים	שיעור תשואה פנימי באחוזים	שיעור תשואה פנימי באחוזים
מסך ממוצע אפקטיבי בשנים	מסך ממוצע אפקטיבי בשנים	מסך ממוצע אפקטיבי בשנים	מסך ממוצע אפקטיבי בשנים	מסך ממוצע אפקטיבי בשנים	מסך ממוצע אפקטיבי בשנים	מסך ממוצע אפקטיבי בשנים	מסך ממוצע אפקטיבי בשנים	מסך ממוצע אפקטיבי בשנים
במיליוני שקלים חדשים								
867	41	398	121,111	2.58%	0.58	109,455	2.81%	0.50
101	–	–	80,707	–	1.27	92,248	–	1.21
1	–	–	1,785	–	0.01	1,668	–	0.01
969	41	398	203,603	(2)0.85	(2)0.82	203,371	(2)0.82	197,827
187	–	–	103,886	0.18%	0.25	96,254	0.53%	0.29
79	–	–	93,631	–	1.21	102,332	–	1.19
–	–	–	1,821	–	0.01	1,845	–	0.01
–	–	–	10	–	0.01	9	–	0.01
266	–	–	199,348	(2)0.76	(2)0.76	200,440	(2)0.76	195,422
703	41	398	4,255	–	–	2,931	–	2,405
3,816	3,857	4,255						
898	77	31	19,987	1.98%	3.58	23,483	1.56%	3.48
20	–	–	4,379	–	3.55	3,447	–	2.72
–	–	–	106	–	0.01	24	–	0.01
918	77	31	24,472	(2)3.56	(2)3.38	26,954	(2)3.38	26,184
410	–	–	16,006	1.22%	3.44	18,896	0.88%	3.71
–	–	–	5,598	–	2.68	5,535	–	1.97
–	–	–	264	–	0.01	14	–	0.01
–	–	–	7	–	0.72	6	–	0.73
410	–	–	21,875	(2)3.20	(2)3.32	24,451	(2)3.32	23,094
508	77	31	2,597	–	–	2,503	–	3,090
2,489	2,566	2,597						

הערות כלליות:

- (א) בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעור הריבית שמנכה אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו בחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראו "ניהול ומדידת סיכונים שוק" בסעיף "החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם".
- (ב) שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן המוצג בגיון בביאור 10 א.
- (ג) מסך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- (ד) נתונים מלאים על החשיפות לשינויים בשיעור הריבית בכל מגזר, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.

חוספת ב' - חשיפה לשינויים בשיעורי הריבית - מאוחד (המשך)

30 בספטמבר 2015

מטב עד דרישה עד חודש	מטב חודש עד 3 חודשים	מטב עד 3 שנה	מטב עד 3 שנה	מטב עד 3 שנה	מטב עד 3 שנה	מטב עד 3 שנה
מטב עד עד 10 שנים	מטב עד עד 5 שנים	מטב עד עד 3 שנים	מטב עד עד 3 שנים	מטב עד עד 3 שנים	מטב עד עד 3 שנים	מטב עד עד 3 שנים
במיליוני שקלים חדשים						
מטב חוץ ⁽⁴⁾						
נכסים פיננסיים וסכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים						
29,929	7,913	3,910	5,092	3,334	4,887	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾
23,694	31,673	19,896	9,278	2,702	4,123	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
2,789	3,136	1,121	46	-	-	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
56,412	42,722	24,927	14,416	6,036	9,010	סך-כל השווי ההוגן
התחייבויות פיננסיות וסכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים						
47,697	4,737	8,985	5,093	1,934	34	התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾
16,590	31,675	14,997	4,777	3,593	5,960	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
2,641	2,991	1,147	66	22	16	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
-	-	1	-	-	-	מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
66,928	39,403	25,130	9,936	5,549	6,010	סך-כל השווי ההוגן
מכשירים פיננסיים, נטו						
(10,516)	3,319	(203)	4,480	487	3,000	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
(10,516)	(7,197)	(7,400)	(2,920)	(2,433)	567	החשיפה המצטברת במגזר
חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית						
נכסים פיננסיים וסכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים						
120,802	17,226	15,537	17,079	12,445	10,823	נכסים פיננסיים ^{(1),(3)}
38,784	59,447	34,761	24,651	8,244	10,444	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
3,341	3,643	1,610	295	67	26	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
162,927	80,316	51,908	42,025	20,756	21,293	סך-כל השווי ההוגן
התחייבויות פיננסיות וסכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים						
128,345	13,568	20,832	14,108	6,592	4,391	התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾
37,781	60,970	34,454	19,897	10,614	13,026	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
3,336	3,646	1,608	290	64	24	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
-	3	63	2	1	-	מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
169,462	78,187	56,957	34,297	17,271	17,441	סך-כל השווי ההוגן
מכשירים פיננסיים, נטו						
(6,535)	2,129	(5,049)	7,728	3,485	3,852	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
(6,535)	(4,406)	(9,455)	(1,727)	1,758	5,610	החשיפה המצטברת במגזר

הערות:

- (1) לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.
- (2) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
- (3) כולל מניות המוצגות בטור "ללא תקופת פרעון".
- (4) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

31 בדצמבר 2014			30 בספטמבר 2014								
משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי באחוזים	סך-כל השווי ההוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי באחוזים	סך-כל השווי ההוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי באחוזים	סך-כל השווי ההוגן	ללא תקופת פרעון	מעל 20 שנה	מעל 10 עד 20 שנה
במיליוני שקלים חדשים											
1.43	2.25%	58,812	1.53	2.50%	56,528	1.42	2.13%	57,407	306	–	2,036
0.70		87,259	0.66		90,084	0.82		91,431	–	–	65
0.01		7,576	0.01		10,898	0.01		7,092	–	–	–
(2)0.94		153,647	(2)0.93		157,510	(2)1.01		155,930	306	–	2,101
0.44	0.56%	70,933	0.45	0.65%	66,118	0.40	0.46%	68,545	–	–	65
0.94		72,215	0.89		78,064	1.08		77,651	–	–	59
0.01		7,701	0.01		10,678	0.01		6,885	1	–	1
0.67		1	0.67		1	0.67		1	–	–	–
(2)0.66		150,850	(2)0.64		154,861	(2)0.73		153,082	1	–	125
		2,797			2,649			2,848	305	–	1,976
								2,848	2,543	2,543	
1.08	2.41%	199,204	1.18	2.56%	191,369	1.13	2.39%	199,889	2,058	118	3,801
0.94		170,406	0.97		185,779	1.09		176,517	–	–	186
0.01		9,749	0.01		12,590	0.01		8,983	–	–	1
(2)0.99		379,359	(2)1.04		389,738	(2)1.08		385,389	2,058	118	3,988
0.65	0.45%	189,427	0.70	0.61%	181,277	0.58	0.37%	188,498	–	–	662
1.03		170,266	1.09		185,931	1.20		176,880	–	–	138
0.01		9,667	0.01		12,537	0.01		8,970	1	–	1
0.08		62	0.08		63	0.08		69	–	–	–
(2)0.81		369,422	(2)0.87		379,808	(2)0.86		374,417	1	–	801
		9,937			9,930			10,972	2,057	118	3,187
								10,972	8,915	8,797	

הערות כלליות:

- (א) בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעור הריבית שמנכה אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו בחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראו "ניהול ומדידת סיכונים שוק" בסעיף "החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם".
- (ב) שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן המוצג בגינו בביאור 10 א.
- (ג) משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- (ד) נתונים מלאים על החשיפות לשינויים בשיעור הריבית בכל מגזר, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.

תוספת ג' - חשיפות למדינות זרות - מאוחד⁽¹⁾

א. מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך הנכסים במאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך

30 בספטמבר 2015

חשיפה מאזנית⁽²⁾

חשיפה מאזנית מעבר לגבול

המדינה	לממשלות ⁽⁴⁾	לבנקים	לאחרים
במיליוני שקלים חדשים			
ארצות הברית	2,336	2,839	696
בריטניה	-	2,542	417
ארצות ה-PIIGS ⁽⁵⁾	-	3	13
אחרות	579	4,475	2,188
סך-כל החשיפות למדינות זרות	2,915	9,859	3,314
מזה: סך החשיפות למדינות LDC	207	483	637

הערות:

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, בטחונות נזילים ונגזרי אשראי.
- (2) סיכון אשראי מאזני וחוזי מאזני, סיכון אשראי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה וקבוצת לווים.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (4) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
- (5) פורטוגל, אירלנד, איטליה, יוון וספרד.

ב. מידע בדבר מדינות שסך החשיפה אליהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך הנכסים במאוחד או בין 15% לבין 20% מההון, לפי הנמוך

ליום 30 בספטמבר 2015 לא הייתה לבנק חשיפה כאמור.

ג. מידע בדבר חשיפה מאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015

1. מידע בדבר חשיפות מאזניות למדינות זרות

ליום 30 בספטמבר 2015 לא הייתה לבנק חשיפה כאמור.

2. מידע בדבר חשיפות מאזניות שעברו ארגון מחדש

ליום 30 בספטמבר 2015, לא הייתה לבנק חשיפה כאמור.

30 בספטמבר 2015									
חשיפה מאזנית מעבר לגבול (2)		חשיפה חוץ מאזנית(2)(3)		חשיפה מאזנית(2)					
				חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים					
		מזה: סיכון אשראי חוץ מאזני		סיכון אשראי מאזני בעייתי		חשיפה מאזנית		חשיפה מאזנית	
						נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית
לפרעון עד שנה	לפרעון מעל שנה	סך חשיפה חוץ מאזנית בעייתי	חובות פגומים	סך-כל החשיפה המאזנית	סך-כל החשיפה המאזנית	נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית
במיליוני שקלים חדשים									
499	5,372	–	8,156	125	385	17,100	11,229	20,105	31,334
819	2,140	–	31	133	133	2,998	39	–	39
10	6	–	8	–	1	16	–	–	–
3,389	3,853	3	558	68	69	7,285	43	2,912	2,955
4,717	11,371	3	8,753	326	588	27,399	11,311	23,017	34,328
601	726	–	137	4	4	1,327	–	–	–

שורת "סך הכל מדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים".

חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים; חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה.

חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

הוספת ג' - חשיפות למדינות זרות - מאוחד⁽¹⁾ (המשך)

א. מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך הנכסים במאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך

30 בספטמבר 2014

חשיפה מאזנית⁽²⁾

חשיפה מאזנית מעבר לגבול

המדינה	לממשלות ⁽⁴⁾	לבנקים	לאחרים
במיליוני שקלים חדשים			
ארצות הברית	1,260	2,658 ⁽⁶⁾	614
בריטניה	–	2,631	133
שווייץ	–	818	472
ארצות ה-PIIGS ⁽⁵⁾	–	7	6
אחרות	414 ⁽⁷⁾	3,877	3,096
סך-כל החשיפות למדינות זרות	1,674	9,991	4,321
מזה: סך החשיפות למדינות LDC	113 ⁽⁷⁾	791	631

31 בדצמבר 2014

חשיפה מאזנית⁽²⁾

חשיפה מאזנית מעבר לגבול

המדינה	לממשלות ⁽⁴⁾	לבנקים	לאחרים
במיליוני שקלים חדשים			
ארצות הברית	2,566 ⁽⁷⁾	2,878	523
בריטניה	–	2,596	133
שווייץ	–	795	525
ארצות ה-PIIGS ⁽⁵⁾	–	6	13
אחרות	414 ⁽⁷⁾	4,079	2,953
סך-כל החשיפות למדינות זרות	2,980	10,354	4,147
מזה: סך החשיפות למדינות LDC	135 ⁽⁷⁾	863	634

הערות:

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, בטחונות נזילים ונגזרי אשראי.
- (2) סיכון אשראי מאזני וחוז' מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה וקבוצת לווים.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (4) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
- (5) פורטוגל, אירלנד, איטליה, יוון וספרד.
- (6) סווג מחדש - מיון יתרות ל"תושבים מקומיים", בעקבות מיון בחברה מאוחדת.
- (7) סווג מחדש - הוספת איגרות חוב של ממשלות זרות, בעיקר איגרות חוב של ממשלת ארה"ב.

30 בספטמבר 2014									
חשיפה חוץ מאזנית ⁽²⁾⁽³⁾					חשיפה מאזנית ⁽²⁾				
חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁽²⁾					חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים				
לפרעון מעל שנה	לפרעון עד שנה	מזה: סיכון אשראי מסחרי חוץ מאזני בעייתי	סך חשיפה חוץ מאזנית	חובות פגומים	סיכון אשראי מסחרי מאזני בעייתי	סך-כל החשיפה המאזנית	חשיפה מאזנית נטו		
							ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות
							ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות
במיליוני שקלים חדשים									
253 ⁽⁶⁾	4,279	3	7,213	286	556	14,768	10,236	18,426	28,662 ⁽⁶⁾
693	2,071	–	102	370	374	3,720	956	79	1,035
507	783	–	138	5	16	2,159	869	246	1,115
8	5	–	7	–	2	13	–	–	–
3,009 ⁽⁷⁾	4,378	3	631	179	110	7,387	–	2,020	2,020
4,470	11,516	6	8,091	840	1,058	28,047	12,061	20,771	32,832
509 ⁽⁷⁾	1,026	3	159	1	6	1,535	–	–	–
31 בדצמבר 2014									
חשיפה חוץ מאזנית ⁽²⁾⁽³⁾					חשיפה מאזנית ⁽²⁾				
חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁽²⁾					חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים				
לפרעון מעל שנה	לפרעון עד שנה	מזה: סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי	סך חשיפה חוץ מאזנית	חובות פגומים	סיכון אשראי מאזני בעייתי	סך-כל החשיפה המאזנית	חשיפה מאזנית נטו		
							ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות
							ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות
במיליוני שקלים חדשים									
167	5,800 ⁽⁷⁾	1	8,044	131	428	16,072	10,105	19,945	30,050
665	2,064	–	31	191	269	3,492	763	49	812
228	1,092	–	72	17	17	2,351	1,031	277	1,308
13	6	–	9	2	2	19	–	–	–
2,540 ⁽⁷⁾	4,906	1	622	52	55	7,447	1	2,314	2,315
3,613	13,868	2	8,778	393	771	29,381	11,900	22,585	34,485
609 ⁽⁷⁾	1,023	–	162	–	2	1,632	–	–	–

שורת "סך הכל מדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים".

חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים; חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה.

חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

חוספת ג' - חשיפות למדינות זרות - מאוחד⁽¹⁾ (המשך)

ב. מידע בדבר מדינות שסך החשיפות אליהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך הנכסים במאוחד או בין 15% לבין 20% מההון, לפי הנמוך

לימים 30 בספטמבר 2014 ו-31 בדצמבר 2014 לא היתה לבנק חשיפה כאמור.

ג. מידע בדבר חשיפה מאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014 ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014

1. מידע בדבר חשיפות מאזניות למדינות זרות

לימים 30 בספטמבר 2014 ו-31 בדצמבר 2014, לא היתה לבנק חשיפה כאמור.

2. מידע בדבר חשיפות מאזניות שעברו ארגון מחדש

לימים 30 בספטמבר 2014 ו-31 בדצמבר 2014, לא היתה לבנק חשיפה כאמור.

תוספת ד' - סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק - מאוחד

כללי. החל מיום 1 בינואר 2015, הבנק מיישם את התיקונים בהוראות הדיווח לציבור בדבר "סיכון אשראי לפי ענפי משק". מספרי ההשוואה ליום 31 בדצמבר 2014 וליום 30 בספטמבר 2014 סווגו מחדש בהתאם להוראות החדשות.

30 בספטמבר 2015									
חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) (3)							סיכון אשראי כולל (1)		
הפסדי אשראי (4)			מזה:				דירוג	סך-	
ההוצאה מחיקות יתרת התקופתית חשבונאיות הפרשה	בגין הפסדי נטו להפסדי	אשראי לתקופה	אשראי	פגום	חובות (11)(2)	סך-הכל	אשראי (10)	בעייתי (5)	הכל (9)
במיליוני שקלים חדשים									
פעילות לווים בישראל									
17	-	(3)	10	21	849	1,087	21	1,048	1,089
חקלאות									
-	-	(1)	1	1	329	522	1	521	522
כרייה וחציבה									
258	7	(56)	302	409	9,624	14,685	409	14,140	14,844
תעשייה									
131	18	8	181	442	6,165	15,969 (6)	442	15,283 (6)	15,991
בינוי ונדל"ן - בינוי									
156	(62)	(48)	336	644	8,754	10,868	658	10,392	11,003
בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן									
4	-	1	9	10	1,874	2,552	9	2,864	2,907
אספקת חשמל ומים									
323	20	27	542	721	13,894	16,935	722	16,154	17,065
מסחר									
10	16	10	210	223	1,514	1,819	223	1,493	1,833
בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל									
53	(32)	(31)	129	173	3,240	4,150	179	3,850	4,232
תחבורה ואחסנה									
174	32	170	715	786	1,565	2,893	785	2,204	3,050
מידע ותקשורת									
113	(17)	(26)	89	220	5,356	7,032	219	8,277	8,503
שירותים פיננסיים									
64	5	8	44	82	4,125	5,936	82	5,758	5,950
שירותים עסקיים אחרים									
9	-	-	6	14	1,791	2,452	14	2,384	2,452
שירותים ציבוריים וקהילתיים									
1,312	(13)	59	2,574	3,746	59,080	86,900	3,764	84,368	89,441
סך-הכל מסחרי									
174	92	3	-	368	21,279	22,613	368	21,986	22,613
אנשים פרטיים - הלוואות לדירור									
385	49	41	69	356	22,061	45,110	356	44,527	45,133
אנשים פרטיים - אחר									
1,871	128	103	2,643	4,470	102,420	154,623	4,488	150,881	157,187
סך-הכל ציבור									
1	-	-	-	-	624	938	-	1,661	1,866
בנקים בישראל									
-	-	-	-	-	472	1,662	-	24,000	24,000
ממשלת ישראל									
1,872	128	103	2,643	4,470	103,516	157,223	4,488	176,542	183,053
סך-הכל פעילות בישראל									

הערות לטבלה ראו בעמוד הבא.

תוספת ד' - סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק - מאוחד (המשך)

30 בספטמבר 2015										
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾							סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾			
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾										
ההוצאה התקופתית חשבונאיות הפרשה בגין הפסדי נטו	מחיקות ייתר	להפסדי אשראי	לתקופה	אשראי	מזה:	סך-הכל	דירוג ביצוע אשראי ⁽¹⁰⁾	סך- הכל ⁽⁹⁾	סך- הכל ⁽⁹⁾	סך- הכל ⁽⁹⁾
בעייתי ⁽⁵⁾	בעייתי ⁽¹¹⁾	בעייתי ⁽²⁾	בעייתי ⁽⁵⁾	בעייתי ⁽⁵⁾	בעייתי ⁽⁵⁾	בעייתי ⁽⁵⁾	בעייתי ⁽⁵⁾	בעייתי ⁽⁵⁾	בעייתי ⁽⁵⁾	בעייתי ⁽⁵⁾
במיליוני שקלים חדשים										
פעילות לווים בחו"ל										
–	–	(1)	–	–	33	33	–	33	33	–
–	–	–	–	–	6	121	–	204	240	–
53	7	21	–	125	3,774	5,816	161	5,620	6,081	–
2	3	(5)	–	–	112	144	–	144	144	–
57	(21)	(60)	258	329	6,914	8,934	329	8,624	9,028	–
–	–	–	–	–	31	348	–	366	366	–
87	4	34	34	169	4,699	7,043	169	6,890	7,061	–
6	–	(1)	–	–	670	726	–	725	726	–
9	–	(1)	6	6	636	908	19	903	921	–
25	–	2	26	27	237	312	27	466	507	–
26	(3)	(10)	90	90	1,490	2,412	90	10,738	10,868	–
מזה: סוכנויות פדרליות בארה"ב ⁽⁸⁾										
–	–	–	–	–	–	–	–	7,944	7,944	–
26	–	7	1	1	1,651	2,157	1	1,885	2,186	–
16	–	4	–	–	1,387	1,443	–	3,344	3,387 ⁽⁸⁾	–
307	(10)	(10)	415	747	21,640	30,397	796	39,942	41,548	–
1	–	1	–	4	113	115	4	101	115	–
17	(2)	(3)	5	5	1,428	2,200	5	2,195	2,205	–
325	(12)	(12)	420	756	23,181	32,712	805	42,238	43,868	–
2	–	(2)	–	–	4,233	4,380	201	8,252	8,259	–
–	–	–	–	–	19	19	144	1,738	1,738	–
327	(12)	(14)	420	756	27,433	37,111	1,150	52,228	53,865	–
2,199	116	89	3,063	5,226	130,949	194,334	5,638	228,770	236,918	–
לא כולל יתרות שסווגו כנכסים והתחייבויות מוחזקים למכירה										
3	–	–	–	–	3,498	3,619	2	5,401	5,403	–

הערות:

- סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים, סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה וערבויות והתחייבויות על חשבון לקוחות בסך 130,949, 37,928, 173, 3,761 ו-64,107 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדירור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- כולל קבוצות רכישה בסך של 327 מיליון ש"ח.
- כולל ניירות ערך מגובי משכנתאות בסך של 5,293 מיליון ש"ח שהונפקו ע"י GNMA ובסך 2,651 מיליון ש"ח שהונפקו ע"י FNMA ו-FHLMC.
- כולל בעיקר איגרות חוב מוניציפליות ואיגרות חוב של מדינות בארה"ב.
- כולל מסגרות אשראי בערבות בנקים שאינם מהקבוצה בסך של 5,107 מיליון ש"ח.
- סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- יתרת החובות המסחריות כוללת הלוואות לדירור בסך 212 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה, שהפרייקטים שהן בנות מצויים בהליכי בניה.

חוספת ד' - סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק - מאוחד (המשך)

30 בספטמבר 2014

סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾							חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾		
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾									
ההוצאה מחיקות יתרת התקופתית חשבונאיות הפרשה									
בגין הפסדי נטו להפסדי הפסדי									
אשראי ⁽⁹⁾ לתקופה									
מזה:									
סך-הכל									
בעייתי ⁽⁵⁾									
בעייתי ⁽¹⁰⁾									
במיליוני שקלים חדשים									
פעילות לווים בישראל									
17	–	(5)	17	21	822	1,064	21	1,064	חקלאות
–	1	(2)	4	4	172	262	4	263	כרייה וחציבה
324	86	4	493	1,232	10,515	14,795	1,241	15,051	תעשייה
219	(31)	26	253	553	5,838	14,431	554	14,452 ⁽⁷⁾	בינוי ונדל"ן – בינוי
112	28	(6)	520	630	9,250	11,178	631	11,253	בינוי ונדל"ן – פעילות בנדל"ן
4	1	–	9	20	1,782	2,739	20	3,364	אספקת חשמל ומים
360	10	65	335	954	13,202	16,132	954	16,279	מסחר
21	2	5	229	242	1,580	1,966	242	1,982	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
43	(2)	11	70	122	2,256	2,823	126	2,878	תחבורה ואחסנה
29	(22)	(31)	126	268	1,471	2,068	268	2,289	מידע ותקשורת
144	(1)	11	183	324	6,765	8,335	323	10,250	שירותים פיננסיים
59	10	6	63	105	3,364	5,110	105	5,141	שירותים עסקיים אחרים
9	(1)	(4)	15	20	1,601	2,226	20	2,233	שירותים ציבוריים וקהילתיים
1,341	81	80	2,317	4,495	58,618	83,129	4,509	86,499	סך-הכל מסחרי
254	6	6	–	467	20,223	21,487	467	21,487	אנשים פרטיים – הלוואות לדיוור
336	39	34	85	317	19,906	40,689	317	40,720	אנשים פרטיים – אחר
1,931	126	120	2,402	5,279	98,747	145,305	5,293	148,706	סך-הכל ציבור
1	–	–	–	–	501	714	–	2,305	בנקים בישראל
–	–	–	–	–	1,468	1,769	–	23,985 ⁽¹¹⁾	ממשלת ישראל
1,932	126	120	2,402	5,279	100,716	147,788	5,293	174,996	סך-הכל פעילות בישראל

הערות לטבלה ראו בעמוד הבא.

הערות לטבלה ראו בעמוד הבא.

תוספת ד' - סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק - מאוחד (המשך)

30 בספטמבר 2014

סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾						חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾			
						הפסדי אשראי ⁽⁴⁾			
						ההוצאה מחיקות יתרת	התקופתית חשבונאיות הפרשה	בגין הפסדי נטו	להפסדי אשראי
						מזה:	סך-הכל	חובות ⁽²⁾	בעייתי ⁽⁵⁾ פגום
						סך-הכל	בעייתי ⁽⁵⁾	אשראי ⁽⁹⁾	לתקופה
במיליוני שקלים חדשים									
פעילות לווים בחו"ל									
חקלאות	131	-	131	126	131	-	-	(1)	2
כרייה וחציבה	179	-	179	23	175	-	-	-	-
תעשייה	7,205	73	7,278	4,635	7,092	5	74	(2)	52
בינוי ונדל"ן - בינוי	854	371	1,225	809	854	371	371	67	105
בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן	7,328	438	7,766	5,581	7,278	438	438	(4)	95
אספקת חשמל ומים	371	-	371	148	365	-	-	(1)	1
מסחר	5,986	25	6,011	4,072	5,978	25	25	(104)	54
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל	663	-	663	660	663	-	-	(2)	5
תחבורה ואחסנה	1,033	18	1,051	791	1,009	7	7	(3)	8
מידע ותקשורת	272	28	300	172	251	28	28	-	14
שירותים פיננסיים	11,717	294 ⁽⁶⁾	12,011	1,791	2,601	112	124	9	35
מזה: סוכנויות פדרליות בארה"ב ⁽⁸⁾	8,254	-	8,254	-	-	-	-	-	-
שירותים עסקיים אחרים	2,118	16	2,134	1,422	2,103	16	16	(11)	19
שירותים ציבוריים וקהילתיים	2,829	- ⁽⁹⁾	2,829	786	818	-	-	2	9
סך-הכל מסחרי	40,686	1,263	41,949	29,318	21,016	807	1,082	(50)	399
אנשים פרטיים - הלוואות לדיר	72	4	76	66	72	4	4	-	1
אנשים פרטיים - אחר	1,922	-	1,922	1,319	1,913	-	-	8	13
סך-הכל ציבור	42,680	1,267	43,947	31,303	22,401	807	1,086	(42)	413
בנקים בחו"ל	10,293	-	10,293	5,459	5,981	-	-	2	4
ממשלות חו"ל	1,460	-	1,460	27	27	-	-	-	-
סך-הכל פעילות בחו"ל	54,433	1,267	55,700	37,311	27,887	807	1,086	(40)	417
סך-הכל	229,429	6,560	235,989	185,099	128,603	3,209	6,365	80	2,349
לא כולל יתרות שסווגו כנכסים והתחייבויות מוחזקים למכירה - ראו ביאור 18									
	4,527	5	2,518	2,398	5	5	5		5

הערות:

- סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים, סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה וערבויות והתחייבויות על חשבון לקוחות בסך 128,603, 37,583, 5,081 ו-57,209 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- סיכון אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיר שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- כולל סיכון אשראי בעייתי בגין איגרות חוב מסוימות של חברות החזקה בנקאיות (TRUPS) המוחזקות על ידי חברה בת, בסך של 170 מיליון ש"ח.
- כולל קבוצות רכישה בסך של 700 מיליון ש"ח.
- כולל ניירות ערך מגובי משכנתאות בסך של 3,715 מיליון ש"ח שהונפקו ע"י GNMA ובסך 4,539 מיליון ש"ח שהונפקו ע"י FNMA ו-FHLMC.
- כולל בעיקר איגרות חוב מוניציפליות ואיגרות חוב של מדינות בארה"ב.
- כולל מסגרות אשראי בערבות בנקים שאינם מהקבוצה בסך של 4,643 מיליון ש"ח.
- סווג מחדש - הכללת חלק מאיגרות החוב, שהוצגו בעבר לפי שווי הוגן, לפי שווי המאזני.
- יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיר בסך 371 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה, שהפרייקטים שהן בנויות מצויים בהליכי בניה.

תוספת ד' - סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק - מאוחד (המשך)

31 בדצמבר 2014									
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾							סיכון אשראי כוללי ⁽¹⁾		
ההוצאה השנתית			מזה:				סך-	אשראי ⁽¹⁰⁾	בעייתי ⁽⁵⁾
ייתר	מחיקות	בגין הפסדי	פגום	סך-הכל	חובות ⁽¹¹⁾	בעייתי ⁽⁵⁾	דירוג ביצוע	סך-	הכל ⁽⁹⁾
הפרשה	חשבונאיות להפסדי	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי ⁽¹⁰⁾	אשראי ⁽¹⁰⁾	אשראי ⁽⁹⁾
נטו לשנה	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי ⁽¹⁰⁾	אשראי ⁽¹⁰⁾	אשראי ⁽⁹⁾
במיליוני שקלים חדשים									
פעילות לווים בישראל									
20	(1)	(3)	15	27	884	1,123	27	1,084	1,125
1	(4)	(6)	1	1	319	415	1	421	420
311	97	1	463	1,177	9,884	15,185	1,178	14,249	15,511
143	(38)	(56)	125	459	5,608	14,424 ⁽⁶⁾	460	13,908	14,443 ⁽⁶⁾
141	30	24	471	570	9,310	11,007	578	10,468	11,064
6	1	1	9	11	2,092	3,181	11	3,682	3,725
317	12	30	298	1,075	13,381	16,458	1,075	15,436	16,579
16	3	2	231	240	1,594	1,886	241	1,547	1,902
52	10	29	126	174	2,382	3,017	180	2,858	3,072
36	(18)	(20)	117	707	1,490	2,058	708	1,529	2,242
124	1	(7)	169	313	5,666	7,062	314	8,114	8,435
60	11	5	63	107	3,474	5,194	107	5,032	5,229
9	-	(3)	8	17	1,610	2,262	16	2,236	2,268
1,236	104	(3)	2,096	4,878	57,694	83,272	4,896	80,564	86,015
סך-הכל מסחרי									
262	11	19	-	458	20,308	21,873	458	21,281	21,873
394	49	102	82	344	20,350	41,141	344	40,443	41,202
1,892	164	118	2,178	5,680	98,352	146,286	5,698	142,288	149,090
סך-הכל ציבור									
2	-	1	-	-	604	648	-	2,067	2,067
-	-	-	-	-	1,510	1,770	-	21,179	21,179
1,894	164	119	2,178	5,680	100,466	148,704	5,698	165,534	172,336
סך-הכל פעילות בישראל									

הערות לטבלה ראו בעמוד הבא.

31 בדצמבר 2014

הערות:

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים, סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לוה וערבויות והתחייבויות על חשבון לקוחות בסך 1,29,668, 35,661, 4,596, 59,083-1 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לוה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיר שובגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיר שובגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (6) כולל קבוצות רכישה בסך של 480 מיליון ש"ח.
- (7) כולל ניירות ערך מגובי משכנתאות בסך של 3,976 מיליון ש"ח שהונפקו ע"י GNMA ובסך 4,636 מיליון ש"ח שהונפקו ע"י FNMA ו-FHLMC.
- (8) כולל בעיקר איגרות חוב מוניציפליות ואיגרות חוב של מדינות בארה"ב.
- (9) כולל מסגרות אשראי בערבות בנקים שאינם מהקבוצה בסך של 4,798 מיליון ש"ח.
- (10) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (11) יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיר בסך 331 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה. שהפרויקטים שהן בנות מלאים בעלייה בהליכה בניה.

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, לילך אשר-טופילסקי, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק דיסקונט לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2015 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות (לרבות הרווח הכולל), השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן:
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו;
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.


לילך אשר-טופילסקי
המנהלת הכללית

19 בנובמבר 2015

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, יוסף ברסי, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק דיסקונט לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2015 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות (לרבות הרווח הכולל), השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן:
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו;
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לראוי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריות או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.



יוסף ברסי, סמנכ"ל בכיר
חשבונאי ראשי

19 בנובמבר 2015

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק דיסקונט לישראל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק דיסקונט לישראל בע"מ וחברות בנות שלו (להלן: "הבנק") הכולל את מאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 30 בספטמבר 2015 ואת הדוחות התמציתיים הביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלה בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלה בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישומן בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידור, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

הדגש עניין

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 8 ב' סעיפים 4.11 ו-5 בדבר בקשות לאשר תובענות מסוימות כתובענות ייצוגיות ובדבר תובענות אחרות נגד הבנק וחברות מוחזקות ולאמור בביאור 16 ב' (2) בקשר עם הודעת פרקליטות המדינה, לפיה הפרקליטות שוקלת להגיש כתב אישום כנגד כאל. בביאור האמור צויין, בין היתר, כי בשלב זה לא ניתן להעריך מה תהיינה תוצאות ההליך שיינקט, ככל שיינקט, והשלכותיו על כאל.

זיו האפט
רואי חשבון

סומך חייקין
רואי חשבון

19 בנובמבר 2015

תמצית מאזן מאוחד

מבוקר	בלתי מבוקר	ביאור	31.12.14	30.9.14	30.9.15
במיליוני שקלים חדשים					
נכסים					
מזומנים ופקדונות בבנקים	27,672		31,694	23,149	
ניירות ערך (מזה: בהתאמה, 5,099, 5,222, 5,021 שועבדו למלווים)	39,251	2	37,353	39,477	
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר	173		466	953	
אשראי לציבור	125,601	3	122,172	121,148	
הפרשה להפסדי אשראי	(2,009)	3	(2,049)	(2,174)	
אשראי לציבור, נטו	123,592		120,123	118,974	
אשראי לממשלות	491		1,533	1,495	
השקעות בחברות כלולות	142		142	141	
בניינים וציוד	2,177		(3)2,354	(3)2,401	
נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין	142		142	142	
נכסים בגין מכשירים נגזרים	3,762	9	4,596	5,080	
נכסים אחרים	4,117		(3)(2)3,890	(3)(2)3,606	
נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה	5,395	18	4,892	4,596	
סך-כל הנכסים	206,914		207,185	200,014	
התחייבויות והון					
פקדונות הציבור	152,534	4	152,903	145,405	
פקדונות מבנקים	4,833		5,547	5,313	
פקדונות הממשלה	854		872	969	
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	3,853		3,984	3,785	
אג"ח וכתבי התחייבות נדחים	9,937		10,638	10,839	
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	4,099	9	4,475	5,218	
התחייבויות אחרות (1)	10,415		(3)(2)11,126	(3)(2)11,234	
התחייבויות המוחזקות למכירה	6,642	18	4,651	4,295	
סך-כל ההתחייבויות	193,167		194,196	187,058	
הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	13,309		(3)(2)12,599	(3)(2)12,577	
זכויות שאינן מקנות שליטה בחברות מאוחדות	438		(3)390	(3)379	
סך-כל ההון	13,747		12,989	12,956	
סך-כל ההתחייבויות וההון	206,914		207,185	200,014	

הערות:

- (1) מזה הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים לימים 30.9.15, 30.9.14 ו-31.12.14, בסך של 187 מיליון ש"ח, 170 מיליון ש"ח ו-170 מיליון ש"ח, בהתאמה.
 - (2) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא זכויות עובדים, ראו ביאור 1 ה' (1).
 - (3) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות פיתוח תוכנה, ראו ביאור 1 ה' (2).
- הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד ממנה.


יוסף ברסי,
סמנכ"ל בכיר
חשבונאי ראשי


לילך אשר-טופילסקי
המנהלת הכללית


ד"ר יוסי בכר
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים:
19 בנובמבר 2015

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד

מבוקר לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר	בלתי מבוקר לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	ביאור
2014	2014	2015	2014	2015
במיליוני שקלים חדשים				
5,736	4,384	4,033	1,479	1,401
1,518	1,205	851	418	334
4,218	3,179	3,182	1,061	1,067
164	80	89	40	85
4,054	3,099	3,093	1,021	982
הכנסות ריבית, נטו, לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי				
549	386	317	148	30
2,586	1,918	1,962	650	650
(1)18	(1)16	78	(1)2	42
3,153	2,320	2,357	800	722
סך-כל ההכנסות שאינן מריבית				
(2)4,086	(2)2,995	2,523	(2)929	820
(2)1,161	(2)866	869	(2)294	294
(2)1,167	(2)772	879	(2)253	306
6,414	4,633	4,271	1,476	1,420
סך-כל ההוצאות התפעוליות והאחרות				
793	786	1,179	345	284
(2)271	(2)275	446	(2)130	102
522	511	733	215	182
27	23	5	3	3
רווח נקי למניה, המיוחס לבעלי המניות של הבנק				
505	501	690	205	168
רווח נקי למניה, המיוחס לבעלי המניות של הבנק				
(2)0.48	(2)0.48	0.65	(2)0.19	0.16

הערות:

- (1) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא זכויות עובדים, ראו ביאור 1 ה' (1).
- (2) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות פיתוח תוכנה, ראו ביאור 1 ה' (2).

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד ממנה.

תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל⁽¹⁾

מבוקר לשנה	בלתי מבוקר			
שהסתיימה ב-31 בדצמבר	לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	2014	2015
2014	2014	2015	2014	2015
במיליוני שקלים חדשים				
549 ⁽⁴⁾⁽³⁾	534 ⁽⁴⁾⁽³⁾	738	218 ⁽⁴⁾⁽³⁾	185
(44)	(33)	(48)	(13)	(17)
505	501	690	205	168
רווח נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק				
רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים:				
190	358	(85)	87	3
336	182	27	204	124
(37) ⁽³⁾	(24) ⁽³⁾	59	(1) ⁽³⁾	(25)
5	4	3	2	–
494	520	4	292	102
רווח כולל אחר, לפני מיסים				
(94) ⁽³⁾	(138) ⁽³⁾	16	(21) ⁽³⁾	–
השפעת המס המתייחס				
רווח כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברות מאוחדות,				
400	382	20	271	102
–	–	(5)–	–	(5)–
400	382	20	271	102
רווח כולל אחר, המיוחס לבעלי המניות של הבנק, לאחר מיסים				
949	916	758	489	287
(44)	(33)	(48)	(13)	(17)
905	883	710	476	270
הרווח הכולל המיוחס לבעלי המניות של הבנק				

הערות:

(1) ראו ביאור 14.

(2) משקף בעיקר התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף השנה של תכניות פנסיה להטבה מוגדרת והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

(3) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא זכויות עובדים, ראו ביאור 1 ה' (1).

(4) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות פיתוח תוכנה, ראו ביאור 1 ה' (2).

(5) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד ממנה.

תמצית דוח על השינויים בהון

קרנות הון								
הון המניות הנפרע	הון מכרמיה אחרות	הון הנפרע וקרנות ההון	סך-כל הון המניות הנפרע וקרנות ההון	רווח (הפסד) כולל אחר	מצטבר עודפים	הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	זכויות שאינן מקנות שליטה בחברות מאוחדות סך-כל	הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק
במיליוני שקלים חדשים								
א. לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 ו-2014 (בלתי מבוקר)								
665	3,434	212	4,311	(156)	8,884	13,039	421	13,460
יתרה ליום 30 ביוני 2015								
-	-	-	-	-	168	168	17	185
רווח נקי בתקופה								
-	-	-	-	102	-	102	(3)-	102
רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס								
665	3,434	212	4,311	(54)	9,052	13,309	438	13,747
יתרה ליום 30 בספטמבר 2015								
665	3,434	212	4,311	(363) ⁽¹⁾	8,161 ⁽²⁾⁽¹⁾	12,109	306 ⁽²⁾	12,415
יתרה ליום 30 ביוני 2014								
-	-	-	-	-	205 ⁽²⁾⁽¹⁾	205	13	218
רווח נקי בתקופה								
-	-	-	-	-	-	-	(31)	(31)
דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברות מאוחדות								
-	-	-	-	-	(8)	(8)	91	83
מכירת מניות בחברות מאוחדות לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה								
-	-	-	-	-	271 ⁽¹⁾	-	-	271
רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס								
665	3,434	212	4,311	(92)	8,358	12,577	379	12,956
יתרה ליום 30 בספטמבר 2014								
ב. לתקופות של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 ו-2014 (בלתי מבוקר)								
665	3,434	212	4,311	(74) ⁽¹⁾	8,362 ⁽²⁾⁽¹⁾	12,599	390 ⁽²⁾	12,989
יתרה ליום 31 בדצמבר 2014 (מבוקר)								
-	-	-	-	-	690	690	48	738
רווח נקי בתקופה								
-	-	-	-	20	-	20	(3)-	20
רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס								
665	3,434	212	4,311	(54)	9,052	13,309	438	13,747
יתרה ליום 30 בספטמבר 2015								
665	3,434	212	4,311	(474) ⁽¹⁾	7,865 ⁽²⁾⁽¹⁾	11,702	297 ⁽²⁾	11,999
יתרה ליום 31 בדצמבר 2013 (מבוקר)								
-	-	-	-	-	501 ⁽²⁾⁽¹⁾	501	33	534
רווח נקי בתקופה								
-	-	-	-	-	-	-	(42)	(42)
דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברות מאוחדות								
-	-	-	-	-	(8)	(8)	91	83
מכירת מניות בחברות מאוחדות לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה								
-	-	-	-	-	382 ⁽¹⁾	-	-	382
רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס								
665	3,434	212	4,311	(92)	8,358	12,577	379	12,956
יתרה ליום 30 בספטמבר 2014								
ג. לשנת 2014 (מבוקר)								
665	3,434	212	4,311	(474) ⁽¹⁾	7,865 ⁽²⁾⁽¹⁾	11,702	297 ⁽²⁾	11,999
יתרה ליום 31 בדצמבר 2013								
-	-	-	-	-	505 ⁽²⁾⁽¹⁾	505	44	549
רווח נקי לשנת החשבון								
-	-	-	-	-	(8)	(8)	91	83
מכירת מניות בחברות מאוחדות לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה								
-	-	-	-	-	-	-	(42)	(42)
דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברות מאוחדות								
-	-	-	-	-	400 ⁽¹⁾	-	-	400
רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס								
665	3,434	212	4,311	(74)	8,362	12,599	390	12,989
יתרה ליום 31 בדצמבר 2014								

הערות:

- (1) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא זכויות עובדים, ראו ביאור 1 ה' (1).
 - (2) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות פיתוח תוכנה, ראו ביאור 1 ה' (2).
 - (3) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.
- הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד ממנה.

תמצית דוח מאוחד על תזרימי מזומנים

מבוקר	בלתי מבוקר			
לשנה	לתשעת החודשים		לשלושת החודשים	
שהסתיימה	שהסתיימו ב-30 בספטמבר	שהסתיימו ב-30 בספטמבר	שהסתיימו ב-30 בספטמבר	שהסתיימו ב-30 בספטמבר
31.12.14	2014	2015	2014	2015
במיליוני שקלים חדשים				
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת				
185	218	738	534	549
ההתאמות הדרושות כדי להציג את המזומנים מפעילות שוטפת:				
(3)	(3)	(5)	(23)	(27)
129	148	368	397	527
27	(3)	43	40	122
200	166	548	615	807
–	(1)	(11)	(1)	–
(25)	(55)	(214)	(274)	(388)
1	(17)	(16)	(37)	(37)
(37)	–	(51)	(5)	(5)
6	(29)	180	(15)	(28)
45	38	–	287	144
151	132	2,010	(718)	(1,127)
(4,467)	(3,596)	(6,527)	(3,169)	(5,314)
(46)	375	1,042	340	302
434	(295)	292	(851)	(364)
(238)	(1,426)	834	(1,000)	(516)
(1,155)	(454)	(2,093)	(661)	804
(662)	37	(490)	(562)	(1,094)
112	134	(62)	135	262
(556)	(1,324)	108	(704)	(1,218)
288	1,518	(714)	1,100	1,332
3,084	(91)	2,281	(3,737)	3,990
(16)	16	(17)	(3)	(100)
151	264	(131)	141	340
26	967	(380)	320	(420)
(280)	498	(552)	968	1,339
23	40	(12)	32	67
מזומנים נטו לפעילות שוטפת	(2,623)	(2,743)	(2,831)	(6,851)
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת				
185	218	738	534	549
ההתאמות הדרושות כדי להציג את המזומנים מפעילות שוטפת:				
(3)	(3)	(5)	(23)	(27)
129	148	368	397	527
27	(3)	43	40	122
200	166	548	615	807
–	(1)	(11)	(1)	–
(25)	(55)	(214)	(274)	(388)
1	(17)	(16)	(37)	(37)
(37)	–	(51)	(5)	(5)
6	(29)	180	(15)	(28)
45	38	–	287	144
151	132	2,010	(718)	(1,127)
(4,467)	(3,596)	(6,527)	(3,169)	(5,314)
(46)	375	1,042	340	302
434	(295)	292	(851)	(364)
(238)	(1,426)	834	(1,000)	(516)
(1,155)	(454)	(2,093)	(661)	804
(662)	37	(490)	(562)	(1,094)
112	134	(62)	135	262
(556)	(1,324)	108	(704)	(1,218)
288	1,518	(714)	1,100	1,332
3,084	(91)	2,281	(3,737)	3,990
(16)	16	(17)	(3)	(100)
151	264	(131)	141	340
26	967	(380)	320	(420)
(280)	498	(552)	968	1,339
23	40	(12)	32	67
מזומנים נטו לפעילות שוטפת	(2,623)	(2,743)	(2,831)	(6,851)

הערות:

(1) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא זכויות עובדים, ראו ביאור 1 ה' (1).

(2) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות פיתוח תוכנה, ראו ביאור 1 ה' (2).

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד ממנה.

תמצית דוח מאוחד על תזרימי מזומנים (המשך)

מבוקר לשנה שהסתיימה	בלתי מבוקר		לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	
	2014	2015	2014	2015
במיליוני שקלים חדשים				
תזרימי מזומנים מפעילות השקעה				
	(102)	(73)	(738)	–
רכישת איגרות חוב מוחזקות לפדיון	579	444	477	61
תמורה מפדיון איגרות חוב מוחזקות לפדיון	(12,697)	(10,040)	(13,399)	(3,558)
רכישת ניירות ערך זמינים למכירה	11,627	8,689	8,997	2,949
תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה	123	5	923	5
תמורה ממכירת תיק אשראי	7,157	6,083	5,335	2,074
תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה	40	37	4	–
תמורה מממוש השקעות בחברות מוחזקות ודיבידנד	(87)	(268)	(256)	(106)
רכישת בניינים וציוד	11	11	99	–
תמורה מממוש בניינים וציוד	83	–	–	–
מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) השקעה	6,409	4,888	1,442	1,425
תזרימי מזומנים מפעילות מימון				
	–	–	344	–
הנפקת כתבי התחייבות	(1,066)	(896)	(1,065)	(164)
פדיון כתבי התחייבות	(42)	(42)	–	(31)
דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברות מאוחדות	(40)	(938)	(721)	(195)
מזומנים נטו לפעילות מימון	(1,108)	(938)	(721)	(195)
גידול (קטון) במזומנים	5,248	(2,901)	(2,110)	(1,513)
יתרת מזומנים לתחילת התקופה	23,765	23,765	29,013	22,364
השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים ושווי מזומנים	–	12	100	25
יתרת מזומנים לסוף התקופה	29,013	20,876	27,003	20,876
ריבית ומסים ששולמו ו/או התקבלו				
	6,372	4,874	4,292	1,506
ריבית שהתקבלה	(2,191)	(1,671)	(1,144)	(512)
ריבית ששולמה	107	87	21	8
דיבידנדים שהתקבלו	(440)	(351)	(318)	(118)
מסים על הכנסה ששולמו	(111)	–	–	–

הערה:

(1) הוצג מחדש, בגין יישום למפרט של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות פיתוח תוכנה, ראו ביאור 1 ה' (2).
הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד ממנה.

נספח - פעולות השקעה ומימון שלא במזומן בתקופת הדוח

מבוקר לשנה שהסתיימה	בלתי מבוקר		לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	
	2014	2015	2014	2015
במיליוני שקלים חדשים				
	15	–	6	(2)
רכישת רכוש קבוע	(121)	564	(1,212)	387
השאלת ניירות ערך	(527)	–	–	–

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד ממנה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

עמוד	רשימת ביאורים:
141	1. מדיניות חשבונאית
149	2. ניירות ערך
164	3. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
186	4. פקדונות הציבור
187	5. הלימות הון, נזילות ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים
190	6. הטבות לעובדים
197	7. נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
200	8. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
208	9. פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון
216	10. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
228	11. הכנסות והוצאות ריבית
229	12. הכנסות מימון שאינן מריבית
230	13. מגזרי פעילות
234	14. רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר
237	15. ההשקעה בבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (הבנק "הבינלאומי")
237	16. פעילות בתחום כרטיסי אשראי
239	17. דוח הצוות לבחינת הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית
244	18. נכסים המוחזקים למכירה
245	19. אישור עסקאות
246	20. שינויי חקיקה בתחום המסים

1. מדיניות חשבונאית

א. כללי. בנק דיסקונט לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") הינו תאגיד בנקאי אשר התאגד בישראל. תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים (להלן: "הדוחות הכספיים ביניים") של הבנק ליום 30 בספטמבר 2015 כוללים את אלה של הבנק ושל חברות הבת שלו (להלן: "הקבוצה"), וכן את זכויות הקבוצה בחברות כלולות. הדוחות הכספיים ביניים ערוכים בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר "דוח רבעוני של תאגיד בנקאי", ואינם כוללים את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לעיין בדוחות כספיים אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2014 ולביאורים אשר נכללו בהם.

הדוחות הכספיים ביניים נערכו לפי אותם כללי חשבונאות שלפיהם נערכו הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2014, פרט לאמור בסעיף ה' להלן.

ב. אישור הדוחות הכספיים

הדוחות הכספיים ביניים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 19 בנובמבר 2015.

ג. עקרונות הדיווח הכספי

הדוחות הכספיים ביניים נערכו בהתאם לעקרונות הבאים:

- בנושאים שבליבת העסק הבנקאי - בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ובהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב, אשר אומצו במסגרת הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים;
- בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל ובהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים ופרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) המתמייחסות אליהם, והכל בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בנושאים אלה.

התקינה הבינלאומית מיושמת בהתאם לעקרונות שפורטו בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014.

ד. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת הדוחות הכספיים ביניים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, נדרשות הנהלות הבנק והחברות המוחזקות להפעיל שיקול דעת, ולעשות שימוש בהערכות, אומדנים והנחות, אשר משפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. התוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ה. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות המפקח על הבנקים

החל בתקופה שהתחילה ביום 1 בינואר 2015, הבנק מיישם תקנים חשבונאיים והוראות המפורטים להלן:

- (1) דיווח לפי כללי חשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים (ראו סעיף 1 להלן);
 - (2) הנחיות בדבר היוון עלויות לפיתוח עצמי של תוכנה (ראו סעיף 2 להלן).
 - (3) דיווח לפי כללי חשבונאות המקובלים בארה"ב הנוגעים להבחנה בין התחייבויות והון (ראו סעיף 4 להלן);
- החל בתקופה שהתחילה ביום 1 ביולי 2015, הבנק מיישם את קובץ שאלות ותשובות בנושא חובות פגומים (ראו סעיף 5 להלן).
להלן תיאור השינויים במדיניות החשבונאית שננקטה בדוחות כספיים ביניים אלה ותיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

1. אימוץ כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים

(א) עיקרי ההוראות החדשות ביום 10 באפריל 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא זה. החוזר מעדכן את דרישות ההכרה,

המדידה והגילוי בנושא הטבות לעובדים בהוראות הדיווח לציבור בהתאם לכללי חשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב. החוזר קובע כי התיקונים להוראות הדיווח לציבור יחולו מיום 1 בינואר 2015, כאשר בעת היישום לראשונה בנק יתקן למפרע את מספרי ההשוואה לתקופות המתחילות מיום 1 בינואר 2013 ואילך כדי לעמוד בדרישות הכללים כאמור.

ביום 12 בינואר 2015 פורסם קובץ שאלות ותשובות בנושא, אשר כולל, בין היתר, דוגמאות לאופן הטיפול בהטבות שכיחות במערכת הבנקאית בהתאם לכללי חשבונאות המקובלים בארה"ב.

כמו כן, ביום 11 בינואר 2015 פורסם תיקון להוראות הדיווח לציבור בדבר "זכויות עובדים - שיעור ההיוון, מתכונת גילוי והוראות מעבר ליישום לראשונה" ("החוזר"). החוזר מעדכן את דרישות הגילוי בנושא זכויות עובדים ובנושא תשלומים מבוססי מניות בהתאם לכללי חשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.

1. מדיניות חשבונאית (המשך)

בחזר צוין כי הפיקוח על הבנקים הגיע למסקנה שבישראל לא קיים שוק עמוק לאיגרות חוב קונצרניות באיכות גבוהה. בהתאם, שיעור ההיוון להטבות לעובדים יחושב על בסיס תשואת איגרות החוב הממשלתיות בישראל בתוספת מרווח ממוצע על איגרות חוב קונצרניות בדירוג AA (בינלאומי) ומעלה במועד הדיווח. משיקולים פרקטיים, נקבע כי המרווח ייקבע לפי ההפרש הממוצע בין שיעורי התשואה לפדיון, לפי תקופות פירעון, על איגרות חוב קונצרניות בדירוג AA (בינלאומי) ומעלה בארה"ב, לבין שיעורי התשואה לפדיון, לאותן תקופות לפירעון, על איגרות חוב של ממשלת ארה"ב, והכול במועד הדיווח. בנק הסבור ששינויים במרווח המתקבל לעיל בתקופה מסוימת נובעים מתנודות חריגות בשווקים, באופן שהמרווחים המתקבלים על פיהן אינם מתאימים לשמש להיוון כאמור, יפנה לקבל הנחיה מקדמית מהפיקוח על הבנקים. בהתאם לחוזר, דוגמאות למצבים אלה יכולים לכלול, בין היתר, שינויים בגינם המרווח המתקבל יהיה גבוה מהמרווח על אגרות חוב קונצרניות בדירוג AA (מקומי) בישראל.

כאמור, תאגיד בנקאי נדרש לתקן למפרע מספרי השוואה לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2013 ואילך. באשר לטיפול החשבונאי ברווחים והפסדים אקטואריים שנרשמו ברווח כולל אחר כתוצאה משינויים בשיעורי ההיוון נקבע:

- ההפסד האקטוארי ליום 1 בינואר 2013, הנובע מהפער שבין שיעור ההיוון לחישוב עתודות לכיסוי זכויות עובדים צמודות למדד המחירים לצרכן, שנקבע על פי הוראת השעה בהוראות הדיווח לציבור (4%), לבין שיעורי ההיוון למועד זה של התחייבויות לעובדים צמודות למדד, שנקבעו על פי הכללים החדשים כאמור לעיל (להלן: "ההפסד"), ייכלל במסגרת הרווח הכולל האחר המצטבר;
- רווחים אקטואריים שירשמו מיום 1 בינואר 2013 ואילך, כתוצאה משינויים שוטפים בשיעורי ההיוון במהלך שנת דיווח, יירשמו ברווח הכולל האחר המצטבר, ויקטינו את יתרת ההפסד הרשומה כאמור, עד שיתרה זו תתאפס;
- הפסדים אקטואריים הנובעים משינויים שוטפים בשיעורי היוון במהלך שנת דיווח, ורווחים אקטואריים הנובעים משינויים שוטפים בשיעורי היוון במהלך שנת דיווח לאחר איפוס יתרת ההפסד הרשומה כאמור לעיל, יופחתו בשיטת קו ישר על פני תקופת השירות הממוצעת הנוטרת של העובדים הצפויים לקבל הטבות על פני התכנית, למעט במצבים מסוימים חריגים;
- רווחים והפסדים אקטואריים אחרים (שאינם נובעים כתוצאה משינוי בשיעור ההיוון) ליום 1 בינואר 2013, ובתקופות לאחר מכן, ייכללו במסגרת הרווח הכולל האחר המצטבר ויופחתו בשיטת הקו הישר על פני תקופת השירות הממוצעת הנוטרת של העובדים הצפויים לקבל הטבות על פי התכנית, למעט במצבים מסוימים חריגים;
- השפעת היישום לראשונה על הטבות אחרות לעובדים, אשר כל השינויים בהן נזקפים באופן שוטף לרווח והפסד (כגון מענקי יובל), תיזקף לעודפים.

(ב) הוראות מעבר לעניין השפעות על הלימות ההון. למרות ההשפעה המהותית לרעה על ההון העצמי של הבנק, לצורך חישוב דרישות הון בהתאם להוראות באזל וו, בהתאם להוראות מעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299, יתרת רווח או הפסד כולל אחר מצטבר הנובעת מהתאמות בגין הטבות לעובדים (לרבות הפסדים שנזקפו ישירות ליתרת עודפים ליום 1 בינואר 2013) לא תובא בחשבון באופן מיידי, אלא תהיה כפופה להוראות מעבר, כך שהשפעתה תיפרס בשיעורים של 40% החל מיום 1 בינואר 2015, ושיעורים שווים של 20% לשנה מיום 1 בינואר 2016 ועד ליישום מלא החל מיום 1 בינואר 2018.

(ג) יישום המדיניות החדשה בבנק. במסגרת האמור, נכללו הנושאים העיקריים הבאים:

1. הוגדר תהליך לקביעת שיעור היוון על בסיס איגרות חוב ממשלתיות צמודות מדד בישראל, בהתאם למשך החיים הממוצע של החבות המוערכת, בתוספת מרווח ממוצע של איגרות חוב קונצרניות בדירוג AA ומעלה בארה"ב. התהליך כולל היבטי בקרה לתקינות בחירת איגרות החוב, תיקוף שיעור ההיוון המתקבל ובחינת סבירות השינויים בשיעור ההיוון.
2. נקבע מנגנון להגדרת התשואה החזויה על נכסי התכנית. הפרמטרים המשתתפים בקביעת התשואה החזויה הינם, בעיקר, הרכב נכסי התכנית בפועל ובעבר, שינויים אפשריים בהרכב הנכסים בהתאם למדיניות ההשקעה שהוגדרה, תשואות העבר של הקופה, תשואות הנכסים ומשקלם בתיק הכולל, ובניכוי הוצאות תפעול ועמלות. המנגנון כולל גם בדיקת הצורך בעדכון התשואה החזויה במהלך תקופת הדיווח.
3. שונתה שיטת המדידה בהערכת חבות הבנק בגין הטבות לגימלאים ביחס לאוכלוסיית העובדים הפעילים ובוצע מעבר לחישוב החבות במועד המוקדם ביותר בו קיימת מחויבות לתשלום פיצויי פרישה לעובדים. זאת, במקום חישוב שהניח שיעורי עזיבה לפני גיל 67 וזקיפה יחסית בהתאם.
4. הוגדר תהליך עבודה לטיפול ברווחים והפסדים אקטואריים, במסגרתו קיימת הבחנה בין:
 - ההפסד האקטוארי שנוצר בגין השינוי בשיעור ההיוון ליום 1 בינואר 2013;
 - רווחים אקטואריים בגין שינויים בשיעור היוון לאחר מועד היישום לראשונה;

1. מדיניות חשבונאית (המשך)

- הפסדים אקטואריים בגין שינויים בשיעורי היוון ומרכיבים אחרים, לאחר מועד היישום לראשונה;
 - רווחים/הפסדים אקטואריים בגין הפער שבין התשואה הצפויה על נכסי תכנית לתשואה שהושגה בפועל.
- התהליך כולל התייחסות לסבירות הרווח/ההפסד האקטוארי שמתקבל, הרישומים החשבונאיים, מנגנון ההפחתה של הרווחים/הפסדים וקביעת תקופת ההפחתה.
- (ד) המדיניות החשבונאית המעודכנת של הבנק**
- **הטבות לאחר פרישה - פנסיה, פיצויים והטבות אחרות - תוכניות להטבה מוגדרת**
 - הבנק מכיר בסכומים המתייחסים לתכניות פנסיה ופיצויים ותכניות אחרות לאחר פרישה על בסיס חישובים הכוללים הנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעורי היוון, תמותה, שיעורי פרישה מוקדמת, שיעור תשואה חזוי לטווח ארוך על נכסי תכנית, גידול בתגמול ותחלופה;
 - הבנק בוחן את הנחותיו על בסיס תקופתי ומעדכן הנחות אלה בעת הצורך. הערכה אקטוארית נערכת, דרך כלל, אחת לשנה, אלא אם בתקופת ביניים חלו שינויים מהותיים בהנחות האקטואריות המשפיעים באופן מהותי על ההתחייבויות האקטואריות או על נכסי התוכנית;
 - שינויים בהנחות מוכרים ככלל, בכפוף להוראות שפורטו לעיל, תחילה ברווח כולל אחר מצטבר ומופחתים לרווח והפסד בתקופות עוקבות;
 - התחייבות נצברת לאורך התקופה הרלבנטית שנקבעה בהתאם לכללים המפורטים בנושא 715 לקודיפיקציה;
 - הבנק מיישם את הנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר בקרה פנימית על תהליך הדיווח הכספי בנושא זכויות עובדים, לרבות לעניין בחינת "מחויבות שבמהות" להעניק לעובדיו הטבות בגין פיצויים מוגדלים ו/או פנסיה מוקדמת.
 - **הטבות לאחר פרישה - תכניות להפקדה מוגדרת**
 - תכנית להפקדה מוגדרת הינה תכנית שלפיה הבנק משלם תשלומים קבועים לישות נפרדת מבלי שתהיה לו מחויבות משפטית או משתמעת לשלם תשלומים נוספים. מחויבויות הבנק להפקיד בתכנית הפקדה מוגדרת, נזקפת כהוצאה לרווח והפסד בתקופות שבמהלכן סיפקו העובדים שירותים קשורים.
 - **הטבות אחרות לזמן ארוך לעובדים פעילים: מענקי יובל**
 - התחייבות נצברת לאורך התקופה המזכה בהטבה;
 - לצורך חישוב ההתחייבות מובאים בחשבון שיעורי היוון והנחות אקטואריות;
 - כל מרכיב עלות ההטבה לתקופה, לרבות רווחים והפסדים אקטואריים, נזקפים מיידית לדוח רווח והפסד.
 - **היעדרויות מזכות בפיצוי - חופשה ומחלה**
 - ההתחייבות בגין ימי חופשה נמדדת על בסיס שוטף, ללא שימוש בשיעורי היוון ובהנחות אקטואריות;
 - הבנק לא צובר התחייבות בגין ימי מחלה שינוצלו במהלך השירות השוטף;
 - **תוכנית פרישה 2014**. במסגרת התוכנית האסטרטגית של הבנק לשנים 2015-2019, שאושרה בחודש אוגוסט 2014, הוצעה לעובדים תוכנית לפרישה מוקדמת אשר, נוכח מאפייניה ונסיבותיה, היוותה שינוי מבני. העלויות שהיו כרוכות ביישומה טופלו בהתאם.
- (ה) המדיניות החשבונאית שננקטה בעבר**
- שיעור ההיוון בחישובים האקטואריים היה 4%, בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים;
 - רווחים והפסדים אקטואריים נזקפו מיידית לדוח רווח והפסד;
 - בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר בקרה פנימית על תהליך הדיווח הכספי בנושא זכויות עובדים, התחייבות בגין תשלום פיצויי פיטורין הוצגה בסכום הגבוה מבין סכום ההתחייבות המחושב על בסיס אקטוארי, המביא בחשבון את העלות הנוספת שתיגרם בגין מתן הטבות כאמור, לבין סכום ההתחייבות המחושב כמכפלת השכר החודשי של העובד במספר שנות הותק שלו, בהתאם לגילוי דעת מס' 20 של לשכת רואי חשבון בישראל;
 - מידע נוסף באשר למדיניות החשבונאית שיישם הבנק בנושא זכויות עובדים, הובא בביאורים 1 ו-16 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014.
- (ו) דרישות הגילוי בדוחות הכספיים ביניים בשנת 2015**
- בדוח לרבעון הראשון של שנת 2015 נדרש גילוי נרחב, במתכונת של דיווח שנתי, בנוסף על הגילוי הנדרש בדוח רבעוני רגיל, של נתוני תקופות קודמות שהוצגו מחדש, בעיקר:

1. מדיניות חשבונאית (המשך)

- סכומים תוצאתיים בגין השנים 2013 ו-2014;
 - יתרות מאזניות והנחות ששימשו לימים 31 בדצמבר 2013 ו-31 בדצמבר 2014.
- למרות האמור לעיל, בנק רשאי שלא לכלול את הגילוי הנדרש על נכסי תכנית בהתאם להוראות הדיווח לציבור ליום 31 בדצמבר 2013 ואת הגילוי הנדרש על "התנועה בשווי ההוגן של נכסי תכנית ששווים נמדד על בסיס שימוש בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)" לשנים 2013 ו-2014.
- כמו כן, לצורך הצגת מספרי השוואה לשנים 2013 ו-2014 בנק רשאי, משיקולים פרקטיים, להשתמש בשיעורי התשואה בפועל בשנים אלה במקום קביעת שיעורי התשואה החזויים (הבנק בחר לעשות שימוש בהקלה האמורה).
- בהתאם להוראות המעבר שנכללו בחוזר, הגילוי כאמור לא יעודכן בדוחות לרבעון השני והשלישי של שנת 2015. ברבעונים אלה נדרש גילוי בהתאם למתכונת הגילוי של דוח רבעוני, עם גילוי תמציתי בביאור על מדיניות חשבונאית על השפעת היישום לראשונה של הכללים החדשים והפניה לדוח לרבעון הראשון.
- בהקשר זה, הפיקוח על הבנקים הבהיר שכאשר מבוצעת מדידה מחדש ברבעון (ראו להלן), יש לתת גילוי בהתאם למתכונת השנתית, בשינויים המחוייבים.
- פרטים בדבר השפעת היישום לראשונה של הכללים החדשים מובאים בסעיף 3 להלן.

(ז) מדידה מחדש ודין חשבון אקטוארי בתקופות ביניים

בחדש ינואר 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים קובץ שאלות ותשובות על פיו, בין היתר, ברבעון שבו חלו שינויים המשפיעים מהותית על נכסי התכנית או על המחויבות בגין ההטבה, נדרש למדוד מחדש את נכסי התכנית ו/או את המחויבות בגין ההטבה. בהתאם, נוכח השינויים המהותיים בשיעורי ההיוון, הבנק ערך ברבעון השני מדידה מחדש כאמור של המחויבות בגין ההטבה. אף שלא חלו שינויים מהותיים בשיעורי ההיוון ברבעון השלישי של שנת 2015, הבנק ערך מדידה מחדש כאמור של מחויבות בגין ההטבה, מטעמי בקרה, נוכח העובדה שמדובר בשנת היישום הראשונה.

2. הנחיות בדבר היוון עלויות לפיתוח עצמי של תוכנה. הבנק מיישם את תקן חשבונאות בינלאומי מס' 38 "נכסים בלתי מוחשיים"

והנחיות שנקבעו במסגרת "SOP 98-1 – Accounting for the cost of Computer Software Developed or Obtained for Internal Use".

נוכח המורכבות החשבונאית בתהליך היוון עלויות פיתוח עצמי של תוכנה ונוכח מהותיות סכום עלויות התוכנה שהיוון, קבע הפיקוח על הבנקים לבנק הנחיות בנושא היוון עלויות תוכנה, כלהלן:

- ייקבע סף מהותיות לכל פרוייקט פיתוח תוכנה בגינו מהוונות עלויות תוכנה, אשר ינוע בטווח שבין 450 אלף ש"ח לבין 600 אלף ש"ח. כל פרוייקט פיתוח תוכנה אשר סף עלויותיו נמוכות מסך המהותיות כאמור, ייזקק כהוצאה בדוח רווח והפסד (ספי המהותיות שקבע הבנק: סף עלויות לפרויקט – 600 אלף ש"ח, סף עלויות לשיפורים ושדרוגים – 450 אלף ש"ח);
 - תקופת ההפחתה של עלויות פיתוח תוכנה לא תעלה על 5 שנים;
 - ייקבעו מקדמי היוון לשעות עבודה, שנמוכים מ-1, כך שיובאו בחשבון הפוטנציאל לסטיה בחישוב שעות עבודה ולחוסר יעילות כלכלי;
 - דרג העובדים שעלויותיהם מהוונות לנכסים יוגבל, כך שהדרג העליון יהיה לכל היותר מנהל, אשר ניתן להראות כי רוב הזמן שלו עוסק בפיתוח בפועל, הוא אחראי על מספר מועט של עובדים, וניתן למדוד באופן מדויק את כמות השעות אשר השקיע בפועל בכל פרוייקט פיתוח;
 - עלויות אשר לא שויכו לפרוייקט לפי דיווח שעות ספציפי, שבו העובד הצהיר, על בסיס דיווח יומי, כי השקיע עלויות אלה ספציפית בפרוייקט, ירשמו כהוצאה.
- בנוסף, המפקח קבע כי תיערך בחינה מקיפה לירידת ערך כל אחד מהנכסים שפיתוחם הושלם ולירידת ערך כל אחד מהנכסים שנמצאים בפיתוח, שתראה האם מתקיים סממן כלשהו מהסממנים לירידת ערך שצויינו בהוראות והאם קיים צורך ברישום ירידת ערך. שינוי המדיניות החשבונאית בהתאם להנחיות כאמור יושם החל מהדוחות הכספיים ביניים ליום 30 ביוני 2015, בדרך של יישום למפרע. מספרי ההשוואה הוצגו מחדש.

יצוין כי, למיטב ידיעת הבנק, הנחיות דומות נקבעו לתאגידים בנקאיים נוספים בישראל.

יישום הקביעות שנכללו בהנחיות, השפיע בסכום של 87 מיליון ש"ח לאחר השפעת המס – הקטנת ההון (ליום 31 בדצמבר 2014).

יצוין כי החל מיום 1 בינואר 2015, הבנק יישם את האמור בהנחיות בהתייחס לפרויקטים שוטפים – בעניין סף המהותיות, בעניין מקדמי היוון ובעניין דרג העובדים שעלויותיהם מהוונות.

פרטים בדבר השפעת היישום לראשונה של הכללים החדשים מובאים בסעיף 3 להלן.

1. מדיניות חשבונאית (המשך)

3. השפעת היישום לראשונה של כללים חדשים ליום 30 בספטמבר 2014 וליום 31 בדצמבר 2014 ולתקופות שהסתיימו באותם

מועדים

להלן יובאו פרטים בדבר ההשפעה של היישום למכרע של ההוראה בדבר זכויות עובדים ושל ההוראה בדבר היוון עלויות פיתוח תוכנה:

בלתי מבוקר							
30 בספטמבר 2014				31 בדצמבר 2014			
השפעת היישום למכרע	השפעת היישום למכרע	השפעת היישום למכרע	השפעת היישום למכרע	השפעת היישום למכרע	השפעת היישום למכרע	השפעת היישום למכרע	השפעת היישום למכרע
לאחר היישום למכרע	בגין היוון עלויות תוכנה	בגין זכויות עובדים	לפני היישום למכרע	לאחר היישום למכרע	בגין היוון עלויות תוכנה	בגין זכויות עובדים	לפני היישום למכרע (מבוקר)
במיליוני שקלים חדשים							
מאזן							
2,401	(145)	–	2,546	2,354	(146)	–	2,500
3,606	48	331	3,227	3,890	49	336	3,505
11,234	(2)	881	10,355	11,126	(2)	893	10,235
8,358	(87)	(192)	8,637	8,362	(87)	(193)	8,642
(92)	–	(358)	266	(74)	–	(364)	290
12,577	(87)	(550)	13,214	12,599	(87)	(557)	13,243
379	(8)	–	387	390	(8)	–	398

בלתי מבוקר

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014				לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014			
לפני היישום למכרע	בגין היוון	השפעת היישום למכרע	השפעת היישום למכרע	לפני היישום למכרע	בגין היוון	השפעת היישום למכרע	השפעת היישום למכרע
לפני היישום למכרע	בגין היוון	השפעת היישום למכרע	השפעת היישום למכרע	לפני היישום למכרע	בגין היוון	השפעת היישום למכרע	השפעת היישום למכרע
רווח והפסד	48	(46)	-	2	127	(111)	-
הכנסות אחרות	914	8	7	929	2,922	56	17
משכורות והוצאות נלוות	306	-	(12)	294	903	-	(37)
אחזקה ופחת בניינים וציוד	254	-	(1)	253	775	-	(3)
הוצאות אחרות	149	(21)	2	130	329	(63)	9
הפרשה למסים על הרווח	247	(33)	4	218	624	(104)	14
רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברות מאוחדות	(13)	-	(1)	(13)	(33)	-	(1)
רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברות מאוחדות	234	(33)	4	205	591	(104)	14
רווח נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק	0.22	(0.03)	-	0.19	0.56	(0.09)	0.01
הרווח הנקי למניה אחת בת 0.1 ש"ח ע.נ.							
המיוחס לבעלי המניות של הבנק, בש"ח							
רווח כולל אחר	-	(1)	-	(1)	-	(24)	-
התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים	(21)	-	-	(21)	(146)	8	-
השפעת המס המתייחס	272	(1)	-	271	398	(16)	-
רווח (הפסד) כולל אחר, המיוחס לבעלי המניות של הבנק, לאחר מסים	506	(34)	4	476	989	(120)	14
רווח (הפסד) כולל המיוחס לבעלי מניות הבנק							

הערה:

(1) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

1. מדיניות חשבונאית (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014			
לפני היישום למפרע (מבוקר)	השפעת היישום למפרע בגין זכויות עובדים עלויות תוכנה	השפעת היישום למפרע בגין היוון פיתוח	השפעת היישום לאחר היישום
במיליוני שקלים חדשים			
רווח והפסד			
הכנסות אחרות	119	(101)	18
משכורות והוצאות נלוות	3,988	65	4,086
אחזקה ופחת בניינים וציוד	1,212	–	1,161
הוצאות אחרות	1,171	–	1,167
הפרשה למסים על הרווח	324	(61)	271
רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברות מאוחדות	640	(105)	549
רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברות מאוחדות	(44)	–	(44)
רווח נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק	596	(105)	505
הרווח הנקי למניה אחת בת 0.1 ש"ח ע.ב.	0.57	(0.10)	0.48
המיוחס לבעלי המניות של הבנק, בש"ח			
רווח כולל אחר			
התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים	–	(37)	(37)
השפעת המס המתייחס	(109)	15	(94)
רווח (הפסד) כולל אחר, המיוחס לבעלי המניות של הבנק, לאחר מסים	422	(22)	400
רווח (הפסד) כולל המיוחס לבעלי מניות הבנק	1,018	(127)	905

הערה:

(1) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

בביאור 1 ז' ובביאור 6 לדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2015 הובאו פרטים נוספים אודות ההשפעה של יישום ההוראה החדשה בנושא זכויות עובדים.

4. דיווח לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב הנוגעים להבחנה בין התחייבויות והון. ביום 6 באוקטובר 2014 פרסם המפקח על

הבנקים הוראה בנושא דיווח לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב הנוגעים להבחנה בין התחייבויות והון. זאת, בהמשך למדיניות הפיקוח על הבנקים, לאמץ בנושאים מהותיים את מערך הדיווח הכספי שחל על בנקים בארה"ב. בהתאם להוראה, נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא סיווג כהון או כהתחייבות של מכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים מורכבים. לצורך כך נדרש ליישם, בין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי, שנקבעו במסגרת הנושאים הבאים בקודיפיקציה:

- נושא 480, בדבר "הבחנה בין התחייבות והון";
- נושא 20–470, בדבר "חוב עם אפשרות להמרה ואפשרויות אחרות"; וכן
- נושא 30–505, בדבר "מניות באוצר".

בנוסף, ביישום ההבחנה בין התחייבויות והון, נדרש להתייחס להוראות הדיווח לציבור בענין נגזרים משובצים. במקביל, הפיקוח על הבנקים פרסם קובץ שאלות ותשובות בנושא זה, במסגרתו הובהר כי יש לסווג מכשירי חוב קיימים עם רכיב המרה מותנה למניות (אשר נכלל בהון עצמי רובד 1 לפי הוראות באזל II ולפי הוראות המעבר עונה על הגדרת מכשיר הון מורכב, או שנכלל כרכיב הון פיקוחי בהתאם להוראות באזל III) כהתחייבות שתומך לפי עלות מופחתת, מבלי להפריד נגזר משובץ. הבנק מיישם את הכללים האמורים החל מיום 1 בינואר 2015. ליישום ההוראה לא היתה השפעה מהותית.

5. קובץ שאלות ותשובות בנושא חובות פגומים. ביום 16 בספטמבר 2015 פורסם קובץ שאלות ותשובות מעודכן בדבר יישום הוראות

הדיווח לציבור בנושא חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי. בקובץ הובהרו הדרישות לקביעת הרף לצורך ביצוע בחינה פרטנית לירידת ערך וכן הובהר כי לא ניתן לשנות את אופן בחינת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חוב מסוים, למעט בנסיבות של ארגון מחדש של חוב בעייתי. בנוסף, נקבעו הכללים לביצוע מחיקה חשבונאית בגין חוב בעייתי בארגון מחדש שכשל. תחילת השינויים שנקבעו בקובץ, מיום 1 ביולי 2015 ואילך.

1. מדיניות חשבונאית (המשך)

ליישום השינויים שנקבעו בקובץ לא היתה השפעה מהותית.

1. תכני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. מגזרי פעילות פיקוחיים. ביום 6 בנובמבר 2014 פורסם תיקון להוראות הדיווח לציבור בנושא מגזרי פעילות פיקוחיים.

החוזר נועד לאפשר לתאגיד הבנקאי לדווח על מגזרי פעילות בהתאם למתכונת אחידה ובת השוואה, כפי שקבע הפיקוח על הבנקים. השינויים העיקריים:

- נוספה דרישה לגילוי על "מגזרי פעילות פיקוחיים", בהתאם להגדרות של הפיקוח על הבנקים. מתכונת הגילוי על מגזרי הפעילות הפיקוחיים כוללת את המגזרים הבאים: בנקאות פרטית, משקי בית, עסקים זעירים וקטנים, עסקים בינוניים, עסקים גדולים, גופים מוסדיים וניהול פיננסי;
- נוספו הגדרות המבהירות אלו לקוחות יכללו בכל מגזר;
- נוספה דרישה לגילוי נפרד על מגזר "ניהול פיננסי".

בנוסף, ביום 6 בנובמבר 2014, הופץ קובץ שאלות ותשובות בנושא זה. ביום 16 בספטמבר 2015 פורסם עידכון לקובץ האמור. בחוזר נקבע כי הגילוי על "מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה" יינתן בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מגזרי פעילות (הנכללים ב-ASC 280), ככל שקיים הבדל מהותי בין גישת ההנהלה לבין מגזרי הדיווח על פי הנחיות הפיקוח. הכללים החדשים יחולו מהדוחות הכספיים לשנת 2015 ואילך, כלהלן:

- בדוחות לשנת 2015 תחול דרישת הגילוי בקשר לנתונים מאזניים ביחס למגזרי פעילות פיקוחיים כמוגדר בהוראות החדשות. בהתאם להוראות החדשות ניתן שלא לתת גילוי למספרי השוואה לנתונים המאזניים על מגזרי הפעילות הפיקוחיים, אלא לכלול מספרי השוואה בהתאם להוראות הדיווח לציבור שהיו בתוקף ערב כניסת החוזר לתוקף. כמו כן, לא נדרש גילוי על מגזר ניהול פיננסי;
- החל מהדוח הכספי לרבעון הראשון של שנת 2016 נדרש גילוי מלא לפי הכללים החדשים, למעט הגילוי על מגזר ניהול פיננסי. מספרי השוואה יותאמו למפרע. ניתן להציג בדוחות השנתיים לשנת 2016 מספרי השוואה של שנה אחת בלבד בהתייחס לביאור על מגזרי פעילות פיקוחיים. לצורך הצגת מספרי השוואה ניתן יהיה להסתמך על סיווג הלקוחות למגזרי פעילות פיקוחיים נכון ליום 1 בינואר 2016;
- החל מהדוחות לרבעון הראשון לשנת 2017 נדרש ליישם את הנחיות החוזר במלואן.

להערכת הבנק, יישום ההוראות החדשות אינו צפוי להביא להשפעה מהותית למעט אופן ההצגה והגילוי.

2.

הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות. ביום 14 בינואר 2015 פורסם חוזר בנושא אימוץ עדכון לכללי חשבונאות בנושא הכנסה מחוזים עם לקוחות. החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור לאור פרסום ASU 2014-09 המאמץ בכללי החשבונאות האמריקאיים תקן חדש בנושא הכרה בהכנסה. התקן קובע כי הכנסה תוכר תוך יישום מודל בן חמישה שלבים, הכוללים, בין היתר, כללים לזיהוי חוזה עם לקוח ולקביעת מחיר העסקה, כללים המגדירים כיצד יש להפריד את החוזה למרכיביו השונים ולאופן בו יש לייחס את מחיר העסקה הכולל לכל מרכיב מזוהה ונפרד.

כמו כן, בהתאם להוראות התקן, יש להכיר בהכנסה בגין כל מרכיב מזוהה בנפרד, זאת בהתאם לכללים שקובע התקן לגבי עיתוי ההכרה בהכנסה – במועד ספציפי או על פני זמן.

בהתאם לחוזר, תחילת התיקונים בהוראות תהיה מיום 1 בינואר 2017. בהתאם להוראות המעבר בחוזר, בעת היישום לראשונה ניתן לבחור בחלופה של יישום למפרע בדרך של הצגה מחדש של מספרי השוואה או בחלופה של יישום מכאן ולהבא בדרך של רישום של ההשפעה המצטברת (cumulative effect) של יישום התקן לראשונה, תוך זקיפת ההשפעה המצטברת, שתוכר במועד היישום לראשונה, להון. ביום 9 ביולי 2015 החליט ה-FASB לדחות את מועד תחילת התקן ליום 1 בינואר 2018.

התקן החדש אינו חל, בין השאר, על מכשירים פיננסיים וזכויות או מחויבויות חוזיות אשר בתחולת פרק 310 לקודיפיקציה.

הבנק טרם החל לבחון את ההשפעה של התקן על דוחותיו הכספיים, וטרם בחר בחלופה ליישום הוראות המעבר.

3.

צירופי עסקים, איחוד דוחות כספיים והשקעות בחברות מוחזקות. ביום 14 ביוני 2015 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בדבר "דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא צירופי עסקים, איחוד דוחות כספיים והשקעות בחברות מוחזקות". בהתאם לחוזר, נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושאים אלו בהתאם לקודיפיקציה: נושא 805 בדבר "צירופי עסקים"; נושא 810 בדבר "איחוד"; נושא 20-350 בדבר "נכסים בלתי מוחשיים – מוניטין ונכסים אחרים" בענין הטיפול החשבונאי בירידת ערך מוניטין שנרכש בצירוף עסקים; ונושא 323 בדבר "השקעות – שיטת השווי המאזני ועסקאות משותפות".

1. מדיניות חשבונאית (המשך)

במסגרת החוזר בוטלה הוראת המעבר שאפשרה לא לבצע תיאומים למדיניות חשבונאית המתייחסת לנושאים בליבת העסק הבנקאי, שיושמה על ידי חברה כלולה ריאלית, שנדרש כדי שהמדיניות החשבונאית של החברה הכלולה בנושאים אלה תהיה תואמת לזו של התאגיד הבנקאי. במקומה נוספה הוראת מעבר שמאפשרת לתאגיד הבנקאי לא לבצע, בשנים 2016–2017, תיאומים למדיניות חשבונאית שמיושמת על ידי חברה כלולה ריאלית, העורכת את דוחותיה הכספיים בהתאם לתקני הדיווח הכספי הבינלאומיים.

תחילת החוזר מיום 1 בינואר 2016 ואילך. בעת היישום לראשונה נדרש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים בכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב, בשינויים המחוייבים, לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה, אם הדבר נדרש בהתאם לנושאים אלה. ההוראות בנושא pushdown accounting יחולו על צירופי עסקים שיבוצעו החל מיום 1 בינואר 2016.

הבנק מיישם כיום בנושאים האמורים את תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים (IFRS), בכפוף להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

הבנק לומד את ההוראה. להערכת הבנק, ליישום ההוראה לא תהיה השפעה מהותית.

4. גילוי על בעלי עניין וצדדים קשורים. ביום 14 ביוני 2015 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בדבר "גילוי על בעלי עניין וצדדים קשורים".

החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור העוסקות בגילוי בנושא זה לשינויים בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 312 בדבר "עסקי תאגיד בנקאי עם אנשים קשורים". כמו כן, לאור חשיבות הגילוי על בעלי עניין וצדדים קשורים, הוחלט להתאים את הגילוי בנושא זה לכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב, המפורטים בנושא 850 בקודיפיקציה.

לאחר התיקון, המידע בנושא זה בדוח לציבור יינתן לגבי כל בעל עניין לפי תקנות ניירות ערך, איש קשור לפי הוראה 312 וכל צד קשור אחר לפי כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.

הנתונים בהתאם להוראה החדשה יוצגו החל מדוח שנתי 2015. לא נדרש להציג למפרע מספרי השוואה, אם המידע אינו קיים בידי התאגיד הבנקאי.

הגילוי בקשר לצדדים קשורים ניתן עד כה בהתאם ל- IAS 24.

הבנק נערך ליישום ההוראה. ליישום ההוראה תהיה השפעה הצגתית, בין היתר נוכח השינויים הצפויים באוכלוסייה המוגדרת כבעלי עניין וצדדים קשורים.

5. נכסים בלתי מוחשיים. ביום 25 באוקטובר 2015 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בדבר "דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי

אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים". בהתאם לחוזר, תאגיד בנקאי יישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים, לרבות עלויות פיתוח עצמי של תוכנות מחשב, ובין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בנושא 350 בקודיפיקציה. בהקשר זה, הטיפול החשבונאי במוניטין, לרבות בחינת ירידת הערך שלו, עודכן בהתאם לחוזר המתואר בסעיף 3 לעיל.

תחילת ההוראה תהיה מיום 1 בינואר 2016 ואילך. בעת היישום לראשונה, תאגיד בנקאי יפעל בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים, בשינויים המחוייבים, לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה, אם הדבר נדרש בהתאם לנושאים אלה.

הבנק מיישם כיום בנושא האמור את תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים (IFRS), בשילוב הוראות מתוך כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב, בכפוף להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

להערכת הבנק, לאימוץ התיקון כאמור לא תהיה השפעה מהותית.

6. מסים על ההכנסה. ביום 25 באוקטובר 2015 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בדבר "דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי

אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מסים על ההכנסה". בהתאם לחוזר, תאגיד בנקאי יישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מסים על ההכנסה, ובין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בנושא 740 בקודיפיקציה בדבר "מסים על ההכנסה" ובנושא 740–830 בקודיפיקציה בדבר "סוגיות במטבע חוץ – מסים על ההכנסה".

תחילת ההוראה תהיה מיום 1 בינואר 2017 ואילך. בעת היישום לראשונה, תאגיד בנקאי יפעל בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים, בשינויים המחוייבים, לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה, אם הדבר נדרש בהתאם לנושאים אלה.

הבנק מיישם כיום בנושא האמור את תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים (IFRS), בכפוף להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

הבנק לומד את הוראות החוזר והשלכותיו האפשריות על הבנק.

7. טיוטה בנושא עסקאות רכש חוזר לפדיון ועסקאות רכש חוזר במימון. ביום 23 ביולי 2015 הובאה לדיון בוועדה המייעצת בבנק

ישראל טיוטה בדבר אימוץ תיקון מס' 11–2014 לקודיפיקציה, אותו פרסם ה-FASB ביום 12 ביוני 2014. בין היתר, התיקון מבהיר כי עסקאות רכש חוזר לפדיון יטופלו מבחינה חשבונאית כחוב מובטח, בעקביות לטיפול החשבונאי בעסקאות רכש חוזר אחרות. בנוסף, התיקון מבהיר את הטיפול החשבונאי בעסקאות רכש חוזר במימון, בהן צד אחד מעביר לצד נגדי נכס פיננסי, ובו זמנית מתקשר עם הצד הנגדי בהסכם לרכישה ומכירה חוזרת של הנכס הפיננסי, וכן כולל דרישות גילוי מסויימות.

1. מדיניות חשבונאית (המשך)

בהתאם לטיוטה, תחילת ההוראה תהיה מיום 1 בינואר 2016 ואילך. בעת היישום לראשונה, תאגיד בנקאי יפעל בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בארה"ב, בשינויים המחוייבים. להערכת הבנק, לאימוץ התיקון כאמור לא תהיה השפעה מהותית.

2. ניירות ערך – מאוחד

א. הרכב הסעיף

בלתי מבוקר				
30 בספטמבר 2015				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾
במיליוני שקלים חדשים				
(1) איגרות חוב המוחזקות לפדיון				
איגרות חוב ומלוות:				
4,009	4,009	349	–	4,358
20	20	–	–	20
85	85	7	–	92
70	70	– ⁽⁹⁾	1	69
1,089	1,089	18	5	1,102
1,922	1,922	91	2	2,011
7,195	7,195	465	8	7,652
סך-הכל איגרות חוב מוחזקות לפדיון				
(2) ניירות ערך זמינים למכירה				
איגרות חוב ומלוות:				
15,853	15,529	328	4	15,853
602	611	–	9	602
411	409	6	4	411
1,944	1,946	19	21	1,944
7,240	7,209	55	24	7,240
605	588	21	4	605
553	563	–	10	553
27,208	26,855	429	76	27,208 ⁽²⁾
1,317	1,355	2	40	1,317 ⁽⁴⁾
28,525	28,210	431	116	28,525
סך-הכל ניירות ערך זמינים למכירה				
120	119	1	– ⁽⁹⁾	120
* מזה: איגרות חוב מגובות בערבות מדינה				
הערות לטבלה ראו בעמוד הבא.				

2. ניירות ערך – מאוחד (המשך)

א. הרכב הסעיף (המשך)

בלתי מבוקר				
30 בספטמבר 2015				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן ^(י)
הערך במאזן				
במיליוני שקלים חדשים				
(3) ניירות ערך למסחר				
איגרות חוב ומלוות:				
של ממשלת ישראל	2,456	2,461	2	2,456
של ממשלות זרות	924	924	–	924
של מוסדות פיננסיים בישראל	10	10	–	10
של מוסדות פיננסיים זרים	1	1	–	1
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	67	66	1	67
של אחרים בישראל	65	67	–	65
של אחרים זרים	2	2	–	2
סך-הכל איגרות חוב	3,525	3,531	3	3,525
מניות	6	8	–	6
סך-הכל ניירות ערך למסחר	3,531	3,539	(3)	3,531
סך-הכל ניירות ערך⁽⁸⁾	39,251	38,944	899	39,708

הערות:

- (1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, אינם משקפים בהכרח את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כולל ניירות ערך שנמכרו בתנאי רכישה חוזרת בחברה מאוחדת בחו"ל, מהתיק לפידיון בעלות מופחתת של 768 מיליון ש"ח (כ-196 מיליון דולר) ומהתיק הזמין בשווי שוק של 3,724 מיליון ש"ח (כ-949 מיליון דולר).
- (3) כלולים "ברווח כולל אחר מצטבר".
- (4) כולל מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי העלות, בסך של 798 מיליון ש"ח.
- (5) נקפו לדוח רווח והפסד.
- (6) כולל סוכנויות של ממשלת ארה"ב ואיגרות חוב מוניציפליות ואיגרות חוב של מדינות בארה"ב, בסך של 1,856 מיליון ש"ח (ערך במאזן).
- (7) כולל סוכנויות של ממשלת ארה"ב, בסך של 67 מיליון ש"ח (ערך במאזן).
- (8) לא כולל יתרות שסווגו כנכסים והתחייבויות מוחזקים למכירה – ראו ביאור 18.
- (9) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

2. ניירות ערך - מאוחד (המשך)

א. הרכב הסעיף (המשך)

בלתי מבוקר				
30 בספטמבר 2014				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾
במיליוני שקלים חדשים				
(1) איגרות חוב המוחזקות לפדיון				
איגרות חוב ומלוות:				
3,469	3,469	411	–	3,880
86	86	8	–	94
89	89	– ⁽⁹⁾	1	88
1,209	1,209	18	25	1,202
2,108	2,108	102	10	2,200
6,961	6,961⁽²⁾	539	36	7,464

בלתי מבוקר				
30 בספטמבר 2014				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾
במיליוני שקלים חדשים				
(2) ניירות ערך זמינים למכירה				
איגרות חוב ומלוות:				
16,010	15,499	512	1	16,010
479	484	3	8	479
722	709	13	–	722
2,219	2,170	55	6	2,219
7,427	7,516	31	120	7,427
809	782	28	1	809
85	86	–	1	85
27,751 ⁽²⁾	27,246	642	137	27,751 ⁽²⁾
1,882 ⁽⁴⁾	1,875	12	5	1,882 ⁽⁴⁾
29,633	29,121	654⁽³⁾	142⁽³⁾	29,633
304	299	5	– ⁽⁹⁾	304

* מזה: איגרות חוב מגובות בערבות מדינה

הערות לטבלה ראו בעמוד הבא.

2. ניירות ערך – מאוחד (המשך)

א. הרכב הסעיף (המשך)

בלתי מבוקר				
30 בספטמבר 2014				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן ⁽¹⁾
מהתאמות לשווי הוגן				
מהתאמות לשווי הוגן				
במיליוני שקלים חדשים				
(3) ניירות ערך למסחר				
איגרות חוב ומלוות:				
2,712	2,696	17	1	2,712
2	2	–	–	2
12	12	–	–	12
46	46	(9)–	(9)–	46
85	84	1	(9)–	85
14	15	–	1	14
2,871	2,855	18	2	2,871
12	14	–	2	12
2,883	2,869	(5)18	(5)4	2,883
39,477	38,951	1,211	182	39,980
סך-הכל ניירות ערך למסחר				
סך-הכל ניירות ערך⁽²⁾				

הערות:

- (1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, אינם משקפים בהכרח את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כולל ניירות ערך שנמכרו בתנאי רכישה חוזרת בחברה מאוחדת בחו"ל, מהתיק לפידיון בעלות מופחתת של 824 מיליון ש"ח (כ-223 מיליון דולר) ומהתיק הזמין בשווי שוק של 3,607 מיליון ש"ח (כ-976 מיליון דולר).
- (3) כוללים "ברווז כולל אחר מצטבר".
- (4) כולל מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי העלות, בסך של 774 מיליון ש"ח.
- (5) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (6) כולל סוכנויות של ממשלת ארה"ב ואיגרות חוב מוניציפליות ואיגרות חוב של מדינות בארה"ב, בסך של 2,041 מיליון ש"ח (ערך במאזן).
- (7) כולל סוכנויות של ממשלת ארה"ב, בסך של 64 מיליון ש"ח (ערך במאזן).
- (8) לא כולל יתרות שסווגו כנכסים והתחייבויות מוחזקים למכירה – ראו ביאור 18.
- (9) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

2. ניירות ערך - מאוחד (המשך)

א. הרכב הסעיף (המשך)

מבוקר				
31 בדצמבר 2014				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾
במיליוני שקלים חדשים				
(1) איגרות חוב המוחזקות לפדיון				
איגרות חוב ומלוות:				
3,476	3,476	364	–	3,840
19	19	–	–	19
85	85	8	–	93
81	81	– ⁽⁹⁾	1	80
1,225	1,225	17	18	1,224
2,095	2,095	105	4	2,196
6,981	6,981⁽²⁾	494	23	7,452

מבוקר				
31 בדצמבר 2014				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾
במיליוני שקלים חדשים				
(2) ניירות ערך זמינים למכירה				
איגרות חוב ומלוות:				
14,637	14,223	420	6	14,637
1,538	1,536	3	1	1,538
546	537	9	– ⁽⁹⁾	546
1,919	1,886	39	6	1,919
7,774	7,810	46	82	7,774
759	747	18	6	759
109	110	– ⁽⁹⁾	1	109
27,282	26,849	535	102	27,282 ⁽²⁾
1,681	1,737	8	64	1,681 ⁽⁴⁾
28,963	28,586	543⁽³⁾	166⁽³⁾	28,963
308	307	2	1	308

* מזה: איגרות חוב מגובות בערבות מדינה

הערות לטבלה ראו בעמוד הבא.

2. ניירות ערך – מאוחד (המשך)

א. הרכב הסעיף (המשך)

מבוקר				
31 בדצמבר 2014				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾
במיליוני שקלים חדשים				
(3) ניירות ערך למסחר				
איגרות חוב ומלוות:				
1,278	1,262	19	3	1,278
של ממשלת ישראל				
3	3	–	–	3
של מוסדות פיננסיים בישראל				
5	5	–	–	5
של מוסדות פיננסיים זרים				
60	60	(9)–	(9)–	60
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)				
50	50	(9)–	(9)–	50
של אחרים בישראל				
2	2	–	–	2
של אחרים זרים				
1,398	1,382	19	3	1,398
סך-הכל איגרות חוב				
11	13	–	2	11
מניות				
1,409	1,395	(9)19	(9)5	1,409
סך-הכל ניירות ערך למסחר				
37,824	36,962	1,056	194	37,353
סך-הכל ניירות ערך⁽²⁾				

הערות:

- (1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, אינם משקפים בהכרח את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כולל ניירות ערך שנמכרו בתנאי רכישה חוזרת בחברה מאוחדת בחו"ל, מהתיק לפידיון בעלות מופחתת של 848 מיליון ש"ח (כ-218 מיליון דולר) ומהתיק הזמין בשווי שוק של 3,810 מיליון ש"ח (כ-980 מיליון דולר).
- (3) כלולים "ברוח כולל אחר מצטבר".
- (4) כולל מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי העלות, בסך של 765 מיליון ש"ח.
- (5) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (6) כולל סוכנויות של ממשלת ארה"ב ואיגרות חוב מוניציפליות ואיגרות חוב של מדינות בארה"ב, בסך של 2,026 מיליון ש"ח (ערך במאזן).
- (7) כולל סוכנויות של ממשלת ארה"ב, בסך של 67 מיליון ש"ח (ערך במאזן).
- (8) לא כולל יתרות שסווגו כנכסים והתחייבויות מוחזקים למכירה – ראו ביאור 18.
- (9) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

2. ניירות ערך - מאוחד (המשך)

ב. עלות מופחתת והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של איגרות חוב מוחזקות לפדיון אשר נמצאות בפוזיציה הפסד שטרם מומש - מאוחד

בלתי מבוקר									
30 בספטמבר 2015									
פחות מ-12 חודשים				12 חודשים ומעלה					
הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן				הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן					
עלות מופחתת		0-20%	20-40%	סך-הכל	עלות מופחתת		0-20%	20-40%	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים									
איגרות חוב מוחזקות לפדיון									
איגרות חוב ומלוות:									
של מוסדות פיננסיים זרים									
-	-	-	-	-	35	1	-	1	1
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)									
-	-	-	-	-	453	5	-	5	5
של אחרים זרים									
167	1	-	1	1	42	1	-	1	1
סך-הכל איגרות חוב מוחזקות לפדיון									
167	1	-	1	1	530	7	-	7	7

בלתי מבוקר									
30 בספטמבר 2014									
פחות מ-12 חודשים				12 חודשים ומעלה					
הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן				הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן					
עלות מופחתת		0-20%	20-40%	סך-הכל	עלות מופחתת		0-20%	20-40%	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים									
איגרות חוב מוחזקות לפדיון									
איגרות חוב ומלוות:									
של מוסדות פיננסיים זרים									
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)									
של אחרים זרים									
סך-הכל איגרות חוב מוחזקות לפדיון									

מבוקר							
31 בדצמבר 2014							
פחות מ-12 חודשים				12 חודשים ומעלה			
הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן				הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן			
עלות מופחתת				עלות מופחתת			
0-20%	20-40%	סך-הכל	מפוחתת	0-20%	20-40%	סך-הכל	מפוחתת
במיליוני שקלים חדשים							
איגרות חוב מוחזקות לפדיון							
איגרות חוב ומלוות:							
-	-	-	-	-	-	1	-
129	1	-	1	803	1	-	17
-	-	-	-	351	-	-	4
129	1	-	1	1,189	1	-	22

הערה:
(1) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

2. ניירות ערך - מאוחד (המשך)

ג. שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות ערך זמינים למכירה אשר נמצאים בפוזיצית הפסד שטרם מומש - מאוחד

בלתי מבוקר							
30 בספטמבר 2015							
12 חודשים ומעלה				פחות מ-12 חודשים			
הפסדים שטרם מומשו				הפסדים שטרם מומשו			
סך-הכל	20-40%	0-20%	שווי הוגן	סך-הכל	20-40%	0-20%	שווי הוגן
במיליוני שקלים חדשים							
ניירות ערך זמינים למכירה							
איגרות חוב ומלוות:							
-	-	-	-	4	-	4	857
1	-	1	27	8	-	8	174
-	-	-	-	4	-	4	389
9	-	9	145	12	-	12	527
18	-	18	1,054	6	-	6	1,555
-	-	-	-	4	-	4	160
1	-	1	69	9	-	9	454
29	-	29	1,295	47	-	47	4,116
39	-	39	471	1	-	1	42
68	-	68	1,766	48	-	48	4,158

בלתי מבוקר							
30 בספטמבר 2014							
12 חודשים ומעלה				פחות מ-12 חודשים			
הפסדים שטרם מומשו				הפסדים שטרם מומשו			
סך-הכל	20-40%	0-20%	שווי הוגן	סך-הכל	20-40%	0-20%	שווי הוגן
במיליוני שקלים חדשים							
ניירות ערך זמינים למכירה							
איגרות חוב ומלוות:							
-	-	-	-	1	-	1	503
8	-	8	177	(1)-	-	(1)-	103
4	-	4	233	2	-	2	288
112	-	112	3,239	8	-	8	1,577
-	-	-	-	1	-	1	108
1	-	1	64	-	-	-	-
125	-	125	3,713	12	-	12	2,579
(1)-	-	(1)-	16	5	-	5	1,031
125	-	125	3,729	17	-	17	3,610

הערה לטבלה ראו בעמ' הבא.

2. ניירות ערך - מאוחד (המשך)

ג. שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות ערך זמינים למכירה אשר נמצאים בפוזיצית הפסד שטרם מומש - מאוחד (המשך)

מבוקר							
31 בדצמבר 2014							
פחות מ-12 חודשים				12 חודשים ומעלה			
שווי הוגן				הפסדים שטרם מומשו			
0-20%	20-40%	סך-הכל	שווי הוגן	0-20%	20-40%	סך-הכל	הפסדים שטרם מומשו
במיליוני שקלים חדשים							
ניירות ערך זמינים למכירה							
איגרות חוב ומלוות:							
1,003	6	–	6	–	–	–	–
214	1	–	1	–	–	–	–
228	2	–	2	–	–	–	–
757	5	–	5	–	–	–	–
300	6	–	6	–	–	–	–
20	(1)–	–	(1)–	–	–	–	–
2,522	20	–	20	–	–	–	–
843	64	–	64	–	–	–	–
3,365	84	–	84	–	–	–	–
82	84	–	84	–	–	–	–

הערה:

(1) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

ד. תיק ניירות הערך ליום 30 בספטמבר 2015 כולל השקעה בניירות ערך מגובי נכסים, בעיקר איגרות חוב מגובות משכנתא (MBS) אשר מוחזקות בעיקר בידי חברה מאוחדת בחו"ל. פרטים בדבר המונחים "נייר ערך המגובה במשכנתא MBS", ניירות ערך מסוג העבר באמצעות – "Mortgage Pass Through" והתחייבויות משכנתא מובטחות – "Collateralized Mortgage Obligation CMO" הובאו בביאור 3 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014.

ה. מרבית ההפסדים שטרם מומשו ליום 30 בספטמבר 2015 מיוחסים למספר גורמים, לרבות שינויים בשיעורי ריבית השוק לאחר מועד הרכישה, גידול במרווחים שחל בשוק האשראי לגבי סוגים דומים של ניירות ערך, השפעת השווקים הלא פעילים ושינויים בדירוג ניירות הערך. באשר לניירות ערך המייצגים חוב, אין כאלה שעבר זמן פרעונם או כאלה שלגביהם הבנק ואו חברות הבת הרלבנטיות מעריכים כיום שאין סבירות שיצליחו לגבות את כל הסכומים המגיעים להם, בהתאם לתנאים של חוזה ההשקעה. כיוון שלבנק ולחברות הבת הרלבנטיות יש את היכולת והכוונה להמשיך ולהחזיק בניירות הערך בעלי הפסד שלא מומש עד להתאוששות במחיר השוק (כאשר לגבי איגרות חוב הדבר עלול לקרות רק בעת מועד פדיון), הבנק וחברות הבת הרלבנטיות אינם רואים בירידת הערך של השקעות אלה ליום 30 בספטמבר 2015, ירידה בעלת אופי אחר מאשר זמני.

ו. תיק ניירות הערך של קבוצת דיסקונט ליום 31 בדצמבר 2014 כלל השקעה ישירה באיגרות חוב של Fannie Mae, Federal Home Loan Bank (FHLB), Freddie mac-1 (להלן: "הסוכנויות הפדרליות"), אשר הוחזקו בידי אי די בי ניו יורק, בסך של 25 מיליון דולר (97 מיליון ש"ח). במהלך הרבעון הראשון של שנת 2015 נפדו איגרות החוב האמורות.

ז. **הצגה בשווי הוגן.** ביתרת ניירות הערך לימים 30 בספטמבר 2015, 30 בספטמבר 2014 ו-31 בדצמבר 2014, נכללו ניירות ערך בסך של 31,258 מיליון ש"ח, 31,742 מיליון ש"ח ו-29,597 מיליון ש"ח, בהתאמה, שהוצגו בשווי הוגן.

2. ניירות ערך – מאוחד (המשך)

ח. פירוט נוסף על בסיס מאוחד לגבי ניירות ערך מגובי משכנתאות ומגובי נכסים

בלתי מבוקר			
30 בספטמבר 2015			
הפסדים	רווחים	שטחים	שטחים
שטחים	שטחים	שטחים	שטחים
מומש	מומש	מומש	מומש
מהתאמות	מהתאמות	מהתאמות	מהתאמות
לשווי	לשווי	לשווי	לשווי
שווי הוגן	הוגן ⁽¹⁾	הוגן ⁽¹⁾	עלות מופחתת
במיליוני שקלים חדשים			
1. ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS):			
ניירות ערך זמינים למכירה			
א. ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Mortgage Pass Through):			
1,890	2	11	1,881
ניירות ערך בערבות GNMA			
825	— ⁽²⁾	11	814
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA וע"י FHLMC			
2,715	2	22	2,695
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות מסוג העבר באמצעות			
ב. ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC CMO ו-STRIPPED MBS):			
4,115	19	33	4,101
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA, FHLMC או GNMA או בערבות			
18	2	—	20
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים			
4,133	21	33	4,121
סך-הכל ניירות ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות אחרים			
6,848	23	55	6,816
סך-הכל ניירות ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מוחזקים לפידיון			
א. ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Mortgage Pass Through):			
41	—	3	38
ניירות ערך בערבות GNMA			
30	—	2	28
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA וע"י FHLMC			
71	—	5	66
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות מסוג העבר באמצעות			
ב. ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC CMO ו-STRIPPED MBS):			
984	5	7	982
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA, FHLMC או GNMA או בערבות			
47	—	6	41
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים			
1,031	5	13	1,023
סך-הכל ניירות ערך לפידיון מגובי משכנתאות אחרים			
1,102	5	18	1,089
סך-הכל ניירות ערך מוחזקים לפידיון מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך למסחר			
א. ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Mortgage Pass Through):			
1	—	— ⁽²⁾	1
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA וע"י FHLMC			
ב. ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC CMO ו-STRIPPED MBS):			
66	— ⁽²⁾	1	65
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA, FHLMC או GNMA או בערבות			
67	—	1	66
סך-הכל ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות (MBS)			
8,017	28	74	7,971
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
2. ניירות ערך זמינים למכירה מגובי נכסים (ABS)			
אגרות חוב מובטחות מסוג CLO			
392	1	—	393
סך-הכל ניירות ערך זמינים למכירה מגובי נכסים (ABS)			
392	1	—	393
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			
8,409	29	74	8,364

הערות:

(1) בניירות ערך זמינים למכירה – רווח כולל אחר מצטבר.

(2) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

2. ניירות ערך - מאוחד (המשך)

ח. פירוט נוסף על בסיס מאוחד לגבי ניירות ערך מגובי משכנתאות ומגובי נכסים (המשך)

בלתי מבוקר			
30 בספטמבר 2014			
	עלות מופחתת	לשווי הוגן ⁽¹⁾	לשווי הוגן ⁽¹⁾
	לווים	הפסדים	שטח מומשו מהתאמות
	שטח מומשו מהתאמות	שטח מומשו מהתאמות	שטח מומשו מהתאמות
במיליוני שקלים חדשים			
1. ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS):			
ניירות ערך זמינים למכירה			
א. ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Mortgage Pass Through):			
1,478	6	3	1,478
1,912	15	29	1,898
3,387	21	32	3,376
ב. ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC CMO ו-STRIPPED MBS):			
3,740	9	87	3,662
20	-	1	19
3,760	9	88	3,681
7,147	30	120	7,057
ניירות ערך מוחזקים לפידיון			
א. ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Mortgage Pass Through):			
46	3	-	49
35	3	-	38
81	6	-	87
ב. ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC CMO ו-STRIPPED MBS):			
1,090	4	25	1,069
38	8	-	46
1,128	12	25	1,115
1,209	18	25	1,202
ניירות ערך מוחזקים לפידיון מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך למסחר			
א. ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Mortgage Pass Through):			
1	- ⁽²⁾	-	1
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA וע"י FHLMC			
ב. ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC CMO ו-STRIPPED MBS):			
45	-	- ⁽²⁾	45
46	-	-	46
8,402	48	145	8,305
סך-הכל ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות (MBS)			
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
2. ניירות ערך זמינים למכירה מגובי נכסים (ABS)			
אגרות חוב מוטבחות מסוג CLO			
369	1	- ⁽²⁾	370
369	1	-	370
סך-הכל ניירות ערך זמינים למכירה מגובי נכסים (ABS)			
8,771	49	145	8,675
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			

הערות:

(1) בניירות ערך זמינים למכירה – רווח כולל אחר מצטבר.

(2) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

ח. פירוט נוסף על בסיס מאוחד לגבי ניירות ערך מגובי משכנתאות ומגובי נכסים (המשך)

(2) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

2. ניירות ערך - מאוחד (המשך)

ט. פירוט נוסף על בסיס מאוחד לגבי ניירות ערך מגובי משכנתאות ומגובי נכסים

פירוט נוסף לגבי ניירות ערך מגובי משכנתאות ומגובי נכסים הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומש

בלתי מבוקר			
30 בספטמבר 2015			
פחות מ-12 חודשים	12 חודשים ומעלה	הפסדים שטרם שווי הוגן מומשו	הפסדים שטרם שווי הוגן מומשו
במיליוני שקלים חדשים			
1. ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS):			
ניירות ערך זמינים למכירה			
א. ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Mortgage Pass Through):			
827	2	-	-
86	(1)	-	-
GNMA בערבות			
913	2	-	-
FHLMC ו־FNMA ע"י שהונפקו			
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות מסוג העבר באמצעות			
ב. ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC, CMO ו־STRIPPED MBS):			
349	2	1,035	17
-	-	19	2
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA ו־FHLMC או GNMA או בערבותם			
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים			
349	2	1,054	19
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים			
1,262	4	1,054	19
סך-הכל ניירות ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מוחזקים לפידיון			
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC, CMO ו־STRIPPED MBS):			
-	-	447	5
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA ו־FHLMC או GNMA או בערבותם			
-	-	447	5
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים			
-	-	447	5
סך-הכל ניירות ערך מוחזקים לפידיון מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך למסחר			
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC, CMO ו־STRIPPED MBS):			
17	(1)	-	-
17	-	-	-
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA ו־FHLMC או GNMA או בערבותם			
סך-הכל ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות (MBS)			
1,279	4	1,501	24
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
2. ניירות ערך זמינים למכירה מגובי נכסים (ABS)			
293	1	-	-
אגרות חוב מסוג CLO			
293	1	-	-
סך-הכל ניירות ערך זמינים למכירה מגובי נכסים (ABS)			
1,572	5	1,501	24
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			

הערה:

(1) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

2. ניירות ערך - מאוחד (המשך)

ט. פירוט נוסף על בסיס מאוחד לגבי ניירות ערך מגובי משכנתאות ומגובי נכסים (המשך)

פירוט נוסף לגבי ניירות ערך מגובי משכנתאות ומגובי נכסים הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומש (המשך)

בלתי מבוקר			
30 בספטמבר 2014			
12 חודשים ומעלה	12 חודשים	פחות מ-12 חודשים	הפסדים שטרם מומשו
הפסדים שטרם מומשו	הפסדים שטרם מומשו	שוי הוגן	שוי הוגן
במיליוני שקלים חדשים			
1. ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS):			
ניירות ערך זמינים למכירה			
א. ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Mortgage Pass Through):			
ניירות ערך בערבות GNMA			
709	3	53	(1)–
190	1	809	28
899	4	862	28
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות מסוג העבר באמצעות			
ב. ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC, CMO ו-STRIPPED MBS):			
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA וע"י FHLMC או GNMA או בערבותם			
567	4	2,358	83
–	–	19	1
567	4	2,377	84
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים			
סך-הכל ניירות ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות (MBS)			
1,466	8	3,239	112
ניירות ערך מוחזקים לפידיון			
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC, CMO ו-STRIPPED MBS):			
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA וע"י FHLMC או GNMA או בערבותם			
127	2	758	23
127	2	758	23
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים			
סך-הכל ניירות ערך מוחזקים לפידיון מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך למסחר			
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC, CMO ו-STRIPPED MBS):			
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA וע"י FHLMC או GNMA או בערבותם			
1	(1)–	24	(1)–
1	(1)–	24	(1)–
1,594	10	4,021	135
סך-הכל ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות (MBS)			
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
2. ניירות ערך זמינים למכירה מגובי נכסים (ABS)			
אגרות חוב מסוג CLO			
111	(1)–	–	–
111	(1)–	–	–
סך-הכל ניירות ערך זמינים למכירה מגובי נכסים (ABS)			
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			
1,705	10	4,021	135

הערה:

(1) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

2. ניירות ערך - מאוחד (המשך)

ט. פירוט נוסף על בסיס מאוחד לגבי ניירות ערך מגובי משכנתאות ומגובי נכסים (המשך)

פירוט נוסף לגבי ניירות ערך מגובי משכנתאות ומגובי נכסים הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומש (המשך)

מבוקר			
31 בדצמבר 2014			
12 חודשים ומעלה	12 חודשים	כחות מ- 12 חודשים	
הפסדים שטרם מומשו	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	שווי הוגן
במיליוני שקלים חדשים			
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS):			
ניירות ערך זמינים למכירה			
א. ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Mortgage Pass Through):			
ניירות ערך בערבות GNMA			
(1)–	55	1	87
13	758	–	–
13	813	1	87
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות מסוג העבר באמצעות			
ב. ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC, CMO ו-STRIPPED MBS):			
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA וע"י FHLMC או GNMA או בערבותם			
63	2,332	2	497
1	20	–	–
64	2,352	2	497
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים			
77	3,165	3	584
סך-הכל ניירות ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מוחזקים לפידיון			
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC, CMO ו-STRIPPED MBS):			
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA וע"י FHLMC או GNMA או בערבותם			
17	786	1	127
17	786	1	127
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים			
17	786	1	127
סך-הכל ניירות ערך מוחזקים לפידיון מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך למסחר			
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC, CMO ו-STRIPPED MBS):			
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA וע"י FHLMC או GNMA או בערבותם			
(1)–	14	(1)–	28
(1)–	14	(1)–	28
סך-הכל ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות (MBS)			
94	3,965	4	739
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
2. ניירות ערך זמינים למכירה מגובי נכסים (ABS)			
אגרות חוב מסוג CLO			
–	–	2	173
–	–	2	173
סך-הכל ניירות ערך זמינים למכירה מגובי נכסים (ABS)			
94	3,965	6	912
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			

הערה:

(1) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

י. מידע לגבי איגרות חוב פגומות - מאוחד

מבוקר	בלתי מבוקר		
30 בספטמבר 2015	30 בספטמבר 2014	31 בדצמבר 2014	מבוקר
במיליוני שקלים חדשים			
25	186	20	יתרת חוב רשומה של איגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית

3. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

כללי. חובות – בביאור זה: אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

א. חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי – מאוחד

בלתי מבוקר					
מסחרי	אנשים פרטיים – הלוואות לדיור	אנשים פרטיים – אחר	אשראי לציבור		
			סך-הכל	בנקים וממשלות	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים					
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2015 ⁽¹⁾	1,588	172	403	2,163	3
הוצאות בגין הפסדי אשראי	63	3	19	85	– ⁽²⁾
מחיקות חשבונאיות	(115)	–	(64)	(179)	–
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות	73	– ⁽²⁾	44	117	–
מחיקות חשבונאיות נטו	(42)	–	(20)	(62)	–
התאמות מתרגום דוחות כספיים	10	–	–	10	–
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2015 ⁽¹⁾					
	1,619	175	402	2,196	3
מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים	152	1	34	187	–
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2014 ⁽¹⁾	1,699	254	338	2,291	4
הוצאות (ביטול הוצאות) בגין הפסדי אשראי	9	5	25	39	1
מחיקות חשבונאיות	(64)	(4)	(60)	(128)	–
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות	80	–	46	126	–
מחיקות חשבונאיות נטו	16	(4)	(14)	(2)	–
התאמות מתרגום דוחות כספיים	16	–	–	16	–
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2014 ⁽¹⁾					
	1,740	255	349	2,344	5
מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים	136	1	33	170	–

הערות:

(1) לא כולל יתרות שסווגו כנכסים והתחייבויות מוחזקים למכירה – ראו ביאור 18.

(2) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

3. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי – מאוחד (המשך)

בלתי מבוקר						
אשראי לציבור						
מסחרי	אנשים פרטיים – הלוואות לדיוור	אנשים פרטיים – אחר	סך-הכל	בנקים וממשלות	סך-הכל	
במיליוני שקלים חדשים						
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015						
1,545	263	411	2,219	5	2,224	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2014 ⁽¹⁾ (מבוקר)
49	4	38	91	(2)	89	הוצאות (ביטול הוצאות) בגין הפסדי אשראי
(289)	(92)	(194)	(575)	–	(575)	מחיקות חשבונאיות
312	–	147	459	–	459	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
23	(92)	(47)	(116)	–	(116)	מחיקות חשבונאיות נטו
2	–	–	2	–	2	התאמות מתרגום דוחות כספיים
1,619	175	402	2,196	3	2,199	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2015 ⁽¹⁾
152	1	34	187	–	187	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014						
1,709	255	354	2,318	3	2,321	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2013 ⁽¹⁾ (מבוקר)
30	6	42	78	2	80	הוצאות (ביטול הוצאות) בגין הפסדי אשראי
(400)	(6)	(195)	(601)	–	(601)	מחיקות חשבונאיות
387	–	148	535	–	535	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(13)	(6)	(47)	(66)	–	(66)	מחיקות חשבונאיות נטו
14	–	–	14	–	14	התאמות מתרגום דוחות כספיים
1,740	255	349	2,344	5	2,349	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2014 ⁽¹⁾
136	1	33	170	–	170	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

הערה:

(1) לא כולל יתרות שסווגו כנכסים והתחייבויות מוחזקים למכירה – ראו ביאור 18.

3. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ועל חובות בגינם היא חושבה - מאוחד

בלתי מבוקר					
אשראי לציבור					
מסחרי	אנשים פרטיים – הלוואות לדיור	אנשים פרטיים – אחר	סך-הכל	בנקים וממשלות	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים					
30 בספטמבר 2015					
יתרת חוב רשומה של חובות:					
58,182	–	2,894	61,076	4,281	65,357
שנבדקו על בסיס פרטני ⁽²⁾					
שנבדקו על בסיס קבוצתי:					
212 ⁽³⁾	21,340	–	21,552	–	21,552
שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
22,326	52	20,595	42,973	1,067	44,040
קבוצתי אחר					
80,720	21,392	23,489	125,601	5,348	130,949
סך-הכל חובות					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:					
1,186	–	41	1,227	1	1,228
שנבדקו על בסיס פרטני ⁽²⁾					
שנבדקו על בסיס קבוצתי:					
1	174 ⁽¹⁾	–	175	–	175
שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
280	–	327	607	2	609
קבוצתי אחר					
1,467	174	368	2,009	3	2,012
סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי					
30 בספטמבר 2014					
יתרת חוב רשומה של חובות:					
60,269	–	4,561	64,830	5,692	70,522
שנבדקו על בסיס פרטני ⁽²⁾					
שנבדקו על בסיס קבוצתי:					
371 ⁽³⁾	20,278	–	20,649	–	20,649
שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
18,994	11	16,664	35,669	1,763	37,432
קבוצתי אחר					
79,634	20,289	21,225	121,148	7,455	128,603
סך-הכל חובות					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:					
1,346	–	62	1,408	1	1,409
שנבדקו על בסיס פרטני ⁽²⁾					
שנבדקו על בסיס קבוצתי:					
2	254 ⁽¹⁾	–	256	–	256
שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
256	–	254	510	4	514
קבוצתי אחר					
1,604	254	316	2,174	5	2,179
סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי					

הערות:

- (1) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס פרטני בסך של 3 מיליון ש"ח (30.9.2014 - 21 מיליון ש"ח), ושחושבה על בסיס קבוצתי בסך של 77 מיליון ש"ח (30.9.2014 - 73 מיליון ש"ח).
- (2) לרבות אשראי שנבדק על בסיס פרטני ונמצא שאינו פגום וההפרשה בגינו חושבה על בסיס קבוצתי.
- (3) יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיור בסך 212 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישת, שהכריזו על פשיטתון (ליום 30 בספטמבר 2014 - סך של 371 מיליון ש"ח).

3. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ועל חובות בגינם היא חושבה - מאוחד (המשך)

מבוקר					
31 בדצמבר 2014					
אשראי לציבור					
מסחרי	אנשים פרטיים – הלוואות	אנשים פרטיים – אחר	סך-הכל	בנקים וממשלות	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים					
יתרת חוב רשומה של חובות:					
59,467	–	(3)3,057	62,524	5,849	68,373
שנבדקו על בסיס פרטני ⁽²⁾					
שנבדקו על בסיס קבוצתי:					
(4)331	20,361	–	20,692	–	20,692
20,238	37	(3)18,681	38,956	1,647	40,603
קבוצתי אחר					
80,036	20,398	21,738	122,172	7,496	129,668
סך-הכל חובות					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:					
1,111	–	73	1,184	2	1,186
שנבדקו על בסיס פרטני ⁽²⁾					
שנבדקו על בסיס קבוצתי:					
1	(1)260	–	261	–	261
299	–	305	604	3	607
קבוצתי אחר					
1,411	260	378	2,049	5	2,054
סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי					

הערות:

- (1) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס פרטני בסך של 26 מיליון ש"ח, ושחושבה על בסיס קבוצתי בסך של 73 מיליון ש"ח.
- (2) לרבות אשראי שנבדק על בסיס פרטני ונמצא שאינו פגום וההפרשה בגינו חושבה על בסיס קבוצתי.
- (3) סווג מחדש, עקב טיוב הסיווג לפי מסלולי בחינה.
- (4) יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיור בסך של 331 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה, שהפרוייקטים שהן בונות מצויים בהליכי בנייה.

3. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות

1. איכות אשראי ופיגורים – מאוחד

בלתי מבוקר					
30 בספטמבר 2015					
חובות לא פגומים – מידע נוסף		בעייתיים ⁽¹⁾			
בפיגור של 90 ימים או 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾	יותר ⁽³⁾	סך-הכל	פגומים ⁽²⁾	לא פגומים	לא בעייתיים
במיליוני שקלים חדשים					
פעילות לוויים בישראל					
ציבורי-מסחרי					
10	2	6,165	168	96	5,901
8	2	8,754	331	271	8,152
–	1	5,356	89	129	5,138
47	20	38,805	1,943	382	36,480
65	25	59,080	2,531	878	55,671
78	328	21,279	–	368 ⁽⁵⁾	20,911
65	46	22,061	68	283	21,710
208	399	102,420	2,599	1,529	98,292
סך-הכל ציבור- פעילות בישראל					
–	–	624	–	–	624
–	–	472	–	–	472
208	399	103,516	2,599	1,529	99,388
פעילות לוויים בחו"ל					
ציבורי-מסחרי					
–	–	7,026	259	70	6,697
7	–	14,614	157	260	14,197
7	–	21,640	416	330	20,894
3	5	1,541	5	5	1,531
10	5	23,181	421	335	22,425
–	–	4,233	–	–	4,233
–	–	19	–	–	19
10	5	27,433	421	335	26,677
218	404	125,601	3,020	1,864	120,717
סך-הכל ציבור פעילות בחו"ל					
–	–	4,857	–	–	4,857
–	–	491	–	–	491
218	404	130,949	3,020	1,864	126,065

הערות לטבלה ראו בעמוד 170.

3. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים – מאוחד (המשך)

בלתי מבוקר					
30 בספטמבר 2014					
חובות לא פגומים – מידע נוסף		בעייתיים ⁽¹⁾			
בפיגור של 89 ועד 30 ימים	90 ימים או יותר ⁽³⁾	סך-הכל	פגומים ⁽²⁾	לא פגומים	לא בעייתיים
ימים ⁽⁴⁾					
במיליוני שקלים חדשים					
פעילות לווים בישראל					
ציבורי-מסחרי					
8	6	5,838	240	87	5,511
בינוי ונדל"ן – בינוי					
9	2	9,250	511	72	8,667
בינוי ונדל"ן – פעילות בנדל"ן					
–	1	6,765	183	138	6,444
שרותים פיננסיים					
34	33	36,765	1,349	1,198	34,218
מסחרי – אחר					
51	42	58,618	2,283	1,495	54,840
סך-הכל מסחרי					
79	434	20,223	–	467 ⁽⁵⁾	19,756
אנשים פרטיים הלוואות לדיוור					
59	45	19,906	85	227	19,594
אנשים פרטיים – אחר					
189	521	98,747	2,368	2,189	94,190
סך-הכל ציבור – פעילות בישראל					
–	–	501	–	–	501
בנקים ישראל					
–	–	1,468	–	–	1,468
ממשלת ישראל					
189	521	100,716	2,368	2,189	96,159
סך-הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבורי-מסחרי					
–	–	6,390	648	156	5,586
בינוי ונדל"ן					
1	–	14,626	153	118	14,355
מסחרי – אחר					
1	–	21,016	801	274	19,941
סך-הכל מסחרי					
3	4	1,385	–	4	1,381
אנשים פרטיים					
4	4	22,401	801	278	21,322
סך-הכל ציבור פעילות בחו"ל					
–	–	5,459	–	–	5,459
בנקים בחו"ל					
–	–	27	–	–	27
ממשלות בחו"ל					
4	4	27,887	801	278	26,808
סך-הכל פעילות בחו"ל					
193	525	121,148	3,169	2,467	115,512
סך-הכל ציבור					
–	–	5,960	–	–	5,960
סך-הכל בנקים					
–	–	1,495	–	–	1,495
סך-הכל ממשלות					
193	525	128,603	3,169	2,467	122,967
סך-הכל					

הערות לטבלה ראו בעמוד הבא.

3. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים – מאוחד (המשך)

מבוקר					
31 בדצמבר 2014					
חובות לא פגומים – מידע נוסף		בעייתיים ⁽¹⁾			
בפיגור של 90 ימים או 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾	בפיגור של יותר ⁽³⁾	לא פגומים ⁽²⁾	לא פגומים	לא בעייתיים	
במיליוני שקלים חדשים					
פעילות לוויים בישראל					
ציבורי-מסחרי					
8	7	5,608	109	95	5,404
2	1	9,310	462	68	8,780
3	2	5,666	170	144	5,352
58	21	37,110	1,317	1,812	33,981
71	31	57,694	2,058	2,119	53,517
סך-הכל מסחרי					
79	421	20,308	–	458 ⁽⁵⁾	19,850
75	47	20,350	83	258	20,009
225	499	98,352	2,141	2,835	93,376
סך-הכל ציבור- פעילות בישראל					
–	–	604	–	–	604
–	–	1,510	–	–	1,510
225	499	100,466	2,141	2,835	95,490
סך-הכל פעילות בישראל					
פעילות לוויים בחו"ל					
ציבורי-מסחרי					
–	–	7,152	412	167	6,573
–	1	15,190	222	132	14,836
–	1	22,342	634	299	21,409
סך-הכל מסחרי					
2	6	1,478	1	6	1,471
2	7	23,820	635	305	22,880
סך-הכל ציבור פעילות בחו"ל					
–	–	5,359	–	–	5,359
–	–	23	–	–	23
2	7	29,202	635	305	28,262
סך-הכל פעילות בחו"ל					
227	506	122,172	2,776	3,140	116,256
סך-הכל ציבור					
–	–	5,963	–	–	5,963
–	–	1,533	–	–	1,533
227	506	129,668	2,776	3,140	123,752
סך-הכל ממשלות					
סך-הכל					

הערות:

- (1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיר שביגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור ולרבות הלוואות לדיר שביגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 יום או יותר.
- (2) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים שאורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי ראה ב.ג.2. להלן.
- (3) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית.
- (4) חובות בפיגור של 30 ועד 89 יום, אשר צוברים הכנסות ריבית, בסך של 96 מיליון ש"ח סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים (30.9.2014 – 94 מיליון ש"ח, 31.12.2014 – 119 מיליון ש"ח).
- (5) כולל הלוואות לדיר בסך של 10 מיליון ש"ח עם הפרשה לפי עומק פיגור בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלווה הסילוקין בגין יתרת ההלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה (30.9.2014 – 10 מיליון ש"ח, 31.12.2014 – 10 מיליון ש"ח).

3. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים – מאוחד

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

בלתי מבוקר				
30 בספטמבר 2015				
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים ⁽³⁾	סך-הכל יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾
במליוני שקלים חדשים				
פעילות לווים בישראל				
ציבורי-מסחרי				
3,394	168	122	8	46
1,560	331	207	14	124
429	89	10	11	79
5,455	1,943	658	372	1,285
10,838	2,531	997	405	1,534
סך-הכל מסחרי				
-	-	-	-	-
451	68	47	8	21
11,289	2,599	1,044	413	1,555
סך-הכל ציבור- פעילות בישראל				
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
11,289	2,599	1,044	413	1,555
סך-הכל פעילות בישראל				
פעילות לווים בחו"ל				
ציבורי-מסחרי				
975	259	199	1	60
256	157	97	17	60
1,231	416	296	18	120
7	5	5	-	-
1,238	421	301	18	120
סך-הכל ציבור פעילות בחו"ל				
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
1,238	421	301	18	120
סך-הכל פעילות בחו"ל				
12,527	3,020	1,345	431	1,675
סך-הכל בנקים				
-	-	-	-	-
סך-הכל ממשלות				
12,527	3,020	1,345	431	1,675
סך-הכל				
מזה:				
	984	270	243	714
	1,584	591	238	993

הערות לטבלה ראו בעמוד 173.

3. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים – מאוחד (המשך)

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

בלתי מבוקר				
30 בספטמבר 2014				
ייתרת קרן חוזית של חובות פגומים ⁽³⁾	ייתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים סך-הכל ייתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים	ייתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	ייתרת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	ייתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾
במליוני שקלים חדשים				
פעילות לוויים בישראל				
ציבורי-מסחרי				
163	80	77	240	3,463
143	14	368	511	1,798
146	36	37	183	530
708	221	641	1,349	5,053
1,160	351	1,123	2,283	10,844
אנשים פרטיים הלוואות לדיור				
37	11	48	85	446
1,197	362	1,171	2,368	11,290
אנשים פרטיים- אחר				
–	–	–	–	–
–	–	–	–	–
1,197	362	1,171	2,368	11,290
סך-הכל פעילות בישראל				
פעילות לוויים בחו"ל				
ציבורי-מסחרי				
532	105	116	648	1,134
63	25	90	153	303
595	130	206	801	1,437
אנשים פרטיים				
–	–	–	–	–
595	130	206	801	1,437
סך-הכל ציבור פעילות בחו"ל				
בנקים בחו"ל				
–	–	–	–	–
–	–	–	–	–
595	130	206	801	1,437
סך-הכל פעילות בחו"ל				
1,792	492	1,377	3,169	12,727
סך-הכל ציבור				
–	–	–	–	–
–	–	–	–	–
1,792	492	1,377	3,169	12,727
סך-הכל בנקים				
סך-הכל ממשלות				
סך-הכל				
מזה:				
799	243	561	1,360	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
922	263	685	1,607	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

הערות לטבלה ראו בעמוד הבא.

3. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים – מאוחד (המשך)

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

מבוקר				
31 בדצמבר 2014				
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים ⁽³⁾	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים סך-הכל יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגין לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגין קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾
במליוני שקלים חדשים				
פעילות לווים בישראל				
ציבורי-מסחרי				
3,290	109	77	11	32
1,752	462	318	21	144
516	170	54	26	116
4,932	1,317	708	215	609
10,490	2,058	1,157	273	901
אנשים פרטיים הלוואות לדיור				
–	–	–	–	–
451	83	55 ⁽⁴⁾	7	28
10,941	2,141	1,212	280	929
סך-הכל ציבור- פעילות בישראל				
–	–	–	–	–
–	–	–	–	–
10,941	2,141	1,212	280	929
פעילות לווים בחו"ל				
ציבורי-מסחרי				
959	412	382	3	30
487	222	92	24	130
1,446	634	474	27	160
אנשים פרטיים				
–	1	–	– ⁽⁵⁾	1
1,446	635	474	27	161
סך-הכל ציבור פעילות בחו"ל				
–	–	–	–	–
–	–	–	–	–
1,446	635	474	27	161
סך-הכל ציבור				
12,387	2,776	1,686	307	1,090
סך-הכל בנקים				
–	–	–	–	–
סך-הכל ממשלות				
12,387	2,776	1,686	307	1,090
סך-הכל				
מזה:				
נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים				
–	1,294 ⁽⁴⁾	575 ⁽⁴⁾	257	719
חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים				
–	1,308 ⁽⁴⁾	699 ⁽⁴⁾	111	609

הערות:

(1) יתרת חוב רשומה.

(2) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

(3) יתרת הקרן החוזית כוללת ריבית שנצברה ולא שולמה במועד היישום לראשונה של ההוראה בעניין חובות פגומים, שטרם נמחקה או נגבתה.

(4) סווג מחדש בעקבות שינוי בנתוני חברה מאוחדת.

(5) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

3. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים – מאוחד (המשך)

ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית

בלתי מבוקר					
לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר 2015			לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר 2015		
יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽¹⁾		מזה: נרשמו הכנסות ריבית על בסיס שנרשמו ⁽²⁾ מזומן		יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽¹⁾	
ממוצעת של חובות פגומים ⁽¹⁾		ממוצעת של חובות פגומים ⁽¹⁾		מזה: נרשמו הכנסות ריבית על בסיס שנרשמו ⁽²⁾ מזומן	
במיליוני שקלים חדשים					
פעילות לווים בישראל					
ציבורי-מסחרי					
178	-	-	190	3	2
346	6	2	422	6	6
89	-	-	116	3	3
2,006	3	3	2,110	16	8
2,619	9	5	2,838	28	19
אנשים פרטיים הלוואות לדיור					
81	-	-	92	1	1
2,700	9	5	2,930	29	20
סך-הכל ציבור- פעילות בישראל					
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
2,700	9	5	2,930	29	20
סך-הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבורי-מסחרי					
265	-	-	436	2	1
147	-	-	171	1	-
412	-	-	607	3	1
9	-	-	9	-	-
421	-	-	616	3	1
סך-הכל ציבור פעילות בחו"ל					
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
421	-	-	616	3	1
3,121	9 ⁽³⁾	5	3,546	32 ⁽³⁾	21
סך-הכל					

הערות לטבלה ראו בעמוד הבא.

3. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים – מאוחד (המשך)

ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית (המשך)

בלתי מבוקר					
לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר 2014			לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר 2014		
יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽¹⁾	מזה: נרשמו הכנסות ריבית על בסיס שנרשמו ⁽²⁾ מזומן	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽¹⁾	מזה: נרשמו הכנסות ריבית על בסיס שנרשמו ⁽²⁾ מזומן	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽¹⁾	מזה: נרשמו הכנסות ריבית על בסיס שנרשמו ⁽²⁾ מזומן
במיליוני שקלים חדשים					
פעילות לווים בישראל					
ציבורי-מסחרי					
239	1	1	288	3	2
533	7	6	586	15	13
200	-	-	231	1	-
1,392	11	9	1,523	27	21
2,364	19	16	2,628	46	36
אנשים פרטיים הלוואות לדיור					
90	1	1	97	4	2
2,454	20	17	2,725	50	38
סך-הכל ציבור- פעילות בישראל					
בנקים בישראל					
-	-	-	-	-	-
ממשלת ישראל					
2,454	20	17	2,725	50	38
סך-הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבורי-מסחרי					
677	1	-	606	4	1
176	1	1	252	4	3
853	2	1	858	8	4
1	-	-	4	-	-
854	2	1	862	8	4
סך-הכל ציבור פעילות בחו"ל					
בנקים בחו"ל					
-	-	-	-	-	-
ממשלות בחו"ל					
854	2	1	862	8	4
3,308	22 ⁽³⁾	18	3,587	58 ⁽³⁾	42
סך-הכל					

הערות:

(1) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

(2) הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

(3) אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 44 ו-117 מיליון ש"ח לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 (45 ו-128 מיליון ש"ח לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014), בהתאמה.

3. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים – מאוחד (המשך)

ג. חובות בעייתיים באירגון מחדש – מאוחד

בלתי מבוקר				
30 בספטמבר 2015				
יתרת חוב רשומה				
סך-הכל ⁽²⁾	צובר ⁽¹⁾ בפיגור	צובר ⁽¹⁾ בפיגור	שאינו צובר	שאינו צובר
סך-הכל ⁽²⁾	צובר ⁽¹⁾ בפיגור	צובר ⁽¹⁾ בפיגור	של 30 ימים	של 90 ימים
סך-הכל ⁽²⁾	צובר ⁽¹⁾ בפיגור	צובר ⁽¹⁾ בפיגור	ועד 89 ימים	הכנסות ריבית או יותר
במיליוני שקלים חדשים				
פעילות לווים בישראל				
ציבור-מסחרי				
94	85	–	–	9
188	74	–	–	114
10	2	–	–	8
1,190	225	2	–	963
1,482	386	2	–	1,094
אנשים פרטיים הלוואות לדיור				
50	32	–	–	18
1,532	418	2	–	1,112
סך-הכל ציבור- פעילות בישראל				
–	–	–	–	–
–	–	–	–	–
1,532	418	2	–	1,112
פעילות לווים בחו"ל				
ציבור-מסחרי				
12	12	–	–	–
40	8	25	–	7
52	20	25	–	7
אנשים פרטיים				
–	–	–	–	–
52	20	25	–	7
סך-הכל ציבור- פעילות בחו"ל				
–	–	–	–	–
–	–	–	–	–
52	20	25	–	7
סך-הכל פעילות בחו"ל				
1,584	438	27	–	1,119

הערות:

(1) צובר הכנסות ריבית.

(2) נכלל בחובות פגומים.

התחייבות להעמדת אשראי נוסף לחייבים, שלגביהם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי, במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי, הסתכמו ליום 30 בספטמבר 2015 בסך של 44 מיליון ש"ח (ליום 30 בספטמבר 2014 – 73 מיליון ש"ח; ליום 31 בדצמבר 2014 – 67 מיליון ש"ח).

3. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים – מאוחד (המשך)

ג. חובות בעייתיים באירגון מחדש – מאוחד (המשך)

בלתי מבוקר				
30 בספטמבר 2014				
יתרת חוב רשומה				
סך-הכל ⁽²⁾	צובר ⁽¹⁾ בפיגור			
	צובר ⁽¹⁾ לא	של 30 ימים	של 90 ימים	שאינו צובר
הכנסות ריבית או יותר				
ועד 89 ימים				
במיליוני שקלים חדשים				
פעילות לווים בישראל				
ציבור-מסחרי				
158	16	–	–	142
314	19	–	–	295
59	20	–	–	39
645	112	1	3	529
1,176	167	1	3	1,005
סך-הכל מסחרי				
–	–	–	–	–
64	35	–	–	29
1,240	202	1	3	1,034
סך-הכל ציבור- פעילות בישראל				
–	–	–	–	–
–	–	–	–	–
1,240	202	1	3	1,034
סך-הכל פעילות בישראל				
פעילות לווים בחו"ל				
ציבור-מסחרי				
338	34	12	–	292
29	1	–	20	8
367	35	12	20	300
סך-הכל מסחרי				
–	–	–	–	–
367	35	12	20	300
סך-הכל ציבור- פעילות בחו"ל				
–	–	–	–	–
–	–	–	–	–
367	35	12	20	300
סך-הכל פעילות בחו"ל				
1,607	237	13	23	1,334
סך-הכל				

הערות:

(1) צובר הכנסות ריבית.

(2) נכלל בחובות פגומים.

3. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים – מאוחד (המשך)

ג. חובות בעייתיים באירגון מחדש – מאוחד (המשך)

מבוקר				
31 בדצמבר 2014				
יתרת חוב רשומה				
סך-הכל ⁽²⁾	צובר ⁽¹⁾ לא בפיגור	צובר ⁽¹⁾ בפיגור	צובר ⁽¹⁾ של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽¹⁾ של 90 ימים או יותר
במיליוני שקלים חדשים				
פעילות לווים בישראל				
ציבור-מסחרי				
36	15	–	–	21
בינוי ונדל"ן – בינוי				
255	27	–	–	228
בינוי ונדל"ן – פעילות בנדל"ן				
50	21	–	–	29
שרותים פיננסיים				
665	140	1	–	524
מסחרי – אחר				
1,006	203	1	–	802
סך-הכל מסחרי				
–	–	–	–	–
אנשים פרטיים הלוואות לדיור				
63	34	–	–	29
אנשים פרטיים – אחר				
1,069	237	1	–	831
סך-הכל ציבור- פעילות בישראל				
–	–	–	–	–
בנקים בישראל				
–	–	–	–	–
ממשלת ישראל				
1,069	237	1	–	831
סך-הכל פעילות בישראל				
פעילות לווים בחו"ל				
ציבור-מסחרי				
136	41	–	–	95
בינוי ונדל"ן				
99	9	–	21	69
מסחרי – אחר				
235	50	–	21	164
סך-הכל מסחרי				
–	–	–	–	–
אנשים פרטיים				
235	50	–	21	164
סך-הכל ציבור- פעילות בחו"ל				
–	–	–	–	–
בנקים בחו"ל				
–	–	–	–	–
ממשלות בחו"ל				
235	50	–	21	164
סך-הכל פעילות בחו"ל				
1,304	287	1	21	995
סך-הכל				

הערות:

(1) צובר הכנסות ריבית.

(2) נכלל בחובות פגומים.

ב. חובות (המשך)

ג. חובות בעייתיים באירגון מחדש – מאוחד (המשך)

הערה:
(1) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

3. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים - מאוחד (המשך)

ג. חובות בעייתיים באירגון מחדש - מאוחד (המשך)

בלתי מבוקר					
לשלושת החודשים שהסתיימו ב- 30 בספטמבר 2014			לתשעת החודשים שהסתיימו ב- 30 בספטמבר 2014		
ארגונים מחדש שבוצעו					
יתרת חוב		יתרת חוב		יתרת חוב	
רשומה לפני לאחר ארגון		רשומה לפני לאחר ארגון		רשומה לפני לאחר ארגון	
מספר חוזים		מספר חוזים		מספר חוזים	
במיליוני שקלים חדשים					
פעילות לוויים בישראל					
ציבור-מסחרי					
14	1	1	70	7	4
-	-	-	9	86	86
3	(1)-	(1)-	10	1	1
105	19	18	365	110	107
122	20	19	454	204	198
אנשים פרטיים הלוואות לדיור					
649	10	10	2,028	33	32
771	30	29	2,482	237	230
אנשים פרטיים - אחר					
-	-	-	-	-	-
בנקים בישראל					
-	-	-	-	-	-
ממשלת ישראל					
771	30	29	2,482	237	230
סך-הכל פעילות בישראל					
פעילות לוויים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
-	-	-	2	293	293
2	7	7	4	8	8
2	7	7	6	301	301
1	(1)-	(1)-	1	(1)-	(1)-
3	7	7	7	301	301
אנשים פרטיים					
-	-	-	-	-	-
בנקים בחו"ל					
-	-	-	-	-	-
ממשלות בחו"ל					
3	7	7	7	301	301
סך-הכל פעילות בחו"ל					
774	37	36	2,489	538	531
סך-הכל					

הערה:

(1) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

3. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים – מאוחד (המשך)

ג. חובות בעייתיים באירגון מחדש – מאוחד (המשך)

בלתי מבוקר			
לשלושת החודשים שהסתיימו ב- 30 בספטמבר 2015		לתשעת החודשים שהסתיימו ב- 30 בספטמבר 2015	
ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ⁽¹⁾			
יתרת חוב מספר חוזים		יתרת חוב רשומה מספר חוזים	
במיליוני שקלים חדשים			
פעילות לווים בישראל			
ציבור-מסחרי			
4	(2)–	9	(2)–
בינוי ונדל"ן – בינוי			
–	–	–	–
בינוי ונדל"ן – פעילות בנדל"ן			
1	(2)–	1	(2)–
שרותים פיננסיים			
32	4	80	17
מסחרי – אחר			
37	4	90	17
סך-הכל מסחרי			
–	–	–	–
אנשים פרטיים הלוואות לדיור			
351	2	987	7
אנשים פרטיים – אחר			
388	6	1,077	24
סך-הכל ציבור- פעילות בישראל			
–	–	–	–
בנקים בישראל			
–	–	–	–
ממשלת ישראל			
388	6	1,077	24
סך-הכל פעילות בישראל			
פעילות לווים בחו"ל			
ציבור-מסחרי			
–	–	–	–
בינוי ונדל"ן			
–	–	–	–
מסחרי אחר			
–	–	–	–
סך-הכל מסחרי			
–	–	–	–
אנשים פרטיים			
–	–	–	–
סך-הכל ציבור- פעילות בחו"ל			
–	–	–	–
בנקים בחו"ל			
–	–	–	–
ממשלות בחו"ל			
–	–	–	–
סך-הכל פעילות בחו"ל			
388	6	1,077	24
סך-הכל			

הערות:

- (1) חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.
- (2) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

3. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים – מאוחד (המשך)

ג. חובות בעייתיים באירגון מחדש – מאוחד (המשך)

בלתי מבוקר			
לשלושת החודשים		לתשעת החודשים	
שהסתיימו ב- 30 בספטמבר 2014		שהסתיימו ב- 30 בספטמבר 2014	
ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ⁽¹⁾			
יתרת חוב		יתרת חוב	
מספר חוזים	רשומה	מספר חוזים	רשומה
במיליוני שקלים חדשים			
פעילות לווים בישראל			
ציבור-מסחרי			
3	(2)–	9	(2)–
בינוי ונדל"ן – בינוי			
–	–	1	(2)–
בינוי ונדל"ן – פעילות בנדל"ן			
1	(2)–	1	(2)–
שרותים פיננסיים			
29	5	82	8
מסחרי – אחר			
33	5	93	8
סך-הכל מסחרי			
אנשים פרטיים הלוואות לדיור			
–	–	–	–
אנשים פרטיים – אחר			
319	2	1,253	7
352	7	1,346	15
סך-הכל ציבור- פעילות בישראל			
בנקים בישראל			
–	–	–	–
ממשלת ישראל			
–	–	–	–
352	7	1,346	15
סך-הכל פעילות בישראל			
פעילות לווים בחו"ל			
ציבור-מסחרי			
1	138	1	138
בינוי ונדל"ן			
–	–	–	–
מסחרי – אחר			
1	138	1	138
סך-הכל מסחרי			
אנשים פרטיים			
–	–	–	–
סך-הכל ציבור- פעילות בחו"ל			
1	138	1	138
בנקים בחו"ל			
–	–	–	–
ממשלות בחו"ל			
–	–	–	–
סך-הכל פעילות בחו"ל			
1	138	1	138
353	145	1,347	153
סך-הכל			

הערות:

- (1) חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.
- (2) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

3. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

3. גילוי נוסף בדבר איכות האשראי

(א) מאפייני הסיכון לפי מגזרי האשראי

(1) אשראי מסחרי

- רגישות למחזוריות הכלכלית המקומית בישראל. בנוסף, נוכח יציאתם של גופים ישראלים גדולים להשקעות מהותיות בחו"ל, עלתה רמת החשיפה למשברים גלובליים;
- רגישות לשינויים בצריכה הפרטית;
- חשיפה לתחרות מחו"ל;
- לאור הריכוזיות הגבוהה של מבנה הבעלות והשליטה על החברות במשק – האשראי מאופיין בריכוזיות גבוהה ברמת קבוצות הלווים הגדולות. כמו כן, מבנה קבוצות ההחזקה ונטילת חוב במספר רמות בחברות ההחזקה מעלים את סיכון האשראי ואת פגיעותן של חברות אלו.

(2) אשראי לאנשים פרטיים – הלוואות לדיור

- הלוואות בשיעור מימון גבוה מהוות מוקד סיכון בעת ירידה בערך הבטוחה מתחת ליתרת ההלוואה. מדיניות החיתום בבנק מגבילה את שיעור המימון בעת מתן האשראי.

(3) אשראי לאנשים פרטיים – אחר

- החשיפה בתחום האשראי הקמעונאי מושפעת מגורמים מקרו כלכליים.
- התעצמות התחרות במערכת הבנקאית בשנים האחרונות עלולה להוביל לשחיקת מרווחים, ירידה באיכות הלווים וכפועל יוצא מכך, להגברת סיכון האשראי. מדיניות האשראי אינה מאפשרת כיום מתן אשראי ללקוחות עם דירוגים פנימיים נמוכים, ובכך היא ממתנת סיכונים אלו.

(ב) אינדיקציה לאיכות האשראי

31 בדצמבר 2014				30 בספטמבר 2015			
הלוואות לפרטיים				הלוואות לפרטיים			
סך-הכל	אחר	דיור	מסחרי	סך-הכל	אחר	דיור	מסחרי
95.1%	98.4%	97.7%	93.6%	96.1%	98.5%	98.3%	94.8%
שיעור יתרת אשראי תקין לציבור מיתרת אשראי לציבור							
2.6%	1.2%	2.3%	3.0%	1.5%	1.2%	1.7%	1.5%
שיעור יתרת אשראי פגום לציבור מיתרת אשראי לציבור							
2.3%	0.4%	–	3.4%	2.4%	0.3%	–	3.7%
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור, מיתרת אשראי לציבור							
1.7%	1.7%	1.3%	1.8%	1.6%	1.6%	0.8%	1.8%
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור, מיתרת סיכון אשראי בעייתי (למעט נגזרים ואיגרות חוב)							
30.9%	109.5%	56.0%	24.3%	38.5%	101.9%	46.8%	32.6%

מספר ימי הפיגור של החוב הינו גורם מרכזי בקביעת סיווגי חובות הבנק, ובהתאם משפיע על ההפרשה להפסדי אשראי והמחיקות החשבונאיות. חוב הנבחן על בסיס פרטני, מסווג כחוב פגום כאשר הקרן או הריבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר, למעט אם החוב מובטח היטב ומצוי בהליכי גביה.

אינדיקציה מרכזית לאיכות תיק האשראי הינה שיעור החובות הבעייתיים בבנק. במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 חלה עליה בשיעור האשראי התקין לציבור, שנבעה בעיקר מהמגזר המסחרי. עליה זו לוותה בירידה באשראי הבעייתי שאינו פגום.

ב. חובות (המשך)

יתרות לסוף תקופה לפי שיעור המימון (LTV)⁽¹⁾, סוג החזר וסוג ריבית

30 בספטמבר 2015

30 בספטמבר 201431 בדצמבר 2014

הערת:

- (1) היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת. יחס ה-LTV מהווה אינדיקציה נוספת של הבנק להערכת סיכון הלקוח בעת העמדת המסגרת.
- (2) סווג מחדש, בשל טיוב הנתונים בחברה מאוחדת.
- (3) יתרת הלוואות לדירוי איה כוללת את יתרת החובות המסחריים בסך 212 מיליון ש"ח, המשולבת במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה, שהפרייקטים שהן בונות מצויים בהליכי בנייה (ליום 30 בספטמבר 2014 סך של 371 מיליון ש"ח, ליום 31 בדצמבר 2014 סך של 331 מיליון ש"ח).
- (4) סווג מחדש – נטרול יתרת החובות המסחריים, כמפורט בהערה (3) לעיל.

3. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. מידע בדבר רכישות ומכירות של חובות - מאוחד

להלן פרטים בדבר תמורה ששולמה או התקבלה עבור רכישה או מכירה של הלוואות:

בלתי מבוקר					
אשראי לציבור			אשראי לציבור		
אשראי לבנקים וממשלות			אשראי לבנקים וממשלות		
סך-הכל	מסחרי	מסחרי	סך-הכל	מסחרי	מסחרי
במיליוני שקלים חדשים					
לשלושת החודשים שהסתיימו ב- 30 בספטמבר 2014			לשלושת החודשים שהסתיימו ב- 30 בספטמבר 2015		
156	42	114	463	130	333
5	-	5	40	-	40
הלוואות שנרכשו					
הלוואות שנמכרו					
לתשעת החודשים שהסתיימו ב- 30 לתשעת החודשים שהסתיימו ב- 30					
בספטמבר 2014			בספטמבר 2015		
376	80	296	758	174	584
5	-	5	923	181	742
הלוואות שנרכשו					
הלוואות שנמכרו					

לפרטים בדבר רווחים (הפסדים) נטו, בגין הלוואות שנמכרו, ראו ביאור 12 להלן.

4. פקדונות הציבור

א. סוגי פקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

מבוקר	בלתי מבוקר	המאוחד	
31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2014	2014	2015	
במיליוני שקלים חדשים			
בישראל			
לפי דרישה:			
22,552	19,692	30,400	אינם נושאים ריבית
21,772	19,075	25,035	נושאים ריבית
44,324	38,767	55,435	סך-הכל לפי דרישה
83,153	82,704	73,424	לזמן קצוב
127,477	121,471	128,859	סך-הכל פקדונות בישראל*
* מזה:			
76,948	75,447	80,031	פקדונות של אנשים פרטיים
7,122	5,536	4,371	פקדונות של גופים מוסדיים
43,407	40,488	44,457	פקדונות של תאגידים ואחרים
מחוץ לישראל ⁽¹⁾			
לפי דרישה:			
4,993	4,697	3,954	אינם נושאים ריבית
13,572	12,473	12,902	נושאים ריבית
18,565	17,170	16,856	סך-הכל לפי דרישה
6,861	6,764	6,819	לזמן קצוב
25,426	23,934	23,675	סך-הכל פקדונות מחוץ לישראל
152,903	145,405	152,534	סך-הכל פקדונות הציבור

הערה:

(1) לא כולל יתרות שסווגו כנכסים והתחייבויות מוחזקים למכירה – ראו ביאור 18.

ב. פקדונות הציבור לפי גודל על בסיס מאוחד

מבוקר	בלתי מבוקר	המאוחד	
31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2014	2014 ⁽¹⁾	2015	
יתרה			
במיליוני שקלים חדשים			
58,183	57,018	60,223	עד 1
44,764	43,367	45,842	מעל 1 עד 10
23,299	22,253	22,060	מעל 10 עד 100
15,390	14,796	16,643	מעל 100 עד 500
11,267	7,971	7,766	מעל 500
152,903	145,405	152,534	סך-הכל

הערה:

(1) סווג מחדש, בעקבות שינויי סיווג בחברה מאוחדת.

5. הלימות הון, נזילות ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

1. **הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים** – מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 201-211 בדבר "מדידה והלימות ההון".
 - א. **אימוץ הוראות באזל III**. ביום 3 ביוני 2013, פרסם המפקח על הבנקים תיקונים להוראות ניהול בנקאי תקין, בכדי להתאימן להנחיות באזל III. התיקונים האמורים נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2014, באופן מדורג, בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין מס' 299 בדבר "מדידה והלימות הון – ההון הפיקוחי – הוראות מעבר". הנתונים להלן משקפים הפחתות, בהתאם להוראות המעבר. בהנחיות נקבעו, בין היתר, דרישות מחמירות לרכיבים הכשירים להכללה בהון הפיקוחי והתאמות פיקוחיות (ניכויים מההון).
 בהתאם להוראות, החל מיום 1 בינואר 2015, יחס ההון הכולל המזערי שהבנק נדרש לעמוד בו הינו 12.5% (לפרטים בדבר תוספת נדרשת בגין הלוואות לדיור, ראו להלן).
 הבנק ערך תוכנית מפורטת לעמידה ביעדי הון, שהם לפחות ברמת ההון שנקבעה בהוראות המפקח על הבנקים ובלוחות הזמנים שפורסמו על ידו, והוא פועל ליישומה.
 - ב. **דרישות הון נוספות בגין הלוואות לדיור**. ביום 28 בספטמבר 2014 פרסם המפקח על הבנקים תיקון להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 329, במסגרתו נדרש התאגיד הבנקאי להגדיל את יעד הון עצמי רובד 1 בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדיור. הדרישה תיושם בהדרגה במשך שמונה רבעונים רצופים, בגידול בשיעור רבעוני קבוע, החל מיום 1 באפריל 2015 ועד ליום 1 בינואר 2017.
 הדרישה כאמור תגדיל את סך דרישת ההון העצמי המינימלי וההון הכולל בכ-0.15% (לכל התקופה).
 - ג. **יישום ההוראה בעניין זכויות עובדים**. יצוין כי בהוראות המעבר, הפיקוח על הבנקים קבע שלא נדרש להציג מחדש את נתוני הלימות ההון לתקופות קודמות בגין אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הטבות לעובדים (ראו ביאור 1 ה' 1 לעיל). בהתאם, מספרי ההשוואה המוצגים להלן לא הוצגו מחדש.

ד. הון לצורך חישוב יחס הון – מאוחד

מבוקר	בלתי מבוקר	
31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2014	2014	2015
במיליוני שקלים חדשים		
⁽⁵⁾ 13,284	⁽⁵⁾ 13,140	13,660
1,425	1,425	1,247
14,709	14,565	14,907
⁽⁵⁾ 6,285	⁽⁵⁾ 6,373	5,819
20,994	20,938	20,726
סך-כל ההון הכולל		

ה. יתרות משוקללות של נכסי סיכון – מאוחד

מבוקר	בלתי מבוקר	
31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2014	2014	2015
במיליוני שקלים חדשים		
⁽⁵⁾ 125,516	⁽⁵⁾ 125,326	127,497
2,629	2,820	2,963
1,200	1,383	941
12,345	12,279	12,401
141,690	141,808	143,802
סך-הכל יתרות משוקללות		

הערות לטבלה ראו בעמוד הבא.

5. הלימות הון, נזילות ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

ו. יחס הון לרכיבי סיכון

מבוקר	בלתי מבוקר	
31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2014	2014	2015
באחוזים		
(א) במאוחד		
9.4	9.3	9.5
10.4	10.3	10.4
14.8 ⁽⁵⁾	14.8	14.4
9.0	9.0	9.0 ⁽⁴⁾
12.5	12.5	12.5 ⁽⁴⁾
(ב) חברות בת משמעותיות		
1. בנק מרכזי דיסקונט בע"מ וחברות מאוחדות שלו		
10.6 ⁽⁵⁾	10.8 ⁽⁵⁾	10.6
10.6 ⁽⁵⁾	10.8 ⁽⁵⁾	10.6
14.5 ⁽⁵⁾	14.7 ⁽⁵⁾	14.0
9.0	9.0	9.0 ⁽⁴⁾
12.5	12.5	12.5 ⁽⁴⁾
2. דיסקונט בנקורפ אינק ⁽¹⁾		
–	–	12.1
11.9	12.5	12.1
12.9	13.5	13.1
–	–	4.5 ⁽²⁾
8.0 ⁽²⁾	8.0 ⁽²⁾	8.0 ⁽²⁾
3. כרטיסי אשראי לישראל בע"מ		
13.9 ⁽⁵⁾	14.0 ⁽⁵⁾	14.7
13.9 ⁽⁵⁾	14.0 ⁽⁵⁾	14.7
16.0 ⁽⁵⁾	16.1 ⁽⁵⁾	16.6
9.0	9.0	9.0
12.5 ⁽³⁾	12.5 ⁽³⁾	12.5 ⁽³⁾

הערות:

- (1) הנתונים בסעיף זה חושבו בהתאם לכללים המחייבים בארה"ב.
- (2) החל מיום 1 בינואר 2015, אי די בי ניו יורק כפופה לכללי ההון החדשים של באזל III, המבוססים על הכללים הסופיים שפורסמו על ידי ה-FRB. יחסי ההון המזעריים ליום 1 בינואר 2015, הינם כלהלן: 4.5% הון עצמי רובד 1 (CET1) לנכסי סיכון; 6% הון רובד 1 לנכסי סיכון; ו-8% הון כולל לנכסי סיכון.
- (3) נוכח פניית הפיקוח על הבנקים, נדרשת כאל לעמוד ביחס הון כולל שלא יפחת מ-15%, החל מיום 31 בדצמבר 2010.
- (4) בתוספת כ-0.04%, בהתאם לדרישות הון נוספות בגין הלוואות לדירור – ראו סעיף 1(ב) לעיל.
- (5) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות פיתוח תוכנה, ראו ביאור 1 ה' (2).

5. הלימות הון, נזילות ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

ז. השפעת הוראות המעבר על יחס הון עצמי רובד 1

מבוקר	בלתי מבוקר	
31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2014	2014	2015
באחוזים		
8.4 ⁽³⁾	8.1 ⁽³⁾	9.2
1.0 ⁽²⁾	1.2 ⁽²⁾	0.3
9.4 ⁽³⁾	9.3 ⁽³⁾	9.5

הערות:

- (1) לרבות יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא זכויות עובדים. מספרי ההשוואה הוצגו מחדש כדי לשקף הנחיות אלו.
- (2) הוצג מחדש על מנת לכלול את השפעת הוראות המעבר בגין זכויות עובדים.
- (3) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות פיתוח תוכנה, ראו ביאור 1 ה' (2).

2. יחס כיסוי נזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים⁽¹⁾ – מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 221 בדבר יחס כיסוי נזילות.

כללי. החל מהדוח לרבעון שני 2015, נדרשים תאגידים בנקאיים בישראל לכלול בדוחותיהם גילוי בדבר יחס כיסוי נזילות. במקביל, הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 221, בדבר "יחס כיסוי נזילות", נכנסה לתוקף ביום 1 באפריל 2015. בהתאם להוראה, הדרישה המזערית עומדת על 60%, ותגדל ל-80% ביום 1 בינואר 2016 ול-100% ביום 1 בינואר 2017. בהוראות המעבר ציין הפיקוח, כי מצופה שתאגיד בנקאי שעומד ביחס כיסוי נזילות של 100% כבר במועד תחילת יישום ההוראה, לא ירד מיחס זה במהלך תקופת המעבר. החישוב מתבצע על בסיס ממוצע תצפיות יומיות, בתקופת 90 הימים שקדמו לתאריך הדוח (פרט ל-אידיבי (סוויס) בנק ו-כאל, לגביהן החישוב מתבצע על בסיס ממוצע תצפיות חודשיות).

בלתי מבוקר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015	באחוזים
א. בנתוני המאוחד ⁽³⁾		
131.5	60.0	יחס כיסוי הנזילות
60.0		יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים
ב. בנתוני התאגיד הבנקאי		
157.1	60.0	יחס כיסוי הנזילות
60.0		יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים
ג. חברות בת משמעותיות ⁽²⁾		
120.0	60.0	יחס כיסוי הנזילות
60.0		יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים

הערות:

- (1) הנתונים מוצגים בהתאם להוראה חדשה, בתוקף מיום 1 באפריל 2015, ולכן לא מוצגים מספרי השוואה.
- (2) ההוראה החדשה אינה חלה על חברות כרטיסי אשראי ולפיכך, לא מובאים נתונים המתייחסים לכאל.
- (3) הנתונים אינם כוללים את נתוני DBLA נוכח ההסכם למכירת פעילותה, ראו ביאור 18.

5. הלימות הון, נזילות ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

3. **יחס המינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים⁽¹⁾** – מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 218 בדבר יחס מינוף. **כללי.** בהתאם לתיקון להוראות הדיווח לציבור, החל מהדוח לרבעון שני 2015, נדרשים תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לכלול בדוחותיהם גילוי בדבר יחס המינוף. במקביל, הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 218, בדבר "יחס המינוף", נכנסה לתוקף ביום 1 באפריל 2015. תחילת ההוראה תהיה מיום 1 בינואר 2018. למרות האמור לעיל, תאגיד בנקאי אשר ביום פרסום ההוראה עמד ביחס המינוף המזערי, לא ירד מהסף שנקבע בהוראה.

בלתי מבוקר	
30 בספטמבר 2015	
במיליוני שקלים חדשים	
א.בנתוני מאוחד	
הון רובד 1	14,907
סך החשיפות	226,843
באחוזים	
יחס המינוף	6.6
יחס המינוף המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים	5.0
ב.חברות בת משמעותיות	
1. בנק מרכזי דיסקונט בע"מ וחברות מאוחדות שלו	
יחס המינוף	6.7
יחס המינוף המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים	5.0
2. דיסקונט בנקורפ אינק	
יחס המינוף	8.6
יחס המינוף המזערי הנדרש בהתאם לאסדרה המקומית	4.0
3. כרטיסי אשראי לישראל בע"מ	
יחס המינוף	10.0
יחס המינוף המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים	5.0

הערה:

(1) הנתונים מוצגים בהתאם להוראה חדשה, בתוקף מיום 1 באפריל 2015, ולכן לא מוצגים נתוני השוואה.

6. הטבות לעובדים – מאוחד

א. כללי

הנתונים ליום 31 בדצמבר 2014, המובאים בביאור זה, הוצגו מחדש בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא זכויות עובדים (ראו ביאור 1 ה' (1) לעיל).

להלן תאור ההטבות העיקריות הניתנות לעובדי הקבוצה:

- (1) התחייבות הבנק והחברות המאוחדות שלו לתשלום פיצויי פרישה לעובדים, המבוססת על משכורת חודשית אחת לכל שנת עבודה, כמקובל, מכוסה במלואה על ידי הפקדות בקופות הפיצויים, על ידי פוליסות ביטוח וקרנות פנסיה ועל ידי עתודה הרשומה בספרי הבנק.
- (2) חברי ההנהלה של הבנק זכאים לקבל פיצויים רגילים וחלקם זכאים גם למענק הסתגלות בגובה של בין 4 ל-8 חודשי משכורת בעת פרישתם, וזאת על פי תנאי החוזים האישיים עליהם הם חתומים, ובגין נערכו הפרשות מתאימות. התחייבות החברות המאוחדות בחו"ל לתשלום פנסיה על בסיס חישוב אקטוארי, מכוסה על ידי הפקדות שוטפות בקופת פנסיה מוכרת בחו"ל.
- (3) בחברה בנקאית מאוחדת, זכאים מספר עובדים בכירים למענקי הסתגלות של בין 6 ל-9 משכורות חודשיות, ובגין נערכו הפרשות מתאימות.
- (4) הבנק והחברות המאוחדות שלו אינם רשאים למשוך את כספי היעודה אלא לצורך תשלום פיצויי פרישה בלבד.

6. הטבות לעובדים – מאוחד (המשך)

- (5) חלק מעובדי הבנק והחברות המאוחדות הבנקאיות שלו בישראל זכאים למענקי יובלות בגובה של מספר חודשי משכורת ומספר ימי חופשה נוספים, בתום 20, 30 ו-40 שנות עבודה בבנק. בהתאם להוראות המפקח על הבנקים מחושבת העתודה בגין התחייבות זו על בסיס אקטוארי ומוצגת בערך נוכחי. גורם עלית השכר העתידית, המשמש בחישוב ההתחייבות לזכויות העובדים, בגין עובדי הבנק, הינו 1.8% לשנה.
- בשנת 2007 נחתם עם נציגות העובדים הסכם בדבר "חופשת יובלות", על פיו, בין היתר, בוטלה הזכות לחופשת יובלות ביחס לעובדים חדשים. בשנת 2011 נחתם עם נציגות העובדים הסכם "דרגות ושלבים" על פיו, בין היתר, עובדים חדשים, שיתקבלו או יוסבו למעמד של עובדים מן המניין, החל מיום 1 בינואר 2012, לא יהיו זכאים למענק יובל.
- (6) עובדי הבנק והחברות המאוחדות שלו בישראל זכאים לחופשה שנתית לפי הסכמי העבודה הקיימים, ובכפוף להוראות חוק חופשה שנתית, התשי"א-1951. החבות בגין חופשה מוכרת במהלך תקופת העבודה בה נצברת הזכאות לחופשה. החבות נקבעת על בסיס שכר אחרון בתקופת הדיווח בתוספת תשלומים נלווים.
- (7) עובדי הבנק והחברות המאוחדות שלו זכאים להטבות מסוימות לאחר צאתם לגימלאות. ההתחייבות האמורה מחושבת על בסיס אקטוארי, ומוכרת במהלך תקופת ההעסקה של העובד. בנוסף, חלק מהעובדים שפרשו בפרישה מוקדמת, המירו את מענק הפרישה בקצבה לתקופה מוגדרת. התחייבות זו מוצגת כשהיא מהוונת.
- יצויין שבהסכם "דירוג ושלבים", שנחתם בשנת 2011, צומצמו ההטבות לגמלאים שהתקבלו או הוסבו למעמד של עובדים מן המניין לאחר יום 1 בינואר 2012, והן עומדות בהתאמה לתנאי העובדים בהסכם זה, על מתנות לחגים והחזר הוצאות רפואיות.
- (8) חלק מהחברות המאוחדות אימצו תוכניות לתגמול עובדים, על פיהן זכאים המנהלים הכלליים ו/או עובדים בחברות האמורות למענק שסכמו נקבע בהתאם לתוצאות העסקיות של אותן חברות. בדוחות הכספיים נכללו ההפרשות הנדרשות בשל המענקים האמורים.
- (9) **תוכנית פרישה 2011.** 124 עובדים, שהיו בין הפורשים במסגרת תוכנית פרישה 2011, בחרו במסלול קצבה חודשית. תנאי הקצבה החודשית הם אלה:
- קצבה חודשית למשך כל חיי הפורש, ממועד הפרישה, צמודה למדד;
 - סכומי הקצבה החודשית נקבעו במועד הפרישה על פי תחשיב כלכלי שביצע הבנק, אשר נגזר מסכום יתרת קרן הפיצויים שהומרה לקצבה;
 - העובד יכל לבחור במסלול קצבה עם או בלי שארים;
 - לעובד ניתנה האפשרות לבחור מספר תשלומי קצבה מובטחים, בהתאם לגילו.
- בגין תשלומי קצבאות המגיעים לפורש ו/או לבן/בת זוגו בהגיעם לגיל 85 (הכל על פי המסלול שבחר הפורש), רכש הבנק כיסוי ביטוחי אשר יבטיח את תשלום הקצבה כאמור ואשר תשלום על ידי חברת הביטוח.
- (10) **תוכנית פרישה 2014.** חלק מהפורשים במסגרת תוכנית פרישה 2014, בחרו במסלול קצבה חודשית, למשך כל חיי העובד ו/או בן/בת הזוג, או במסלול משולב של קצבה חודשית וקבלת סכום הוני (חד פעמי).
- בגין תשלומי קצבאות המגיעים לפורש שבמועד הפרישה היה בן 60 ומעלה, או בהגיעו לגיל 60, רכש הבנק (או ירכוש בהגיע העובד לגיל 60) כיסוי ביטוחי אשר יבטיח את תשלום הקצבה כאמור, אשר תשלום ישירות על ידי חברת הביטוח. תשלומי הקצבה עד הגיע הפורש לגיל 60, ישולמו במישרין על ידי הבנק.
- תנאי הקצבה החודשית הם אלה:
- קצבה חודשית למשך כל חיי הפורש, ממועד הפרישה, צמוד למדד עד הגיע העובד לגיל 60, וצמוד לתנאי הפוליסה לאחר גיל 60;
 - העובד יכל לבחור במסלול קצבה, עם או בלי שארים;
 - לעובד ניתנה אפשרות לבחור במסלול קצבה, עם או בלי הבטחת מינימום של 240 חודשי תשלום, בתוספת החודשים שעד גיל 60 (לעובד שבמועד הפרישה טרם מלאו לו 60 שנה).
- התשלום ההוני, תשלומי הקצבה על ידי הבנק ועלות רכישת הפוליסה הוגבלו בסכום שהיה עומד לרשות הפורש אילו היה בוחר במסלול הוני מלא.
- (11) לאי די בי ניו יורק התחייבות לתשלומי פנסיה לעובדיה, בגינה הקימה קרן פנסיה בה מופקדים כספי העובדים והמעסיק. ההפקדות השנתיות בקרן מתבססות על תחשיבים שמכין יועץ אקטוארי בלתי תלוי.
- בביאור 16 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014, הובאו פרטים בדבר תוכניות תגמול לנושאי משרה בבנק. בביאור 22 ו'ח' לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014, הובאו פרטים בדבר תוכניות התגמול ליו"ר הדירקטוריון ולמנהלת הכללית.

6. הטבות לעובדים - מאוחד (המשך)

ב. פירוט ההטבות:

לא מבוקר			
30 בספטמבר 31 בדצמבר			
2014	2015		
במיליוני שקלים חדשים			
		סכומים שנכללו בסעיף התחייבויות אחרות:	
		פיצויים:	
3,464	3,424	סכום ההתחייבות	
2,393	2,349	השווי ההוגן של נכסי התוכנית	
1,071	1,075	עודף ההתחייבויות	
487	444	מענקי יובלות	
808	771	הטבות לגימלאים לאחר פרישה	
163	154	חופשה	
-	7	מחלה	
2,529	2,451	סך-כל עודף ההתחייבויות שנכלל בסעיף התחייבויות אחרות	
125	145	מזה - בגין הטבות לעובדים בחו"ל	

ג. תוכניות להטבה מוגדרת

1. מחויבות ומצב המימון

1.1 שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה

לא מבוקר			
לתקופה שהסתיימה ביום			
30 בספטמבר 31 בדצמבר	30 בספטמבר 31 בדצמבר	30 בספטמבר 31 בדצמבר	30 בספטמבר 31 בדצמבר
2014	2015	2014	2015
הטבות לגימלאים לאחר פרישה		פיצויי פיטורין, פרישה ותשלומי קצבה	
במיליוני שקלים חדשים			
750	808	3,422	3,464
29	2	162	105
35	24	134	92
24	(38)	9	(96)
4	-	19	2
(33)	(25)	(700)	(143)
(1)	-	418	-
808	771	3,464	3,424
805	767	2,846	2,786

הערה:

(1) המחויבות בגין הטבה מצטברת שונה מהמחויבות בגין הטבה חזויה בכך שהיא אינה כוללת הנחות כלשהן בדבר רמות התגמול העתידיות.

6. הטבות לעובדים - מאוחד (המשך)

ג. תוכניות להטבה מוגדרת (המשך)

1. מחויבות ומצב המימון (המשך)

1.2 שווי הוגן של נכסי התוכנית ומצב המימון של התוכנית

לא מבוקר			
30 בספטמבר 31 בדצמבר			
2014	2015		
פיצויי פיטורין, פרישה ותשלומי קצבה			
במיליוני שקלים חדשים			
2,393	2,349	שווי הוגן של נכסי התוכנית לסוף התקופה⁽²⁾	
1,071	1,075	מצב המימון - התחייבות נטו שהוכר בסוף התקופה⁽¹⁾	

הערות:

(1) נכלל בסעיף התחייבויות אחרות.

(2) התשואה בפועל על נכסי התוכנית הסתכמה בסך של 4 מיליון ש"ח (שנת 2014: 116 מיליון ש"ח).

1.3 סכומים שהוכרו ברווח כולל אחר מצטבר לפני השפעת המס

לא מבוקר			
30 בספטמבר 31 בדצמבר		30 בספטמבר 31 בדצמבר	
2014	2015	2014	2015
הטבות לגימלאים לאחר פרישה		פיצויי פיטורין, פרישה ותשלומי קצבה	
במיליוני שקלים חדשים			
(31)	(120)	5	(272)
(141)	(10)	(420)	(125)
8	7	(3)	(2)
(164)	(123)	(418)	(399)

רווח (הפסד) אקטוארי נטו

התחייבות נטו בגין המעבר⁽¹⁾

עלות (זיכוי) נטו בגין שירות קודם

יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר

הערה:

(1) נובע מהשינוי בשיעור ההיוון המשמש בחישוב העתודות בגין זכויות עובדים, ראו ביאור 1 ה' (1).

1.4 תוכניות שבהן המחויבות בגין הטבה מצטברת והטבה חזויה עולה על נכסי התוכנית

לא מבוקר			
30 בספטמבר 31 בדצמבר			
2014	2015		
פיצויי פיטורין, פרישה ותשלומי קצבה			
במיליוני שקלים חדשים			
3,464	3,424	מחויבות בגין הטבה חזויה	
2,846	2,786	מחויבות בגין הטבה מצטברת	
2,393	2,349	שווי הוגן של נכסי התוכנית	

6. הטבות לעובדים - מאוחד (המשך)

ג. תוכניות להטבה מוגדרת (המשך)

2. הוצאה לתקופה

2.1 רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד בגין תוכניות פנסיה להטבה מוגדרת ולהפקדה מוגדרת

לא מבוקר				
לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר	לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר		
2014	2014	2015	2014	2015
במיליוני שקלים חדשים				
פיצויי פיטורין, פרישה ותשלומי קצבה				
162	122	105	42	38
עלות שירות				
134	101	92	55	30
עלות ריבית				
(116)	(121)	(88)	(49)	(36)
תשואה חזויה על נכסי התכנית				
הפחתה של סכומים שלא הוכרו:				
(3)	2	6	3	4
הפסד (רווח) אקטוארי נטו				
1	1	1	1	1
עלות שירות קודם				
(2)	3	7	4	5
סך-כל ההפחתות של סכומים שלא הוכרו				
418	339	–	33	–
אחר, לרבות הפסד מצימצום או סילוק, לרבות שינויים מבניים				
596	444	116	85	37
סך-כל עלות ההטבה נטו				
122	104	96	38	33
סך-כל ההוצאה בגין תוכניות פנסיה להפקדה מוגדרת				
718	548	212	123	70
סך-כל ההוצאות בגין פיצויי פיטורין, פרישה ותשלומי קצבה				
הטבות לגימלאים לאחר פרישה				
29	31	2	10	(1)
עלות שירות				
35	26	24	9	8
עלות ריבית				
הפחתה של סכומים שלא הוכרו:				
–	1	4	1	1
הפסד אקטוארי נטו				
(2)	(1)	(1)	(1)	(1)
עלות שירות קודם				
(2)	–	3	1	1
סך-כל ההפחתות של סכומים שלא הוכרו				
(1)	(1)	–	(1)	–
אחר, לרבות רווח מצימצום או סילוק, לרבות שינויים מבניים				
61	56	29	19	9
סך-כל עלות ההטבה נטו				
779	604	241	142	79
סך-כל ההוצאות שנכללו במשכורות והוצאות נלוות				

הערה:

(1) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

6. הטבות לעובדים - מאוחד (המשך)

ג. תוכניות להטבה מוגדרת (המשך)

2. הוצאה לתקופה (המשך)

2.2 שינויים בנכסי התוכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו בהפסד (רווח) כולל אחר לפני השפעת המס

לא מבוקר			
לשנת החודשים לשנה שהסתיימה ב- 30 בספטמבר 2014	לשנת החודשים לשנה שהסתיימה ב- 30 בספטמבר 2015	לשנת החודשים לשנה שהסתיימה ב- 31 בדצמבר 2014	לשנת החודשים לשנה שהסתיימה ב- 31 בדצמבר 2015
פיצויי פיטורין, פרישה ותשלומי קצבה			
הטבות לגימלאים לאחר פרישה			
במיליוני שקלים חדשים			
24	93	26	283
(1)–	(4)	3	(6)
2	1	(1)	(1)
–	(131)	(17)	(295)
(1)–	(1)–	(1)–	(1)–
(1)–	–	–	–
26	(41)	11	(19)
61	29	596	116
87	(12)	607	97

הערות:

(1) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

(2) ראו סעיף 2.1 לעיל.

2.3 אומדן של הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהוצאה ברבעון האחרון של שנת 2015, לפני השפעת המס

לא מבוקר	
פיצויי פיטורין, פרישה ותשלומי קצבה	הטבות לגימלאים לאחר פרישה
במיליוני שקלים חדשים	
2	5
(1)–	1
2	6

הערה:

(1) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

6. הטבות לעובדים - מאוחד (המשך)

ג. תוכניות להטבה מוגדרת (המשך)

3. הנחות

3.1 שיעור ההיוון על בסיס ממוצע משוקלל המשמש לקביעת המחויבות בגין ההטבה ולמידת עלות ההטבה נטו

3.1.1 שיעור ההיוון המשמש לקביעת המחויבות בגין הטבה

לא מבוקר				שיעור היוון
פיצויי פיטורין, פרישה ותשלומי קצבה				
31 בדצמבר	30 בספטמבר	31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2014	2015	2014	2015	
1.46% – 2.43%	1.64% – 2.76%	1.80% – 2.34%	1.96% – 2.65%	

3.1.2 שיעור ההיוון המשמש למדידת עלות ההטבה נטו לתקופה

לא מבוקר				שיעור היוון
לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30.06.2015		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30.09.2015		
פיצויי פיטורין, הטבות לגימלאים לאחר פרישה	פיצויי פיטורין, פרישה ותשלומי קצבה	פיצויי פיטורין, הטבות לגימלאים לאחר פרישה	פיצויי פיטורין, פרישה ותשלומי קצבה	
1.46% – 2.43%	1.80% – 2.34%	1.46% – 2.43%	1.99% – 2.51%	

3.2 השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת המס

לא מבוקר							
קיטון בנקודת אחוז אחת				גידול בנקודות אחוז אחת			
הטבות לגימלאים לאחר פרישה		פיצויי פיטורין, פרישה ותשלומי קצבה		הטבות לגימלאים לאחר פרישה		פיצויי פיטורין, פרישה ותשלומי קצבה	
31 בדצמבר 2014	30 בספטמבר 2015	31 בדצמבר 2014	30 בספטמבר 2015	31 בדצמבר 2014	30 בספטמבר 2015	31 בדצמבר 2014	30 בספטמבר 2015
במיליוני שקלים חדשים							
71	85	293	289	(71)	(85)	(289)	(286)
שיעור היוון							

ניתוח הרגישות כאמור מתייחס לבנק, לבנק מרכזי דיסקונט ולכאל, אשר מהווים למעלה מ-90% מסך המחויבות בגין הטבה חזויה.

4. תזרימי מזומנים

4.1 הפקדות

לא מבוקר					
הפקדות בפועל					תחזית*
לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר	לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר		לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר		
2014	2014	2015	2014	2015	2015
פיצויי פיטורין, פרישה ותשלומי קצבה					
במיליוני שקלים חדשים					
46	40	32	12	14	18
					הפקדות

* אומדן הפקדות שצפוי לשלם לתוכניות פנסיה להטבה מוגדרת במהלך יתרת שנת 2015.

7. נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה - מאוחד

בלתי מבוקר						
30 בספטמבר 2015						
סך-הכל	פריטים שאינם כספיים	מטבע חוץ ⁽¹⁾		מטבע ישראלי		
		מטבעות אחרים	אירו	דולר	צמוד למדד המחירים	לא צמוד
במיליוני שקלים חדשים						
נכסים						
27,672	–	841	816	3,712	67	22,236
39,251	1,323	40	786	15,058	4,157	17,887
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר						
173	–	–	–	–	–	173
123,592	–	735	1,837	26,271	14,929	79,820
491	–	–	107	19	180	185
142	140	–	–	–	2	–
2,177	2,177	–	–	–	–	–
142	142	–	–	–	–	–
3,762	222	100	232	1,257	74	1,877
4,117	253	477	1	1,434	20	1,932
5,395	22	506	229	4,613	–	25
206,914	4,279	2,699	4,008	52,364	19,429	124,135
התחייבויות						
152,534	–	3,039	7,163	44,822	6,838	90,672
4,833	–	29	33	1,678	15	3,078
854	–	–	–	623	83	148
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר						
3,853	–	–	–	3,853	–	–
9,937	–	–	–	–	7,520	2,417
4,099	224	109	328	1,096	157	2,185
10,415	192	46	17	555	144	9,461
6,642	–	619	347	5,648	–	28
193,167	416	3,842	7,888	58,275	14,757	107,989
13,747	3,863	(1,143)	(3,880)	(5,911)	4,672	16,146
הפרש						
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
–	–	1,040	3,712	9,001	(899)	(12,854)
–	–	(14)	(3)	(42)	–	59
–	–	10	79	77	–	(166)
13,747	3,863	(107)	(92)	3,125	3,773	3,185
סך-הכל כללי						
–	–	(28)	8	(135)	–	155
–	–	135	242	552	–	(929)

הערה:

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

7. נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה – מאוחד (המשך)

בלתי מבוקר						
30 בספטמבר 2014						
סך-הכל	פריטים שאינם כספיים	מטבע חוץ ⁽¹⁾		מטבע ישראלי		
		מטבעות אחרים	אירו	דולר	צמוד למדד המחירים	לא צמוד
במיליוני שקלים חדשים						
נכסים						
23,149	–	1,640	576	4,111	124	16,698
39,477	1,894	111	885	14,259	5,062	17,266
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר						
953	–	–	–	–	–	953
118,974	–	1,143	2,819	25,133	15,887	73,992
1,495	–	–	–	27	1,343	125
141	137	–	–	–	2	2
2,401	⁽³⁾ 2,401	–	–	–	–	–
142	142	–	–	–	–	–
5,080	93	85	106	2,147	177	2,472
3,606	143	457	17	975	51	⁽³⁾⁽²⁾ 1,963
4,596	54	568	114	3,860	–	–
200,014	4,864	4,004	4,517	50,512	22,646	113,471
התחייבויות						
145,405	–	4,002	7,846	43,299	8,299	81,959
5,313	–	13	56	1,476	172	3,596
969	–	–	–	676	105	188
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר						
3,785	–	–	–	3,785	–	–
10,839	–	–	–	–	8,219	2,620
5,218	89	51	246	1,774	335	2,723
11,234	151	46	16	472	143	⁽³⁾⁽²⁾ 10,406
4,295	–	584	114	3,597	–	–
187,058	240	4,696	8,278	55,079	17,273	101,492
12,956	4,624	(692)	(3,761)	(4,567)	5,373	11,979
הפרש						
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
–	–	527	3,582	7,677	(1,932)	(9,854)
–	–	45	26	35	–	(106)
–	–	(8)	22	59	–	(73)
12,956	4,624	(128)	(131)	3,204	3,441	1,946
סך-הכל כללי						
–	–	68	(19)	56	–	(105)
–	–	41	(59)	728	–	(710)

הערות:

- (1) כולל צמודי מטבע חוץ.
(2) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא זכויות עובדים, ראו ביאור 1 ה' (1).
(3) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות פיתוח תוכנה, ראו ביאור 1 ה' (2).

7. נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה – מאוחד (המשך)

מבוקר						
31 בדצמבר 2014						
סך-הכל	פריטים שאינם כספיים	מטבע חוץ ⁽¹⁾		מטבע ישראלי		
		מטבעות אחרים	אירו	דולר	צמוד למדד המחירים	לא צמוד
במיליוני שקלים חדשים						
נכסים						
31,694	–	1,600	590	4,169	105	25,230
37,353	1,692	176	944	14,942	4,817	14,782
466	–	–	–	–	–	466
120,123	–	1,015	2,664	26,368	15,314	74,762
1,533	–	–	–	23	1,361	149
142	140	–	–	–	2	–
2,354	⁽³⁾ 2,354	–	–	–	–	–
142	142	–	–	–	–	–
4,596	87	81	109	2,273	113	1,933
3,890	150	509	6	1,005	60	⁽³⁾⁽²⁾ 2,160
4,892	2	625	118	4,147	–	–
207,185	4,567	4,006	4,431	52,927	21,772	119,482
התחייבויות						
152,903	–	3,753	7,977	47,313	8,314	85,546
5,547	–	32	38	1,749	158	3,570
872	–	–	–	615	104	153
3,984	–	–	–	3,984	–	–
10,638	–	–	–	–	7,999	2,639
4,475	83	27	258	1,678	193	2,236
11,126	150	64	26	637	151	⁽³⁾⁽²⁾ 10,098
4,651	–	628	118	3,905	–	–
194,196	233	4,504	8,417	59,881	16,919	104,242
12,989	4,334	(498)	(3,986)	(6,954)	4,853	15,240
הפרש						
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
–	–	368	3,965	10,252	(759)	(13,826)
–	–	45	14	(153)	–	94
–	–	1	(17)	(38)	–	54
12,989	4,334	(84)	(24)	3,107	4,094	1,562
סך-הכל כללי						
–	–	63	26	(226)	–	137
–	–	5	(24)	329	–	(310)

הערות:

- (1) כולל צמודי מטבע חוץ.
- (2) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא זכויות עובדים, ראו ביאור 1 ה' (1).
- (3) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות פיתוח תוכנה, ראו ביאור 1 ה' (2).

8. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

א. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים⁽⁴⁾

מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר
יתרה ⁽¹⁾ הפרשה ⁽²⁾	יתרה ⁽¹⁾ הפרשה ⁽²⁾	יתרה ⁽¹⁾ הפרשה ⁽²⁾	יתרה ⁽¹⁾ הפרשה ⁽²⁾	יתרה ⁽¹⁾ הפרשה ⁽²⁾	יתרה ⁽¹⁾ הפרשה ⁽²⁾
31 בדצמבר 2014	30 בספטמבר 2014	30 בספטמבר 2015	31 בדצמבר 2014	30 בספטמבר 2014	30 בספטמבר 2015
במיליוני שקלים חדשים					
עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:					
10	1,242	5	1,201	5	1,262
29	2,324	35	2,596	28	2,053
7	4,918	7	4,816	6	5,683
29	4,639	29	4,523	30	5,005
-	1,164	-	1,398	-	1,529
22	17,436	25	17,459	24	19,685
26	7,919	22	8,093	26	8,386
43	19,728	42	17,008	63	20,901
4	3,248	5	3,527	5	3,605

הערות:

- (1) יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.
 (2) יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה.
 (3) כולל מחויבות למתן אשראי שניתנה ללקוחות במסגרת "אישור עקרוני ושמירת שיעור הריבית" בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 451 "נהלים למתן הלוואות לדיור".
 (4) לא כולל יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה – ראו ביאור 18.

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר
31 בדצמבר	30 בספטמבר	30 בספטמבר
2014	2014	2015
במיליוני שקלים חדשים		
1. חוזי שכירות לזמן ארוך – דמי שכירות לתשלום בשנים הבאות:		
119	139	111
105	127	105
95	100	89
84	78	69
57	61	58
297	311	292
757	816	724
2. התקשרויות לרכישת בניינים וציוד		
106	81	98
3. התחייבויות להשקעה בקרנות השקעה פרטיות וקרנות הון סיכון		
293	278	237

4. תובענות שונות נגד הבנק וחברות מאוחדות שלו:

כמפורט בביאור 19 ג' 12 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014, נגד הבנק ונגד חברות מאוחדות שלו תלויות ועומדות תובענות שונות, ובכלל זה תובענות ייצוגיות ובקשות להכיר בתובענות כתובענות ייצוגיות. לדעת הנהלת הבנק, המתבססת, בין היתר, על חוות דעת משפטיות, מאז על עמדתן של הנהלות החברות המאוחדות שלו, אשר נסמכות על חוות דעת יועציהן המשפטיים, לפי העניין, בהתאמה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, אם נדרשו.

סכום החשיפה בשל תביעות שהוגשו נגד הבנק ונגד החברות המאוחדות שלו, שאפשרות התממשותן, כולן או חלקן, הינה אפשרית סבירה (Reasonably possible) הסתכם ליום 30 בספטמבר 2015 בכ-2,017 מיליון ש"ח.

8. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

בביאור 19 ג', סעיפים 12 עד 14, לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014, הובא תיאור של הליכים משפטיים מהותיים המתנהלים כנגד הבנק וחברות הקבוצה. בביאור 1 ד' 17 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014 פורטו אמות המידה שעל פיהן מגדיר הבנק, דרך כלל, הליך משפטי כמהותי.

להלן יובאו בתמצית עדכונים מהותיים בנוגע לתובענות מהותיות נגד הבנק וחברות מאוחדות שלו:

4.1 בביאור 19 ג' 12.2 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014, תוארה תביעה שהוגשה ביום 12 בספטמבר 2006, נגד הבנק, בנק לאומי ובנק הפועלים, ובקשה לאשר אותה כתובעת ייצוגית. התובעת טענה, כי הבנקים הנתבעים מרכזים בידיהם את רוב האשראי לציבור, וכי הם תיאמו ביניהם את המחירים של חמישה פרמטרים בכל הנוגע לאשראי. התובעת אמדה את סכום התביעה בסך של 7 מיליארד ש"ח לכלל הבנקים הנתבעים, תוך שהיא שומרת על זכותה לתקן את הסכום בהתאם להתפתחויות בניהול התביעה.

ביום 11 בדצמבר 2014 הוגשה לבית המשפט בקשה לאישור הסדר פשרה בין הצדדים. ביום 4 בינואר 2015 הורה בית המשפט על פרסום הודעה בדבר הבקשה לאישור הסדר פשרה בעיתונות. ביום 6 בינואר 2015 הגיש התובע בהליך המתואר בסעיף 4.2 להלן, בקשה לבית המשפט לביטול או עיכוב ההחלטה מיום 4 בינואר 2015.

ביום 25 במרס 2015, התקיים דיון בבית המשפט ובהחלטת בית המשפט נקבע כלהלן: בוטלה ההחלטה בדבר פרסום הבקשה לאישור הסדר פשרה ונקבע שאין מניעה שהבנקים והתובע בהליך זה יגיעו להסכם פשרה כל עוד הסכם כזה לא יחסום את בקשת התובע בהליך המתואר בסעיף 4.2 להלן.

ביום 8 באוקטובר 2015 ניתנה ארכה נוספת להגשת הודעה מטעם הבנקים, עד ליום 11 בנובמבר 2015, בדבר הגשת בקשה מתוקנת לאישור הסדר פשרה, ולחילופין עמדתם באשר לאיחוד הדיון עם ההליך המתואר בסעיף 4.2 להלן. בבקשת הארכה צויין כי הצדדים נמצאים במגעים מתקדמים בניסיון לגבש הסדר פשרה בתיק זה ובתיק המתואר בסעיף 4.2 להלן. התיק נקבע לקדם משפט ליום 5 בינואר 2016.

התשלום בהתאם להסכם הפשרה, אם וכאשר יאושר, ישולם מהכספים שהועברו בהתאם לצו המוסכם, ראו סעיף 6 להלן.

4.2 בביאור 19 ג' 12.3 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014, תוארה תובענה שהוגשה ביום 23 בנובמבר 2006 לבית המשפט המחוזי בירושלים ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית נגד הבנק, בנק הפועלים ובנק לאומי. התובעים טוענים בכתב התביעה כי הבנקים הנתבעים גובים ממגזר משקי הבית ריבית בשיעור מופרז, הגבוה בהרבה מזה הנגבה מהמגזר המסחרי ומהמגזר העסקי, וזאת ללא הצדקה כלכלית ומסחרית, ותוך קיום לכאורה של הסדר כובל בין הבנקים. התובעים אומדים את סכום התביעה בסך של 5.2-5.6 מיליארד ש"ח, לכלל הבנקים הנתבעים, תוך שהם שומרים על זכותם לתקן את כתב התביעה.

לפרטים בדבר התנגדות התובעים בהליך זה להסדר הפשרה שתואר בסעיף 4.1 לעיל, ראו סעיף 4.1 לעיל.

ביום 25 במרס 2015 ניתנה החלטת בית המשפט, כמפורט בסעיף 4.1 לעיל.

ביום 8 באוקטובר 2015 ניתנה ארכה נוספת להגשת ההודעה מטעם הבנקים, עד ליום 11 בנובמבר 2015, בדבר הגשת בקשה מתוקנת לאישור הסדר פשרה ולחילופין עמדתם באשר לאיחוד הדיון עם ההליך המתואר בסעיף 4.1. בבקשת הארכה צויין כי הצדדים נמצאים במגעים מתקדמים בניסיון לגבש הסדר פשרה בתיק זה ובתיק המתואר בסעיף 4.1 לעיל. התיק נקבע לקדם משפט ליום 5 בינואר 2016.

4.3 בביאור 19 ג' 12.4 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014, תוארה תובענה ובקשה לאשר אותה כתובענה ייצוגית, שהוגשה ביום 27 באפריל 2009, נגד הבנק ונגד בנק לאומי, בנק הפועלים ובנק מזרחי-טפחות והבנק הבינלאומי הראשון. לטענת התובעים התקיים הסדר כובל בין הבנקים הנתבעים שעניינו תעריפי העמלות של הבנקים וכי הבנקים קיימו מדיניות מתואמת, אשר לטענת התובעים התאפיינה בשיתוף פעולה ובחילופי מידע אסורים. הנזק מוערך לצורך התביעה בסך כולל של כ-1 מיליארד ש"ח לכלל הנתבעים, ללא חלוקה ביניהם.

ביום 7 באוקטובר 2009 הורה בית המשפט המחוזי על איחוד הדיון בתביעה זו עם התביעה המתוארת בסעיף 4.4 להלן.

ביום 31 במאי 2015, אישר בית המשפט המחוזי את הסדר הפשרה.

התשלום בהתאם להסכם הפשרה ישולם מהכספים שהועברו בהתאם לצו המוסכם, ראו סעיף 6 להלן.

8. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

- 4.4 בביאור 19 ג' 12.5 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014, תוארה תובענה שהוגשה ביום 30 ביוני 2008, לבית המשפט המחוזי בתל אביב ובקשה לאשר אותה כתובענה ייצוגית נגד הבנק, בנק הפועלים ובנק לאומי. ביסוד התובענה טענת התובעים כי שלושת הבנקים הנתבעים יצרו קרטל לתיאום מחירי העמלות שהם גובים מלקוחותיהם וזאת החל מסוף שנות ה-90 ויתכן שאף לפני כן. התובעים טוענים עוד כי הבנקים יצרו הגבל עסקי בלתי חוקי לעניין שיעורי העמלות השונות שהם גובים מלקוחותיהם. לטענת התובעים, כתוצאה מהקרטל, המחיר בו מחוייב הציבור גבוה מהמחיר שהציבור יכול היה לשלם אלמלא נמנעה התחרות על ידי הקרטל. הנזק לכלל חברי הקבוצה הוערך בסך של 3.5 מיליארד ש"ח. חלקו של הבנק בסכום הנתבע הינו בשיעור של 22% (דהיינו, סך של כ-770 מיליון ש"ח).
- לפי החלטת בית המשפט המחוזי מיום 7 באוקטובר 2009, התביעה תידון יחד עם התביעה המתוארת בסעיף 4.3 לעיל.
- ביום 31 במאי 2015, אישר בית המשפט המחוזי את הסדר הפשרה. לפרטים, ראו בסעיף 4.3 לעיל.
- התשלום בהתאם להסכם הפשרה ישולם מהכספים שהופקדו בהתאם לצו המוסכם (ראו סעיף 6 להלן).
- 4.5 בביאור 19 ג' 12.6 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014, תוארה תביעה שהגישו שתי חברות ביום 29 באוקטובר 2009, נגד הבנק, בנק מרכנתיל דיסקונט וחמישה בנקים נוספים, למתן פסק דין הצהרתי לפיו אין הבנקים הנתבעים זכאים לחייב את חשבונותיהם בריבית הפרה בסכום של כ-840 מיליון ש"ח, אלא בסך של 37 מיליון ש"ח בלבד. לחילופין, הבנקים זכאים לחייב אותם בהפרשי הצמדה וריבית בלבד ולפיכך יש לזכות את חשבונותיהם בהפרש בסך של כ-521 מיליון ש"ח.
- ביום 25 ביולי 2013 ניתן פסק דין חלקי, לפיו ריבית ההפרה מהווה פיצוי מוסכם. ביום 3 בנובמבר 2013, ניתן פסק דין משלים במסגרתו, בין היתר, אושר סכום ההשבה.
- בחודש דצמבר 2013, הוגשו לבית המשפט העליון ערעורים על פסק הדין מטעם התובעות ומטעם הנתבעים. ביום 23 באוגוסט 2015, ניתן פסק דין בעליון אשר דחה את ערעור הבנקים וקיבל חלקית את ערעור התובעות. בהתאם לפסק הדין, על הבנקים להשיב סך כולל של כ-286 מיליון ש"ח (מעודכן לאוגוסט 2015, כולל השבת חלק מהאגרה ומשכר טרחת עורכי דין שנפסק לטובת התובעות). חלקם של הבנק ושל בנק מרכנתיל דיסקונט בסכום שפסק בית המשפט לזכות התובע, מסתכם בכ-42 מיליון ש"ח. בעקבות פסק הדין רשמו הבנק ובנק מרכנתיל דיסקונט בתקופת הדוח הוצאה נוספת בסך של כ-34 מיליון ש"ח.
- ביום 7 בספטמבר 2015, הגישו הבנקים הנתבעים עתירה לקיום דיון נוסף. ביום 12 באוקטובר 2015, נדחתה העתירה לקיום דיון נוסף.
- 4.6 בביאור 19 ג' 12.7 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014, תוארה תביעה שהוגשה ביום 11 באוקטובר 2012, לבית המשפט המחוזי בתל אביב תביעה נגד הבנק, הבנק הבינלאומי הראשון, בנק לאומי, ובנק מזרחי ובקשה לאשר אותה כתובענה ייצוגית. עניינה של התביעה הינו יום הערך המיוחס על ידי הבנקים לתשלומים ששולמו על ידי חייבים ישירות בתיק חובם המתנהל בלשכת ההוצאה לפועל. לטענת התובעים, הבנקים נוהגים לקבוע כיום ערך לתשלומים אלו, את היום בו התקבלו התשלומים מלשכת ההוצאה לפועל. בגין ימים אלו מחוייב הלקוח בריבית פיגורים. התובעים טוענים כי לא ניתן להעריך בשלב זה את סכום התביעה, שכן לצורך בחינת הנזק יהא צורך בבדיקות פרטניות של הבנקים.
- ביום 2 בפברואר 2015 הוגשה עמדת היועץ המשפטי לממשלה, לפיה בנק זוכה אינו רשאי לחייב חשבון לקוח בריבית בגין התקופה שמיום הפקדת תשלום בהוצאה לפועל ועד העברתו לבנק.
- בדיון קדם משפט שהתקיים ביום 19 באפריל 2015, הציע בית המשפט לבנקים למנות רואה חשבון ניטרלי, שיבצע בדיקה מדגמית בתיקי הוצאה לפועל שנסגרו, על מנת לבחון האם נגרם נזק. כן הציע בית המשפט לבנקים לשקול הגשת הודעת צד ג' נגד רשות האכיפה והגביה.
- ביום 8 באוקטובר 2015 הוגשה תגובה מתוקנת מטעם היועץ המשפטי לממשלה.
- בהתאם להחלטה מיום 26 באוקטובר 2015, הבנקים יגישו תגובתם לעמדת היועץ המשפטי לממשלה ולהצעת בית המשפט בדבר מינוי רואה חשבון ניטרלי והגשת הודעת צד ג' נגד רשות האכיפה והגביה, עד ליום 30 בנובמבר 2015. דיון קדם משפט נוסף נקבע ליום 30 בדצמבר 2015.
- 4.7 בביאור 19 ג' 12.10 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014 תוארה תובענה נגד הבנק שהוגשה ביום 31 ביולי 2013, לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית. טענת התובע היא כי הבנק נוהג לפתוח חשבונות מט"ח, אשר נלווים לחשבון העו"ש העיקרי, ללא ידיעת הלקוחות, ומבלי שמובאים לידיעתם תנאי ההתקשרות, לרבות העלויות הכרוכות בניהולם של חשבונות אלו. התובעים העמידו את סכום תביעתם לכלל חברי הקבוצה על סך של 170 מיליון ש"ח.

8. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

ביום 1 בינואר 2015 הפנתה השופטת למפקח על הבנקים את השאלה האם קבלת סכום במט"ח, לצורך החזקתו במט"ח, מחייבת פתיחת חשבון עו"ש נוסף במט"ח. ביום 15 ביוני 2015 הוגשה עמדת המפקח, לפיה אופן קבלת הכספים תלוי בפעילות שבדעת הלקוח לבצע.

ביום 26 באוקטובר 2015 הודיעו הצדדים כי בכוונתם לפנות להליכי גישור. דיון ההוכחות נדחה ליום 20 בספטמבר 2016.

4.8 בביאור 19 ג' 12.12 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014, תוארו תביעה שהוגשה ביום 28 באוגוסט 2013 בבית המשפט המחוזי בתל אביב ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, נגד הבנק, בנק הפועלים, בנק לאומי, בנק מזרחי טפחות, הבנק הבינלאומי ובנק מרכנתיל דיסקונט.

לטענת המבקשים, הבנקים המשיבים, גובים עמלה הקשורה לפעילות של המרה ומשלוח של מט"ח שלא כדין וללא מתן גילוי נאות ללקוחות. המבקשים טוענים כי לקוח המעוניין לבצע פעולות המרה של מט"ח, משלם בגין שרותי ההמרה עמלה נוספת בנוסף לעמלת התעריפון, שהיא, כך נטען, ההפרש בין השער בו קונים המשיבים מטבע חוץ בשוק הבינבנקאי לבין השער בו הם מוכרים את המט"ח ללקוח.

ביום 4 במאי 2014, החליט בית המשפט כי בקשה זו תידון יחד עם הבקשה שתוארה בסעיף 12.16 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014.

במסגרת דיון קדם משפט מיום 8 במרס 2015, קבע בית המשפט כי המבקשים יגישו בתוך 60 יום בקשות חדשות ומקוצרות לאישור. המשיבות תגשנה תגובה 60 יום לאחר קבלת הבקשות החדשות. ביום 23 באפריל 2015 הגיש המבקש בקשה מקוצרת לאישור התובענה כייצוגית והעמיד את סכום התביעה לכלל הבנקים הנתבעים על סך של 7.7 מיליארד ש"ח, מזה חלק הבנק 929 מיליון ש"ח. ביום 18 באוקטובר 2015 הוגשה תגובת הבנקים לבקשה המקוצרת.

בקדם משפט אשר התקיים ביום 25 באוקטובר 2015, החליט בית המשפט לאחד את הדיון בהליך זה עם בקשות דומות שהוגשו נגד חברות כרטיסי אשראי ובנק הדואר ונקבעו מועדים להוכחות במהלך חודש מרס 2016.

4.9 בביאור 19 ג' 12.14 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014, תוארה תביעה שהוגשה ביום 30 באוקטובר 2013 לבית המשפט המחוזי בירושלים, ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית כנגד הבנק, בנק מרכנתיל דיסקונט, בנק הפועלים, בנק איגוד והבנק הבינלאומי. המבקשים טענו כי הבנקים המשיבים מחייבים את לקוחותיהם בעת חידוש אשראי בעמלת טיפול באשראי ובטחונות, אף שלא אירע שינוי בטחונות שניתנו בגין האשראי. המבקשים העמידו את סכום תביעתם על סך של 2 מיליארד ש"ח, והעריכו את חלקו של הבנק בסך של כ-498 מיליון ש"ח ואת חלקו של בנק מרכנתיל דיסקונט בסך של כ-195 מיליון ש"ח.

ביום 5 במרס 2015 ניתן פסק דין לפיו נדחתה הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.

ביום 3 במאי 2015 הגיש התובע ערעור על פסק הדין האמור. ביום 24 ביוני 2015 נתן בית המשפט העליון פסק דין בהסכמה לדחות את הערעור.

4.10 בביאור 19 ג' 13.2 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014 תוארו תביעה שהוגשה ביום 5 בינואר 2014, בבית המשפט המחוזי בתל אביב יפו, ובקשה לאשר אותה כתובענה ייצוגית נגד בנק מרכנתיל דיסקונט.

לטענת המבקשת, בעקבות כניסת הוראת נוהל בנקאי תקין מספר 325 לתוקף, העלה בנק מרכנתיל, באופן חד צדדי, את הריבית על האשראי הניתן ללקוחותיו בתוך גבולות מסגרת האשראי המאושרת אשר סוכמה עם הלקוחות, ולאחר שהלקוח כבר לקח אשראי מבנק מרכנתיל דיסקונט, בהתאם למסגרת האשראי אשר הוקצתה לו ובהסתמך עליה. המבקשת העמידה את סכום תביעתה לכלל חברי הקבוצה על סך של 139 מיליון ש"ח.

המבקשת הגישה תגובה לתשובת הבנק, אשר יש בה משום הרחבת חזית. בנק מרכנתיל הגיש בקשה למחיקת התגובה.

ביום 22 בפברואר 2015 החליט בית המשפט, כי לאור עמדת המבקשת, שאין צורך בתיקון כתבי הטענות, יישאר האמור בכתבי הטענות על כנו. בנק מרכנתיל דיסקונט רשאי להגיש תגובה לתשובה וכל הטענות ישמרו לצדדים וידונו במסגרת הדיון בבקשה לאישור התובענה כייצוגית. הליך גישור שניהלו הצדדים לא צלח, ודיון ההוכחות נקבע ליום 10 בינואר 2016.

4.11 בביאור 19 ג' 12.15 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014, תוארו תובענה שהוגשה ביום 30 בינואר 2014 בבית המשפט המחוזי בתל אביב, ובקשה לאשר אותה כתובענה נגד הבנק, ונגד כאל.

8. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

לטענת המבקש, כאל מחייבת מדי חודש את חשבון מחזיקי כרטיס "אקטיב" בגין חיובים שנצברו באמצעות הכרטיס, בסכום מזערי בלבד שנקבע על ידה. יתרת החיובים הופכת להיות הלוואה נושאת ריבית בשיעורים גבוהים במיוחד. עוד נטען כי בעת שיווק התוכנית, נמנעה כאל להדגיש בפני הלקוחות שביטול האשראי כרוך במתן דרישה מפורשת מהלקוח וכן מהו מחיר האשראי שניתן. לטענת המבקש, הפעלת מנגנון אשראי מתגלגל על הלקוחות וחיובם בריבית, נעשה ללא בסיס חוזי תקף ותוך פגיעה באוטונומיה של הלקוחות. המבקש העמיד את סכום תביעתו לכלל חברי הקבוצה על סך של 2,225 מיליון ש"ח.

ביום 19 באוגוסט 2014 ניתנה החלטה המורה על סילוק התביעה נגד הבנק. ההליך נגד כאל ימשך. ביום 21 באוקטובר 2014 הוגש ערעור לבית המשפט העליון על החלטת המחוזי למחוק על הסף את בקשת האישור כלפי הבנק. הערעור נקבע להשלמת טיעונים בעל פה ליום 20 בינואר 2016, לאחר שיוגשו סיכומי הצדדים.

ביום 29 באוקטובר 2014 הגישה כאל בקשה להורות על השהיית ההליכים בבית המשפט המחוזי עד להכרעת בית המשפט העליון בערעור שהגיש המבקש. בדיון שהתקיים ביום 28 ביוני 2015, קבע בית המשפט כי יש להמתין עם בירור הבקשה לאישור עד לאחר הדיון בערעור.

4.12 בביאור 19 ג' 13.3 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014 תוארו תביעה שהוגשה ביום 4 במרס 2014, בבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, יחד עם בקשה לאשר אותה כתובענה ייצוגית.

לטענת המבקש, הבנק מאפשר ללקוחותיו לחרוג ממסגרת האשראי המאושרת בניגוד להוראת נוהל בנקאי תקין מספר 325, ובכך גורם ללקוחות לשלם ריבית גבוהה ומקסימלית בגין החריגה ממסגרת האשראי המאושרת. עוד טוען המבקש, כי הבנק מחייב את חשבון הלקוח בעמלה בגין התראה על חריגה ו/או מכתב התראה על חריגה זו. המבקש מצוין כי אינו יכול לנקוב בסכום הנזק המדויק אך להערכתו מדובר בסכום של מאות מליוני ש"ח.

המבקש הגיש תובענות ייצוגיות נוספות בעילה דומה ובהתאם להחלטת בית המשפט מיום 12 ביוני 2014, יידונו התובענות הנוספות ביחד עם התביעה המתוארת בסעיף זה.

ביום 7 באוקטובר 2015, אישר בית המשפט הסדר דיוני, לפיו בקשות המשיבים הנוגעות להרחבת חזית תוגשנה עד ליום 1 בנובמבר 2015 ותגובות המבקש עד ליום 1 בדצמבר 2015. התיק נקבע לקדם משפט ליום 28 במרס 2016.

4.13 בביאור 19 ג' 12.17 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014, תוארו תובענה שהוגשה ביום 28 באפריל 2014 בבית המשפט המחוזי מחוז מרכז, נגד כאל ואחרים ובקשה לאשר אותה כתובענה ייצוגית.

עניינה של הבקשה הינה טענה לשני הסדרים כובלים בתחום כרטיסי החיוב המיידי ("דביט") וכרטיסי תשלום נטענים מראש ("pre paid"), העולים, לטענת המבקשים, כדי "הונאה שיטתית ומתמשכת" של לקוחות חברות כרטיסי האשראי. ההסדר הכובל הראשון, לטענת המבקשים, הינו ההסדר לגבי עמלה צולבת בגין עסקאות המבוצעות בכרטיסי "דביט" ו-pre paid. ההסדר הכובל השני, לטענת המבקשים, הינו עיכוב, שלא כדיון, של כספים המגיעים לבתי עסק, בגין עסקאות המבוצעות בכרטיסי דביט וכרטיסי pre paid, לתקופה של כ-20 יום, לאחר שהכסף נלקח על ידי חברות כרטיסי האשראי. המבקשים העמידו סכום תביעתם לכלל חברי הקבוצה, ביחס לכלל הנתבעים, על סך של 1,736 מיליון ש"ח.

ביום 24 בפברואר 2015, הוגשה בקשת הסתלקות מהתביעה. ביום 19 באפריל 2015 הוגשה לבית המשפט בקשה להורות על החלפת מבקשי ההסתלקות ובאי כוחם במבקש ובאי כוחו ולהורות על המשך ההליך באמצעות המבקש ובאי כוחו. ביום 1 ביולי 2015 אישר בית המשפט את בקשת ההסתלקות. במקביל, אישר בית המשפט איתור מבקש ובא כוח חליפיים, אשר ייטלו עליהם את ניהול ההליך בשם הקבוצה.

במהלך חודש ספטמבר 2015 הוגשו לבית המשפט שתי בקשות למינוי מבקשים ובאי כוחם כמייצגים בתובענה. בדיון שהתקיים ביום 20 באוקטובר 2015, התבקשה כל אחת מהקבוצות להגיש עד ליום 17 בנובמבר 2015, הודעות שתכלולנה פרטים נוספים בהתאם לבקשת בית המשפט. לאחר שיוגשו ההודעות תינתן החלטה ביחס לזהות המבקשים, וייקבע מועד להגשת בקשת אישור מתוקנת.

4.14 בביאור 19 ג' 13.4 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014, תוארו תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, שהוגשו ביום 5 באוגוסט 2014, נגד הבנק, נגד בנק מרכנתיל דיסקונט ונגד בנקים נוספים.

8. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

לטענת המבקשת, הבנקים המשיבים גובים עמלות העברה וטיפול במט"ח בניגוד לכללי הבנקאות ובניגוד לחוק ההגבלים העסקיים. הבנקים, כך נטען, גובים את העמלות האמורות באופן מדורג, כאשר הדורג מתבצע בהתאם לגובה סכום ההעברה. לטענת המבקשת מדובר בהסדר כובל אשר הושג "מכללא" בין הבנקים בנוסף, נטען כי חלק מהבנקים המשיבים אינם מגלים את גובה העמלה ו/או אופן חישובה. המבקשת העמידה את סכום התביעה המצרפי, כנגד כל הבנקים המשיבים, על סך של 3 מיליארד ש"ח ולחילופין על לא פחות מ-1.5 מיליארד ש"ח.

ביום 23 ביוני 2015, קבע בית המשפט כי על המבקשת להפקיד ערובה כספית בסך של 25 אלף ש"ח עבור כל משיב, עד ליום 23 ביולי 2015. עוד נקבע כי במידה ולא תופקד הערובה, תמחק הבקשה לאישור התובענה. ביום 25 באוגוסט 2015, בית המשפט מחק את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.

4.15 ביום 4 במאי 2015 הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב תביעה ובקשה לאשר אותה כתובענה ייצוגית נגד הבנק. עניינה של הבקשה, טענה לגביית יתר של ריבית בהלוואות לדיר.

לטענת המבקש, הבנק מחשב ריבית חודשית על ידי חלוקה של הריבית השנתית המוסכמת ל-12 חודשים. לטענת המבקש, דרך חישוב זו מביאה לגביית ריבית גבוהה מהריבית שהייתה מתקבלת אילו הבנק היה מבצע חישוב נכון. הריבית אשר נגבית על ידי הבנק, כך לטענת המבקש, משקפת גביית ריבית דריבית בניגוד לדין ולהסכמים עליהם חותמים הלקוחות. המבקש העמיד את סכום התביעה לכלל חברי הקבוצה על סך של 80 מליון ש"ח.

ביום 20 בספטמבר 2015 התקבלה בקשת הצדדים, אשר הוגשה בהסכמה. בהתאם להחלטה, תינתן לבנק ארכה להגשת תגובה, 60 יום מיום מתן פסק דין בערעור שהוגש לעליון על פסק דין שניתן במחוזי ואשר דחה בקשות לאישור אשר הוגשו נגד בנקים אחרים ועניין חישוב ריבית בהלוואות לדיר.

5. נגד הבנק ונגד חברות מאוחדות שלו תלויות ועומדות בקשות לאשר תובענות מסוימות כתובענות ייצוגיות ותובענות אחרות, אשר לדעת הבנק, בהתבסס על חוות דעת יועציו המשפטיים, ואו על עמדת ההנהלות של החברות המאוחדות, אשר נסמכת על חוות דעת יועציהן המשפטיים, לפי העניין, בהתאמה, לא ניתן להעריך בשלב זה את סיכוייהן ולפיכך לא נערכה בגין הפרשה.

5.1 בביאור 19 ג' 13.1 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014, תוארה בקשה שהגישו לבית המשפט המחוזי בתל אביב שניים מלווי בנק דיסקונט למשכנתאות ביום 19 ביוני 2000, לאשר תובענה כתובענה ייצוגית נגד בנק דיסקונט למשכנתאות ונגד הפניקס הישראלי חברה לביטוח בע"מ, בה מבטוחים נכסי הלווים. סכום התובענה 105 מיליון ש"ח (ביום 28 ביוני 2012 מוזג בנק דיסקונט למשכנתאות עם ולתוך הבנק). בין היתר טוענים הלווים כי בנק דיסקונט למשכנתאות ביטח את נכסיהם בסכום העולה על סכום הכינון של הנכסים, וכי סכום הביטוח הועלה מעבר לעליית המדד.

ביום 25 בדצמבר 2000, החליט בית המשפט כי מאחר והטענות בתובענה זו דומות לטענות שנטענו בתביעה ייצוגית אחרת, כמפורט בסעיף 12.1 בביאור 19 ג' לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014, יידחה הדיון בתובענה האמורה עד למועד קבלת החלטה בתובענה האחרת. ביום 5 בדצמבר 2011, נתן בית המשפט הדין בבקשה האחרת החלטה אשר נותנת תוקף של פסק דין להסכם פשרה בין הצדדים.

5.2 בביאור 19 ג' 13.5 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014, תוארה תביעה שהוגשה נגד הבנק ביום 19 באוקטובר 2014, בבית המשפט המחוזי מרכז-לוד ובקשה לאשרה כתובענה ייצוגית.

המבקשת טוענת כי הבנק גובה מלקוחותיו עמלת פרעון מוקדם בגין הלוואות שאינן לדיר באופן מופרז ובניגוד לדין. לטענת המבקשת, הבנק פועל בניגוד להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 454. עוד נטען כי חרף העובדה שהבנק רשאי לחייב לקוחותיו בעמלת פרעון מוקדם רק בשיעור הנזק שנגרם לו, נוהג הבנק לחייב בעמלות המשקפות רווח ניכר. המבקשת ציינה כי אינה יכולה להעריך את סכום הנזק.

ביום 1 ביוני 2015 הוגשה בקשה לתיקון הבקשה לאישור התביעה כייצוגית, במסגרתה צוין כי לא ניתן לאמוד את סכום התביעה לכלל חברי הקבוצה. ביום 30 ביוני 2015, הבנק הגיש את תגובתו לבקשה לתיקון. ביום 5 בנובמבר 2015 התקיים דיון ובהסכמת הצדדים התקבל נוסח הבקשה המתוקנת לאישור. על הצדדים להודיע לבית המשפט את עמדתם באשר לאיחוד הדיון בבקשה זו עם בקשה דומה המתנהלת נגד בנק אחר.

5.3 ביום 14 ביוני 2015 הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב תביעה ובקשה לאשר אותה כתובענה ייצוגית נגד הבנק. עניינה של הבקשה הינה טענה לגביה מופרזת של ריבית פיגורים בהלוואות צמודות מדד. לטענת המבקשת, הבנק גובה ריבית פיגורים בשיעור העולה על הריבית ההסכמית, ובניגוד לקבוע בצו הריבית (קביעת שיעור הריבית המכסימלי), תש"ל-1970. עלילות התביעה הן הפרת הסכם, הפרת חובה חקוקה, עשיית עושר ולא במשפט ורשלנות.

8. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

הקבוצה אותה מבוקש לייצג הוגדרה כקבוצת לקוחות הבנק שנטלו ממנו הלוואות צמודות ושנגבתה מהם ריבית פיגורים בשיעור העולה על ריבית הפיגורים ההסכמית (כאשר זה נקבע בהתאם לפרסומי שינויים בעלות האשראי) ו/או על צו הריבית בשבע שנים האחרונות.

המבקשת העמידה סכום תביעתה המצרפי עבור כלל חברי הקבוצה על סך של 155 מיליון ש"ח.

תגובת הבנק תוגש עד ליום 24 בנובמבר 2015.

5.4 ביום 23 באוגוסט 2015 הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה נגד בנק דיסקונט ובנק הפועלים ובקשה לאשר אותה כתובענה ייצוגית.

לטענת התובע, הבנקים נתנו שירותי ייעוץ השקעות ללקוחותיהם בקשר לרכישת ו/או מכירת תעודות סל וזאת מבלי שהיו ברשותם מערכות ממוכנות וכלים מקצועיים התומכים במתן הייעוץ. התובע טוען כי מתן ייעוץ כאמור מהווה הפרה בוטה של החובות המוטלות על יועצי השקעות.

התובע העמיד את סכום התביעה עבור כלל חברי הקבוצה על סך של כ-160 מיליון ש"ח ולחילופין סך של 368 מיליון ש"ח. חלק הבנק כ-49 מיליון ש"ח ולחילופין כ-73 מיליון ש"ח.

על הבנק להגיש את תגובתו עד ליום 13 בדצמבר 2015.

התיק נקבע לקדם משפט ליום 22 במרס 2016.

6. בביאור 19 ג' 14 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2013, תוארה קביעת הממונה על ההגבלים העסקיים בדבר הסדרים כובלים בין הבנקים, בהמשך לחקירה שנוהלה על ידי רשות ההגבלים העסקיים מאז שנת 2004.

ביום 26 באפריל 2009 פורסמה על ידי הממונה על ההגבלים העסקיים ("הממונה") קביעה לפי סעיף 43 (א) (1) לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, לפיה התקיימו בין בנק הפועלים בע"מ, בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק מזרחי-טפחות, הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ והבנק (להלן: "הבנקים") הסדרים כובלים שעניינם העברת מידע הנוגע לעמלות ("קביעת הממונה"). בהתאם לסעיף 43 (ה) לחוק ההגבלים העסקיים, קביעת הממונה תהא ראייה לכאורה לנקבע בה בכל הליך משפטי.

בעקבות פרסום הקביעה הגישו הבנק והבנקים האחרים עררים על קביעת הממונה.

ביום 16 ביוני 2014 אישר בית הדין להגבלים עסקיים את הצו המוסכם שנחתם בין הבנקים לבין הממונה ("הצו המוסכם"), אשר במסגרתו נקבע כי הבנקים ישלמו סך של 70 מיליון ש"ח, מתוכו סך של 14 מיליון ש"ח ישולם על ידי בנק דיסקונט ("התשלום"), וזאת מבלי שהבנקים מודים בחבות על פי הוראות החוק או בהפרה מצידם של הוראות החוק. לאור אישור הצו המוסכם על ידי בית הדין להגבלים עסקיים והפקדת התשלום על ידי הבנקים, בוטלה קביעת הממונה, ולא ינקטו הליכי איפה נגד הבנקים בקשר עם החקירה שהובילה לפרסום הקביעה.

במסגרת הצו המוסכם נקבע כי ניתן יהיה להשתמש בתשלום לצורך הסדרי פשרה שיושגו על ידי הבנקים בתביעות ייצוגיות אשר תלויות ועומדות נגדם, ואשר פורטו בצו המוסכם. יתרת התשלום, שתיוותר בחלוף 24 חודשים מיום אישור הצו המוסכם, תועבר לאוצר המדינה.

7. **הסכם בין הרשויות בשווייץ לבין משרד המשפטים האמריקאי.** ביום 29 באוגוסט 2013, פורסם הסכם בין הרשויות בשווייץ ומשרד המשפטים האמריקאי בנוגע לתכנית להסדרת מחלוקות באשר לכספים בחשבונות של אמריקאיים בבנקים בשווייץ (Program for Non-Target Prosecution Agreements or Non-Target letters for Swiss Banks).

התכנית הבחינה בין מספר קטגוריות. קטגוריה מס' 1 כללה בנקים המצויים בחקירה או בהליכים מול משרד המשפטים האמריקאי. על פי מה שפורסם קטגוריה זו כללה 14 בנקים ובנקים אלה לא היו רשאים להצטרף לתכנית. יצוין כי אידיבי (סוויס) אינו מצוי בחקירה או בהליכים מול משרד המשפטים האמריקאי.

קטגוריה מס' 2, היתה מיועדת לבנקים המעריכים כי יתכן וביצעו הפרות כמפורט בתכנית. התכנית אפשרה לבנקים המבקשים להיכלל בקטגוריה זו לפנות למשרד המשפטים האמריקאי עד ליום 31 בדצמבר 2013, בבקשה לחתום עמו על הסכם הימנעות מתביעה פלילית כנגד הבנק (Non-Prosecution Agreement) וזאת לאחר שמשרד המשפטים יבחן ויקבל את דוח הבדוק הבלתי תלוי שימסור לו הבנק הפונה, ובכפוף להסכמת הבנק הפונה לשלם קנס הנגזר מהיקף הכספים שהוחזקו על ידי לקוחותיו האמריקאיים בתקופה הרלבנטית לתכנית.

קטגוריה מס' 3 היתה מיועדת לבנקים אשר יצהירו ויתחייבו כי לא ביצעו הפרות כמפורט בתכנית. על בנקים שביקשו להיכלל בקטגוריה זו היה לפנות למשרד המשפטים האמריקאי, מיום 1 ביולי 2014 ועד ליום 31 בדצמבר 2014, בבקשה לקבלת אישור שהם אינם מהווים מטרה לפעולות איכפה מצדו (Non-Target letter). כאמור בתכנית, היה ובדיעבד יתחוויר שדוח הבדיקה אינו תומך בהצהרה המקורית, יועבר העניין לשיקול דעת משרד המשפטים האמריקאי.

8. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

מסלולי התכנית האמורים חייבו מסירת מידע בהיקפים שונים למשרד המשפטים האמריקאי, כאשר במקרה של בחירה במסלול של קטגוריה מס' 2 (Non-Prosecution Agreement), נדרש מידע מפורט על חשבוניות כאמור. לאחר בחינת התוכנית ובהסתמך, בין היתר, על ייעוץ משפטי חיצוני שניתן ל-אידיבי (סוויס) בנק, החליט אידיבי (סוויס) בנק שלא להצטרף לתכנית.

ככל שאידיבי (סוויס) בנק היה בוחר להצטרף לתוכנית בקטגוריה מס' 2, הקנס המרבי המחושב בהתאם לגישה המפורטת בתכנית השוויצרית, ביחס לכלל החשבוניות האמריקאיות שהוחזקו בו, היה מופחת ביחס לחשבוניות שהיו מוכרים לצורך התכנית כמצייתים לדרישות המס (tax compliant) או ככאלה שהצטרפו לתכנית גילוי מרצון בעידוד אידיבי (סוויס) בנק, או ככאלה שאינם אמורים להיכלל בתחשיב לצורך יישום התכנית (out of scope).

על פי בדיקת אידיבי (סוויס), בסיוע ייעוץ חיצוני, ובהתחשב בהפחתות המפורטות לעיל, התרחיש לקנס המירבי האפשרי (worst case scenario) אינו בסכום מהותי לבנק.

יודגש, כי בכל מקרה תוצאת הבדיקה האמורה הינה בבחינת אומדן גולמי בלבד וזאת מן הטעם שלא מדובר בנוסחה פשוטה אלא בנוסחה המחייבת ביור פרטני ומורכב מול משרד המשפטים האמריקאי. בעיקר מן הטעם שקיימות הקלות שונות לפי התוכנית שקשה לאמוד את השפעתן מלכתחילה.

הבנק הודיע ל-אידיבי (סוויס) בנק, כי כל עוד הוא מחזיק בו, בכוונתו להבטיח את יכולתו הפיננסית של אידיבי (סוויס) בנק לעמוד בדרישות הרגולציה בשווייץ, ככל הנדרש לפעילותו העסקית.

הליכי בדיקה וחקירה מצד הרשויות בארה"ב. על פי פרסומים ודיווחים, ישנם בנקים ישראלים שנמצאים בשלבים שונים של הליכי בדיקה וחקירה מצד הרשויות בארה"ב.

ביום 22 בדצמבר 2014 פורסם כי קבוצת בנק לאומי הגיעה להסדר מסוג של Deferred Prosecution Agreement עם משרד המשפטים האמריקאי ולהסדר נוסף עם רשות השירותים הפיננסים של מדינת ניו יורק (להלן: "הסדר לאומי"). על פי ההסדר הודה לאומי בשורה של פעולות שמטרתן, על פי הפרסום, היתה סיוע להעלמות מס של לקוחותיו האמריקאים. על פי ההסדר הסכים משרד המשפטים האמריקאי לדחות הגשת כתב אישום כנגד קבוצת לאומי, לתקופה של 24 חדשים, במהלכם נדרש לאומי לעמוד בהתחייבויות המפורטות בהסכם. כמו כן הושתו על קבוצת לאומי סנקציות שונות, ובכלל זה תשלום קנס בסך של 400 מיליון דולר.

הסדר לאומי הוצג ונדון בבנק לאחר פרסומו. מדובר בהסכם המבוסס על עובדות פרטניות, אשר ענינו בפעולות רבות ומתמשכות לאורך זמן, המיוחסות לחברות שונות בקבוצת לאומי וכלל שניתן להבין מתוך הפרסומים, ההסדר נערך וגובש במשך זמן רב, ובהשקעה רבה של שעות ייעוץ ואיסוף נתונים, כאשר הנתונים עצמם אינם גלויים. ההסכם אינו מפרט את נוסחת הקנס ממנה נגזרים הסכומים שקבוצת בנק לאומי הסכימה לשלם, למעט בגין פעילות לאומי שווייץ, ונראה כי הושתת בחלקו על הסכמות בקשר לסכומי מס שהועלמו על ידי הלקוחות כתוצאה ובקשר לפעולות שיוחסו לקבוצת לאומי. על פי ההסדר שפורסם, הקנס ששילם לאומי בגין פעילותו בשווייץ נגזר מהנוסחה המפורטת בתכנית ביחס לקטגוריה מס' 2.

לבנק אין כל מידע לפיו ננקטות פעולות חקירה כנגדו או כנגד כל שלוחה אחרת שלו על ידי הרשויות בארה"ב, בקשר ללקוחות אמריקאיים, אשר לא עמדו בחובותיהם לפי דיני המס של ארה"ב. כמו כן, כפי שפורסם, אידיבי (סוויס) בנק אינו נמנה על התאגידים המפורטים בקטגוריה מס' 1 של התכנית השוויצרית (קרי-בנקים המצויים בחקירה ואי לכך אינם רשאים להשתתף בתכנית השוויצרית). הבנק נוקט שורה של פעולות לניהול הסיכון הכרוך בפעילותו מול לקוחותיו האמריקאים, אך נוכח פעולות האכיפה האמורות, ואי הוודאות הנילוות להן, לא ניתן לאמוד את הסיכון הכרוך בפעילות זו.

8. ביום 29 באפריל 2015 פנה עמית בקופת גמל שנוהלה בעבר על ידי בנק מרכנתיל דיסקונט, אל הגוף המנהל הנוכחי של קופת הגמל האמורה, והעלה טענות שונות בנושא ביטוח החיים שנערך עבורו בהיותו עמית של קופת הגמל. העמית הודיע שבדעתו להגיש בקשה לאישור תובענה ייצוגית בנושא. הגוף המנהל הנוכחי של קופת הגמל, מסר לבנק מרכנתיל דיסקונט הודעה על הפניה, לאור ההסכם למכירת קופת הגמל, שנחתם בעבר על ידי בנק מרכנתיל דיסקונט. לבנק מרכנתיל דיסקונט אין ידיעה לאילו שנים מתייחס העמית בטענותיו, ומה היקף הנזק הכספי לו הוא טוען.

9. **הסכם למתן שירותים לעובדי המדינה.** בביאור 19 ג' 17 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014, תואר ההסכם האמור. ביום 30 ביוני 2015 הסתיימה ההתקשרות עם החשב הכללי, וביום 31 ביולי 2015 הוחזר לבנק סכום נוסף מתוך הפיקדון המיוחד שהופקד בשעתו (86 מיליון ש"ח). בסוף כל שנה קלנדרית יידרש הבנק להעביר התחייבות עצמית בלתי מותנית על סך של 10% מיתרת ההלוואות או 20 מיליון ש"ח, הנמוך מביניהם, עד לסילוק מלא של כל ההלוואות שהועמדו במסגרת ההתקשרות האמורה.

9. פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון

א. היקף פעילות על בסיס מאוחד

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

בלתי מבוקר					
30 בספטמבר 2015					
חוזי ריבית					
חוזי מטבע חוץ	חוזים בגין מניות	חוזי סחורות ואחרים	סך הכל	שקל-מדד	אחר
במיליוני שקלים חדשים					
א. נגזרים מגדרים ⁽¹⁾					
2,560	-	-	-	2,560	-
Swaps					
2,560	-	-	-	2,560	-
סך-הכל					
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
2,560					
ב. נגזרים ALM ⁽¹⁾⁽²⁾					
3,923	-	-	-	3,923	-
Futures חוזי					
28,398	-	-	20,443	600	7,355
Forward חוזי					
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה					
4,783	-	-	4,783	-	-
אופציות שנכתבו					
4,783	-	-	4,783	-	-
אופציות שנקנו					
חוזי אופציה אחרים					
11,454	-	-	10,544	910	-
אופציות שנכתבו					
10,072	-	-(3)	10,072	-	-
אופציות שנקנו					
136,206	-	-	56,824	79,191	191
Swaps					
199,619	-	-	107,449	84,624	7,546
סך-הכל					
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
38,713					
191					
ג. נגזרים אחרים ⁽¹⁾					
35	35	-	-	-	-
Futures חוזי					
3,005	-	-	3,005	-	-
Forward חוזי					
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה					
7,335	7	7,322	6	-	-
אופציות שנכתבו					
7,335	7	7,322	6	-	-
אופציות שנקנו					
חוזי אופציה אחרים					
949	31	419	374	125	-
אופציות שנכתבו					
964	32	426	371	135	-
אופציות שנקנו					
5,706	-	-	-	5,706	-
Swaps					
25,329	112	15,489	3,762 ⁽⁴⁾	5,966	-
סך-הכל					
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
3,282					
ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט					
חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט					
3,016					

הערות:

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

(4) לא כולל עסקאות של אידיבי (סוויס) בנק, בערך נקוב של כ-362 מיליון ש"ח (שווי מאזני בסך של כ-5 מיליון ש"ח), אשר סווגו כ"מוחזקים למכירה", ראו ביאור 18 ב'.

9. פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון (המשך)

א. היקף פעילות על בסיס מאוחד (המשך)

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים (המשך)

בלתי מבוקר					
30 בספטמבר 2014					
חוזי ריבית					
חוזי מטבע חוץ	חוזים בגין מניות	חוזי סחורות ואחרים	סך הכל	שקל-מדד	אחר
במיליוני שקלים חדשים					
א. נגזרים מגדרים ⁽¹⁾					
2,347	-	-	-	2,347	-
Swaps					
2,347	-	-	-	2,347	-
סך-הכל					
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
2,347					
ב. נגזרים ALM ⁽²⁾					
2,956	-	-	-	2,956	-
Futures חוזי					
28,328	-	-	20,269	2,250	5,809
Forward חוזי					
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה					
1,361	-	-	1,361	-	-
אופציות שנכתבו					
1,402	-	-	1,402	-	-
אופציות שנקנו					
חוזי אופציה אחרים					
13,402	-	-	10,502	2,900	-
אופציות שנכתבו					
10,802	-	-(3)	10,302	500	-
אופציות שנקנו					
143,700	-	-	62,121	81,549	30
Swaps					
201,951	-	-	105,957	90,155	5,839
סך-הכל					
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
42,865					
30					
ג. נגזרים אחרים ⁽¹⁾					
18	18	-	-	-	-
Futures חוזי					
4,174	4	-	4,170	-	-
Forward חוזי					
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה					
7,207	-	7,198	9	-	-
אופציות שנכתבו					
7,207	-	7,198	9	-	-
אופציות שנקנו					
חוזי אופציה אחרים					
931	110	383	289	149	-
אופציות שנכתבו					
942	111	393	285	153	-
אופציות שנקנו					
5,851	-	-	654	5,197	-
Swaps					
26,330	243	15,172	5,416	5,499	-
סך-הכל					
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
2,599					
-					
ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט					
2,660					
חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט					

הערות:

- (1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.
- (2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הונסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
- (3) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

9. פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון (המשך)

א. היקף פעילות על בסיס מאוחד (המשך)

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים (המשך)

מבוקר					
31 בדצמבר 2014					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				שקל-מדד	אחר
במיליוני שקלים חדשים					
א. נגזרים מגדרים ⁽¹⁾					
2,129	–	–	–	2,129	–
Swaps					
2,129	–	–	–	2,129	–
סך-הכל					
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
2,129					
ב. נגזרים ALM ⁽¹⁾⁽²⁾					
7,452	–	–	–	7,452	–
Futures חוזי					
19,078	–	–	13,563	200	5,315
Forward חוזי					
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה					
2,155	–	–	2,155	–	–
אופציות שנכתבו					
2,218	–	–	2,150	68	–
אופציות שנקנו					
חוזי אופציה אחרים					
13,847	–	–	10,997	2,850	–
אופציות שנכתבו					
10,702	–	– ⁽³⁾	10,102	600	–
אופציות שנקנו					
136,160	–	–	61,079	75,051	30
Swaps					
191,612	–	–	100,046	86,221	5,345
סך-הכל					
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
43,208					
30					
ג. נגזרים אחרים ⁽¹⁾					
25	25	–	–	–	–
Futures חוזי					
6,143	–	–	6,143	–	–
Forward חוזי					
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה					
7,347	5	7,324	18	–	–
אופציות שנכתבו					
7,347	5	7,324	18	–	–
אופציות שנקנו					
חוזי אופציה אחרים					
1,409	86	406	760	157	–
אופציות שנכתבו					
1,419	88	415	755	161	–
אופציות שנקנו					
6,252	–	–	515	5,737	–
Swaps					
29,942	209	15,469	8,209	6,055	–
סך-הכל					
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
2,869					
–					
ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט					
2,942					
חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט					

הערות:

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

9. פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון (המשך)

א. היקף פעילות על בסיס מאוחד (המשך)

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

בלתי מבוקר					
30 בספטמבר 2015					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				שקל-מדד	אחר
במיליוני שקלים חדשים					
א. נגזרים מגדרים					
-	-	-	-	-	-
78	-	-	-	78	-
ב. נגזרים ALM ⁽¹⁾					
3,382	-	— ⁽⁴⁾	1,237	2,032	113
3,655	-	-	1,217	2,312	126
ג. נגזרים אחרים					
403	1	248	69	85	-
393	1	247	59	86	-
ד. סך הכל					
3,785	1	248	1,306	2,117	113
שקל-מדד					
-	-	-	-	-	-
3,785	1	248	1,306	2,117	113
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾					
300	1	221	78	— ⁽⁴⁾	-
4,126	1	247	1,276	2,476	126
שקל-מדד					
-	-	-	-	-	-
4,126	1	247	1,276	2,476	126
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾					
334	— ⁽⁴⁾	221	113	-	-

הערות לטבלה ראו בעמוד 213.

9. פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

א. היקף פעילות על בסיס מאוחד (המשך)

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים (המשך)

בלתי מבוקר					
30 בספטמבר 2014					
סך הכל	חוזי ריבית				
	חוזי חוזים בגין סחורות ואחרים	חוזי מטבע חוץ מניות	חוזי	שקל-מדד אחר	
במיליוני שקלים חדשים					
א. נגזרים מגדרים					
29	–	–	–	29	–
שווי הוגן ברוטו חיובי					
46	–	–	–	46	–
שווי הוגן ברוטו שלילי					
ב. נגזרים ALM ⁽¹⁾					
4,867	–	(4)–	2,227	2,562	78
שווי הוגן ברוטו חיובי					
5,000	–	–	1,956	2,946	98
שווי הוגן ברוטו שלילי					
ג. נגזרים אחרים					
223	(4)–	107	80	36	–
שווי הוגן ברוטו חיובי					
194	(4)–	106	52	36	–
שווי הוגן ברוטו שלילי					
ד. סך הכל					
5,119	–	107	2,307	2,627	78
שווי הוגן ברוטו חיובי ⁽²⁾					
–	–	–	–	–	–
סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן					
5,119	–	107	2,307	2,627	78
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾					
מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבנות נטו או הסדרים דומים					
136	(4)–	85	51	–	–
שווי הוגן ברוטו שלילי ⁽³⁾					
5,240	–	106	2,008	3,028	98
סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן					
5,240	–	106	2,008	3,028	98
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽³⁾					
מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבנות נטו או הסדרים דומים					
204	(4)–	85	119	–	–
הערות לטבלה ראו בעמוד הבא.					

9. פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

א. היקף פעילות על בסיס מאוחד (המשך)

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים (המשך)

מבוקר					
31 בדצמבר 2014					
חוזי ריבית		חוזי מטבע חוץ	חוזים בגין מניות	חוזי סחורות ואחרים	סך הכל
שקל-מדד	אחר				
במיליוני שקלים חדשים					
א. נגזרים מגדרים					
–	11	–	–	–	11
–	67	–	–	–	67
ב. נגזרים ALM ⁽¹⁾					
94	1,972	2,218	– ⁽⁴⁾	–	4,284
113	2,309	1,729	–	–	4,151
ג. נגזרים אחרים					
–	48	167	113	– ⁽⁴⁾	328
–	48	133	111	– ⁽⁴⁾	292
ד. סך הכל					
94	2,031	2,385	113	–	4,623
–	–	–	–	–	–
94	2,031	2,385	113	–	4,623
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾					
–	– ⁽⁴⁾	43	83	– ⁽⁴⁾	126
113	2,424	1,862	111	–	4,510
–	–	–	–	–	–
113	2,424	1,862	111	–	4,510
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾					
–	– ⁽⁴⁾	77	82	– ⁽⁴⁾	159

הערות:

- (1) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
- (2) מזה: שווי הוגן ברוטו חיובי של נכסים בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך של 23 מיליון ש"ח (30.9.14: 39 מיליון ש"ח; 31.12.14: 27 מיליון ש"ח).
- (3) מזה: שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך של 27 מיליון ש"ח (30.9.14: 22 מיליון ש"ח; 31.12.14: 35 מיליון ש"ח).
- (4) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

9. פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון (המשך)

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה על בסיס מאוחד

בלתי מבוקר					
		ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסה
סך-הכל	אחרים	במיליוני שקלים חדשים			
30 בספטמבר 2015					
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
(2,433)	(290)	–	(9)	(2,133)	(1)
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פינוסיים					
(337)	(34)	–	–	(303)	–
הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל					
1,015	768	–	15	152	80
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים					
720	461	20	31	208	–
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾					
1,735	1,229	20	46	360	80
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים					
4,126	727	12	134	3,174	79
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
(2,433)	(290)	–	(9)	(2,133)	(1)
מכשירים פינוסיים					
(822)	–	–	(8)	(814)	–
בטחון במזומן ששועבד					
871	437	12	117	227	78
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					
30 בספטמבר 2014					
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
(3,693)	(543)	(19)	(4)	(3,125)	(2)
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פינוסיים					
(291)	–	– ⁽⁴⁾	–	(291)	–
הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל					
1,135	773	8	25	298	31
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים					
713	494	–	30	189	–
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾					
1,848	1,267	8	55	487	31
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים					
5,240	956	19	44	4,194	27
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
(3,693)	(543)	(19)	(4)	(3,125)	(2)
מכשירים פינוסיים					
(825)	–	–	(7)	(818)	–
בטחון במזומן ששועבד					
722	413	–	33	251	25
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					

הערות לטבלה ראו בעמוד הבא.

9. פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון (המשך)

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה על בסיס מאוחד (המשך)

מבוקר						
31 בדצמבר 2014						
סך-הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסה	
במיליוני שקלים חדשים						
4,623	1,155	-	34	3,408	26	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:						
(3,005)	(430)	-	(12)	(2,562)	(1)	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
(678)	(28)	-	-	(650)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל
940	697	-	22	196	25	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
646	365	18	24	239	-	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
1,586	1,062	18	46	435	25	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
4,510	857	2	57	3,562	32	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:						
(3,005)	(430)	-	(12)	(2,562)	(1)	מכשירים פיננסיים
(836)	-	(2)	(8)	(826)	-	בטחון במזומן ששוועד
669	427	-	37	174	31	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

הערות:

- (1) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.
- (2) מזה: יתרה מאזנית של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך של 3,762 מיליון ש"ח הכלולה בסעיף נכסים בגין מכשירים נגזרים (30.9.14: 5,080 מיליון ש"ח; 31.12.14: 4,596 מיליון ש"ח).
- (3) מזה: יתרה מאזנית של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך של 4,099 מיליון ש"ח הכלולה בסעיף התחייבויות בגין מכשירים נגזרים (30.9.14: 5,218 מיליון ש"ח; 31.12.14: 4,475 מיליון ש"ח).
- (4) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

ג. פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים: יתרות לסוף תקופה על בסיס מאוחד

מעל 3				
עד 3 חודשים	חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 5 שנים	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים				
בלתי מבוקר				
30 בספטמבר 2015				
449	2,350	3,045	1,702	7,546
6,326	19,443	46,244	21,137	93,150
74,777	27,762	9,142	2,546	114,227 ⁽¹⁾
13,597	1,240	652	-	15,489
4	44	64	-	112
95,153	50,839	59,147	25,385	230,524
בלתי מבוקר				
30 בספטמבר 2014				
94,382	59,329	54,461	25,116	233,288
מבוקר				
31 בדצמבר 2014				
86,526	62,441	54,817	22,841	226,625

הערה:

- (1) לא כולל עסקאות של אידיבי (סוויס) בנק, בערך נקוב של כ-362 מיליון ש"ח (שווי מאזני בסך של כ-5 מיליון ש"ח), אשר סווגו כ"מוחזקים למכירה", ראו ביאור 18 ב'.

10. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

א. ההרכב במאוחד

בלתי מבוקר				
30 בספטמבר 2015				
שווי הוגן				יתרה
סה"כ	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾	במאזן
במיליוני שקלים חדשים				
נכסים פיננסיים				
27,698	17,362	–	10,336	27,672
מזומנים ופקדונות בבנקים				
39,708	798	14,795	24,115	39,251
ניירות ערך ⁽²⁾				
173	173	–	–	173
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר				
124,094	123,090	2	1,002	123,592
אשראי לציבור, נטו				
546	546	–	–	491
אשראי לממשלות				
3,762	853	2,624	285	3,762
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
2,298	2,214	23	61	2,298
נכסים פיננסיים אחרים				
5,371	991	1,769	2,611	5,371
נכסים פיננסיים מוחזקים למכירה ⁽⁴⁾				
203,650	146,027	19,213	38,410	202,610⁽³⁾
סך-כל הנכסים הפיננסיים				
התחייבויות פיננסיות				
153,054	31,230	104,269	17,555	152,534
פקדונות הציבור				
4,842	165	4,421	256	4,833
פקדונות מבנקים				
870	144	726	–	854
פקדונות הממשלה				
4,191	4,191	–	–	3,853
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר				
11,218	2,325	88	8,805	9,937
איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים				
4,099	290	3,524	285	4,099
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
7,732	7,526	27	179	7,732
התחייבויות פיננסיות אחרות				
6,591	3,512	1,900	1,179	6,591
התחייבויות פיננסיות מוחזקות למכירה ⁽⁴⁾				
192,597	49,383	114,955	28,259	190,433⁽³⁾
סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות				
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים				
66	66	–	–	66
עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי				

הערות:

- (1) רמה 1 – מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 – מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 – מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
- (2) לפירוט נוסף של היתרה במאזן והשווי ההוגן של ניירות ערך, ראו ביאור 2.
- (3) מזה: נכסים והתחייבויות בסך של 55,168 מיליון ש"ח ו-85,024 מיליון ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשוויים ההוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף בדבר מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה, ראו ביאור 10 – ג.
- (4) ראו ביאור 18.

10. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. ההרכב במאוחד (המשך)

בלתי מבוקר				
30 בספטמבר 2014				
שווי הוגן				יתרה
סה"כ	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾	במאזן
במיליוני שקלים חדשים				
נכסים פיננסיים				
23,008	14,710	–	8,298	23,149
מזומנים ופקדונות בבנקים				
39,980	774	15,322	23,884	39,477
ניירות ערך ⁽²⁾				
953	953	–	–	953
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר				
119,712	117,402	3	2,307	118,974
אשראי לציבור, נטו				
1,547	1,547	–	–	1,495
אשראי לממשלות				
5,080	1,197	3,774	109	5,080
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
1,650	1,602	39	9	1,650
נכסים פיננסיים אחרים				
4,518	810	1,987	1,721	4,518
נכסים פיננסיים מוחזקים למכירה ⁽⁴⁾				
196,448	138,995	21,125	36,328	195,296⁽³⁾
סך-כל הנכסים הפיננסיים				
התחייבויות פיננסיות				
145,709	33,789	95,552	16,368	145,405
פקדונות הציבור				
5,411	488	4,922	1	5,313
פקדונות מבנקים				
990	199	791	–	969
פקדונות הממשלה				
4,119	4,119	–	–	3,785
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר				
12,644	2,253	94	10,297	10,839
כתבי התחייבות נדחים				
5,218	398	4,711	109	5,218
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
8,150	7,232	22	896	8,150
התחייבויות פיננסיות אחרות				
4,254	3,122	–	1,132	4,254
התחייבויות פיננסיות מוחזקות למכירה ⁽⁴⁾				
186,495	51,600	106,092	28,803	183,933⁽³⁾
סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות				
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים				
47	47	–	–	47
עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי				

הערות:

- (1) רמה 1 – מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 – מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 – מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
- (2) לפירוט נוסף של היתרה במאזן והשווי ההוגן של ניירות ערך, ראו ביאור 2.
- (3) מזה: נכסים והתחייבויות בסך של 54,652 מיליון ש"ח ו-68,274 מיליון ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשוויים ההוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף בדבר מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה, ראו ביאור 10-11.
- (4) ראו ביאור 18.

10. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. ההרכב במאוחד (המשך)

מבוקר				
31 בדצמבר 2014				
שווי הוגן				יתרה
סה"כ	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾	במאזן
במיליוני שקלים חדשים				
נכסים פיננסיים				
31,691	21,617	–	10,074	31,694
מזומנים ופקדונות בבנקים				
37,824	775	(5)14,915	(5)22,134	37,353
ניירות ערך ⁽²⁾				
466	466	–	–	466
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר				
120,812	118,921	3	1,888	120,123
אשראי לציבור, נטו				
1,582	1,582	–	–	1,533
אשראי לממשלות				
4,596	973	3,519	104	4,596
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
1,952	1,916	27	9	1,952
נכסים פיננסיים אחרים				
4,876	857	2,042	1,977	4,876
נכסים פיננסיים מוחזקים למכירה ⁽⁴⁾				
203,799	147,107	20,506	36,186	(3)202,593
סך-כל הנכסים הפיננסיים				
התחייבויות פיננסיות				
153,378	33,887	101,669	17,822	152,903
פקדונות הציבור				
5,557	307	5,239	11	5,547
פקדונות מבנקים				
888	185	703	–	872
פקדונות הממשלה				
4,332	4,332	–	–	3,984
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר				
12,302	(5)2,215	44	(5)10,043	10,638
כתבי התחייבויות נדחים				
4,475	296	4,075	104	4,475
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
8,366	8,098	35	233	8,366
התחייבויות פיננסיות אחרות				
4,604	3,366	–	1,238	4,602
התחייבויות פיננסיות מוחזקות למכירה ⁽⁴⁾				
193,902	52,686	111,765	29,451	(3)191,387
סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות				
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים				
61	61	–	–	61
עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי				

הערות:

- (1) רמה 1 – מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 – מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 – מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
- (2) לפירוט נוסף של היתרה במאזן והשווי ההוגן של ניירות ערך, ראו ביאור 2.
- (3) מזה: נכסים והתחייבויות בסך של 53,728 מיליון ש"ח ו-73,731 מיליון ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשוויים ההוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף בדבר מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה, ראו ביאור 10-ב10.
- (4) ראו ביאור 18.
- (5) סווג מחדש – מיון בין רמות.

10. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן - מאוחד

1. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

בלתי מבוקר					
30 בספטמבר 2015					
מידות שווי הוגן המשתמשות ב-					
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	השפעת הסכמי קיזוז	סך-הכל שווי הוגן	יתרה מאזנית
במיליוני שקלים חדשים					
נכסים					
ניירות ערך זמינים למכירה					
14,529	1,324	-	-	15,853	15,853
392	210	-	-	602	602
361	50	-	-	411	411
-	1,944	-	-	1,944	1,944
-	7,240	-	-	7,240	7,240
354	251	-	-	605	605
-	553	-	-	553	553
519	-	-	-	519	519
16,155	11,572	-	-	27,727	27,727
סך-הכל ניירות ערך זמינים למכירה					
ניירות ערך למסחר					
2,407	49	-	-	2,456	2,456
924	-	-	-	924	924
10	-	-	-	10	10
-	1	-	-	1	1
-	67	-	-	67	67
61	4	-	-	65	65
-	2	-	-	2	2
6	-	-	-	6	6
3,408	123	-	-	3,531	3,531
סך-הכל ניירות ערך למסחר					
1,002	2	-	-	1,004	1,004
אשראי לציבור בגין ניירות ערך שהושאלו					
נכסים בגין מכשירים נגזרים					
-	-	113	-	113	113
-	1,924	193	-	2,117	2,117
60	676	547	-	1,283	1,283
224	24	-	-	248	248
1	-	-	-	1	1
285	2,624	853	-	3,762	3,762
-	23	-	-	23	23
61	-	-	-	61	61
20,911	14,344	853	-	36,108	36,108
סך-הכל נכסים					
התחייבויות					
699	21	-	-	720	720
-	-	325	-	325	325
פקדונות הציבור בגין ניירות ערך שנשאלו					
פקדונות CLN					
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					
-	-	126	-	126	126
-	2,475	-	-	2,475	2,475
60	1,049	164	-	1,273	1,273
224	-	-	-	224	224
1	-	-	-	1	1
285	3,524	290	-	4,099	4,099
-	27	-	-	27	27
61	-	-	-	61	61
118	-	-	-	118	118
1,163	3,572	615	-	5,350	5,350
סך-הכל ההתחייבויות					

10. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן - מאוחד (המשך)

1. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

בלתי מבוקר					
30 בספטמבר 2014					
מדירות שווי הוגן המשתמשות ב-					
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	השפעת הסכמי קיזוז	סך-הכל שווי הוגן	יתרה מאזנית
במיליוני שקלים חדשים					
נכסים					
ניירות ערך זמינים למכירה					
של ממשלת ישראל	14,700	1,310	-	16,010	16,010
של ממשלות זרות	169	310	-	479	479
של מוסדות פיננסיים בישראל	667	55	-	722	722
של מוסדות פיננסיים זרים	-	2,219	-	2,219	2,219
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	-	7,427	-	7,427	7,427
של אחרים בישראל	637	172	-	809	809
של אחרים זרים	-	85	-	85	85
מניות	1,108	-	-	1,108	1,108
סך-הכל ניירות ערך זמינים למכירה	17,281	11,578	-	28,859	28,859
ניירות ערך למסחר					
של ממשלת ישראל	2,527	185	-	2,712	2,712
של ממשלות זרות	-	-	-	-	-
של מוסדות פיננסיים בישראל	2	-	-	2	2
של מוסדות פיננסיים זרים	4	8	-	12	12
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	-	46	-	46	46
של אחרים בישראל	85	-	-	85	85
של אחרים זרים	-	14	-	14	14
מניות	11	1	-	12	12
סך-הכל ניירות ערך למסחר	2,629	254	-	2,883	2,883
אשראי לציבור בגין ניירות ערך שהושאלו	2,307	3	-	2,310	2,310
נכסים בגין מכשירים נגזרים					
חוזי ריבית שקל מדד	-	-	78	78	78
חוזי ריבית אחרים	-	2,486	141	2,627	2,627
חוזי מטבע חוץ	19	1,271	978	2,268	2,268
חוזים בגין מניות	90	17	-	107	107
חוזי סחורות ואחרים	-	-	-	-	-
סך-הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים	109	3,774	1,197	5,080	5,080
אחר	-	39	-	39	39
נכסים בגין פעילות בשוק המעוף	9	-	-	9	9
סך-הכל נכסים	22,335	15,648	1,197	39,180	39,180
התחייבויות					
פקדונות הציבור בגין ניירות ערך שנשאלו	1,107	13	-	1,120	1,120
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					
חוזי ריבית שקל מדד	-	-	98	98	98
חוזי ריבית אחרים	-	3,025	-	3,025	3,025
חוזי מטבע חוץ	19	1,686	300	2,005	2,005
חוזים בגין מניות	90	-	-	90	90
חוזי סחורות ואחרים	-	-	-	-	-
סך-הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	109	4,711	398	5,218	5,218
אחר	-	22	-	22	22
התחייבות בגין פעילות בשוק המעוף	9	-	-	9	9
מכירות בחסר של ניירות ערך	887	-	-	887	887
סך-הכל ההתחייבויות	2,112	4,746	398	7,256	7,256

10. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן - מאוחד (המשך)

1. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

מבוקר					
31 בדצמבר 2014					
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-					
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	השפעת הסכמי קיזוז	סך-הכל שווי הוגן	יתרה מאזנית
במיליוני שקלים חדשים					
נכסים					
ניירות ערך זמינים למכירה					
של ממשלת ישראל	13,678	959	-	14,637	14,637
של ממשלות זרות	⁽¹⁾ 1,400	⁽¹⁾ 138	-	1,538	1,538
של מוסדות פיננסיים בישראל	483	63	-	546	546
של מוסדות פיננסיים זרים	-	1,919	-	1,919	1,919
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	-	7,774	-	7,774	7,774
של אחרים בישראל	594	165	-	759	759
של אחרים זרים	-	109	-	109	109
מניות	906	-	-	906	906
סך-הכל ניירות ערך זמינים למכירה	17,061	11,127	-	28,188	28,188
ניירות ערך למסחר					
של ממשלת ישראל	1,057	221	-	1,278	1,278
של ממשלות זרות	-	-	-	-	-
של מוסדות פיננסיים בישראל	2	-	-	2	2
של מוסדות פיננסיים זרים	-	5	-	5	5
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	-	60	-	60	60
של אחרים בישראל	51	-	-	51	51
של אחרים זרים	-	2	-	2	2
מניות	11	-	-	11	11
סך-הכל ניירות ערך למסחר	1,121	288	-	1,409	1,409
אשראי לציבור בגין ניירות ערך שהושאלו	1,888	3	-	1,891	1,891
נכסים בגין מכשירים נגזרים					
חוזי ריבית שקל מדד	-	-	94	94	94
חוזי ריבית אחרים	-	1,886	145	2,031	2,031
חוזי מטבע חוץ	21	1,603	734	2,358	2,358
חוזים בגין מניות	83	30	-	113	113
חוזי סחורות ואחרים	-	-	-	-	-
סך-הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים	104	3,519	973	4,596	4,596
אחר	-	27	-	27	27
נכסים בגין פעילות בשוק המעוף	9	-	-	9	9
סך-הכל נכסים	20,183	14,964	973	36,120	36,120
התחייבויות					
פקדונות הציבור בגין ניירות ערך שנשאלו	1,137	25	-	1,162	1,162
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					
חוזי ריבית שקל מדד	-	-	113	113	113
חוזי ריבית אחרים	-	2,421	-	2,421	2,421
חוזי מטבע חוץ	21	1,654	183	1,858	1,858
חוזים בגין מניות	83	-	-	83	83
חוזי סחורות ואחרים	-	-	-	-	-
סך-הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	104	4,075	296	4,475	4,475
אחר	-	35	-	35	35
התחייבות בגין פעילות בשוק המעוף	9	-	-	9	9
מכירות בחסר של ניירות ערך	224	-	-	224	224
סך-הכל ההתחייבויות	1,474	4,135	296	5,905	5,905

הערה:

(1) סווג מחדש - מיון בין רמות

10. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן - מאוחד (המשך)

2. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

בלתי מבוקר						
30 בספטמבר 2015						
רווחים (הפסדים) לתשעת החודשים שהסתיימו ב- 30 בספטמבר 2015	רווחים (הפסדים) לשלושת החודשים שהסתיימו ב- 30 בספטמבר 2015	סך הכל שווי הוגן	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
במיליוני שקלים חדשים						
(129)	(116)	2,036	2,036	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
-	-	15	15	-	-	אחרים
בלתי מבוקר						
30 בספטמבר 2014						
רווחים (הפסדים) לתשעת החודשים שהסתיימו ב- 30 בספטמבר 2014	רווחים (הפסדים) לשלושת החודשים שהסתיימו ב- 30 בספטמבר 2014	סך הכל שווי הוגן	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
במיליוני שקלים חדשים						
(7)	28	1,809	1,809	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
1	(1)	16	16	-	-	אחרים
מבוקר						
31 בדצמבר 2014						
רווחים (הפסדים) לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 2014	סך הכל שווי					
	הוגן	רמה 3	רמה 2	רמה 1		
במיליוני שקלים חדשים						
(116)	1,482	1,482	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון	
2	13	13	-	-	אחרים	

10. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 - מאוחד

1. לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015:

בלתי מבוקר								
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום	שווי הוגן ליום	העברות אל רמה 3	העברות מתוך רמה 3 לרמה 3	סילוקים	רכישות	הנפקות	סך-הכל רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד	שווי הוגן ליום
30.9.2015	30.9.2015							30.6.2015
במיליוני שקלים חדשים								
נכסים (התחייבויות) בגין מכשירים נגזרים, נטו								
(11) ⁽¹⁾	(13)	-	-	(23)	-	-	11 ⁽¹⁾	(1)
114 ⁽¹⁾	193	(18)	(8)	(14)	-	-	110 ⁽¹⁾	123
38 ⁽¹⁾	383	-	3	(79)	(7)	(2)-	44 ⁽¹⁾	422
התחייבויות								
(2)	(325)	-	-	10	-	-	(2)	(333)
139	238	(18)	(5)	(106)	(7)	-	163	211
סך-הכל								

2. לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014:

בלתי מבוקר								
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום	שווי הוגן ליום	העברות אל רמה 3	העברות מתוך רמה 3 לרמה 3	סילוקים	רכישות	הנפקות	סך-הכל רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד	שווי הוגן ליום
30.9.2014	30.9.2014							30.6.2014
במיליוני שקלים חדשים								
נכסים (התחייבויות) בגין מכשירים נגזרים, נטו								
(2) ⁽¹⁾	(20)	-	-	(3)	-	-	4 ⁽¹⁾	(21)
34 ⁽¹⁾	141	(2)-	27	(50)	-	-	31 ⁽¹⁾	133
499 ⁽¹⁾	678	(5)	(4)	54	(10)	(4)	483 ⁽¹⁾	164
531	799	(5)	23	1	(10)	(4)	518	276
סך-הכל								

הערות:

- (1) נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית".
(2) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

10. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 - מאוחד (המשך)

3. לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015:

בלתי מבוקר								
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום	שווי הוגן ליום	העברות אל	העברות מתוך רמה 3 רמה 3	סילוקים	רכישות	הנפקות	סך-הכל רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד	שווי הוגן ליום
30.9.2015	30.9.2015	רמה 3	רמה 3	סילוקים	רכישות	הנפקות	והפסד	31.12.2014
במיליוני שקלים חדשים								
נכסים (התחייבויות) בגין מכשירים נגזרים, נטו								
(7) ⁽¹⁾	(13)	-	-	(8)	-	-	(14) ⁽¹⁾	(19)
144 ⁽¹⁾	193	(19)	(21)	(57)	-	-	145 ⁽¹⁾	145
311 ⁽¹⁾	383	(2)	(1)	(518)	(78)	(2)-	431 ⁽¹⁾	551
התחייבויות								
(2)	(325)	-	-	21	-	(344)	(2)	-
460	238	(21)	(22)	(562)	(78)	(344)	588	677
סך-הכל								

4. לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014:

בלתי מבוקר								
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום	שווי הוגן ליום	העברות אל	העברות מתוך רמה 3 רמה 3	סילוקים	רכישות	הנפקות	סך-הכל רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד	שווי הוגן ליום
30.9.2014	30.9.2014	רמה 3	רמה 3	סילוקים	רכישות	הנפקות	והפסד	31.12.2013
במיליוני שקלים חדשים								
נכסים (התחייבויות) בגין מכשירים נגזרים, נטו								
29 ⁽¹⁾	(20)	-	-	(7)	-	-	39 ⁽¹⁾	(52)
106 ⁽¹⁾	141	(2)-	(1)	(75)	-	-	106 ⁽¹⁾	111
667 ⁽¹⁾	678	(7)	(13)	16	(120)	1	522 ⁽¹⁾	279
802	799	(7)	(14)	(66)	(120)	1	667	338
סך-הכל								

הערות:

- (1) נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית".
 (2) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

10. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 - מאוחד (המשך)

5. לשונה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014:

מבוקר								
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים	שווי הוגן ליום 31.12.2014	העברות אל רמה 3	העברות מתוך רמה 3	סילוקים	רכישות	הנפקות	סך-הכל רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד	שווי הוגן ליום 31.12.2013
במיליוני שקלים חדשים								
נכסים (התחייבויות) בגין מכשירים נגזרים, נטו								
(19) ⁽¹⁾	29 ⁽¹⁾	–	–	(17)	–	–	50 ⁽¹⁾	(52)
134 ⁽¹⁾	145	– ⁽²⁾	(1)	(99)	–	–	134 ⁽¹⁾	111
484 ⁽¹⁾	551	(2)	(7)	42	(121)	2	358 ⁽¹⁾	279
647	677	(2)	(8)	(74)	(121)	2	542	338

הערות:

(1) נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית".

(2) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

ד. העברות בין רמות בהיררכיות השווי ההוגן

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 התבצעו העברות לא מהותיות אל רמה 3 או ממנה, בשל הבהרה של הפיקוח על הבנקים, לפיה מכשירים נגזרים בהם סיכון האשראי נקבע על בסיס נתונים שאינם נצפים יכללו ברמה 3.

10. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ה. מידע נוסף בדבר נחונים לא ניצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו לרמה 3

1. מידע כמותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3

בלתי מבוקר			
שווי הוגן ליום 30.9.2015	טכניקות הערכה	נתונים לא נצפים	טווח (ממוצע משוקלל)
במיליוני ש"ח			באחוזים
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה			
2,036	היוון תזרימי מזומנים, הערכות שווי ושמאות הערכת שווי על ידי מומחה, הערכות שווי ושמאות	שיעורי היוון, נתונים משוק הנדל"ן	
15		שווי החברה, נתונים משוק הנדל"ן	
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה נכסים בגין מכשירים נגזרים, נטו			
193	היוון תזרימי מזומנים	סיכון אשראי צדדים נגדיים (CVA)	מ-0.00% עד 3.32% (0.19%)
383	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה עד שנה	מ-3.73% עד 0.06% (-0.89%)
	היוון תזרימי מזומנים, מודלים לתמחור אופציות	סיכון אשראי צדדים נגדיים (CVA)	מ-0.00% עד 3.72% (0.15%)
325	היוון תזרימי מזומנים	סיכון אשראי של נכס הבסיס	
13	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה עד שנה	מ-3.73% עד 0.05% (-0.85%)
		סיכון אשראי צדדים נגדיים (CVA)	מ-0.00% עד 6.39% (0.68%)
שווי הוגן ליום 30.9.2014	טכניקות הערכה	נתונים לא נצפים	טווח (ממוצע משוקלל)
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה			
1,809	היוון תזרימי מזומנים, הערכות שווי ושמאות	שיעורי היוון, נתונים משוק הנדל"ן	
16	הערכות שווי ושמאות, הערכת שווי על ידי מומחה.	שווי החברה, נתונים משוק הנדל"ן	
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה נכסים בגין מכשירים נגזרים, נטו			
141	היוון תזרימי מזומנים	סיכון אשראי צדדים נגדיים (CVA)	מ-0.00% עד 10.55% (0.33%)
678	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה עד שנה	מ-0.06% עד 1.26% (0.54%)
	היוון תזרימי מזומנים, מודלים לתמחור אופציות	סיכון אשראי צדדים נגדיים (CVA)	מ-0.00% עד 7.88% (1.01%)
20	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה עד שנה	מ-0.06% עד 1.25% (0.6%)
		סיכון אשראי צדדים נגדיים (CVA)	מ-0.00% עד 8.62% (2.17%)

10. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ה. מידע נוסף בדבר נתונים לא ניצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו לרמה 3 (המשך)

1. מידע כמותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מבוקר			
שווי הוגן ליום 31.12.2014	טכניקות הערכה	נתונים לא נצפים	טווח (ממוצע משוקלל)
במיליוני ש"ח			באחוזים
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה			
1,482	היוון תזרימי מזומנים, הערכות שווי ושמאות	שיעורי היוון, נתונים משוק הנדל"ן	
13	הערכת שווי על ידי מומחה	שווי החברה	
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה			
נכסים בגין מכשירים נגזרים, נטו			
145	היוון תזרימי מזומנים	סיכון אשראי צדדים נגדיים (CVA)	מ-0.00% עד 9.52% (0.30%)
551	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה עד שנה	מ-1.59% עד 3.00% (0.24%)
	היוון תזרימי מזומנים, מודלים לתמחור אופציות	סיכון אשראי צדדים נגדיים (CVA)	מ-0.00% עד 17.40% (1.46%)
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים, נטו			
19	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה עד שנה	מ-1.75% עד 3.00% (0.27%)
		סיכון אשראי צדדים נגדיים (CVA)	מ-0.00% עד 7.90% (2.12%)

2. מידע איכותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3

הנתונים הלא נצפים המשמעותיים, אשר שימשו במדידת שווי הוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים, הם ציפיות האינפלציה עד שנה, והתאמות בגין סיכון אשראי צדדים נגדיים (CVA).
 ככל שתחזיות האינפלציה עולות (יורדות) והבנק מתחייב לשלם את הסכום הצמוד למדד, השווי ההוגן קטן (גדל). ככל שתחזיות האינפלציה עולות (יורדות) והצד הנגדי לעסקה מחויב לשלם לבנק את הסכום הצמוד למדד, השווי ההוגן גדל (קטן).
 מקדם סיכון אשראי צד נגדי (CVA) מבטא את ההסתברות לכשל אשראי של הצג הנגדי לעסקה. עליה בהסתברות לכשל מקטינה את השווי ההוגן של העסקה, ולהפך.

11. הכנסות והוצאות ריבית – מאוחד

בלתי מבוקר			
לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר		לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	
2014	2015	2014	2015
במיליוני שקלים חדשים			
א. הכנסות ריבית⁽²⁾			
3,596	3,496	1,228	1,219
13	15	9	6
77	25	15	6
28	21	9	6
2	–	1	–
648	454	213	159
20	22	4	5
4,384	4,033	1,479	1,401
ב. הוצאות ריבית			
(622)	(353)	(204)	(140)
(6)	(6)	(2)	(3)
(36)	(24)	(16)	(7)
(104)	(111)	(35)	(37)
(433)	(354)	(164)	(146)
(4)	(3)	3	(1)
(1,205)	(851)	(418)	(334)
3,179	3,182	1,061	1,067
ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות ריבית:			
(56)	(47)	(11)	(58)
ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאיגרות חוב:			
177	168	63	60
451	281	142	96
20	5	8	3
648	454	213	159
הערות:			
40	30	13	10
140	117	45	40

(1) הכנסות המימון מניירות ערך מגובי משכנתא (MBS) – במיליוני דולר

הכנסות המימון מניירות ערך מגובי משכנתא (MBS) – במיליוני ש"ח

(2) כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.

(3) פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיף משנה א.

12. הכנסות מימון שאינן מריבית – מאוחד

בלתי מבוקר			
לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר		לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	
2014	2015	2014	2015
במיליוני שקלים חדשים			
א. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר			
1. מפעילות במכשירים נגזרים			
301	(202)	486	475
הכנסות (הוצאות) נטו, בגין מכשירים נגזרים ALM ⁽⁴⁾			
301	(202)	486	475
2. מהשקעה באיגרות חוב ⁽³⁾ :			
286	190	55	38
רווחים ממכירת איגרות חוב זמינות למכירה			
(56)	(9)	(7)	(1)
הפסדים ממכירת איגרות חוב זמינות למכירה			
(45)	(3)	–	–
הפרשה לירידת ערך של איגרות חוב זמינות למכירה			
185	178	55	37
3. הפרשי שער, נטו			
(257)	282	(429)	(452)
4. רווחים (הפסדים) מהשקעה במניות:			
50	71	2	22
רווחים ממכירת מניות זמינות למכירה ⁽³⁾			
(6)	(37)	(2)	(34)
הפסדים ממכירת מניות זמינות למכירה ⁽⁸⁾⁽³⁾			
5	(40)	3	(27)
ביטול הפרשה (הפרשה) לירידת ערך של מניות זמינות למכירה ⁽⁹⁾			
50	16	8	2
דיבידנד ממניות זמינות למכירה			
99	10	11	(37)
5. רווחים, נטו בגין הלוואות שנמכרו			
1	11	1	(7)
סך כל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר			
329	279	124	23
ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרת מסחר ⁽⁵⁾ :			
הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים			
20	22	7	8
רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר, נטו ⁽¹⁾			
44	16	17	(7)
הפסדים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו ⁽²⁾			
(7)	(7)	(7)	(1)
סך הכל מפעילויות מסחר ⁽⁶⁾			
57	38	24	7
פירוט על הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרת מסחר, לפי חשיפת סיכון:			
חשיפת ריבית			
51	20	18	2
חשיפת מטבע חוץ			
6	10	3	3
חשיפת למניות			
–	8	3	2
סך הכל לפי חשיפת סיכון			
57	38	24	7
סך כל הכנסות מימון שאינן מריבית			
386	317	148	30

הערות:

- (1) מזה, חלק הרווחים (ההפסדים) הקשורים לאיגרות חוב למסחר שעדין מוחזקות ליום המאזן
- (2) מזה, חלק ההפסדים הקשורים למניות למסחר שעדין מוחזקות ליום המאזן
- (3) סווג מחדש מרווח כולל אחר מצטבר, ראו ביאור 14: מזה, רווחים, נטו מהשקעה באגרות חוב מזה, מהשקעה במניות
- (4) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
- (5) כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.
- (6) להכנסות ריבית מהשקעה באיגרות חוב למסחר, ראו ביאור 11 לעיל.
- (7) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.
- (8) כולל סך של 34 מיליון ש"ח החזר ריבית הפרה, ששילמו הבנק ובנק מרכזי דיסקונט בשנת 2015 (ראו ביאור 8 ב' סעיף 4.5 לעיל), אשר סווג לסעיף זה בהתאם להנחיה של הפיקוח על הבנקים. זאת, בהלימה להנחיה של המפקח על הבנקים, משנת 2003, לפיה נדרשו הבנק ובנק מרכזי דיסקונט לסווג את יתרת החוב של הלוואה כ"נייר ערך" במסגרת התיק הזמין למכירה, על פי שווי השוק של חלקם היחסי בבטוחה (מניות של תאגיד מסוים).
- (9) בעיקר בגין מניות הבנק הבינלאומי, ראו ביאור 15 ד' להלן.

13. מגזרי פעילות – מאוחד

א. כללי. בהתאם לנכסי הסיכון של כל מגזר מיוחס למגזר הון עצמי, בגינו המגזר מזוכה בריבית תיאורטית. חישוב התשואה בכל מגזר נעשה בהתאם להון העצמי אשר יוחס כאמור למגזר. כמפורט בביאור 31 ב 3 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014, בשנת 2014 נזקף למגזרים השונים הון בשיעור של 8.5%. החל מיום 1 בינואר 2015, ההון נזקף למגזרים השונים בשיעור של 9.0%, בהתאם ליעדים שקבע הדירקטוריון (בתוספת כ-0.012% לרבעון, בהתאם לדרישות הון נוספות בגין הלוואות לדירור – ראו ביאור 5 ו(ב) לעיל).

ב. שינויים במודל הקצאת העלויות

נוכח הזמן שחלף מאז קביעת מודל הקצאת העלויות המשמש בהכנת הנתונים של מגזרי הפעילות, ובין היתר במסגרת ההערכות ליישום ההוראה בדבר מגזרי פעילות פיקוחיים (ראו ביאור 1 ו' 1 לתמצית הדוחות הכספיים), נערכה בחינה מקיפה של מודל הקצאת העלויות, והוכנסו בו השינויים הנדרשים. ברבעון ראשון 2015 יושם לראשונה המודל החדש. נוכח מהותיות השינוי, ובהתאמה – נוכח השפעתו על יכולת ההשוואה בין נתוני התקופה השוטפת לבין נתוני תקופות קודמות, הוחלט להציג מחדש את מספרי ההשוואה לתקופות קודמות בהתאם למודל החדש. השינוי המהותי במודל החדש הינו אופן הניתוח והטיפול בהוצאות שאינן ישירות. המודל מטפל באופן מפורט יותר בהוצאות שאינן הוצאות ישירות ולכן הוא משקף באופן מדויק יותר את הקצאת ההוצאות התפעוליות ברמת יחידות המדידה. השיטה ליישום הקצאת העלויות מבוססת תמחיר העמסות, באופן בו כל ההוצאות התפעוליות משויכות למרכזי הרווח ומרכזי העלות, הן כהוצאות ישירות של המרכזים והן כהוצאות אשר מועמסות על המרכזים באמצעות מנגנוני העמסה המבוססים על מחוללי העלות של העלויות השונות.

שיטת ההקצאה החדשה של עלויות התפעול יוצרת מדידה טובה יותר של תוצאות יחידות המדידה וכן לפילוח טוב יותר של הוצאות התפעול בין המגזרים השונים (מגזרים ניהוליים ובעתיד גם מגזרים פיקוחיים) הנמדדים על ידי הנהלת הבנק. מתודולוגית המודל מתבססת על כמה עקרונות:

- מיפוי מרכזי הרווח ומרכזי העלות, מבוסס מבנה ארגוני משאבי אנוש;
- קביעת סוג יחידות המדידה;
- קביעת הקשרים בין היחידות האנליטיות והיחידות הנמדדות;
- עיצוב המבנה הארגוני לצורכי מדידה;
- מיפוי, ובחינת זרמי ההוצאות הרלוונטיות למודל;
- מיפוי סעיפי ההוצאות וקביעת קריטריונים לסיווג הוצאה כהוצאה ישירה / עקיפה;
- קביעת הכללים והקריטריונים לשיוך סעיפי התקציב ליחידות צורות;
- קביעת תהליך השיוך, ניווד והעמסת ההוצאות במספר שלבים מבוסס תהליכי העמסה בהתאם לאופי ומהות היחידה / ההוצאה.

ג. שינויי סיווג

(1) טיוב נוסחת החישוב המשמשת בזקיפת עלות ההון למגזרים השונים, שגרם למיון הכנסות ריבית, נטו, בין מגזר ניהול פיננסי לבין שאר המגזרים;

(2) טיוב מתכונת הקצאת יתרת נכסים ממוצעת בין מגזרי הפעילות השונים לבין מגזר הניהול הפיננסי, בהתייחס לנתוני חברה בת.

13. מגזרי פעילות - מאוחד (המשך)

בלתי מבוקר							
סך-הכל מאוחד	פיננסי			עסקים			
	ניהול פיננסי	חברות ריאליות	בנקאות פרטית	בנקאות מסחרית	בנקאות עסקית	קטנים	משקי בית
במיליוני שקלים חדשים							
שלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015							
הכנסות ריבית, נטו							
1,067	(13)	–	3	186	313	222	356
– מחיצוניים							
–	130	–	81	(38)	(103)	(10)	(60)
– בינמגזרי							
1,067	117	–	84	148	210	212	296
סך-הכל הכנסות ריבית, נטו							
30	1	10	3	1	12	2	1
הכנסות מימון שאינן מריבית							
692	47	1	62	34	81	96	371
עמלות והכנסות אחרות							
1,789	165	11	149	183	303	310	668
סך-הכל הכנסות							
85	5	–	10	5	14	26	25
הוצאות בגין הפסדי אשראי							
168	62	11	(5)	30	85	43	(58)
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק							
5.2	16.3	37.9	(3.3)	5.4	7.9	13.9	(7.7)
תשואה להון (אחוזים)							
204,121	79,973	1,092	5,199	21,200	37,632	15,209	43,816
יתרה ממוצעת של נכסים							
190,915	33,281	–	36,474	11,682	20,405	18,596	70,477
יתרה ממוצעת של התחייבויות							
שלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014							
הכנסות ריבית, נטו							
1,061	257	–	(214)	185	313	210	310
– מחיצוניים							
–	(143)	–	291	(40)	(84)	(10)	(14)
– בינמגזרי							
1,061	114	–	77	145	229	200	296
סך-הכל הכנסות ריבית, נטו ⁽⁵⁾							
148	118	12	2	3	9	1	3
הכנסות מימון שאינן מריבית							
652	–	1	64	31	85	99	372
עמלות והכנסות אחרות ⁽¹⁾							
1,861	232	13	143	179	323	300	671
סך-הכל הכנסות							
40	(7)	–	5	4	1	11	26
הוצאות (ביטול הוצאות) בגין הפסדי אשראי							
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק							
205	127	12	(2)	26	94	30	(82)
תשואה להון (אחוזים) ⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾							
6.9	26.5	45.4	(1.9)	5.4	9.8	12.1	(12.2)
יתרה ממוצעת של נכסים							
194,416	75,427 ⁽³⁾⁽¹⁾	1,026	4,855	20,227 ⁽⁴⁾⁽³⁾	39,140 ⁽⁴⁾⁽³⁾	13,685 ⁽⁴⁾⁽³⁾	40,056 ⁽⁴⁾⁽³⁾
יתרה ממוצעת של התחייבויות							
182,425	33,469 ⁽³⁾	–	34,871	11,028	19,631	15,575	67,851

הערות:

- (1) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא זכויות עובדים, ראו ביאור 1 ה' (1).
- (2) הוצג מחדש, ראו ב' לעיל.
- (3) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות פיתוח תוכנה, ראו ביאור 1 ה' (2).
- (4) סווג מחדש, טיוב מתכונת הקצאת יתרת נכסים ממוצעת בין מגזרי הפעילות השונים לבין מגזר הניהול הפיננסי, בהתייחס לנתוני חברת בת, ראו ג' (2) לעיל.
- (5) סווג מחדש, טיוב נוסחת החישוב המשמשת בזקיפת עלות ההון למגזרים השונים, שגרם למיון הכנסות ריבית, נטו, בין מגזר ניהול פיננסי לבין שאר המגזרים, ראו ג' (1) לעיל.

13. מגזרי פעילות - מאוחד (המשך)

בלתי מבוקר							
סך-הכל מאוחד	פיננסי			בנקאות מסחרית	בנקאות עסקית	עסקים בית קטנים	משקי בית
	ניהול פיננסי	חברות ריאליות	בנקאות פרטית				
במיליוני שקלים חדשים							
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015							
הכנסות ריבית, נטו							
3,182	112	–	25	557	852	661	975
– מחיצוניים							
–	234	–	231	(104)	(205)	(37)	(119)
– בינמגזרי							
3,182	346	–	256	453	647	624	856
סך-הכל הכנסות ריבית, נטו							
317	179	62	2	10	47	7	10
הכנסות מימון שאינן מריבית							
2,040	84	3	199	111	256	297	1,090
עמלות והכנסות אחרות							
5,539	609	65	457	574	950	928	1,956
סך-הכל הכנסות							
89	3	–	(1)	(2)	12	54	23
הוצאות (ביטול הוצאות) בגין הפסדי אשראי							
690	264	54	22	120	300	128	(198)
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק							
7.2	23.0	57.0	6.2	7.0	9.3	14.1	(9.2)
תשואה להון (אחוזים)							
206,117	82,519	1,076	5,143	21,538	38,650	14,743	42,448
יתרה ממוצעת של נכסים							
193,281	35,111	–	36,946	11,712	21,891	17,834	69,787
יתרה ממוצעת של התחייבויות							
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014							
הכנסות ריבית, נטו							
3,179	283	–	8	545	869	618	856
– מחיצוניים							
–	79	–	232	(114)	(193)	(30)	26
– בינמגזרי							
3,179	362	–	240	431	676	588	882
סך-הכל הכנסות ריבית, נטו ⁽⁵⁾							
386	260	66	10	7	29	4	10
הכנסות מימון שאינן מריבית							
1,934	8	2	188	107	251	277	1,101
עמלות והכנסות אחרות ⁽¹⁾							
5,499	630	68	438	545	956	869	1,993
סך-הכל הכנסות							
80	10	–	7	46	(43)	23	37
הוצאות (ביטול הוצאות) בגין הפסדי אשראי							
501	286	63	2	58	288	89	(285)
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק							
5.6	20.5	74.6	0.6	4.0	9.6	11.6	(14.8)
תשואה להון (אחוזים) ⁽³⁾⁽²⁾⁽¹⁾							
196,226	⁽³⁾⁽¹⁾ 77,857	1,020	4,915	⁽⁴⁾⁽³⁾ 19,959	⁽⁴⁾⁽³⁾ 39,692	⁽⁴⁾⁽³⁾ 13,325	⁽⁴⁾⁽³⁾ 39,458
יתרה ממוצעת של נכסים							
184,279	⁽⁴⁾ 33,455	–	35,227	10,914	20,959	15,757	67,967
יתרה ממוצעת של התחייבויות							

הערות:

- (1) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא זכויות עובדים, ראו ביאור 1 ה' (1).
- (2) הוצג מחדש, ראו ב' לעיל.
- (3) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות פיתוח תוכנה, ראו ביאור 1 ה' (2).
- (4) סווג מחדש, טיוב מתכונת הקצאת יתרת נכסים ממוצעת בין מגזרי הפעילות השונים לבין מגזר הניהול הפיננסי, בהתייחס לנתוני חברת בת, ראו ג' (2).
- (5) סווג מחדש, טיוב נוסחת החישוב המשמשת בזקיפת עלות ההון למגזרים השונים, שגרם למיון הכנסות ריבית, נטו, בין מגזר ניהול פיננסי לבין שאר המגזרים, ראו ג' (1).

13. מגזרי פעילות – מאוחד (המשך)

מבוקר							
משקי בית	עסקים קטנים	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	בנקאות פרטית	פיננסי		סך-הכל מאוחד
					חברות ריאליות	ניהול פיננסי	
במיליוני שקלים חדשים							
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014							
הכנסות ריבית, נטו							
1,162	834	1,139	727	32	1	323	4,218
– מחיצוניים							
16	(37)	(246)	(148)	296	–	119	–
– בינמגזרי							
1,178	797	893	579	328	1	442	4,218
סך-הכל הכנסות ריבית, נטו							
15	6	38	8	9	82	391	549
הכנסות מימון שאינן מריבית							
1,480	378	343	150	278	2	(27)	2,604
עמלות והכנסות אחרות ⁽¹⁾							
2,673	1,181	1,274	737	615	85	806	7,371
סך-הכל הכנסות							
128	39	(60)	63	16	–	(22)	164
הוצאות (ביטול הוצאות) בגין הפסדי אשראי							
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק							
(391)	114	415	84	(1)	78	206	505
⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾							
(15.5)	11.0	10.2	4.2	(0.2)	63.4	10.7	4.2
תשואה להון (אחוזים) ⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾							
39,823	13,624	39,528	20,214	5,019	1,023	78,382 ⁽¹⁾⁽³⁾	197,613
יתרה ממוצעת של נכסים							
68,058	16,088	20,792	11,281	35,211	–	34,114 ⁽¹⁾⁽³⁾	185,544
יתרה ממוצעת של התחייבויות							

הערות:

- (1) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא זכויות עובדים, ראו ביאור 1 ה' (1).
- (2) הוצג מחדש, ראו ב' לעיל.
- (3) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות פיתוח תוכנה, ראו ביאור 1 ה' (2).

14. רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר

רווח כולל אחר	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח כולל אחר, לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	התאמות, נטו, בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	רווחים (הפסדים) נטו בגין גידורי תזרים מזומנים ⁽¹⁾	התאמות הטבות לעובדים סך-הכל	רווח כולל אחר	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
במיליוני שקלים חדשים							
א. לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 ו-2014 (לא מבוקר)							
יתרה ליום 30 ביוני 2015	222	(67)	(1)	(310)	(156)	(3)	(156)
שינוי נטו במהלך התקופה	(7)	124	-	(15)	102	(3)	102
יתרה ליום 30 בספטמבר 2015	215	57	(1)	(325)	(54)	(3)	(54)
יתרה ליום 30 ביוני 2014	325	(328)	(5)	(355) ⁽²⁾	(363)	-	(363)
שינוי נטו במהלך התקופה	67	204	1	(1)	271	-	271
יתרה ליום 30 בספטמבר 2014	392	(124)	(4)	(356)	(92)	-	(92)
ב. לתקופות של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 ו-2014 (לא מבוקר)							
יתרה ליום 31 בדצמבר 2014 (מבוקר)	261	(30) ⁽²⁾	(3)	(362) ⁽²⁾	(74)	-	(74)
שינוי נטו במהלך התקופה	(46)	27	2	37	20	(3)	20
יתרה ליום 30 בספטמבר 2015	215	57	(1)	(325)	(54)	(3)	(54)
יתרה ליום 31 בדצמבר 2013 (מבוקר)	179	(307) ⁽²⁾	(6)	(340) ⁽²⁾	(474)	-	(474)
שינוי נטו במהלך התקופה	213	183	2	(16)	382	-	382
יתרה ליום 30 בספטמבר 2014	392	(124)	(4)	(356)	(92)	-	(92)
ג. לשנת 2014 (מבוקר)							
יתרה ליום 31 בדצמבר 2013	179	(307)⁽²⁾	(6)	(340)⁽²⁾	(474)	-	(474)
שינוי נטו במהלך השנה	82	337	3	(22)	400	-	400
יתרה ליום 31 בדצמבר 2014	261	30	(3)	(362)	(74)	-	(74)

הערות:

- (1) כולל התאמות מתרגום דוחות כספיים של חברה מאוחדת - דיסקונט בנקורפ אינק, אשר מטבע פעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
 (2) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא זכויות עובדים, ראו ביאור 1 ה' (1).
 (3) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

14. רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. שינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר

בלתי מבוקר					
לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר					
2014			2015		
השפעת המס	לפני מס	לאחר מס	השפעת המס	לפני מס	לאחר מס
במיליוני שקלים חדשים					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:					
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן					
103	(38)	141	(8)	(26)	18
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן					
הפסדים (רווחים) בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח					
(36)	18	(54)	1	16	(15)
והפסד ⁽²⁾					
67	(20)	87	(7)	(10)	3
שינוי נטו במהלך התקופה					
התאמות מתרגום					
204	–	204	124	–	124
התאמות מתרגום דוחות כספיים ⁽¹⁾					
204	–	204	124	–	124
שינוי נטו במהלך התקופה					
גידור תזרימי מזומנים					
1	(1)	2	1	(1)	2
רווחים (הפסדים) נטו בגין גידורי תזרימי מזומנים					
הפסדים (רווחים) נטו בגין גידורי תזרימי מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח					
–	–	–	(1)	1	(2)
והפסד					
1	(1)	2	–	–	–
שינוי נטו במהלך התקופה					
הטבות לעובדים ⁽³⁾					
(1)	– ⁽⁵⁾	(1)	(18)	13	(31)
רווח (הפסד) אקטוארי נטו					
–	–	–	3	(3)	6
הפסדים (רווחים) נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽⁴⁾					
(1)	–	(1)	(15)	10	(25)
שינוי נטו במהלך התקופה					
271	(21)	292	102	–	102
סך-כל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:					
–	–	–	–	(5)	(5)
סך-כל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק:					
271	(21)	292	102	–	102
סך-כל השינוי נטו במהלך התקופה					

הערות לטבלה ראו בעמוד הבא.

14. רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. שינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר (המשך)

מבוקר			בלתי מבוקר					
לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר			לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר					
2014			2014			2015		
לאחר	השפעת	לפני	לאחר	השפעת	לפני	לאחר	השפעת	לפני
מס	המס	מס	מס	המס	מס	מס	המס	מס
במיליוני שקלים חדשים								
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:								
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן								
214	(222)	436	350	(232)	582	31	(30)	61
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן								
(132)	114	(246)	(137)	87	(224)	(77)	69	(146)
הפסדים (רווחים) בגין ניירות ערך זמינים למכירה ששווה								
מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾								
82	(108)	190	213	(145)	358	(46)	39	(85)
שינוי נטו במהלך התקופה								
התאמות מתרגום								
337	1	336	183	1	182	27	–	27
התאמות מתרגום דוחות כספיים ⁽³⁾								
337	1	336	183	1	182	27	–	27
שינוי נטו במהלך התקופה								
גידור תזרימי מזומנים								
7	(5)	12	4	(3)	7	5	(3)	8
רווחים (הפסדים) נטו בגין גידורי תזרימי מזומנים								
(4)	3	(7)	(2)	1	(3)	(3)	2	(5)
הפסדים (רווחים) נטו בגין גידורי תזרימי מזומנים ששווה								
מחדש לדוח רווח והפסד								
3	(2)	5	2	(2)	4	2	(1)	3
שינוי נטו במהלך התקופה								
הטבות לעובדים ⁽⁴⁾								
(19)	14	(33)	(15)	7	(22)	31	(18)	49
רווח (הפסד) אקטוארי נטו								
(3)	1	(4)	(1)	1	(2)	6	(4)	10
הפסדים (רווחים) נטו ששווה מחדש לדוח רווח והפסד ⁽⁴⁾								
(22)	15	(37)	(16)	8	(24)	37	(22)	59
שינוי נטו במהלך התקופה								
400	(94)	494	382	(138)	520	20	16	4
סך-כל השינוי נטו במהלך התקופה								
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:								
–	–	–	–	–	–	–	(5)	(5)
סך-כל השינוי נטו במהלך התקופה								
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק:								
400	(94)	494	382	(138)	520	20	16	4
סך-כל השינוי נטו במהלך התקופה								

הערות:

- (1) כולל התאמות מתרגום דוחות כספיים של חברה מאוחדת – דיסקונט בנקופר אינק., אשר מטבע פעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
- (2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. פירוט נוסף ראה בביאור על הכנסות מימון שאינן מריבית.
- (3) הוצג מחדש, בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא זכויות עובדים, ראו ביאור 1 ה' (1).
- (4) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף משכורות והוצאות נלוות.
- (5) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

15. ההשקעה בבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (הבנק "הבינלאומי")

א. נתונים אודות ההשקעה בבנק הבינלאומי

ביום 30 בספטמבר 2015 החזיק הבנק ב-9.28% מהון המניות וזכויות ההצבעה בבנק הבינלאומי. עלות המניות בספרי הבנק הסתכמה בסך של 493 מיליון ש"ח ליום 30 בספטמבר 2015. שווי הבורסה של החזקות הבנק ליום 30 בספטמבר 2015: 454 מיליון ש"ח. שווי הבורסה של החזקות הבנק ליום 16 בנובמבר 2015: 449 מיליון ש"ח.

ב. הסכם עם פיבי אחזקות - 2010

ביום 28 במרס 2010, נחתם הסכם בין הבנק לבין פיבי אחזקות, אשר, בין היתר, הגביל את התקופה שבמהלכה בנק דיסקונט יהיה זכאי לכך שפיבי אחזקות תמשיך לגרום למינוי רבע מחברי הדירקטוריון של הבנק הבינלאומי מבין מועמדים שיומלצו על ידי בנק דיסקונט. פרטים בדבר עיקרי ההסכם ובדבר אישורי המפקח על הבנקים והממונה על ההגבלים העסקיים להסכם, ובכלל זה לוח הזמנים שקבעה הממונה על ההגבלים העסקיים לירידת החזקות בנק דיסקונט בבנק הבינלאומי, הובאו בביאור 6 ד' (1) לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014.

ג. **מכירת מניות בחודש פברואר 2015.** ביום 19 בפברואר 2015, מכר הבנק 7,054,625 מניות של הבנק הבינלאומי, המהוות כ-7% מהון הבינלאומי. יתרת מניות הבנק הבינלאומי שבידי הבנק מהוות 9.28% מהון הבינלאומי. המכירה בוצעה בעסקה מחוץ לבורסה, במחיר של 49.51 אג' למניה, המשקף הנחה בשיעור של 2.5% משער הבסיס ליום המסחר 19 בפברואר. התמורה הכוללת הסתכמה בכ-349 מיליון ש"ח. כתוצאה מהמכירה וירידת שיעור החזקותיו של הבנק במניות הבנק הבינלאומי מתחת ל-10%, בוטלה ההשפעה החריגה של ההשקעה במניות אלה על הלימות ההון, דבר שהביא לשיפור בהלימות ההון כבר ברבעון הראשון של שנת 2015. השלמת המהלך מהווה עמידה של הבנק באבן הדרך הרלבנטית במתווה המכירה שקבע הממונה על ההגבלים העסקיים, לפני המועד האחרון שנקבע לכך. בגין האמור, הבנק רשם בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014, הפסד מירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני (ודד) בסך של 47 מיליון ש"ח, נטו.

ד. **הפסדים נוספים מירידת ערך.** בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015, רשם הבנק הפסד מירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני (ודד), בסך של 34 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס), בגין ירידת ערך מניות הבנק הבינלאומי, שהבנק נדרש למכור בהתאם למתווה שקבע הממונה על ההגבלים העסקיים ("המניות נשוא המתווה"), עד לשיעור שיפחת מ-5% מהון הבינלאומי, לא יאוחר מיום 19 בספטמבר 2017.

16. פעילות בתחום כרטיסי אשראי

א. הסדרים בין חברות כרטיסי האשראי ובין לבין הבנקים

הסכם עם בנק אוצר החייל. ביום 31 במרס 2015 נחתם הסכם בין כאל ודיינרס לבין בנק אוצר החייל בע"מ (להלן: "אוצר החייל"; "ההסכם"). ההסכם הינו לתקופה של 5 שנים מיום חתימתו, ויוארך לתקופות נוספות של 5 שנים, אלא אם הודיע אחד הצדדים למשנהו, ששה חודשים קודם לתום תקופת ההסכם, על אי רצונו בהארכת ההסכם לתקופה נוספת. במסגרת ההסכם יפיקו כאל ודיינרס כרטיסי אשראי ללקוחות אוצר החייל ויספקו להם את השירותים הכרוכים בהנפקת הכרטיסים ללקוחות והגלומים בשימוש בהם. ההסכמים מעגנים את זכויות הצדדים וכן הסדרי תפעול ומתן שירותים על ידי כאל ו/או דיינרס לכרטיסי חיוב שיונפקו במסגרת ההסכם ואת יתר התנאים הנוגעים לכך.

ב. (1) **אירועים בתחום סליקת הסחר האלקטרוני הבינלאומי ובעניינים נוספים.** במחצית השנייה של שנת 2009 ובתחילת שנת 2010, עמדה כאל בפני טענות של ויזה אירופה וארגון מאסטרקארד העולמי (להלן: "הארגונים הבינלאומיים") בדבר הפרות לכאורה של הכללים של ארגונים אלה בתחום סליקת הסחר האלקטרוני הבינלאומי, בעסקאות שנשלחו על ידי חברה בת של כאל, כאל אינטרנשיונל (שמוזגה בינתיים עם ולתון כאל). במסגרת זו, הוטלו על כאל קנסות ופעילותה בתחום זה הוגבלה לתקופה של מספר חודשים. כאל פעלה מיידית ליישום תכנית הפחתה לצורך עמידה בדרישות הארגונים הבינלאומיים, אשר במסגרתה ננקטו על ידה צעדים שונים, ובכלל זה שינויים בהנהלת החברה.

מספר בתי עסק ומאגדים העלו דרישות בגין העמסת הסנקציות הכספיות עליהם וצמצום פעילות סליקת הסחר האלקטרוני הבינלאומי עימם, שהסבה להם, לטענתם, נזקים כבדים.

(2) **הודעות פרקליטות המדינה.** בהמשך לחקירה שניהלה המשטרה, התקבלה בכאל ביום 3 בדצמבר 2014 הודעה מטעם המחלקה הכלכלית בפרקליטות המדינה, לפיה תיק בו נחקרו חשדות כלפי כאל, הועבר לעיון הפרקליטות. ביום 20 באפריל 2015, התקבלה בכאל הודעה מטעם פרקליטות המדינה אליה צורף "מכתב חשדות", לפיה הפרקליטות שוקלת להגיש כתב אישום כנגד החברה, בגין ביצוע עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות והלבנת הון. מכתב החשדות מפרט שתי פרשות בהן, לטענת התביעה, מעורבת כאל ביחד עם אחרים.

16. פעילות בתחום כרטיסי אשראי (המשך)

בפרשה הראשונה נטען כי במהלך השנים 2006 עד 2009 (להלן: "התקופה הרלבנטית"), כאל באמצעות מי שכיהן כמנכ"ל כאל בתקופה הרלוונטית ומנכ"ל כאל אינטרנשיונל בתקופה הרלבנטית (להלן ביחד ולחוד: "המנהלים"), ביחד עם אחרים, פעלו במרמה ביחס לקידוד כוזב של עסקאות שסלקה כאל, וכן פעלו בניגוד לקבוע בחוק איסור הלבנת הון. בפרשה השניה נטען כי כאל, באמצעות המנהלים וביחד עם גורמים אחרים, הציגה מצגים כוזבים ביחס לפיצול רישומי בתי עסק שסלקו באמצעות כאל, ובדרך זו קיבלו כספים והפיקו רווחים במרמה, וכן פעלו בניגוד לקבוע בחוק איסור הלבנת הון. מחזור הפעולות, שלפי הטענה מיוחס לכאל בהקשר לעבירות לכאורה הנטענות כלפיה, הוא מיליארדי ש"ח.

כאמור בהודעת הפרקליטות, לכאל ניתנה הזכות לפנות בבקשה להימנע מהגשת כתב אישום בין בכתב ובין בדרך של שימוע בעל פה. בחודש מאי 2015 התקבל בידי בא כוחה של כאל העתק מליבת חומר החקירה בתיק. בהמשך לכך, התקיים שימוע בחודש אוקטובר 2015. להערכת יועציה המשפטיים, לכאל טענות טובות כנגד העמדתה לדין והיא העלתה אותן בשימוע שהתקיים.

ההחלטה באם להגיש כתב אישום כנגד כאל, אם בכלל, וכן ההחלטה באילו עבירות ועל בסיס אלו עובדות יוגש כתב האישום, תתקבל לאחר שהפרקליטות תגבש עמדתה ביחס לכלל המעורבים בתיק.

על פי הדין, לבית המשפט סמכות להטיל על כאל קנסות בגין העבירות הנטענות וכן להורות על חילוט כספים אשר לגביהם יוכח ויקבע שהם כספי עבירה.

להערכת כאל והבנק, וכן בהתבסס על חוות דעת יועציהם המשפטיים, בשלב זה, טרם שהתקבלה ההחלטה אם להעמיד את כאל לדין, לא ניתן להעריך אם יוגש כתב אישום, ואם אכן יוגש, אזי באלו אישומים וכנגד אלו גורמים יוגש. כמו כן, לא ניתן להעריך מה תהיינה תוצאות ההליך שיינקט, אם וככל שיינקט, והשלכותיו על כאל.

היה והטענות המועלות בכתב החשדות יתקבלו, הן עשויות לחשוף את כאל לסיכונים שונים נוספים, שלא ניתן להעריך את סיכויי התממשותם. עם זאת, לכאל טענות טובות לגביהן.

ביום 20 באפריל 2015 הודיע המפקח על הבנקים לכאל, כי נוכח הודעת הפרקליטות כאמור ו"מכתב החשדות" שצורף לה, הוא מורה לכאל שלא לחלק דיבידנדים עד לסיום ההליך, התבהרות תוצאותיו והשלכותיו על מצבה הפיננסי של כאל.

(3) בקשה לאישור תביעה נגזרת. ביום 7 במאי 2015 התקבלו בבנק תביעה ובקשה לאישור הגשתה כתביעה נגזרת (מרובה), אשר הוגשו לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו. בית המשפט מתבקש לאשר הגשתה של תביעה נגזרת כנגד 16 נושאי משרה ובעלי תפקיד בתקופה הרלוונטית בכאל ובחברה הנכדה "כ.א.ל. אינטרנשיונל בע"מ" אשר מוזגה לכאל ונמחקה ביום 31 בדצמבר 2009 ("החברה הנכדה"), בגין נזקים נטענים שנגרמו לכאל ולחברה הנכדה ונזקים הצפויים להיגרם לה, לפי הנטען, בקשר לפעילות הסליקה הבינלאומית שלהן בשנים 2006-2009.

המבקש טוען כי נושאי המשרה ובעלי התפקיד המשיבים, הפרו, בין היתר, את חובותיהם וגרמו, לטענתו, לנזקים הנטענים, והמוערכים על ידו בכ-100 מליון ש"ח. כן טוען המבקש לסיכון פוטנציאלי של חילוט כספים בהיקפים של מיליארדי ש"ח, במסגרת הליכים פליליים, אם יוגשו, ולנזקי מוניטין ואחרים שאינם מוערכים, הכל כנטען על ידי המבקש.

בהסכמת המבקש ניתנו מספר ארכות להגשת תגובה. על פי החלטת בית המשפט, נקבע המועד להגשת תשובות המשיבים ליום 15 במרס 2016.

17. דוח הצוות לבחינת הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית

ביום 19 במרס 2013, הוגש הדוח הסופי של הצוות לבחינת הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית, בראשות המפקח על הבנקים ("ועדת זקן"), אשר מונה בחודש דצמבר 2011, על ידי נגיד בנק ישראל ושר האוצר, בעקבות המלצת הוועדה לשינוי כלכלי-חברתי ("ועדת טרכטנברג"). הצוות בחן את הדרכים להגברת התחרותיות במערכת הבנקאית, בדגש על השירותים הניתנים למשקי הבית ולעסקים קטנים. הדוח הסופי כולל המלצות בנושאים שונים, שנועדו להגברת התחרות במערכת הבנקאית וביניהם הגדלת מספר השחקנים בשוק, שיפור תחום נתוני אשראי, העצמת כוחו של הלקוח ופישוט המוצר הבנקאי.

הדוח הסופי כולל את המלצות דוח הביניים וכן התייחסות לנושאים הנוגעים ליישום המלצות, ובכלל זה:

- (1) הקלות על סגירת חשבון ומעבר לבנק אחר, באמצעות שיפור ויעול תהליך העברת ההרשאות לחיוב חשבון;
- (2) הקמת צוות בינמשרדי בראשות אגף שוק ההון, חיסכון וביטוח במשרד האוצר, לגיבוש צעדים להעמדת אשראי קמעונאי ממקורות החיסכון הפנסיוני והסרת החסמים הרגולטוריים הקיימים כיום;
- (3) המלצה לשינוי הגדרת אוכלוסיית העסקים הקטנים אשר עליה יחול התעריפון הקמעונאי.

מאז פרסום דוח הביניים החל הצוות לפעול ליישום המלצות, שיישומן כרוך בתיקון הוראות שבסמכות המפקח על הבנקים ונגיד בנק ישראל. במקביל פועל הצוות לקידום יישום המלצות, אשר יישומן טעון שינוי חקיקה ראשית. כמו כן, הפיקוח על הבנקים נוקט בצעדים נוספים, שמטרתם שיפור התחרות והגברת השקיפות בניהול חשבון העו"ש.

טיטוט תזכיר חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון מס' 20), התשע"ה-2015. בחודש ספטמבר 2015 הופצה טיטוט התזכיר. במסגרת הטיטוט מוצע להחיל את קריטריון מחזור העסקים לעניין העמלות שנגבו מ"עסק קטן" על כל עסק, לרבות יחידים שהם עסקים.

תיקון לכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), התשס"ח-2008. ביום 28 בנובמבר 2013, פורסם התיקון ברשומות. תחילתו של התיקון ביום 1 באפריל 2014. עם זאת תחילתו של הסעיף העוסק בשינוי ההגדרה של "עסק קטן", נדחה עד למועד תחילתו של הסעיף הרלבנטי בתיקון לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 (ראו לעיל).

עיקרי התיקון:

- שינוי ההגדרה של "עסק קטן" – על פי התיקון גם לקוחות יחידים, שהינם עסק, יסווגו כ-"עסק קטן", ובלבד שהתאגיד הבנקאי לא מצא שמחזור העסקים שלהם עולה על 5 מיליון ש"ח. לצורך כך, בנסיבות המפורטות בתיקון, התאגיד הבנקאי יהיה רשאי לדרוש מיחיד כאמור למסור לו דוח שנתי, כהגדרתו בכללים ואם לא נענתה דרישתו יהא התאגיד הבנקאי רשאי לסווגו כעסק שאינו עסק קטן;
- הפחתת עמלת המינימום בקשר עם פעולה בערוץ ישיר ופעולת פקיד;
- מסלולי עמלות:
- חיוב התאגיד הבנקאי להציע ללקוחות (יחיד/עסק קטן) שני מסלולי עמלות (סלי שירותים אחידים לניהול חשבון העו"ש): מסלול בסיסי (שיכלול פעולה אחת על ידי פקיד ועד 10 פעולות בערוץ ישיר) ומסלול מורחב (שיכלול עד 10 פעולות על ידי פקיד ועד 50 פעולות בערוץ ישיר);
- בנוסף, התאגיד הבנקאי יהיה רשאי להציע מסלול שלישי: מסלול מורחב פלוס (שיכלול את השירותים הניתנים במסלול המורחב וכן שירותים נוספים, לפי פירוט שיקבע התאגיד הבנקאי).

צו הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על שירות מסלול בסיסי), התשע"ד-2014. ביום 26 במרס 2014 פורסם ברשומות הצו המטיל פיקוח על שירות מסלול בסיסי וקובע, כי מחירו המרבי יהיה 10 ש"ח. תחילתו של הצו ביום 1 באפריל 2014.

הבנק נערך ליישום של התיקון לכללי העמלות והצו האמור ובהתאם, ביום 1 באפריל 2014 נכנסו לתוקף מסלולי העמלות בבנק.

תיקון לכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), התשס"ח-2008. התיקון פורסם ברשומות ביום 29 בינואר 2015 ונכנס לתוקף ביום 1 בפברואר 2015 (למעט הוראות מסוימות שנכנסו לתוקף ב 1 ביולי 2015). ביום 28 ביוני 2015 פורסם תיקון לתיקון.

עיקרי התיקון (לאחר התיקון לו):

- מסלולי עמלות: על התאגיד הבנקאי לאפשר לכל לקוח להצטרף למסלולי העמלות באמצעות מתן הודעה לתאגיד הבנקאי שתימסר בסניף או באמצעות פקס או באמצעות חשבון הלקוח באתר האינטרנט או בשיחה מוקלטת. הלקוח יהיה רשאי לבטל הצטרפותו במסירת הודעה באותם האמצעים כאמור; על הפעולות החורגות ממכסת הפעולות הכלולות במסלולי העמלות הוחלו ההערות הכלולות בתעריפון המלא הנוגעות לביצוע פעולות פקיד במחיר פעולה בערוץ ישיר; סך העמלות שהבנק רשאי לגבות בשל פעולות לסגירת חשבון המפורטות בתעריפון המלא אינו כולל עמלות בגין מסלול; נוספה התייחסות בתעריפון המלא להיותו של המסלול הבסיסי בפיקוח;

17. דוח הצוות לבחינת הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית (המשך)

- שינוי בהגדרת "עסק קטן" – סיווג תאגיד כ-"עסק קטן" לא יהיה מוגבל לשנה והתאגיד לא יידרש להמציא לבנק דוח שנתי נוסף לצורך המשך הסיווג (אלא בנסיבות כמפורט להלן); אם היה לתאגיד הבנקאי יסוד סביר להניח שמחזור העסקים של אותו תאגיד בשנה האחרונה עולה על 5 מיליון ש"ח, הוא יהיה רשאי לדרוש בכתב מהתאגיד שימסור לו דוח שנתי. בהעדר מענה של התאגיד לדרישת הבנק, יהיה הבנק רשאי לסווגו כעסק שאינו עסק קטן;
 - שינוי בהגדרת "עסק קטן" לעניין תחולת חלקי התעריפון החלים על סליקת עסקאות בכרטיס חיוב ושירותי ניכיון לבתי עסק. לענין זה, יראו כעסק קטן עסק של יחיד או של תאגיד שטרם חלפה שנה מיום תחילת פעילותו, או התאגדותו, בהתאמה, או שמחזור הסליקה השנתי של עסקאות בכרטיס חיוב שנעשית עבורו על ידי התאגיד הבנקאי אינו עולה על שלושה מיליון ש"ח. בדיקת מחזור הסליקה תיעשה בהתאם לנתונים המצויים בידי התאגיד הבנקאי (תוקף שינוי זה מיום 1 ביולי 2015 ואילך);
 - בגין העברה במערכת RTGS עד סכום של מיליון ש"ח תיגבה עמלת פעולה על ידי פקיד והעמלה הקבועה בתעריפון המלא בגין העברה במערכת RTGS תיגבה בהעברות מעל מיליון ש"ח;
 - נאסרה גביית עמלה בעד פעולה בערוץ ישיר בגין פעולת חיוב בכרטיס חיוב מיידי;
 - עמלת טיפול במזומנים על ידי פקיד – במקרה של קבלת שירות הכולל שילוב של שתיים או יותר מהפעולות הכלולות בשירות, יהיה הבנק רשאי לגבות עמלה אחת בלבד, הגבוהה מבין העמלות בעד פעולות אלו;
 - ניתן יהיה לגבות עמלה בגין אישור בעלות החל מהאישור השני במהלך שנה קלנדרית;
 - בוטלו דמי ניהול הלוואה לדירודמי גביה בשל הלוואות שאינן לדירוד, שהועמדו ערב תחילתם של הכללים החדשים;
 - נוספה הגדרת "פריטה" – מסירת שטר או מעה או צירוף של שניהם כנגד קבלת שטר או מעה או צירוף של שניהם בערך שווה לסכום הנקוב בהם, למעט החלפת הילך ישן בחדש;
 - תוספת להגדרת "תחילת קבלת השירות" בסליקת כרטיס חיוב – בעת חתימת הלקוח על חוזה הסליקה;
 - החרגת עמלה בעד שירות סליקה של עסקאות חיוב מהכלל לפיו עמלה שרשאי תאגיד בנקאי לגבות בעד שירות הכלול בתעריפון עסק קטן לא תעלה על זו הקבועה בתעריפון עסק גדול. ההוראה נכנסה לתוקף ביום 1 ביולי 2015;
 - נקבעה חובת הצגת תעריפון מצומצם גם ללקוחות המקבלים מהתאגיד שירות סליקה של עסקאות בכרטיס חיוב, והתווספה תוספת לכללים, של נוסח התעריפון המצומצם;
 - בחלק 6, חלק כרטיס אשראי בתעריפון המלא: תבטל עמלת תשלום נדחה; נקבעו שינויים בהתייחס לעמלה בגין ביצוע עסקאות במטבע חוץ ובגין משיכת מטבע חוץ בחו"ל. ביום 23 במרס 2015, פורסם עדכון למועד כניסת תיקונים אלה לתוקף. השינויים נכנסו לתוקף ביום 1 ביולי 2015 (חלק 1 באפריל 2015);
 - התווספה עמלה בגין טיפול בהמחאת זכות, לחלק 9 (שירותים מיוחדים);
 - התווספה עמלה בגין שימוש במכשירים לקריאת כרטיס חיוב לחלק 11 (הוצאות צד שלישי);
 - בחלק 12 לתעריפון המלא נקבעה רשימת השירותים בתחום סליקה של עסקאות בכרטיס חיוב, בגינם ניתן לגבות עמלות בהתאם לתעריפון;
 - התווסף חלק 13 לתעריפון – "שירותי ניכיון לבתי עסק";
 - התווסף תעריפון מצומצם ללקוחות המקבלים מהתאגיד הבנקאי שירותים בתחום סליקה של עסקאות בכרטיס חיוב;
 - תחולת חלקים 12 ו-13 לתעריפון, הצגת תעריפון מצומצם ללקוחות המקבלים שירותי סליקה, והשינוי בהגדרת "עסק קטן" ביחס לחלקים 12 ו-13 לתעריפון נכנסו לתוקף ביום 1 ביולי 2015.
- כללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות)(תיקון מס' 2), התשע"ה-2015.** ביום 28 ביוני 2015 פורסם התיקון, במסגרתו:
- בוטלה עמלת "חיוב מפקיד בהחזרת שיק";
 - עמלת "הודעות" הוכנסה תחת פיקוח, כשבכוונת הפיקוח על הבנקים לקבוע מחיר מקסימלי לעמלה זו, בהתאם לעלויות הישירות הכרוכות בה;
 - בוטלה האפשרות לגבות עמלה בגין משלוח מכתבי מעקב;
 - נקבע כי עמלת "דמי כרטיס" לא תיגבה בעד כרטיס חיוב מיידי שהונפק ללקוח שברשותו כרטיס אשראי בתוקף שהונפק על ידי אותו תאגיד בנקאי וזאת לתקופה של 36 חודשים ממועד ההנפקה של כרטיס החיוב המיידי;
 - שונתה הגדרת "כרטיס אשראי" ל"כרטיס חיוב";
 - בוצעו בהתאמה תיקונים בחלק 6 ("כרטיס חיוב") לתעריפון המלא ובתעריפון כרטיס חיוב.
- תחילתו של התיקון ביום 1 ביולי 2015.

17. דוח הצוות לבחינת הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית (המשך)

צו הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על שירות הודעות או התראות) התשע"ה-2015. הצו פורסם ביום 26 במאי 2015, במסגרתו הוכרז על "שירות הודעות או התראות" כשירות בר פיקוח. סכום העמלה המירבי שניתן יהיה לגבות בגין השירות יהיה חמישה ש"ח. תחילתו של הצו ביום 1 ביולי 2015.

מכתב סגנית המפקח על הבנקים בנושא שירות המסלולים. סגנית המפקח על הבנקים הורתה לתאגידים הבנקאיים, במכתב מיום 21 ביוני 2015, לנקוט במספר פעולות שפורטו במכתב הכל במטרה לוודא כי שירות המסלולים מוצג לציבור הלקוחות הרלוונטי באופן המיטבי. הבנק נערך ליישום האמור במכתב (נדרש להיערך עד ליום 1 באוקטובר 2015).

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 423 בדבר "שירות מסלולים". ההוראה פורסמה ביום 21 ביוני 2015. על מנת להגביר את מודעות הלקוחות לשירות המסלולים ומאפייניו נדרשים התאגידים הבנקאיים בהוראה זו:

- למסור ללקוחות חדשים, בעת פתיחת חשבון, את התעריפון המצומצם, דף הסבר אודות "שירות מסלול" בו יוצגו, בין השאר, מחירי כל מסלול בהשוואה למחירי השירותים הכלולים בו, על פי התעריפון המצומצם שלא במסגרת השירות, וכן מידע אודות דרכי הצטרפות ל"שירות המסלולים";
- לפעול לקבלת ביטוי ברור לבחירת הלקוח באשר לאופן בו יחוייב חשבונו, באמצעות קבלת אישור בכתב של הלקוח, במועד פתיחת חשבון העו"ש, באשר לאופן החיוב המבוקש על ידו (האם מסלול ואיזה, או חיוב על פי פעולות);
- לגבי לקוחות קיימים - על מנת לאפשר ללקוחות לקבל החלטה מושכלת באשר לשיטת החיוב המתאימה לאופי פעילותם, על תאגיד בנקאי למסור ללקוח המבקש להצטרף למסלול, טרם הצטרפותו, מידע בכתב על סכומי העמלות שנגבו ממנו במהלך הרבעון שלפני הרבעון שקדם למועד הגשת בקשת ההצטרפות או ברבעון שקדם למועד בקשת ההצטרפות, בעד שירותים הכלולים במסלול, לרבות עמלת השלמה למינימום, לפי פירוט של סוגי הפעולות שביצע ומספרן בחלוקה לחודשים;
- לפרסם במקום בולט בדף הראשי של אתר האינטרנט של הבנק, קישור בשם "עמלות-שירות מסלולים", לדף ההסבר אודות שירות מסלול. תחילת ההוראה ביום 1 בינואר 2016, למעט ההוראה בדבר פרסום הקישור באתר האינטרנט, שתחילתה ביום 1 באוגוסט 2015.

כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (גילוי נאות ומסירת מסמכים) (תיקון), התשע"ה-2014. ביום 7 באוקטובר 2014 פורסם התיקון לכללים. עיקרי התיקון:

- חיוב התאגיד הבנקאי לפרסם גם באתר האינטרנט שלו נתונים שונים, שמכוח הכללים הוא נדרש לפרסמם על גבי לוח בסניף;
 - חיוב התאגיד הבנקאי למסור לכל אדם המבקש לפתוח חשבון למטרת עסק, דף הסבר, במסמך נפרד, אשר יכלול, בין היתר, הבהרות בדבר המשמעות המעשית של סיווג החשבון כחשבון "עסק קטן" לעניין תעריפון השירותים;
 - חיוב התאגיד הבנקאי למסור לכל לקוח המבקש להצטרף למסלול, טרם הצטרפותו, מידע בכתב על סכומי העמלות שנגבו ממנו במהלך הרבעון שלפני הרבעון שקדם למועד הגשת בקשת ההצטרפות, בעד השירותים הכלולים במסלול באופן שפורט בתיקון;
 - מתן סמכות למפקח על הבנקים לקבוע הוראות שונות לעניין המידע שיימסר ללקוח כאמור.
- התיקון נכנס לתוקף במלואו ביום 7 בנובמבר 2014.

תיקון לכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (גילוי נאות ומסירת מסמכים), התשנ"ב-1992. ביום 30 בדצמבר 2014, התיקון פורסם ברשומות. עיקרי התיקון:

- מתן סמכות למפקח לקבוע סוגי חשבוניות ותנאים בהתקיימם לא תידרש חתימת לקוח על הסכמים מסוגים מסוימים המפורטים בכללים;
- חיוב התאגיד הבנקאי לפרסם באתר האינטרנט שלו הסכמים מן הסוגים המסוימים המפורטים בכללים ואשר הינם בבחינת חוזה אחיד כהגדרתו בדיון;
- חיוב התאגיד הבנקאי למסור ללקוח או להציג בחשבון הלקוח באתר התאגיד הבנקאי העתק מהסכם או מסמך מהסוגים המפורטים בכללים, שלא נדרשה חתימת הלקוח עליהם, סמוך לאחר קבלת הסכמתו לתוכם או לחלופין להציגו בחשבונו של הלקוח באתר הבנקאי או שליחתו באמצעות דואר אלקטרוני, בכפוף לכך שניתנה לו האפשרות להדפיס ולשמור את ההסכם/המסמך כאמור. בהתייחס להסכם או מסמך שנערך בנוכחות הלקוח, נוספה אפשרות להציגו בחשבון הלקוח באתר הבנקאי או שליחתו באמצעות דואר אלקטרוני, בכפוף לכך שהלקוח נתן הסכמתו בכתב ובנפרד למסירה בדרך כאמור.
- קביעת שינויים שונים בקשר עם ההודעות שעל התאגיד הבנקאי ליתן ללקוחות בדבר שינויים הנוגעים לתנאי ניהול חשבוניהם;
- קביעת חריג נוסף להוראה בדבר אי משלוח הודעות מכוח הכללים ללקוח שמקום מושבו בחו"ל ושלא מסר כתובת בישראל למשלוח הודעות, וזאת במקרה בו הלקוח ביקש לקבל את ההודעות באמצעות אתר האינטרנט של התאגיד הבנקאי;

17. דוח הצוות לבחינת הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית (המשך)

- קביעה כי על התאגיד הבנקאי להודיע את הנתונים שיש למסור מכוח הכללים בקשר עם הלוואה לתקופה העולה על שנה, הנפרעת בתשלומים, אחת לשנה ולא יאוחר מיום 28 בפברואר.

תחילת תוקפם של הכללים ביום 1 בינואר 2015, למעט הסעיפים העוסקים בסוגי חשבונות ותנאים בהתקיימם לא תידרש חתימת לקוח על הסכמים מסוגים מסוימים ובהצגת הסכמים או מסמכים בחשבונו של הלקוח באתר הבנקאי או שליחתם באמצעות דואר אלקטרוני (אשר יכנסו לתוקף כמפורט להלן).

תחילת תוקפו של התיקון הנוגע להודעות ללקוחות מסוימים בדבר שינויים הנוגעים לתנאי ניהול חשבונותיהם, יהיה מיום 1 באפריל 2015. **הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 414 בנושא גילוי עלות שירותים בניירות ערך.** ביום 3 באפריל 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים את ההוראה. עיקרי ההוראה: חובה להציג ללקוח שחויב בעמלות ניירות ערך ישראלים ו/או זרים במסגרת ההודעה החצי שנתית על עמלות, מידע השוואתי בדבר העמלות ששילמו ללקוחות אשר מחזיקים פקדונות בשווי דומה לשווי הפיקדון שמחזיק הלקוח וזאת באופן כמפורט בהוראה; חובה להציג באתר האינטרנט של הבנק את המידע ההשוואתי כאמור בהתייחס לנתוני תקופה של שישה חודשים; חובה להציג ללקוח, במסגרת ההודעה החצי שנתית על עמלות, מידע מפורט על עמלות ניירות ערך בהן חויב במהלך תקופה של שישה חודשים באופן כמפורט בהוראה. מועד תחילתה של ההוראה היה ביום 1 בינואר 2015. הבנק מיישם את הנדרש בהתאם להוראה.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 425 בנושא "דוחות שנתיים ללקוחות התאגידים הבנקאיים". ביום 19 בנובמבר 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין בעניין "דוחות שנתיים ללקוחות התאגידים הבנקאיים", אשר מהווה יישום של המלצות ועדת זקן בנושא תעודת זהות בנקאית.

ההוראה נועדה להסדיר חובת דיווח שנתי של התאגיד ללקוחות העונים על הגדרת "יחיד" ו-"עסק קטן" אודות כלל הנכסים וההתחייבויות של הלקוח בתאגיד הבנקאי, לרבות סך ההכנסות וההוצאות במהלך השנה, בגין נכסים, התחייבויות ופעילות שוטפת בחשבון. הדוח השנתי נועד לסייע ללקוחות בקבלת החלטות צרכניות מושכלות, לשפר את יכולת המעקב של הלקוחות אחר פעילותם בחשבון, ולהגביר את יכולת ההשוואה בין מוצרים ושירותים בנקאיים שונים.

הפיקוח על הבנקים ציין כי ההוראה מצריכה ביצוע תיקונים עקיפים והתאמות מסוימות בכללי גילוי נאות, אשר יבוצעו בהמשך. יציין כי יישום המהלכים השונים, כמתואר לעיל, מחייב את הבנק להיערכות מיכונית רחבת היקף, להדרכות ולקביעת נהלי עבודה והטמעתם, בעלות כספית שלא ניתן להעריכה בשלב זה, והכל בפרק זמן קצר יחסית.

תחילתה של ההוראה ביום 28 בפברואר 2016 בהתייחס לדוח שנתי 2015. יחד עם זאת נקבע בהוראה, כי הנתונים ביחס לדרוג האשראי לא יוצגו עד להוראה מפורשת של המפקח על הבנקים, אך יהיה על הבנקים להיות ערוכים להציג נתונים אלה החל מהמועד האמור.

תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 439 בנושא חיובים על פי הרשאה. ביום 1 בספטמבר 2014, פרסם המפקח על הבנקים את התיקון להוראה. מטרת התיקון היא להתמודד עם הקשיים הכרוכים בתהליך העברת חיובים על פי הרשאה מחשבון ישן לחשבון חדש בבנק אחר, שזוהה כחסם מרכזי בפני לקוחות המעוניינים להעביר חשבונם מבנק לבנק. עיקרי התיקון: נקבע פרק "הגשת בקשה להקמת הרשאה לחיוב חשבון", המסדיר את תהליך הגשת הבקשה להקמת הרשאה לחיוב חשבון באמצעות לקוח, במישרין או על ידי מוטב (בכפוף לקבלת העתק מהסכמת הלקוח בכתב). בפרק זה נקבע בין היתר, מנגנון של העברת רשימת פרטים מהלקוח או המוטב אל הבנק, בכל אחד מאמצעי ההתקשרות שהוגדרו בתיקון; נקבעו הוראות המסדירות את מתן התשובה למוטב וללקוח בתוך חמישה ימי עסקים ונקבע כי מקום שהתשובה חיובית על הבנק להקים ההרשאה בתוך פרק הזמן כאמור; פרק "בקשה לשינוי חשבון המחויב על פי הרשאה" עודכן ובמסגרתו נקבע תהליך חדש להעברת הרשאות לחיוב חשבון מבנק לבנק הכולל מס' שלבים: הגשת בקשה להעברת חיובים ע"פ הרשאה על ידי הלקוח, בדיקת נתוני ההרשאות והקמתן והעברת מידע למוטב.

המועד לתחילת התיקון נקבע ליום 11 באוקטובר 2015 (למעט יישום הנחיות מסוימות לגביהן נתקבלה דחייה).

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 418 בדבר פתיחת חשבונות באמצעות האינטרנט. ביום 15 ביולי 2014 פרסם המפקח על הבנקים את ההוראה, אשר מהווה נדבך נוסף באימוץ המלצות ועדת זקן. ההוראה מפרטת את הדרישות מתאגידים בנקאיים המעוניינים לאפשר פתיחת חשבון עבור לקוחות באופן מקוון וכן קובעת מגבלות על פעילות בחשבון כאמור, שמטרתן להקטין הסיכונים הכרוכים בניהול חשבון מקוון. על פי ההוראה, פתיחת החשבונות תתאפשר באמצעות העתק של תעודת הזהות, העתק של מסמך זיהוי נוסף וחתימה על הצהרה מכוח צו איסור הלבנת הון באופן מקוון. בנוסף, הזיהוי של הלקוח יבוצע בדרך של היוועדות חזותית תוך ביצוע "הכר את הלקוח" מוגבר.

17. דוח הצוות לבחינת הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית (המשך)

חשבונות מסוג זה יהיו מוגבלים בהיקף הפעילות הכספית בחשבון. בנוסף, לא ניתן יהיה למנות "מורשה חתימה" בחשבון כאמור והשקים שיוצאו ללקוחות, שיפתחו חשבון מסוג זה, יוגבלו בסחירותם. ההגבלות יוסרו רק לאחר שיבוצע זיהוי מלא (פנים אל פנים) של הלקוח בסניף בהתאם להוראות צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשס"א-2001. יישום ההוראה נדחה עד לכניסה לתוקף של התיקון בכללי גילוי נאות מיום 30 בדצמבר 2014 (ר' לעיל) ולפרסום חוזר המפקח מיום 4 בינואר 2015, בענין סוגי חשבונות ותנאים בהתקיימם לא תידרש חתימתו של לקוח על הסכם.

חוזר המפקח בעניין סוגי חשבונות ותנאים בהתקיימם לא תידרש חתימת הלקוח על הסכם. בהמשך לתיקון כללי גילוי נאות (ר' לעיל), פורסם ביום 4 בינואר 2015 החוזר שנכנס לתוקף עם פרסומו, וקבע כי ביחס להסכמים כמפורט להלן לא תידרש חתימת הלקוח ובלבד שהלקוח יוכל לאשר באתר התאגיד הבנקאי כי ניתנה לו האפשרות לעיין בהסכם:

הסכמים לתנאי עסק כלליים או לפתיחת חשבון עו"ש וניהולו, לרבות הסכם הכולל תנאים כלליים למתן שירותים בנקאיים שונים, המנויים בכללי גילוי נאות, שנפתח באופן מקוון כאמור בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 418; הסכם להפקדת כספים לזמן קצוב לתקופה העולה על שנה; הסכם בנושא הוראות טלפוניות.

תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 432 בדבר "העברת פעילות וסגירת חשבון של לקוח". ביום 15 בדצמבר 2014, פרסם המפקח על הבנקים את התיקון, שמטרתו לפשט את תהליך העברת הפעילות או סגירת חשבון של לקוח.

עיקרי התיקון הינם כלהלן:

- הבנק יידרש להמציא ללקוח, הבוחן כדאיות של מעבר לבנק אחר או סגירת חשבון, דוח שנתי מפורט ("תעודת זהות בנקאית") בפורמט אחיד וקל להבנה, מעודכן לחודש שקדם למועד הגשת הבקשה, וכן מדריך שיסייע לו להבין את הפעולות הכרוכות בהעברת הפעילות או סגירת החשבון;
- לקוח יוכל להגיש בקשה לסגירת חשבון או העברת פעילות מהחשבון, לא רק בסניף הבנק אלא גם באמצעות אתר האינטרנט של הבנק, בדואר אלקטרוני, בשיחה טלפונית ובכל אמצעי התקשורת נוסף בהתאם להחלטת הבנק.
- הליך העברת הפעילות יסתיים תוך 5 ימי עסקים ממועד הגשת הבקשה על ידי הלקוח. הליך סגירת חשבון יסתיים תוך 5 ימי עסקים מהמועד בו הלקוח סיים את הפעולות שהיה עליו לבצע לצורך סגירת החשבון. הליך העברת תיק ניירות ערך יסתיים בתוך 5 ימי עסקים ממתן ההוראה על ידי הלקוח, והעברת תיק ניירות ערך זרים – תוך 14 ימי עסקים ממועד מתן ההוראה. ההוראה קובעת כי ביום סגירת החשבון יפוג תוקף ההסכם לניהול החשבון והוא יסווג כ"חשבון סגור";
- תאגיד בנקאי לא יבטל הטבות והנחות שהוענקו ללקוח, רק בשל הגשת בקשה להעברת פעילות או סגירת חשבון.
- נקבעו הנחיות למקרה בו הלקוח מבקש להעביר את הפעילות השוטפת לבנק אחר, אך בחשבון קיימות זכויות או התחייבויות שטרם הגיע מועד פרעון.
- הושם דגש על האפשרות שיש לבנק החדש לבצע עבור הלקוח את כל הפעולות הנדרשות לצורך העברת הפעילות מחשבונו הישן של הלקוח לחשבונו בבנק החדש ולצורך סגירת החשבון בבנק הישן.

ההוראה נכנסה לתוקף בחלקה ביום 1 בינואר 2015. מרבית התיקונים המהותיים של ההוראה נכנסו לתוקף ביום 1 ביולי 2015. התיקונים המתייחסים למידע המרוכז והמפורט שימסר ללקוח אודות הפעילות בחשבון ("תעודת זהות בנקאית") יכנסו לתוקף עם כניסתה לתוקף של הוראת ניהול בנקאי תקין 425 ("דוחות שנתיים ללקוחות התאגידים הבנקאיים"), דהיינו ביום 28 בפברואר 2016.

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 435 בעניין הוראות טלפוניות. התיקון להוראה פורסם ביום 4 ינואר 2015 ונכנס לתוקף במועד פרסומו. על פי התיקון ניתן להציג ללקוח באתר האינטרנט הסכם למתן הוראות טלפוניות ואישור הלקוח באתר, כאמור, כי ניתנה לו האפשרות לעיין בהסכם יהיה תחליף לחתימתו על ההסכם.

תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 454 – פרעון מוקדם של הלוואה שלא לדיר. התיקון להוראה פורסם ביום 21 ביוני 2015. התיקון מחיל על כלל היחידים/עסקים קטנים (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור) את הנוסחה שנקבעה בהוראה לחישוב התשלום בגין פרעון מוקדם. כבסיס לחישוב התשלום נקבע ערך מוצע של ריביות שיפורסם על ידי בנק ישראל מעת לעת. התיקון מחיל על הלוואה שלא לדיר את הכללים שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 451 (הלוואות לדיר) לעניין ההליך לפרעון מוקדם, היקף הגילוי ללווה ודרכי ההודעה של הלווה לבנק על רצונו בפרעון מוקדם. תחילתה של ההוראה ביום 1 באפריל 2016.

17. דוח הצוות לבחינת הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית (המשך)

רישוי והקמת אגודות בנקאיות בישראל. ביום 5 במאי 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים מתווה להקמת אגודות בנקאיות בישראל. המתווה מפרט את תנאי הסף להקמת אגודות בנקאיות בישראל, ואת השלבים הנדרשים להקמתן. המתווה מהווה תשתית להגדלת מספר השחקנים בתוך המערכת הבנקאית ומחוצה לה וצעד נוסף באימוץ המלצות הצוות לבחינת הגברת התחרותיות בענף הבנקאות.

הצעת חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות (תיקון מס' 3), התשע"ה-2015. ביום 20 ביולי 2015 פורסמה הצעת החוק לקראת אישורה בקריאה ראשונה בכנסת. במסגרת הצעת החוק מוצע לשנות את שם החוק ל-"חוק אשראי הוגן" ולהחיל אותו על בנקים ומלווים נוספים. עיקריו של החוק הינם החלת חובת גילוי על כלל המלווים, חיוב המלווים לערוך הסכמי הלוואה בכתב, קביעת מגבלת ריבית על כלל ההלוואות שנותנים המלווים וסנקציות פליליות ואזרחיות בגין הפרת החוק.

פרטים בדבר כללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות)(תיקון), התשע"ג-2012 ומכתב המפקח על הבנקים בנושא תמחור מחדש של עמלות בעד פעילות בניירות ערך, הובאו בדוח שנתי 2013. פרטים בדבר כללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות)(תיקון מס' 2), התשע"ג-2012; מכתב סגנית המפקח על הבנקים מיום 7 במאי 2014 בנושא שירות המסלולים; הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 421 בנושא הפחתה או תוספת בשיעורי הריבית, הובאו בדוח שנתי 2014.

להערכת הבנק, הפגיעה בהכנסות הקבוצה תסתכם בסכום הנאמד בכ-180 מיליון ש"ח לשנה. יצוין כי חלק ניכר מהסכום האמור כבר בא לידי ביטוי בתוצאות העסקיות שדווחו על ידי הבנק בשנים 2014-2015.

18. נכסים המוחזקים למכירה – מאוחד

א. **דיסקונט בנק לטין אמריקה.** במהלך שנת 2013 נבחנה האפשרות למכירת החזקות הקבוצה בדיסקונט בנק לטין אמריקה (להלן: "DBLA"), חברה בת בבעלות ובשליטה מלאים של אי די בי ניו יורק. מספר רוכשים פוטנציאליים נתנו אינדיקציות בלתי מחייבות לתמורה אותה יהיו מוכנים לשלם וביצעו בדיקת נאותות, שהוגבלה בתנאים שקבע הבנק. בחודש ינואר 2014, החליט הבנק להמשיך בבחינת אפשרות מכירת DBLA. דירקטוריון הבנק אישר את כוונתו למכור את החזקותיו ב-DBLA והנחה את ההנהלה להמשיך במגעים בעניין זה. לאור האמור ובשים לב לכך ש-DBLA אינו מהותי ברמת הקבוצה, הנכסים וההתחייבויות של DBLA ליום 31 בדצמבר 2013 (ומאז) סווגו כמוחזקים למכירה. במסגרת האמור, נערכה הפרשה לירידת ערך של ניירות ערך זמינים למכירה של DBLA, שיתרתה ליום 30 בספטמבר 2015 עמדה על 6.0 מיליון דולר, נטו (23.5 מיליון ש"ח; 31.12.2014: 5.8 מיליון דולר, 22.6 מיליון ש"ח). ביום 18 בדצמבר 2014, נחתם הסכם למכירת פעילות DBLA. ביום 1 בנובמבר 2015 הושלמה העסקה, לאחר שהתקיימו התנאים המתלים, ובכלל זה קבלת אישורים רגולטורים שונים. במסגרת ההסכם הוגדר, בין היתר, מנגנון התאמה למחיר העסקה וזאת תוך 105 ימים מן ההשלמה. במסגרת מנגנון ההתאמה, הוגדרו גם הצעדים שיינקטו לשם הגעה להסכמה, במהלך תקופה נוספת שהוגדרה, ובכלל זה – פניה לבורר. בהתאם להסכם, הישות המשפטית שנותרה לאחר העסקה, תפורק לאחר השלמת העסקה. לאחר השלמת העסקה נותרו בישות המשפטית נכסים והתחייבויות בהיקף זניח. הנכסים נמצאים בהליך מכירה מתקדם וההתחייבויות תפרענה עד סוף חודש נובמבר 2015. כתוצאה מההסכם נרשם בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014 הפסד, בסך של כ-17 מיליון דולר (66 מיליון ש"ח), סך של 50 מיליון ש"ח לאחר השפעת המס. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015, נרשם הפסד נוסף, בסך של כ-0.8 מיליון דולר (כ-3.1 מיליון ש"ח), סך של כ-2.3 מיליון ש"ח לאחר השפעת המס.

ב. **אידיבי (סוויס) בנק.** במסגרת הצעדים ליישום החלטות הדירקטוריון, לבחון חלופות שונות להמשך הפעילות בשווייץ, הבנק שכר את שירותיה של פירמת יעוץ, אשר פנתה לרוכשים פוטנציאליים שונים בעניין מכירת פעילות חברת הבת בשווייץ. בסוף חודש יולי 2015 הוגשו מספר הצעות ראשוניות, לא מחייבות. בחודש אוקטובר 2015 הוגשו מספר הצעות מחייבות, שבשלב זה נמצאות בבחינה מתקדמת. השלמת המהלך והבשלתו כדי עסקה מותנים, בין היתר, בניהול משא ומתן ובסיכום פרטי העסקה. כמו כן, בשלב זה קיימת אי וודאות האם במסגרת העסקה תימכר כלל הפעילות, או חלקים ממנה, ובאילו תנאים. לאור האמור, הנכסים וההתחייבויות של אידיבי (סוויס) בנק ליום 30 בספטמבר 2015, הקשורים לפעילות מול הלקוחות, סווגו כמוחזקים למכירה.

18. נכסים המוחזקים למכירה – מאוחד (המשך)

להלן יובאו נתונים בדבר נכסים והתחייבויות המסווגים כמוחזקים למכירה (אשר כוללים גם נכסים של הבנק בסכום זניח).

מבוקר	בלתי מבוקר	
31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2014	2014	2015
במיליוני שקלים חדשים		
נכסים המסווגים כמוחזקים למכירה		
2,152	1,968	2,751
מזומנים ופקדונות בבנקים		
2,064	2,009	1,779
ניירות ערך		
638	522	812
אשראי לציבור נטו		
22	19	22
אשראי לממשלות		
2	54	22
בניינים וציוד		
–	–	5
נכסים בגין מכשירים נגזרים		
14	24	4
נכסים אחרים		
4,892	4,596	5,395
סך-הכל		
התחייבויות המסווגות כמוחזקות למכירה		
4,586	4,238	6,566
פקדונות הציבור		
16	15	21
פקדונות מבנקים		
–	–	5
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים		
49	42	50
התחייבויות אחרות		
4,651	4,295	6,642
סך-הכל		
123	118	120
ערבויות ומסגרות אשראי שלא נוצלו		

19. אישור עסקאות

באסיפה כללית שהתקיימה ביום 31 במרס 2015, אושרה התקשרות הבנק לרכישת פוליסה שעניינה ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה אחרים, לרבות המנהלת הכללית והמבקר הפנימי, אשר מכהנים כיום ואשר כיהנו בעבר ו/או יכהנו, בבנק, בחברות שהבנק מחזיק בהן במישרין או בעקיפין 50% או יותר בהון או בזכויות ההצבעה וכן נושאי משרה אחרים שמונו או ימונו על ידי הבנק לכהן בחברה בה מחזיק הבנק פחות מ-50% בהון או בזכויות ההצבעה, וזאת לתקופה של 18 חודשים, שתחילתה ביום 1 באוקטובר 2014.

20. שינויי חקיקה בתחום המסים

ביום 24 בספטמבר 2015 פורסם צו מס ערך מוסף (שיעור המס על עסקה ועל יבוא טובין) (תיקון), התשע"ו-2015, לפיו שיעור המע"מ יהיה 17% החל מיום 1 באוקטובר 2015.

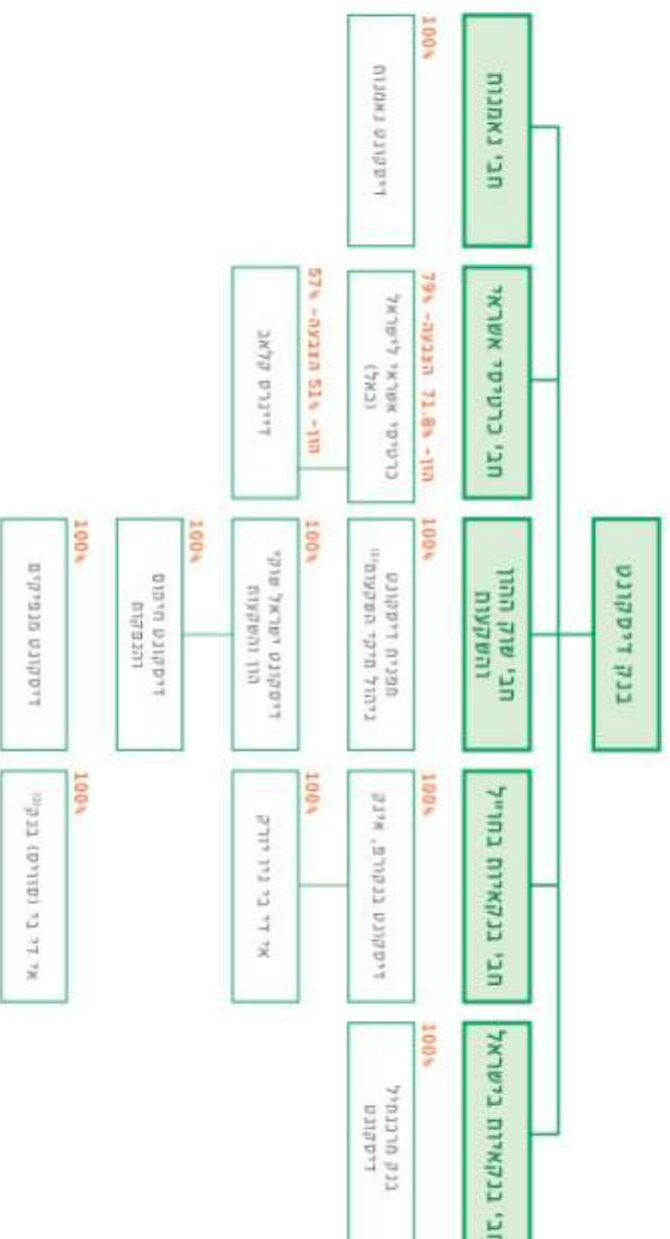
ביום 12 באוקטובר 2015 אישרה הכנסת את צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון), התשע"ו-2015. בהתאם לצו, מס שכר ירד לשיעור של 17% והוא יחול על שכר שישולם בעד עבודה בחודש אוקטובר 2015 ואילך. בנוסף, מס רווח ירד לשיעור של 17% והוא יחול על החלק היחסי של הרווחים בשנת 2015.

תיקוני החקיקה צפויים להקטין את תשלומי המס השוטפים של הבנק ושל חברות הבת בארץ, באופן מיידי (מס שכר, מס רווח ומע"מ בגין רכישת שירותים ומוצרים).

בעקבות הפחתת שיעורי המס כאמור, ירד שיעור המס הסטטוטורי בשנת 2015 משיעור של 37.71% לשיעור של 37.58%. מתחילת שנת 2016 ירד שיעור המס הסטטוטורי לשיעור של 37.18%.

הירידה בשיעור מס שכר צפויה להקטין את התחייבויות הבנק ובנק מרכנתיל דיסקונט לתשלום זכויות עובדים מסוימות. כמו כן, הירידה בשיעור מס רווח צפויה להקטין את יתרת המסים הנדחים של הבנק ושל בנק מרכנתיל דיסקונט. השפעת השינויים האמורים, על בסיס היתרות ליום 30 בספטמבר 2015, נאמדת בסך של 10 מיליון ש"ח (הקטנת הרווח). השינויים האמורים ירשמו בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2015, בהתאם ליתרות הרלבנטיות באותו מועד.

תרשים מנוח האחזקות של בנק דיסקונט



(1) במישור ובשקיפי.
 (2) למיטלים בדבר מהלך למכירת פעילות החברה, ראו ביאור פורג לתמצית הדוחות הכספיים.

חברות בת בנקאיות בחו"ל

Israel Discount Bank of New York, USA

website: www.idbbank.com

Head Office: 511 Fifth Avenue, New York

Staten Island, NY Branch:

201 Edward Curry Avenue, Suite 204

Brooklyn, NY Branch:

705 Avenue U

Short Hills, NJ Branch:

150 JFK Parkway

Beverly Hills, CA Branch:

9401 Wilshire Boulevard, Suite 600

Downtown Los Angeles, CA Branch:

888 South Figueroa Street, Suite 550

Aventura, FL Branch:

Harbour Centre, 18851 NE 29th Avenue,

Suite 600

Grand Cayman, B.W.I. Branch:

P.O.Box 6946T, George Town

משרדי נציגות: ישראל / צ'ילה / פרו /
מקסיקו / אורוגוואי

IDB (Swiss) Bank Ltd., Switzerland

Head Office: 100 Rue du Rhone, Geneva

משרד נציגות: ישראל

המשרד הראשי

חל אביב, רחוב יהודה הלוי 23

website: www.discountbank.com

חברות בת בישראל

בנקאות

בנק מרכנחיל דיסקונט

שוק ההון והשקעות

חפנית דיסקונט ניהול חיקי השקעות

דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות

דיסקונט חיתום והנפקות

דיסקונט מנפיקים

כרטיסי אשראי

כרטיסי אשראי לישראל

דיינרס קלאב

נאמנות

דיסקונט נאמנות